

LETOPIS
SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

30. KNJIGA

1979

LJUBLJANA

1980

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

VOLUME 30

1979

LJUBLJANA

1980

LETOPIS
SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

30. KNJIGA

1979

LJUBLJANA
1980

SPREJETO NA SEJI
PRESEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 17. JANUARJA 1980

I

ORGANIZACIJA

SKUPŠČINA SAZU

Predsednik	Janez Milčinski, redni član
Podpredsednik	Bratko Kreft, redni član
Podpredsednik	Anton Kuhelj, redni član
Glavni tajnik	Gorazd Kušej, redni član

Častna člana
(2)

Josip Broz-Tito
Josip Vidmar

Redni člani
(43)

Anton Bajec, Francè Bezlaj, Robert Blinc, Bogdan Breclj, Srečko Brodar, Miroslav Brzin, Dragotin Cvetko, Bojan Čop, Davorin Dolar, Janez Fettich, Alojz Finžgar, Maksim Gaspari, Jože Goričar, Peter Gosar, Bogo Grafenauer, Dušan Hadži, Svetozar Ilešič, Božidar Jakac, Viktor Korošec, Ciril Kosmač, Miško Kranjec, Bratko Kreft, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej, France Mihelič, Janez Milčinski, Marjan Mušič, Franc Novak, Anton Ocvirk, Vladimir Pavšič, Janez Peklenik, Anton Peterlin, Ivan Rakovec, Edo Ravnikar, Anton Slodnjak, Lujo Šuklje, Miha Tišler, Lado Vavpetič, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Fran Zwitter, Andrej O. Župančič.

Dopisni člani
(33)

Janez Batis, Jože Bole, Marja Boršnik, Matija Drovenik, Ivan Gams, Anton Grad, Stanko Grafenauer, Anton Ingolič, Janko Jurančič, Zdenko Kalin, Mile Klopčič, Janko Kos, Stane Krašovec, Uroš Krek, Rudi Kyovsky, Janez Logar, Valentin Logar, Boris Majer, Janez Matjašič, Ernest Mayer, Boris Merhar, Lev Milčinski,

Dušan Moravec, Boris Paternu, Ivan Potrč, Vladimir Prelog, Stojan Pretnar, Primož Ramovš, Gabriel Stupica, Anton Trstenjak, Sergij Vilfan, Lojze Vodovnik, Franc Zadavec.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (38):

Mihailo Apostolski, Krešimir Balenović, Alojz Benac, Oton Berkopec, Johann Cilenšek, Edhem Čamo, Mirko Deanović, Aleksander Despić, Jovan Djordjević, Branislav Djurdjev, Boris Drujan, Kurt von Fischer, Aldo Franchini, Milovan Gavazzi, Leon Geršković, Drago Grdenić, Pavle Ivić, Vanda Kochansky-Devidé, Franjo Kogoj, Blaže Koneski, Josef Kratochvil, Miroslav Krleža, Emmanuel Laroche, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Esad Mekuli, Mihailo Mihailović, Wacław Olszak, Branko Pavičević, Bogdan Povh, Stanojlo Rajičić, Harald Saeverud, Pavle Savić, Jakov Sirotković, Petar Stevanović, Alois Tavčar, Mstislav Volkov, Vilem Závada.

Pri delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati delovne skupnosti SAZU (Milan Adamič Orožen), OO ZK (Zvonka Leder-Mancini) in IO OOS (Damjan Prelovšek).

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1979 štela 183 delavcev.

S v e t delovne skupnosti SAZU v letu 1979:

Milan Orožen Adamič, Gabrijela Bukovec, Marjan Dolgan, Jolanta Groo-Kozak, Ivana Hafner, Ivan Kenda, Alojz Marinček, Janez Rebec, Jakob Rigler, Alojz Šercelj, Stana Tomšič, Vida Urek, Sinja Zemljič-Golob.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata SAZU v letu 1979:

Marija Brezigar-Kovič, Frančiška Buttolo, Olga Dežman-Jokič, Alenka Gložančev, Marija Gorenšek, Jurij Hajna, Božena Kafol, Vojislav Likar, Meta Novak, Damjan Prelovšek, Marija Stanonik, Marina Šinigoj, Ivan Turk.

Člani nadzornega odbora: Rado Gospodarič, Alenka Ložar-Podlogar, Anamarija Valantič.

PREDSEDSTVO SAZU

Predsednik	Janez Milčinski
Podpredsednika	Bratko Kreft Anton Kuhelj
Glavni tajnik	Gorazd Kušej
Tajnik 1. razreda in načelnik oddelka za zgodovinske vede	(zgodovinske in družbene vede) Fran Zwitter
Načelnik oddelka za družbene vede	Jože Goričar
Tajnik 2. razreda	(filološke in literarne vede) Janko Jurančič
Tajnik 3. razreda	(matematične, fizikalne in teh- nične vede) Robert Blinc
Tajnik 4. razreda	(prirodoslovne vede) Ivan Rakovec
Tajnik 5. razreda	(umetnosti) Anton Ingolič
Tajnik 6. razreda	(medicinske vede) Franc Novak

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ

Janez Milčinski, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej

Sedež sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ je od julija 1978 dalje v Skopju, predseduje mu Mihailo Apostolski.

ORGANIZACIJA AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1979)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravni direktor: Bojan Plavc.

Pomočnik upravnega direktorja: Marjetka Pogačnik-
Novak.

Tajnica predsedstva: Nada Jesse.

Šef oddelka za finančno in materialno poslovanje: Milena
Moraus.

Analitik: Jože Pakiž.

II. ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Upravnik: akademik Miroslav Brzin.

Samostojni referent: Jolanta Groo-Kozak.

Samostojni referent za tisk publikacij: Staško Jesse.

Tajnica razredov: Marija Brezigar-Kovič.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik: dopisni član Primož Ramovš.

Višji bibliotekar-specialist: Ana Koblar-Horetzky.

Bibliotekarska referentka: Marija Klemenčič.

IV. SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Predsednik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

V. INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE

Upravnik: dopisni član dr. Boris Majer.

Znanstveni svet: akademika Robert Blinc in Janez Mil-
činski; dopisni član prof. stane Krašovec dr. Boris
Majer, Ivan Potrč in dr. Franc Zadavec; univ.
prof. dr. Adolf Bibič, univ. prof. dr. Marjan Britov-
šek.

Asistenta: mag. Aleš Erjavec in Vojislav Likar.

Administrativna tajnica: Zvezdana Pitamic-Bizjak.

UPRAVA INŠTITUTOV, KOMISIJ IN ŠTUDIJSKIH CENTROV

1. ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Upravnik: akademik Fran Zwitter.

Znanstveni svet: akademika Franc Zwitter in Bogo Grafenauer, dopisni član prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik.

Strokovni svetnik: Božo Otorepec, tajnik inštituta.

Asistenta: Darja Mihelič in mag. Stane Granda.

Strokovna delavka: Dragica Bradeško.

2. UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.

Znanstveni svet: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, prof. dr. Stane Mikuž, akad. Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.

Znanstveni sodelavec: dr. Damjan Prelovšek.

Asistent: Aleš Rojec.

Višja strokovna sodelavka: Vera Baloh.

Bibliotekarska referentka: Vida Urek.

3. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Upravnik: znanstveni svetnik dr. ing. Demetrij Brodar.

Znanstveni svet: akad. Srečko Brodar, prof. dr. Jože Kastelic (predstojnik PZE za arheologijo FF), dr. Peter Petru (ravnatelj Narodnega muzeja) in delavci inštituta dr. ing. D. Brodar, dr. Jaroslav Šašel, dr. France Leben.

Znanstvena svetnika: dr. ing. Demetrij Brodar in dr. Jaroslav Šašel.

Višji znanstveni sodelavec: dr. France Leben.

Strokovni svetnik: Ana Šašel.

Asistenta: mag. Slavko Ciglencčki in Janez Dular.

Strokovni sodelavec: Ivan Turk.

Strokovni delavec: Dragica Knific-Lunder.

Stožist-raziskovalec: Andrej Pleterski.

Administrativna tajnica: Breda Justin.

4. INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Upravnik: akademik Viktor Korošec.

Znanstveni svet: akademika Viktor Korošec, in Gorazd Kušej, prof. dr. Jože Kastelic.

Višji knjižničar-referent: Julijana Šušteršič.

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik še ni izvoljen.

Znanstveni svet še ni imenovan.

6. ŠTUDIJSKI CENTER ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA IZSELJENSTVA

Predsednik: akademik Fran Zwitter.

7. ŠTUDIJSKI CENTER ZA DRUŽBENE VEDE

Predsednik: akademik Lado Vavpetič.

8. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akademik Bratko Krefc.

Namestnik upravnika: dopisni član prof. dr. Janko Jurančič.

Znanstveni svet: akademik Anton Bajec, akademik France Bezlaj, akademik Bojan Čop, dopisni član prof. dr. Janko Jurančič, akademik Bratko Krefc, dopisni član prof. dr. Valentin Logar in prof. dr. Martina Orožen.

Administrativna tajnica: Ivana Hafner.

a) Leksikološka sekcija.

Načelnik: dopisni član prof. dr. Janko Jurančič.

Strokovni svetniki: Ivana Černelič, Milena Hajnšek-Holz, Marija Janežič, Zvonka Leder-Mancini, Marta Silvester, Stanislav Suhadolnik, tajnik inštituta.

Višji strokovni sodelavec: Jakob Müller.

Asistenti: Martin Ahlin, Ljudmila Bokal, Marjeta Humar, Alenka Gložančev, Branka Kalan, Polona Kostanjevec, Borislava Košmrlj-Levačič, Terezija Leben-Pivk, Zvonka Praznik, Ivanka Šircelj, Cvetana Tavzes, Nastja Vojnovič.

Stožistka: Jerica Kavčič.

Strokovni delavec: Marija D o l e n c.
Višji tehnični sodelavec: Ana A n ž e l.

- b) Dialektološka sekcija.
Načelnik: prof. dr. Martina O r o ž e n.
Znanstveni svetnik: dr. Jakob R i g l e r.
Zunanji znanstveni sodelavec: dopisni član prof. dr. Valentin
L o g a r.
Asistentki: Frančiška B e n e d i k, Sonja H o r v a t.
- c) Etimološko-onomastična sekcija.
Načelnik: akademik France B e z l a j.
Asistenta: Janez K e b e r, Darja Ž o r g a-G l o b e v n i k.
Strokovni sodelavec: Drago M e r t e l j.
- d) Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko.
Posle razrešenega predsedstva opravlja akademik Bratko
K r e f t.
- e) Komisija za historične slovarje slovenskega jezika.
Predsednik: akademik France B e z l a j.
Člani komisije: prof. dr. Jože K o r u z a, prof. dr. Vilko N o -
v a k, prof. dr. Martina O r o ž e n, prof. dr. Breda P o g o r e -
l e c, Jože S t a b é j, zunanji strokovni sodelavec SAZU, Stanislav
S u h a d o l n i k, strokovni svetnik SAZU.
Višji strokovni sodelavec: France N o v a k.
Asistentki: Majda M e r š e, Francka P r e m k.

9. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Upravnik: akademik Anton O c v i r k.
Znanstveni svet: akademiki France B e z l a j, Anton O c v i r k,
Josip V i d m a r in dopisni član prof. dr. Janko K o s.

- a) Sekcija za slovensko literarno zgodovino:
Znanstveni svetnik: prof. dr. Francè B e r n i k.
Asistent: mag. Marjan D o l g a n.
- b) Sekcija za literarno teorijo:
Raziskovalni sodelavec: mag. Darko D o l i n a r.
Višja strokovna sodelavka: Majda S t a n o v n i k-B l i n c.
Znanstveni svetnik v pok.: Drago Š e g a.

c) Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo:
Strokovna svetnika: Jože Munda in Nada Gspan-Pra-
šelj.

Asistentki: Franciška Buttolo in Metka Pavčič.

č) Skupne službe inštituta:

Višja knjižničarka-referentka: Angela Turnšek.

Administrativna tajnica: Alenka Maček.

10. KABINET AKADEMIKA JOSIPA VIDMARJA

Vodil ga akademik Josip Vidmar.

Višji strokovni sodelavec v pokoju: Jože Javoršek.

Strokovna delavka: Darja Kulenović.

11. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

V. d. upravnika: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.

Znanstveni svet: akademik Bratko Kreft, dopisni član prof.

VPŠ Boris Merhar, prof. dr. Vilko Novak, dop. član prof.

dr. Sergij Vilfan, znanstvena svetnika dr. Zmaga Kumer in

dr. Milko Matičetov.

a) Sekcija za ljudsko slovstvo:

Znanstveni svetnik: dr. Milko Matičetov.

Asistentka: Marija Stanonik.

b) Sekcija za ljudske šege in igre:

Znanstveni svetnik v pokoju: dr. Niko Kuret.

Strokovna sodelavka: Helena Ložar-Podlogar.

c) Sekcija za materialno kulturo:

Znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc.

Strokovna sodelavka: Sinja Zemljič-Golob.

Administrativna tajnica inštituta: Marta Koren.

d) Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje:

Znanstvena svetnika: dr. Zmaga Kumer in dr. Valens Vo-
dušek.

Asistent: Marko Terseglav.

Višji strokovni sodelavec: Bogomir Ramovš.

Strokovni delavec: Julijana Strajnar.

Tajnica sekcije: Franciška Komljanec.

12. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Peter Habič.
Znanstveni svet: akademiki Srečko Brodar, Svetozar Ilešič, Ivan Rakovec, znanstvena svetnika: dopisni član dr. Jože Bole in dr. Peter Habič; višji znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič.

Inštitutski delavci:

Znanstveni svetnik: dr. Peter Habič.
Višji znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič.
Strokovna svetnika: Mehtilda Urleb in Jože Čar.
Raziskovalni sodelavec: mag. Andrej Kranjc.
Asistenti: dipl. ing. mag. Janja Kogovšek, Valerija Kuštor, Janez Rebec in dipl. ing. France Šušteršič.
Višji strokovni delavec: Ivan Kenda.
Strokovna delavca: Jurij Hajna in Anton Novak.
Višja tehnična sodelavka: Vladoša Elesini.
Tehnični sodelavec: Marjan Luzar.
Višja knjižničarka-referentka: Alenka Marija Kranjc.
Višji strokovni sodelavec v pokoju: Egon Pretner.
Administrativna tajnica: Božena Kafol.
Jamski vodnik: Alojz Vadnjal.

13. GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

Upravnik: akademik Svetozar Ilešič.
Znanstveni svet: akademiki Srečko Brodar, Svetozar Ilešič, Ivan Rakovec, znanstveni svetniki: dr. Avgustin Lah, dr. Drago Meze, dr. Peter Habič in dr. Milan Šifrer, dop. član prof. dr. Ivan Gams in profesor dr. Darko Radinja.

Inštitutski delavci:

Znanstvena svetnika dr. Drago Meze in dr. Milan Šifrer, tajnik inštituta.
Strokovni svetnik: Milan Natek.
Asistent: Karel Natek.
Višji strokovni sodelavec: Milan Orožen Adamič, tehnični vodja kartografskega zavoda.
Višja knjižničarka-referentka: Marija Gorenšek.
Višja tehnična sodelavka-kartografinja: Maruša Rupert.
Kartografska risarka: Meta Ferjan.
Fotografski mojster: Vlado Vivod.

14. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik dr. Ivan R a k o v e c.

Znanstveni svet: akad. Ivan R a k o v e c, dopisna člana dr. Janez M a t j a š i č in dr. Jože B o l e, dr. Dragica T u r n š e k in dr. Katica D r o b n e.

Inštitutski delavci:

Znanstvena svetnica dr. Dragica T u r n š e k; višja znanstvena sodelavka dr. Katica D r o b n e; strokovni svetnik Franc C i m e r m a n in višja tehnična sodelavka Milojka H u z j a n.

15. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Upravnik: dopisni član, znanstveni svetnik dr. Jože B o l e.

Znanstveni svet: dopisni član prof. dr. Ernest M a y e r, prof. dr. Janez M a t j a š i č in dr. Jože B o l e, in prof. dr. Kazimir T a r m a n, višji znanstveni sodelavec dr. Mitja Z u p a n č i č, dipl. ing.

Inštitutski delavci:

Znanstvena svetnika: dopisna člana prof. dr. Janez M a t j a š i č in prof. dr. Ernest M a y e r.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Lojze M a r i n č e k, dipl. ing., dr. Ivo P u n c e r, dipl. ing. in dr. Mitja Z u p a n č i č, dipl. ing.

Znanstveni sodelavec: dr. Božo D r o v e n i k, prof. biol.

Strokovni svetnik: Jan C a r n e l u t t i, dipl. biol.

Asistenti: Andrej S e l i š k a r, prof. biol., Narcis M r š i č, prof. biol. in Vinko Ž a g a r, dipl. ing.

Asistent-stažist: Marij Č u č e k, prof. biol.

Višja strokovna sodelavca: Milan P r e š e r e n, dipl. ing. Jelka S u h a č, dipl. biol.

Knjižničarka-referentka: Inge K a l a n.

Strokovni delavec: Peter T o n k l i.

Višja tehnična sodelavka: Olga D e ž m a n-Jokić.

Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Viktor P e t k o v š e k, prof. dr. Bogdan V o v k, prof. dr. Miroslav Z e i.

PALINOLOŠKI LABORATORIJ

Znanstveni svetnik: dr. Alojz Š e r c e l j.

Asistentka: Metka C u l i b e r g.

16. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik: akademik Bogdan Breclj.

Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Stanko Banič, primarij dr. Slavko Rakovec, prof. dr. Miroslav Kališnik.

17. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni svet: akademika Viktor Korošec in Dragotin Cvetko, prof. ing. Albert Struna, prof. dr. Stanko Banič, dop. član prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič.

a) Pravna sekcija:

Načelnik: akademik Viktor Korošec.

Člani sekcije: akademik Alojz Finžgar, univ. prof. dr. Peter Kobe, akademik Gorazd Kušej, univ. prof. dr. Vladimir Murko, univ. prof. dr. Stanko Peterin, akademik Lado Vavpetič.

Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.

Zunanja sodelavca: Zvonka Leder-Mancini, strokovni svetnik Inštituta za slovenski jezik SAZU, dopisni član univ. prof. dr. Sergij Vilfan.

b) Tehniška sekcija:

Načelnik: zaslužni univ. prof. dr. h.c. ing. Albert Struna.

Člani sekcije: univ. prof. dr. ing. France Adamič, ing. Stane Bonič, ing. Venčeslav Funtek, univ. prof. dr. ing. Janko Kavčič, višji razisk. sodelavec ing. Marko Kmecl, ing. Leo Knez, zaslužni univ. prof. ing. Bojan Kraut, univ. prof. ing. Franc Mlakar, ing. Franc Špiler, univ. prof. dr. ing. Srdjan Turk.

Tehnična sodelavka: Majda Jereb.

Jezikovna svetovalka: strokovna svétnica SAZU Joža Meze.

c) Medicinska sekcija:

Načelnik: univ. prof. dr. Stanko Banič.

Člani sekcije: zdravnik Andrej Baraga, dop. član univ. prof. dr. Janez Batis, doc. dr. Slobodan Grobelnik, univ. prof. dr. Miroslav Kališnik, univ. prof. dr. Vito Lavrič, univ. prof. dr. Stanislav Mahkota, prim. dr. Eman Pertl,

prim. dr. Franjo Smerdu, zdravnik David Vodušek, prim. dr. Janko Držečnik, univ. prof. dr. Hubert Pehani.

č) Veterinarska sekcija:

Načelnik: dop. član univ. prof. dr. Janez Batis.

Člani sekcije: unif. prof. dr. Janez Banič, univ. prof. dr. Oskar Böhm, univ. prof. dr. Ivanka Brglez, univ. prof. dr. Vlado Gregorović, Zdenka Karlin, dipl. vet. Marko Osredkar, univ. prof. dr. Leo Rigler.

d) Naravoslovna sekcija:

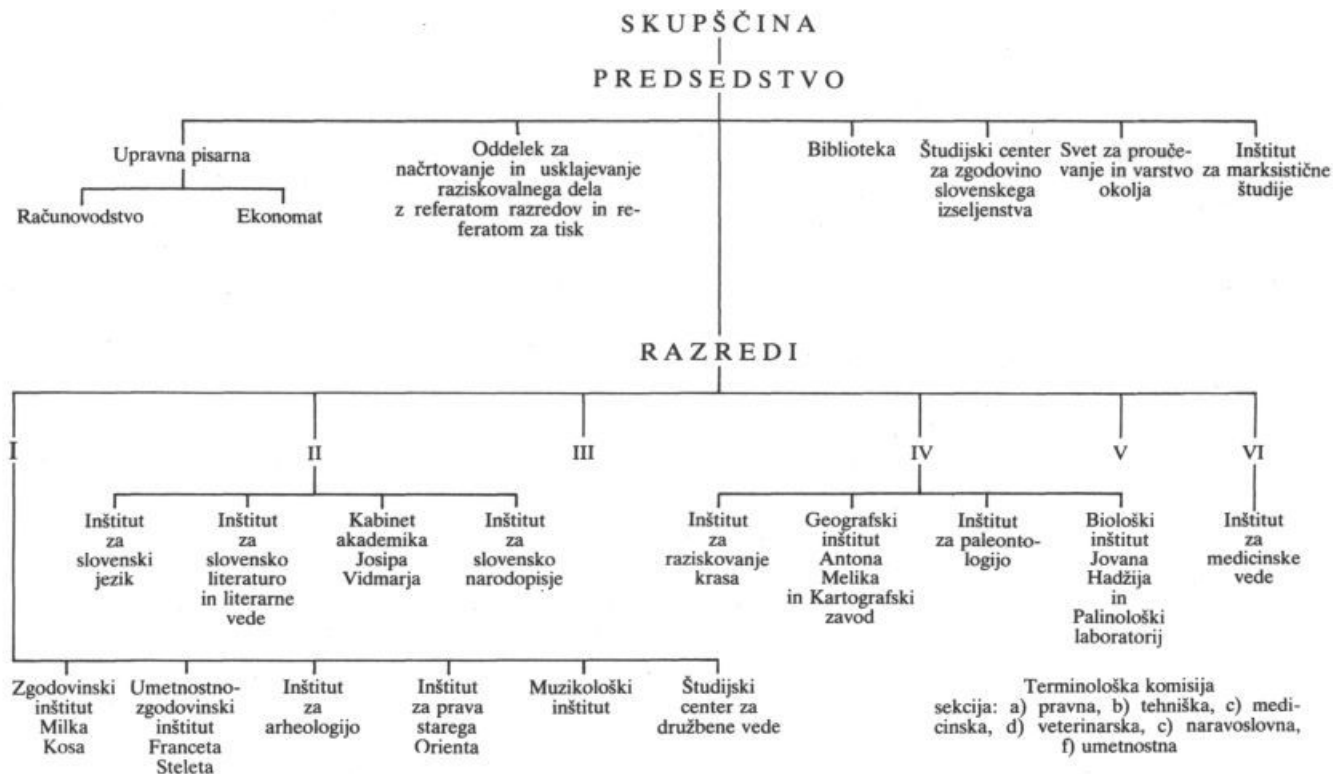
Načelnik: prof. Ivan Krečič.

Člani sekcije: prof. Julije Antič, univ. prof. dr. Bogdan Kilar, prof. Pavla Razingar, prof. Gabrijel Simčič, univ. prof. dr. Alojzij Vadal.

e) Umetnostna sekcija:

Načelnik: akademik Dragotin Cvetko.

Člani sekcije: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc, prof. Ivan Klemenčič, znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer, strokovni svetnik prof. Zvonka Leder-Mancini, dr. Henrik Neubauer, dop. član prof. Dušan Moravec.

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

II
ČLANKI

ČASTNA ČLANA

Josip Broz-Tito, predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije;
izvoljen 9. avgusta 1948.

Glej Letopis 3, 79—115.

Josip Vidmar, član Predsedstva SR Slovenije; za častnega člana izvoljen 25. marca 1976, hkrati redni član.

Glej Letopis 3, 172—184.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko, rojen 19. septembra 1911, dr. phil., redni profesor za zgodovino slovanske in novejšje svetovne glasbe na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik oddelka za muzikologijo. Dopisni član akademije od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti in Jugoslovanske akademije nauka i umjetnosti. Član direktorija Société Internationale de Musicologie (Basel); častni član Hrvatskega glasbenega zavoda; član American Musicological Society, Association Internationale des Bibliothèques musicales (Kassel), Gesellschaft für Musikforschung. Répertoire International des Sources musicales; stalni člani International Institute for Comparative Music Studies and Documentation; član redakcije Muzičke enciklopedije; urednik Muzikološkega zbornika. Nagrada zvezne vlade FLRJ, 1949; nagrada Zveze skladateljev Jugoslavije, 1953; Prešernova nagrada, 1961; nagrada mesta Lju-

bljane, 1965; red dela z zlatim vencem, 1965; Herderjeva nagrada, 1972; Smetanova medalja, 1978 — Glej Letopis 18, 31—38 in 21, 35—38.

Alojzij Finžgar, rojen 30. decembra 1902, dr. iur. redni profesor za civilno in rodbinsko pravo pravne fakultete v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 20. marca 1975, redni član od 23. marca 1978. Član jugoslovanskega društva za pomorsko pravo, jugoslovanskega društva za mednarodno pravo. International Law Association v Londonu in Société de législation comparée v Parizu. Inštituta za mednarodno in komparativno pravo v Firenci; dopisni sodelavec Inštituta za unifikacijo privatnega prava (Unidroit) v Rimu. Red dela z zlatim vencem, 1965; red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1972; Kidričeva nagrada, 1972; naziv »zaslužnega profesorja«, 1979. — Glej Letopis 26, 47—53 in 29, 53—55.

Jože Goričar, rojen 20. januarja 1907, dr. iur., redni profesor za sociologijo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969; redni član od 25. marca 1976. Član komisije za preučevanje ustavnih vprašanj skupščine SRS; član odbora za družbene vede Jugoslovanske nacionalne komisije v UNESCO; član komiteja direktorjev v Centre Européen de Coordination de Recherche et de Documentation en Sciences Sociales; član Institute of Sociology of Law for Europe, član znanstvenega sveta mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju, Ljubljana. Red dela III.; red dela z rdečo zastavo; red republike s srebrnim vencem. Naziv »zaslužnega profesorja«, 1979, Kidričeva nagrada, 1979. — Glej Letopis 20, 35—36 in 27, 47—49.

Bogo Grafenauer, rojen 16. marca 1916, dr. phil, redni profesor za zgodovino Slovencev na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972. Dopisni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in Srpske akademije nauka i umetnosti. Član Mednarodne komisije za slovanske študije; član Jugoslovanskega komiteja za historičnevede. Medalja zaslug za narod; red dela z zlatim vencem; red dela z rdečo zastavo; nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1971. — Glej Letopis 19, 33—34 in 23, 39—44.

Viktor Korošec, rojen 7. decembra 1899, dr. iur., redni profesor za rimsko pravo in splošno zgodovino države in prava v antiki na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju.

Redni član od 2. oktobra 1956. Upravnik Inštituta za prava starega Orienta pri akademiji; načelnik pravne sekcije Terminološke komisije pri akademiji; član Nacionalnega komiteja SFRJ za orientalistiko; član Inštituta za pravno zgodovino v Zagrebu. Société d'Histoire du Droit français et étranger v Parizu. Société Internationale 'Ferdinand De Visscher' pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité v Bruslju, Comitato scientifico internazionale revije Iura v Cataniji. Conseil scientifique pri Revue Internationale des Droits de l'Antiquité v Bruslju; redni član Società italiana di Storia del diritto; član Sociedade Brasileira de Romanitas v Rio de Janeiro. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1964. Red dela z rdečo zastavo, 1970; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978. Zlata značka Rdečega križa. — Glej Letopis 8, 35—36.

G o r a z d K u š e j, rojen 17. decembra 1907, dr. iur., redni profesor za teorijo države in prava in primerjalno ustavno pravo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958, od 1972 glavni tajnik akademije. Dopisni član (associé étranger correspondant) Académie de sciences (Nancy), član International Law Association v Londonu in Société de Législation comparée v Parizu. Naziv »zaslužni profesor«, 1979. Red dela s srebrnim in z zlatim vencem; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978. Zlata plaketa univerze v Ljubljani, srebrna plaketa univerze v Gradcu (Graz). — glej Letopis 9, 33—34.

L a d o V a v p e t i č, rojen 26. junija 1902, dr. iur., redni profesor za javno upravo in upravni postopek na pravni fakulteti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Predsednik medakademijskega odbora za študij o sodobnih tendencah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti; častni predsednik Inštituta za javno upravo pri pravni fakulteti v Ljubljani in predsednik njegovega znanstvenega sveta; častni predsednik Društva za upravne znanosti in prakso Slovenije, 1978; predsednik slovenske sekcije Pugwash Conference on Sciences and World Affairs; član Institut international du droit comparé v Parizu. International Law Association v Londonu in Association internationale pour l'Enseignement du Droit comparé v Strasbourgu; dopisni član v Istituto per la scienza dell'amministrazione pubblica v Milanu. Red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod z zlato zvezdo; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; red dela z rdečo zastavo, 1972; pri-

znanje OF, 27. IV. 1976; zlata plaketa univerze v Ljubljani; Kidričeva nagrada, 1973. Naziv »zaslužni profesor«, 1979. — Glej Letopis 9, 35—37.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Upravnik Zgodovinskega inštituta Milka Kosa SAZU; tajnik 1. razreda. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; član Mednarodne komisije za zgodovino stanovskih skupščin. Red bratstva in enotnosti, 1946; red dela II.; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike z zlatim vencem, 1975. Nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1972; Kidričeva nagrada za življenjsko delo, 1975; naslov »zaslužni profesor«, 1977. — Glej Letopis 5, 76—82 in 9, 41—42.

Dopisni člani

Stane Krašovec, rojen 14. julija 1905, dipl. ing. oec., redni profesor ekonomske fakultete v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Zveze ekonomistov Slovenije in Zveze društev za napredek prehrane narodov Jugoslavije; član -ustanovitelj Jugoslovanskega statističnega društva; član International Association of Agricultural Economists. — Glej Letopis 27, 50—51.

Rudi Kyovsky, rojen 17. avgusta 1906, dr. iur., redni profesor za delovno pravo pravne fakultete v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Kidričeva nagrada, 1977; naziv »zaslužni profesor«, 1979. — Glej Letopis 27, 52—53.

Boris Majer, rojen 15. februarja 1919, dr. phil., honorarni redni profesor na filozofski fakulteti v Ljubljani, predstojnik Marksističnega centra pri CK ZKS, upravnik Inštituta za marksistične študije SAZU. Dopisni član od 20. marca 1975. Red republike z zlatim vencem, 1979. — Glej Letopis 26, 54—59.

Stojan Pretnar, rojen 23. januarja 1909, dr. iur., redni profesor za gospodarsko pravo na pravni fakulteti v Ljubljani. Do-

pisni član od 25. marca 1975. Član več komisij pri Gospodarski zbornici SRS in več domačih strokovnih organizacij. Član International Law Association (ILA) v Londonu, Association Internationale pour la Protection de la Propriété Industrielle (AIPPI) v Zürichu, Société de Législation Comparée v Parizu in Internationale Gesellschaft für Urheberrecht v zah. Berlinu; ekspert v delovni grupi pri UNESCO in WIPO s področja nacionalnih zakonov za zaščito folklornih izdelkov kot tudi mednarodnih ukrepov za zaščito. Red zasluge za narod s srebrno zvezdo. — Glej Letopis 26, 60—61.

Anton Trstenjak. — glej Letopis 30, 57—59.

Sergij Vilfan, rojen 9. aprila 1919, dr. iur., redni profesor za pravno zgodovino pravne fakultete v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. — Glej Letopis 29, 56—61.

Anton Vratuša, rojen 21. februarja 1915, dr. phil., častni doktor univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in na fakulteti za politične vede univerze v Beogradu; predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije. Dopisni član od 23. marca 1978. Podpredsednik predsedstva Zveze političnih združenj Jugoslavije; predsednik upravnega sveta Mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti v deželah v razvoju v Ljubljani; član upravnega sveta Mednarodnega inštituta za oceanografijo na Malti; član združenja »Reforming international order« v Haagu; član predsedstva CK ZKS. Partizanska spomenica, 1941; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1945; red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, 1946; red partizanske zvezde s srebrnim vencem, 1948; red za hrabrost, 1948; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1954; red dela z rdečo zvezdo, 1961; red republike z zlatim vencem, 1974; red jugoslovanske zastave z lento, 1975; številna tuja odlikovanja. — Glej Letopis 29, 59—61.

Zunanji dopisni člani

Mihailo Apostolski, rojen 8. novembra 1906, zgodovinar in vojaški teoretik. Dopisni član od 10. marca 1977. Redni član Makedonske akademije znanosti in umetnosti in njen pred-

sednik; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti; častni član Akademije znanosti in umetnosti Kosova; član Sveta Federacije, Nagrada Republike »11. Oktobar«; nagrada mesta Skopje »13. novembar«, zvezna nagrada »4. julij«. Med številnimi odlikovanji: red narodnega heroja, red narodne osvoboditve, red bratstva in enotnosti, red zaslug za narod, red republike z zlatim vencem, red za hrabrost, Spomenica 1941. — Glej Letopis 28, 53—55.

Alojz Benac, rojen 20. oktobra 1914, dr. arheol., redni profesor prazgodovinske arheologije filozofske fakultete v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 23. marca 1978. Redni član Akademije nauka i umetnosti BiH, dopisni član SANU. Red dela z rdečo zastavo; red zaslug za narod z zlato zvezdo; nagrada 27. julija BiH; AVNOJ. — Glej Letopis 29, 62—64.

Jovan Djordjević, rojen 10. marca 1908, dr. iur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član Mednarodne akademije za politične znanosti in ustavno pravo; član Mednarodnega inštituta za politično filozofijo; predsednik ustavnega sodišča Srbije; pridružen profesor pravne fakultete v Parizu; predsednik Saveza udruženja za politične nauke. Nagrada AVNOJ. — Glej Letopis 9, 45—46.

Branislav Djurdjev, rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na filozofski fakulteti univerze v Sarajevu v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Redni član Društva za nauku i umjetnost Črne Gore. — Glej Letopis 20, 37—38.

Kurt von Fischer. — Glej Letopis 30, 63—65.

Leon Geršković, rojen 2. februarja 1910, dr. iur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije. — Glej Letopis 9, 49—50.

Emmanuel Laroché. — Glej Letopis 30, 60—62.

Branko Pavičević, rojen 2. marca 1922, dr. iur. Dopisni član od 10. marca 1977. Redni član Črnogorske akademije znanosti in umetnosti in njen predsednik; dopisni član Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine; častni član Akademije znanosti in umetnosti Kosova. Član Centralnega komiteja ZKJ. Nagrada »13. julij«, 1963. — Glej Letopis 28, 56—58.

Jakov Sirotković. — Glej Letopis 30, 66—68.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Anton Bajec, rojen 6. januarja 1897, dr. phil., profesor slovenskega knjižnega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 23. marca 1978. Red zaslug za narod z zlato zvezdo; Kidričeva nagrada, 1978. — Glej Letopis 23, 45—48 in Letopis 29, 65—66.

France Bezljaj, rojen 19. septembra 1910, dr. phil., redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani; predsednik komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU. Redni član od 3. junija 1964. Dopisni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1969. Prešernova nagrada, 1957 — Glej Letopis 15, 31—34.

Bojan Čop, rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972; redni član od 25. marca 1976. Redni član Linguistic Society of America, Baltimore. — Glej Letopis 23, 49—52 in 27, 54—57.

Anton Ocvirk, rojen 23. marca 1907, dr. phil., redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju; redni član od 3. junija 1964. Upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede pri

akademiji. Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978. — Glej Letopis 15, 30—40.

Anton Slodnjak, rojen 13. junija 1899, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1967. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Častni doktor vseučilišča v Zagrebu, 1970; II. državna nagrada za roman, 1949; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1974 (s sodelavci). Red dela z rdečo zastavo, 1978 — Glej Letopis 18, 39—41.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895, častni doktor literarnih znanosti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; od 25. marca 1976 častni član akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju, Romunske akademije znanosti v Bukarešti in Akademije umetnosti Nemške demokratične republike v Berlinu. Član Predsedstva SR Slovenije, častni član Slavističnega društva Slovenije, častni član Dolenjskega kulturnega festivala, predsednik Glavnega odbora Sterijinega pozorja, predsednik skupnega sveta enciklopedije Slovenije in slovenskega dela enciklopedije Jugoslavije, član uredniškega sosveta Književnih listov. Partizanska spomenica 1941; red bratstva in enotnosti I.; red narodne osvoboditve I.; red zaslug za narod I.; red jugoslovanske zastave I.; red junaka socialističnega dela; red republike z zlatim vencem; red jugoslovanske zastave z lento; Polonia Restituta; francoski red oficirja legije časti; francoski red oficirja umetnosti in književnosti; srebrna spominska plaketa ob 25-letnici II. zasedanja AVNOJ; zlata plaketa Ilegalca; Borštnikova listina s plaketo in zlato značko BS; plaketa mesta Kočevje; spominska plaketa ob 40-letnici SAZU. Nagrada Zveze pisateljev Jugoslavije, 1960; Sterijeva nagrada, 1965; Prešernova nagrada, 1966; nagrada AVNOJ, 1967; nagrada Branka Gavella, 1971; Župančičeva nagrada, 1975; Kidričeva nagrada, 1976. Priznanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda, 1971; častno priznanje Skupščine mesta Ljubljana, 1971; priznanje Janeza Kranjca, 1974; priznanje Socialistične republike Slovenije, 1975; Drabosnjakovo priznanje, 1975. — Glej Letopis 3, 172—184.

Dopisni člani

Oton Berkopec, rojen 6. decembra 1906, dr. phil., znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis 22, 46—51.

Marja Boršnik, rojena 24. januarja 1906, dr. phil., redna profesorica za zgodovino slovenske književnosti na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. Častni član Slavističnega društva Slovenije; član Jugoslovanskega slavističnega komiteja; član Društva slovenskih pisateljev. Kidričeva nagrada, 1976; naslov »zaslužnega profesorja«, 1977; red del z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1975. — Glej Letopis 28, 59—62.

Anton Grad, rojen 23. februarja 1907, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. Sourednik revije *Linguistica*. Član pariškega Cercle linguistique ter strasburške Société de linguistique romane. Red dela z zlatim vencem; francosko odlikovanje Ordre National du mérite (Officier); red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1978. — Glej Letopis 28, 36—65.

Janko Jurančič, rojen 18. decembra 1902, doktor filoloških znanosti, redni profesor za srbski ali hrvaški jezik in za starejšo srbsko in hrvaško književnost na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Tajnik 2. razreda SAZU, načelnik leksikološke sekcije Inštituta za slovenski jezik SAZU; namestnik upravnika istega inštituta, predsednik glavnega uredniškega odbora za Slovar slovenskega knjižnega jezika. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Slavističnega društva Slovenije. Red zaslug za narod III.; red dela z zlatim vencem; red Republike s srebrnim vencem; častno priznanje Skupščine mesta Ljubljane ob 30-letnici vstaje. — Glej Letopis 27, 58—63.

Janko Kos, rojen 9. marca 1931, doktor literarnozgodovinskih ved, redni profesor za primerjalno književnost in literarno teorijo ter predstojnik PZE za primerjalno književnost in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977. Član uredniškega odbora Slavistične revije, revije *Sodobnost* in *Primerjalna književnost*; član UO knjižne zbirke

Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev; član Društva za primerjalno književnost SRS in Slavističnega društva Slovenije. — Glej Letopis 28, 68—71.

Janez Logar, rojen 3. februarja 1908, višji znanstveni sodelavec Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, v pokoju. Dopisni član od 23. marca 1978. — Glej Letopis 29, 67—69.

Valentin Logar, rojen 11. februarja 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. — Glej Letopis 23, 53—58.

Boris Merhar, rojen 1. maja 1907, profesor za zgodovino slovenske književnosti na Pedagoški akademiji v Ljubljani v pokoju, višji predavatelj za zgodovino slovenskega slovstva do moderne na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Slavističnega društva Slovenije. — Glej Letopis 27, 64—66.

Dušan Moravec, rojen 4. oktobra 1920, direktor Slovenskega gledališkega muzeja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Nagrada Kidričevega sklada, 1964; srebrna medalja ČSSR, 1965; nagrada Prešernovega sklada, 1968; red dela z zlatim vencem, 1975; Župančičeva nagrada, 1975. — Glej Letopis 27, 67—73.

Boris Paternu. — Glej Letopis 30, 69—71.

Franč Zadavec. — Glej Letopis 30, 72—74.

Zunanji dopisni člani

Mirko Deanović, rojen 13. maja 1980, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu v pokoju. Redni član JAZU od 29. junija 1960. Dopisni član SAZU od 21. marca 1974. — Glej Letopis 24, 41—46.

Milovan Gavazzi, rojen 18. marca 1895, dr. sc., redni profesor etnologije na filozofski fakulteti v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. — Glej Letopis 27, 74—75.

Pavle Ivić. — Glej Letopis 30, 75—77.

Blaže Koneski, rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju; dopisni član Jugoslavenske akademije znanoti i umjetnosti v Zagrebu. Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni doktor univerze v Chicagu in Wroclavu. Nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 19, 37—38.

Janko Lavrin, rojen 10. februarja 1887, redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu v pokoju in Magister Artium iste univerze. Dopisni član od 2. oktobra 1956. Podpredsednik angleškega inštituta lingvistov; član British Universities Association of Slavists; član londonskega mednarodnega PEN kluba. — Glej Letopis 8, 39—42.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Robert Blinc, rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član od 25. marca 1976. Predsednik zbora raziskovalcev Raziskovalne skupnosti Slovenije. Član sekretariata Society AMPERE; član izvršilnega odbora mednarodneunije za magnetno resonanco; član sveta mednarodne unije za NOR; član mednarodnega sveta za raziskave feroelektrikov; član širših uredniških odborov mednarodnih strokovnih revij Ferroelectrics, Chemical Physics, Communications on Physics, PHYSICS (section B), Solid State Electronics, Journal of Non- Metals, jugoslovanske revije Fizika, Obzornika za matematiko in fiziko in Raziskovalca. Kidričeva nagrada (s sodelavci), 1961; Kidričeva nagrada, 1975; nagrada ISMAR, 1977. Red dela z zlatim vencem, 1977. — Glej Letopis 20, 42—44 in 27, 76—79.

Davorin Dolar, rojen 1. februarja 1921, dr. chem., redni profesor za fizikalno kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. Član uredniških odborov revij *Vestnik Slovenskega kemijskega društva* in *Biophysical Chemistry* ter društva *The International Society of Electrochemistry*. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1968; Kidričeva nagrada, 1979. — Glej Letopis 21, 39—43 in 28, 72—74.

Peter Gosar, rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969; redni član od 25. marca 1976. Član *Sigma Xi* in *European Physical Society*. Kidričeva nagrada, 1964. — Glej Letopis 20, 45—46 in 27, 80—83.

Dušan Hadži, rojen 26. avgusta 1921, dr. chem., redni profesor za kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967; redni član od 21. marca 1974; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Srpske akademije nauka i umetnosti; Foreign member of the Indian National Academy of Sciences; častni član Zveze kemikov in tehnologov SFRJ; član uredniških odborov revij *Spectrochimica acta*, *Journal of Molecular Structure*, *Spectroscopy Letters* ter društev *The Chemical Society (London)*, *Faraday Society*, *Bun-sengesellschaft* in *Société de chimie physique*; predsednik Slovenskega kemijskega društva in koordinacijskega odbora za molekularne vede pri Svetu akademij; koordinator znanstvenega sveta Subregionalnega projekta za sodelovanje v molekularnih vedah. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1957; Kidričeva nagrada, 1976. — Glej Letopis 18, 43—49 in 25, 45—49.

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor za mehaniko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949, od 22. decembra 1961 podpredsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Dosemrtni član *Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik*. Red dela z rdečo zastavo, 1962; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1965; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1975; srebrna plaketa B.

Kidriča, 1956; plaketa E. Rusjan, 1969; Kidričeva nagrada, 1972. Naziv »zaslužni profesor«, 1978. Častni doktor univerze Edvarda Kardelja, 1979. — Glej Letopis 3, 185.

J a n e z P e k l e n i k, rojen 11. junija 1926, redni profesor za discipline: tehnična kibernetika, avtomatizacija obdelovalnih sistemov, eksperimentalne metode in konstruiranje z računalnikom na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979. Redni član CIRP (Collège International pour l'étude scientifique des techniques de production mécanique) od 1966; VDI (Verein Deutscher Ingenieure) od 1959, ASME (American Society of Mechanical Engineers) od 1968, Fellow of the Institution of Mechanical Engineering od leta 1970, član komiteja Zveznega izvršnega sveta za znanost, tehnologijo in izobraževanje 1971—72, član komiteja skupščine SR Slovenije za znanstveno raziskovalno delo 1971—74, predsednik sveta tehniške sekcije RSS od 1973, predsednik CIRP, član Editorial Board of International Journal of System Science od 1971, glavni in odgovorni urednik mednarodne revije CIRP Manufacturing Systems od 1971, član Editorial Board of the International Journal of Production Engineering Research od 1973, predsednik mednarodnega CIRP seminarja »Manufacturing Systems« od 1969, častni profesor Univerze v Birminghamu od 1972, član Institute for Advanced Studies in Science and Engineering University of Birmingham od 1964, član direktorske grupe EXAPT TH Aachen od 1967, član councila CIRP od 1973. Taylor Medaile 1960; Plaketa SME 1971; Kidričeva nagrada, 1974; Okoshi Medaile, 1974. — Glej Letopis 21, 44—49 in Letopis 30, 78—80.

A n t o n P e t e r l i n, rojen 25. septembra 1908, dr. sci. nat., častni doktor naravoslovnih znanosti na univerzi v Mainz; dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949. Pomocnik načelnika polimernega oddelka v National Bureau of Standards, Washington (D. C., ZDA); profesor-gost na Case-Western Reserve University, Cleveland (Ohio, ZDA); dopisni član avstrijske akademije znanosti; častni član Inštituta J. Stefan v Ljubljani; član American Association for the Advancement of Science (Washington), American Chemical Society (Washington), American Physical Society (Fellow, New York), Deutsche Kolloid Gesellschaft (Köln), Deutsche Physikalische Gesellschaft (Hanau), New York Academy of Sciences (New York), Washington Academy of

Sciences (Fellow), Society of Sigma X (New Haven), Society of Rheology (Washington); glavni urednik *Macromolecular Reviews* (New York); sourednik *Makromolekulare Chemie* (Mainz); član Advisory Board revij *Journal of Materials Science* (London), *Journal of Polymer Science* (New York), *Kolloid Z. Z. Polymere* (Darmstadt) in *Journal of Macromolecular Science, Physics* (New York). Red dela z rdečo zastavo FLRJ, 1950; Binghamova medalja Society of Rheology (member Society of American Institute of Physics), 1970; Ford Motor Prize Ameriške fizikalne družbe, 1972. — Glej *Letopis* 2, 45—46.

L u j o Š u k l j e, rojen 21. septembra 1910, doktor tehniških ved, zaslužni profesor fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 29. marca 1979. Nagrada Sklada Borisa Kidriča (s sodelavcema), 1964; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej *Letopis* 20, 47—48 in 30, 81—83.

M i h a T i š l e r, rojen 18. septembra 1926, redni profesor za organsko kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti in Jugoslavenske akademije nauka i umetnosti. Član uredniškega odbora *Croatia Chemica Acta*. Vestnika Slovenskega kemijskega društva, *Journal of Heterocyclic Chemistry*, *Organic Preparations and procedures International*, *Advances in Heterocyclic Chemistry*, *Heterocycles*; član Hrvatskega kemijskega društva, *American Chemical Society*; član sekcije za organsko kemijo pri *American Chemical Society*, član *Chemical Society* (London); član *International Society of Heterocyclic Chemistry* ter član izvršnega odbora in predsednik tega društva. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1962. Kidričeva nagrada, 1977. — Glej *Letopis* 21, 50—58 in 28, 78—80.

I v a n V i d a v, rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1962. Član *Société mathématique de France*. Red dela z rdečo zastavo, 1965; red Republike s srebrnim vencem, 1974; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978; Prešernova nagrada, 1952; Kidričeva nagrada, 1970; svečana listina in mala plaketa univerze Edvarda Kardelja, 1979. — Glej *Letopis* 9, 55—56 in 13, 32.

Dopisni člani

Lojze Vodovnik, rojen 6. septembra 1933, dr. sc., redni profesor za biokibernetiko in dinamiko sistemov na fakulteti za elektrotehniko univerze v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977. Član predsedstva ETAN Beograd; zaslužni član elektrotehniške zveze Slovenije; član izvršilnega odbora jugoslovanskega društva za medicinsko in biološko tehniko, International Federation for Medical and Biological Engineering, Royal Society of Medicine, London, International Society for Prosthetics and Orthotics, Copenhagen, The Biomedical Engineering Society, ZDA; Senior member Institute for Electrical and Electronics Engineers, New York; član editorial board revije Medical and Biological Engineering and Computing; vodja projekta Rehabilitation Engineering Center — Ljubljana, 1978. Nagrada ETAN, 1964; nagrada Sklada Borisa Kidriča (s sodelavci), 1971. — Glej Letopis 28, 81—82.

Zunanji dopisni člani

Krešimir Balenović, rojen 1914, dr. sc., redni profesor za organsko kemijo in biokemijo v inštitutu za kemijo univerze v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976. — Glej Letopis 27, 84—86.

Aleksander Despić, rojen 1927, dr. fizikalne kemije, redni profesor fizikalne kemije na tehnološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976. Redni član SANU. Član redakcijskega odbora časopisov Journal of Applied Electrochemistry, Croatica Chemica Acta in Yugoslav Chemical Papers. Predsednik Srbskega kemijskega društva; predsednik odbora SANU Čovek i životna sredina. — Glej Letopis 27, 87—88.

Drago Grdenić, rojen 1919, dr. organske kemije, redni profesor za anorgansko kemijo zagrebške univerze, predsednik Jugoslovanskega centra za kristalografijo JAZU. Dopisni član od 25. marca 1976. Redni član JAZU, dopisni član ANU BiH. Nagrada Rudjer Bošković, 1961; red zasluge za narod II, 1952; red bratstva in enotnosti, II, 1952; red dela II, 1957; red dela z rdečo zastavo, 1961; red republike s srebrnim vencem, 1969. — Glej Letopis 27, 89—90.

Mihajlo Lj. Mihailović, rojen 22. januarja 1924, dr. kem., redni profesor organske kemije na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976. Redni član SANU. Nagrada Sveta za kulturo NR Srbije, 1958; Oktobrska nagrada mesta Beograda, 1969. — Glej Letopis 27, 91—92.

Wacław Olszak. — Glej Letopis 30, 84—86.

Bogdan Povh, rojen 20. avgusta 1932, dr. fizike, redni profesor fizike na univerzi v Heidelbergu, redni član in direktor Max-Planckovega inštituta za jedrsko fiziko. Dopisni član od 10. marca 1977. Svetovalec IJS v Ljubljani; član znanstvenega sveta nemškega elektronskega sinhrotrona (DESY) v Hamburgu, društva za raziskavo težkih ionov (GSI) v Darmstadt, jedrske raziskovalne skupnosti (KFA) v Jülichu in Lawrence Berkeley laboratorija (LBL) Kalifornijske univerze v Berkeleyu. — Glej Letopis 28, 75—77.

Vladimir Prelog. — Glej Letopis 30, 87—89.

Pavle Savić, rojen 10. januarja 1909, fizikalni kemik, redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu (od leta 1966 v pokoju). Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in njen predsednik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in Makedonske akademije na naukite i umetnostite; inozemski član Akademije znanosti ZSSR; častni član Madžarske akademije znanosti; član Akademije znanosti v New Yorku, inozemski član Akademije znanosti v Atenah; častni doktor kemijskih ved univerze v Beogradu; nagrada vlade FLRJ, 1949; nagrada vlade NR Srbije, 1950. Spomenica 1941; Oktobrska nagrada Skupščine mesta Beograda, 1963; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 23, 59—61.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne vede

Redni člani

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1893, dr. phil., častni doktor univerze v Ljubljani, redni profesor za kvartarologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 22. junija 1953. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Častni član Arheološkega društva Jugoslavije; dopisni član H.Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen, Regensburg. Prešernova nagrada 1949 in 1960. Red dela z rdečo zastavo in red zasluge za narod z zlato zvezdo; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978. Kidričeva nagrada, 1974; nagrada AVNOJ, 1974; naziv »zaslužni profesor«, 1979. — Glej Letopis 3, 205—206 in Letopis 5, 98—100.

Svetozar Ilešič, rojen 8. junija 1907, dr. phil., redni profesor za geografijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Upravnik Inštituta za geografijo; član stalne evropske konference za preučevanje podeželske pokrajine; častni član Srbskega geografskega društva, Geografskega društva Hrvatske, Geografskega društva Makedonije, Poljskega geografskega društva, Geografskega društva v Münchnu, Madžarskega geografskega društva in Italijanskega geografskega društva; častni predsednik Geografskega društva Slovenije; naziv »zaslužnega profesorja«, 1977; Kidričeva nagrada, 1977; nagrada AVNOJ, 1979; red dela z zlatim vencem, 1966; red dela z rdečo zastavo, 1967; medalja Jovana Cvijića, 1968; zlata značka Urbanistične zveze Jugoslavije. — Glej Letopis 18, 52—54 in Letopis 21, 59—62.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani (od leta 1971 v pokoju). Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za prirodoslovne vede, upravnik Inštituta za paleontologijo pri akademiji. Predsednik Medakademijskega odbora za favno in floro Jugoslavije do 31. maja 1974; dopisni član Srpske

akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Slovenskega geološkega društva in Geografskega društva Slovenije; dopisni član Geološkega društva na Dunaju in Mednarodnega paleontološkega društva. Red dela z zlatim vencem, 1949; red zasluge za narod s srebrno zvezdo, 1970; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978; Kidričeva nagrada, 1957; častna diploma Zveze geoloških društev SFRJ Jugoslavije — Glej Letopis 2, 47—53.

Dopisni člani

Jože Bole, rojen 17. junija 1929, dr. biologije, znanstveni svetnik Biološkega inštituta Jovana Hadžija pri SAZU in njegov predstojnik. Dopisni član od 10. marca 1977. Prešernova nagrada za študente, 1954; nagrada sklada Borisa Kidriča, 1966. — Glej Letopis 28, 83—85.

Matija Drovenik, rojen 14. februarja 1927, dr. geologije, redni profesor mineralogije na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. Prešernova nagrada za študente, 1951; nagrada sklada Borisa Kidriča (skupaj z I. Mlakarjem), 1973; red zaslug za narod II., 1951; medalja za hrabrost, 1962; red dela z zlatim vencem, 1977; Zahvala za pomoč pri razvoju rudarsko-metalurške fakultete v Boru, 1971; srebrna plaketa Rudarsko-topilniškega bazena Bor, 1978. — Glej Letopis 29, 70—73.

Ivan Gams, rojen 5. julija 1923, dr. geogr., redni profesor fizične geografije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. Prešernovi študentski nagradi; nagrada Sklada Borisa Kidriča; priznanje Jamarske zveze Slovenije in Jugoslovanske speleološke zveze, Geografskega društva Slovenije, Zveze organizacij za tehnično kulturo Jugoslavije. Član uredniških odborov Geografskega vestnika, Geografskega obzornika, Naših jam, Varstva narave. Predsednik komisije za kraško denudacijo pri mednarodni speleološki zvezi, dopisni član komisije za geomorfološko snemanje in kartiranje pri mednarodni geografski zvezi. — Glej Letopis 29, 74—77.

Stanko Grafenauer, rojen 13. maja 1922, dipl. ing. rudarstva, doktor geoloških znanosti, redni profesor za kristalogijo, mineralogijo in petrologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. april 1973. Zunanji sodelavec Metalurškega inštituta v Ljubljani. Član redakcijskega odbora Izvještaja Jugoslovanskega centra za kristalografijo pri JAZU; član mednarodne komisije za rudno mikroskopijo pri mednarodni mineraloški asociaciji; član delovne grupe mednarodnega projekta »Ofioliti«, mednarodnega programa geološke korelacije UNESCO; referent revije Zentralblatt für Mineralogie (Zal. Schweizerbat, Stuttgart) za področje Balkana. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1972. — Glej Letopis 24, 53—57.

Janez Matjašič, rojen 14. maja 1921, dr. prirodoslovnih ved, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Član znanstvenega sveta v biološkem in paleontološkem inštitutu SAZU; podpredsednik medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije; glavni urednik Biološkega vestnika; urednik zoološkega dela Razprav IV. razreda SAZU, Levstikova nagrada, 1957. — Glej Letopis 25, 66—68.

Ernest Mayer, rojen 10. novembra 1920, dr. phil., znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Predsednik medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije; glavni urednik glasila Bulletin scientifique, sect. A. za Slovenijo; član izvršilnega odbora Raziskovalne skupnosti Slovenije; podpredsednik Organizacije za fitotaksonomsko raziskovanje mediteranskega območja (Ženeva); podpredsednik Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije (Dunaj); regionalni svetovalec za Jugoslavijo pri mednarodnem projektu Flora Europaea (Cambridge); od 1969—75 predsednik zveze bioloških društev Jugoslavije in eden od podpredsednikov unije znanstvenih bioloških društev Jugoslavije; član redakcijskega odbora Biološkega vestnika; urednik botaničnega dela Razprav IV. razreda SAZU; član izdajateljskega in redakcijskega odbora Feddes Repertorium, Zeitschrift für botanische Taxonomie und Geobotanik, Akademie Verlag, Berlin. Častni član Bayerische Botanische Gesellschaft (München), dopisni član Societas Zoologica Botanica Fennica Vanamo (Helsinki), član Regensburger Botanische Gesellschaft. Medalja zaslug za narod, 1963; red dela z zlatim vencem, 1965; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1975. — Glej Letopis 25, 69—73.

Zunanji dopisni člani

Vanda Kochansky-Devidé, rojena 10. aprila 1915, dr. prirodnoslovnih ved, redni profesor na prirodnoslovno-matematični fakulteti univerze v Zagrebu. Dopisni član od 20. marca 1975. Redni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Član Hrvaškega prirodnoslovnega društva, Hrvaškega, Slovenskega, Srbskega in Poljskega geološkega društva; član Odsijeka za povijest prirodosl. znanosti Hrvaškega prirodnoslovnega društva. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1966; nagrada »Rudjer Bošković«, 1967; nagrada za življenjsko delo Savjeta nauč. rad. SRH, 1975. — Glej Letopis 26, 62—65.

Josef Kratochvíl, rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja in doktor biologije, profesor zoologije, ravnatelj inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član Češkoslovaške akademije znanosti in član njenega prezidija. Državna nagrada Klementa Gottwalda I. stopnje, 1955; Rad práce, 1969; Zlata medalja Vysoké školy Zemědělské v Brně, 1970; plaketa ČSAV pri zásluhy o vědě a lidstvu, 1973. — Glej Letopis 21, 76—77.

Petar Stevanović, rojen 3. junija 1914, doktor geoloških in mineraloških znanosti, redni profesor na rudarsko-geološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti; član delovne skupine »Paratetis« in izvršnega komiteja za mediteranski neogen (CMNS); predsednik Karpato-balkanske geološke asocijacije za Jugoslavijo; dopisni član Slovenskega geološkega društva in častni član Madžarskega geološkega društva. Nagrada vlade SFRJ, 1949; plaketa Madžarskega geološkega zavoda, 1969; Oktobrska nagrada Beograda, 1974; plaketa Prirodnoslovnega muzeja v Beogradu, 1972. — Glej Letopis 26, 66—69.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Maksim Gaspari, rojen 26. januarja 1883, slikar; restavrator Etnografskega muzeja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 13. marca 1972. Častni član Etnografskega društva, društva Vesna in društva Ex libris; častni član mesta Kostanjevica; častni občan občine Cerknica, 1978. Prešernova nagrada, 1952; Levstikova nagrada, 1953. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1949; red dela z rdečo zastavo, 1973; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978. Odkritje spominskega znamenja na umetnikovi rojstni hiši v Selšku. 11 samostojnih in več društvenih razstav. — Glej Letopis 23, 65—67.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899, redni profesor akademije za likovne umetnosti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni član Accademia Fiorentina delle Arti del Disegno, Firenze. 1925 bronasta medalja mednarodne razstave dekorativnih umetnosti, Pariz; 1931 dve nagradi »May show«, Cleveland Museum of Art, Ohio, USA; 1946 izvoljen za poslanca Ljudske republike Slovenije; 1946 red bratstva in edinstva II.; 1947 Prešernova nagrada »Po sledovih IV. in V. ofenzive«; 1948 Prešernova nagrada »XIV. divizija«; 1948 izvoljen za poslanca v Dom narodov zvezne skupščine, Beograd; 1949 nagrada Komiteja za kulturo in umetnost vlade FLRJ, za pedagoško delo; 1949 Prešernova nagrada za portret Otona Župančiča; 1949 1. nagrada za grafiko Vlade FLRJ na temo NOB; 1949 Red dela z rdečo zastavo; 1952 Red zaslug za narod s srebrno zvezdo; 1952 zlata plaketa Filatelistične zveze Slovenije; 1952 zlata plaketa Filatelističnega kluba Koper; 1953 nagrada na mednarodni razstavi lesorezov XYLON, Zürich; 1952 Trubarjeva plaketa — Slavistično društvo Slovenije; 1954 zlata medalja JUFIZ II.; 1956 Trdinova nagrada, Novo mesto; 1959 častno občanstvo Novega mesta; 1959 častni član prosvetnega društva »Lojze Košak«, Dolenjski kulturni festival Kostanjevica na Krki; 1962 1. nagrada Zveze jugoslovanskih založnikov za ilustracije Gradnikove zbirke Eros tanatos; 1963 accademico onorario classe incisione.

L'Accademia firoentina delle arti del disegno, Firenze, ob 400-letnici; 1963 dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; 1963 dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti, Beograd; 1964 srebrna plaketa simpozija grafikov, Subotica; 1964 častno članstvo društva »Dušan Jereb«, Novo mesto; 1965 nagrada mesta Ljubljane, plaketa; 1966 častno občanstvo Slovenj Gradec; 1967 častno članstvo EX LIBRIS Slovenije; 1967 nagrada AVNOJ za življenjsko delo; 1968 zahvalnica GR, Bitola; 1968 red zasluge za narod z zlato zvezdo; 1968 odkupna nagrada INTART, Udine; 1968 srebrna spominska plaketa 25 let II. zasedanja AVNOJ; 1969 red republike z zlatim vencem; 1969 zlata plaketa »100-letnica železarne Jesenice«; 1969 srebrna plaketa univerze v Ljubljani; 1969 bronasta plaketa »Triennale internazionale delle xylogravure contemporanee«, Capri; 1969 častni član prosvetnega društva Dolenski festival v Kostanjevici na Krki; 1969 srebrni ključ mesta Jajce; 1970 zahvalnica narodne armije 1945—70, Beograd; 1972 II. Triennale della XILOGRAFIA CONTEMPORANEA — CAPRI; 1973 diploma za sodelovanje, Istorijski muzej, Beograd; 1973 srebrna plaketa 25 let Saveza likovnih umetnika, Skopje; 1974 plaketa mesta Osijek; 1974 častno občanstvo mesta Kostanjevica na Krki; 1974 odkupna nagrada Študentskega kulturnega centra Zagreb, galerija Zagreb; 1974 odkupna nagrada Študentskega kulturnega centra Beograd, galerija Zagreb; 1974 srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, grafični bienale Zagreb; 1974 priznanje krajevne skupnosti Zavodnje; 1974 srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, za zasluge za Zvezo; 1974 priznanje Filatelističnega društva Slovenije; 1974 plaketa mesta Kostanjevica; 1974 zahvalnica Zajednice jugoslovanske PTT; 1974 zlata medalja Denarnega zavoda Slovenije; 1974 Valvazorjeva plaketa, Krško; 1974 zlata medalja II. Mednarodnega grafičnega bienala v Fredrikstatu, Norveška; 1975 zlata spominska medalja občine Ivanič Grad; 1975 priznanje Društva likovnih umetnikov Hrvatske ob 30-letnici ULUH in osvoboditve Zagreba; 1975 dopisni član Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine, Sarajevo; 1975 srebrna plaketa univerze v Ljubljani; 1975 spominska plaketa, Dolenski muzej, Novo mesto; 1975 spominska plaketa, Novo mesto; 1975 priznanje občinske konference SZDL Lendava; 1977 plaketa mesta Krško ob 500-letnici; 1978 spominska plaketa Crvene zastave, Kragujevac; 1978 nagrada zlatarne Majdanpek; 1978 spominski kipec streljanih mesta Kragujevac; 1978 diploma in plaketa ob 30-letnici Filatelističnega kluba Koper. Do decembra 1978 — 98 samostojnih razstav. — Glej Letopis 3, 207—213.

Ciril Kosmač, rojen 28. septembra 1910, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis 12, 49—53.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nagrada AVNOJ, 1969; red jugoslovanske zastave z lento. — Glej Letopis 5, 125—132.

Bratko Kreft, rojen 11. februarja 1905, dr. phil., redni profesor za novejšo rusko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju, teatrolog, književnik, gledališki umetnik I.A. (od 1962) v pokoju. Redni član od 22. decembra 1961, podpredsednik akademije od 1976, upravnik Inštituta za slovenski jezik pri akademiji. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju, dopisni član Matice srpske, častni član Slavističnega društva Slovenije in Srbije, član osrednjega odbora Jugoslovanskega slavističnega komiteja; predsednik slovenskega slavističnega komiteja; podpredsednik Mednarodnega slavističnega komiteja; predsednik Borštnikovega srečanja; član republiške komisije za urbanizem; član DSP in Pen kluba; član Sociéte Européene de culture in Comunità Europea degli Scrittori. Doctor honoris causa mariborske univerze (1979), častni občan mesta Gornja Radgona, bronasti in zlati grb Maribora, plaketa-pečat Regensburg, poljska plaketa Julija Slovackega, plaketa Divadla pracujících iz Gottwaldova, plaketa Slovenske matice. Tri Prešernove nagrade; nagrada AVNOJ, 1975; red dela z rdečo zastavo; red zasluge za narod z zlato zvezdo; Ehrenpreis deželne vlade Koroške. Glej Letopis 12, 63—64.

France Mihelič, rojen 27. aprila 1907, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. februarja 1963. Častni član Akademije likovnih umetnosti v Firencah. Nagrade: 1932 — 2. nagrada na razstavi Žena v slovenski umetnosti, Ljubljana; 1948 — Prešernova nagrada za slikarstvo, Ljubljana; 1949 — 2. nagrada vlade FLRJ za slikarstvo, Beograd; Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1951 — Levsti-

kova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1952 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1954 — nagrada za grafiko na III. Bianco e nero, Lugano; nagrada Renato Carrain na XXVII. bienalu, Benetke; 1955 — Prešernova nagrada za grafiko, Ljubljana; 2. nagrada na I. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1956 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1957 — nagrada Sabro za grafiko na IV. bienalu, Sao Paulo; 1959 — 1. nagrada za jugoslovanskega umetnika na III. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1961 — nagrada za slikarstvo na I. trienalu, Beograd; 1962 — 3. nagrada na razstavi Gozd in les v likovni umetnosti, Slovenj Gradec; 1963 — 1. nagrada na I. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1965 — Prešernova nagrada za sceno in kostume, Ljubljana; 1966 — 1. nagrada na II. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1968 — nagrada mesta Čačka na V. memorialu Nadežde Petrović in nagrada obiskovalcev; nagrada Guido Neri na mednarodni razstavi grafike, Firence; 1969 — nagrada »4. julij«, Beograd; 1970 — nagrada mesta Ljubljane; nagrada AVNOJ Beograd; 1971 — 1. nagrada za slikarstvo na III. jugoslovanski razstavi JNA na temo NOB, Beograd; nagrada »Politike«, 1977; Jakopičeva nagrada za slikarstvo, 1978; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1975; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978. — Glej Letopis 16, 31—35.

Marjan Mušič, rojen 16. novembra 1904, arhitekt, redni profesor univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov; diploma Urbanistične zveze Jugoslavije; Trdinova, Cankarjeva in Prešernova nagrada. Red dela z rdečo zastavo. Častni občan Novega mesta. — Glej Letopis 21, 82—86 in Letopis 30, 90—91.

Vladimir Pavšič-Matej Bor, rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; predsednik skupnosti za varstvo okolja v Sloveniji. Red dela z rdečo zastavo, 1973; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis 16, 36—52.

Edvard Ravnikar, rojen 4. decembra 1907, ing. arh. redni profesor za arhitekturo na fakulteti za arhitekturo, gradbe-

ništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 29. marca 1979. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis 20, 58—63 in Letopis 30, 92—93.

D o p i s n i č l a n

A n t o n I n g o l i č, rojen 5. januarja 1907, pisatelj. Dopisni član od 25. marca 1976, tajnik V. razreda. Nagrada mesta Maribor, 1939; banovinska nagrada, 1940; Prešernova nagrada, 1950 in 1978; nagrada Društva slovenskih književnikov, 1959; Levstikova nagrada, 1959 in 1968; Prežihova nagrada, 1960; nagrada Osvoobodilne fronte Ljubljana Vič-Rudnik, 1970; priznanje Partizanski kurir, 1972; diploma Zlata knjiga, 1973, 1976 in 1977; diploma »Zmajevih dečjih igara« v Novem Sadu, 1977. Red dela II., 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1965. — Glej Letopis 27, 93—96.

Z d e n k o K a l i n, rojen 11. aprila 1911, kipar, redni profesor akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976. Prešernova nagrada, 1955; nagrada vstaje slovenskega naroda, 1966; nagrada AVNOJ, 1975. — Glej Letopis 27, 97—99.

M i l e K l o p č i č, rojen 16. novembra 1905, pesnik in prevajalec. Dopisni član od 23. marca 1978. — Glej Letopis 29, 78—81.

U r o š K r e k. — Glej Letopis 30, 94—96.

I v a n P o t r č, rojen 1. januarja 1913, pisatelj. Dopisni član od 10. marca 1977. — Glej Letopis 28, 86—88.

P r i m o ž R a m o v š, rojen 20. marca 1921, skladatelj. Dopisni član od 10. marca 1977. Upravnik biblioteke SAZU. Član Društva slovenskih skladateljev in Društva bibliotekarjev v Ljubljani. Član International Biographical Association, Cambridge. Član Republiškega komiteja za kulturo SRS. Nagrada Glasbene matice v Ljubljani, 1944; nagrada ljubljanskega festivala 1958; nagrada Prešernovega sklada, 1962; 1. nagrada na konkurzu JRT,

radio Beograd, 1967, 1969, 1970 in 1976; 3. nagrada na istem konkurzu, 1970; 2. nagrada na istem konkurzu, 1976. Čopova diploma, 1971. Častna plaketa Slovenske filharmonije, 1978. — Glej Letopis 28, 89—91.

Gabrijel Stupica, rojen 21. marca 1913, akad. slikar, redni profesor Akademije za likovno umetnost v Ljubljani v po-koju. Dopisni član od 10. marca 1977. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Član Društva likovnih umetnikov Slovenije. Prešernova nagrada 1948, 1950 in 1957; Jakopičeva nagrada na riješkem »Salonu 56«, 1956; jugoslovanska nacionalna nagrada Solomona R. Guggenheima, 1960; zlata plaketa na I. trienalu likovnih umetnosti v Beogradu, 1961; nagrada mesta Ljubljane; Jakopičeva nagrada, Ljubljana; AVNOJ, 1977. Red dela z rdečo zastavo, 1977. — Glej Letopis 28, 92—94.

Zunanji dopisni člani

Johann Cilenšek, rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967. Redni član Akademije umetnosti Nemške Demokratične Republike v Berlinu. — Glej Letopis 18, 61—63.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953. Prvi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Red jugoslovanske zvezde z lento, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 5, 139—141.

Desanka Maksimović, rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969. Redna članica Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; članica jugoslovansko-francoskega društva, društva »Skrb za otroke«. Kulturno-prosvetne zajednice Srbije in Matice srpske. Plaketa zahvalnica Biblioteke Djordje Jovanović, spominska plaketa skupščine mesta Beograda. Specijalna Vukova nagrada za izuzetni doprinos razvoju kulture SR Srbije, 1975; spomen-plaketa za saradnju na področju stvaralaštva za decu i za doprinose na razvoju umetničkog odgoja i obrazovanja mladih naraštaja, 1975. — Glej Letopis 20, 57.

Stanojlo Rajičić, rojen 16. decembra 1910, skladatelj, redni profesor na Muzički akademiji v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis 26, 70—72.

Vilem Závada. — Glej Letopis 30, 97—98.

VI. RAZRED

Za medicinske vede

Redni člani

Bogdan Breclj, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Član Sveta federacije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; inozemski član Akademije medicinskih nauka ZSSR v Moskvi; častni član Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani; član Sociétés Internationales de Chirurgie et de Traumatologie v Bruslju (S.I.C., O.T.); častni član Sociétés Francaise d'Orthopédie et de Traumatologie v Parizu; častni član Društva ortopedov in travmatologov Bolgarije v Sofiji; član International Society for Rehabilitation of the Disabled v New Yorku. Red zasluge za narod z zlato zvezdo; znak hrabrosti; Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem; red dela z rdečo zastavo; red republike z zlatim vencem; nagrada AVNOJ, 1968. — Glej Letopis 3, 199—200.

Miroslav Brzin, rojen 13. aprila 1923, dr. sc., redni profesor medicinske fakultete univerze v Ljubljani in sodelavec Inštituta za patološko fiziologijo. Dopisni član od 21. marca 1974, redni član od 29. marca 1979. Član Jugoslovanskega fiziološkega društva; Slovenskega kemijskega društva; izvršnega odbora Slovenskega biokemičnega društva; izvršnega odbora Zveze biokemičnih društev Jugoslavije; Evropske organizacije za celularno biologijo (ECBO); Evropskega združenja za nevrokemijo (ESN); doživlje-

njski član New York Academy of Sciences. Nagrada Sklada Borisa Kidriča (1965, skupno z Milanom Kovičem in Srečkom Omanom); nagrada za inovacije in tehnične izboljšave istega sklada (1977, skupno s Srečkom Omanom). — Glej Letopis 25, 54—59 in 30, 99—101.

Janez Fettich, rojen 9. oktobra 1921, dr. med., redni profesor dermatologije in predstojnik katedre za dermatovenerologijo medicinske fakultete v Ljubljani; direktor TO Dermatološka klinika Kliničnega centra v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974, redni član od 29. marca 1979. Član slovenskega zdravniškega društva, dermatološke sekcije SZD, alergološko-imunološke sekcije SZD; član združenja dermatovenerologov Jugoslavije, združenja alergologov Jugoslavije; izredni član avstrijskega dermatološkega društva; častni član poljskega dermatološkega društva; glavni in odgovorni urednik Acta dermatovenerologica Iugoslavica, član uredniškega odbora Zdravstvenega vestnika. Predsednik medicinskega sveta kliničnega centra v Ljubljani. — Glej Letopis 25, 60—65 in Letopis 30, 102—104.

Janez Milčinski, rojen 3. maja 1913, dr. iur., dr. med., častni doktor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani (1979), redni profesor za sodno medicino in predstojnik Inštituta za sodno medicino na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Od 25. marca 1976 predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Dopisni član Jugoslavske, Srbske, Makedonske in Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine ter Kosova. Častni član Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino. Predsednik odbora za Prešernove nagrade študentom Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Predsednik komisije za etična vprašanja pri biomedicinskih raziskavah. Član upravnega sveta Mednarodnega združenja univerz. Član upravnega odbora International Medical Law Association. Član uredniškega odbora revije »Medicine and Law«. Član odbora Mediteranskega združenja za sodno medicino. Zlata plaketa Univerze v Mariboru, spominska plaketa Inštituta za sodne ekspertize v Krakovu in Univerze v Vilnius. Spominska plaketa G.O.R.S.S.A., Marseille. Plaketa »Thomasius« Univerze Martin Luther v Halle-Wittenberg. Plaketa Academia Naturae Curiosorum Leopoldina, Halle. Gerbičeva plaketa Slovenskega zdravniškega društva, priznanje ob 50-letnici Zdravstvenega vestnika,

priznanje dr. Alojza Valente, velika zlata plaketa Tabora likovnih samorastnikov v Trebnjem (1979). Glej Letopis 12, 43—45, Letopis 21, 63—68 in 29, 45—46.

F r a n c N o v a k, rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, redni profesor za porodništvo in ginekologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Častni član Societas Gynaecologica et Obstetricia Italica; častni član La Sociedad Chilena de Obstetricia y Ginecologica; častni član Československe lékařské společnosti J.E. Purkyně; član Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique; predsednik za Jugoslavijo World Association for Gynecological Cancer Prevention; častni član Slovenskega zdravniškega društva in Zbora liječnika Hrvatske; častni član društva ginekologov Madžarske; častni član ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva; častni član društva porodničarjev in ginekologov Guayas (Ecuador); častni član italijanskega društva za ginekološko onkologijo; zunanji član Society of Pelvic Surgeons. Naslov »zaslužni profesor«, 1978. Dve partizanski zvezdi II.; red za hrabrost; red bratstva in enotnosti II.; red zasluge za narod II.; red dela II.; Spomenica 1941; red zasluge za narod z zlatim vencem, 1968; jubilejni spominski znak mesta Beograda; Prešernova nagrada, 1955; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis 12, 46—48 in 21, 69—73.

A n d r e j O. Ž u p a n č i č, rojen 27. januarja 1916, dr. med., redni profesor za patološko fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970. Član Royal Society of Medicine v Londonu, Biochemical Society v Londonu in Associate Member of the Physiological Society v Londonu; Scientific Advisory Panel fundacije Ciba v Londonu; častni član ASOVAC. Znanstveni sodelavec v mednarodnem raziskovalnem programu »Proyecto Amazonas«, ki je vključen v UNESCO program »Človek in biosfera«. Kidričeva nagrada, 1974. Naziv »zaslužni profesor«, 1979. — Glej Letopis 15, 50—51 in 21, 74—75.

Dopisni člani

Janez Batis, rojen 15. marca 1919, dr. veterinarskih znanosti s področja mikrobiologije, imunologije in kužnih bolezni, redni profesor na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, predstojnik Inštituta za mikrobiologijo in parazitologijo VTOZD za veterinarstvo iste fakultete, podpredsednik skupnosti jugoslovanskih veterinarskih fakultet. Dopisni član od 10. marca 1977. Član društva veterinarjev in veterinarskih tehnikov, Slovenskega mikrobiološkega društva, podpredsednik Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, član republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, sveta za vzgojo in izobraževanje pri Republiški konferenci SZDL, upravnega odbora Slovenske maticice, predsednik komisije za Kidričeve nagrade in nagrade sklada B. Kidriča za biotehniške in medicinske vede. Član World Association for Buiatrics. Glavni in odgovorni urednik Zbornika BF-Veterinarstvo. Red dela s srebrnim vencem, 1965; medalja za vojaške zasluge, 1968; nagrada mesta Ljubljane, 1975; zlata plaketa Univerze v Ljubljani, 1976; plaketa Biotehniške fakultete, 1977; red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1978; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1977. — glej Letopis 28, 95—97.

Lev Milčinski, rojen 23. junija 1916, redni profesor za psihiatrijo na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in predstojnik Centra za izvenbolnišnične psihiatrične dejavnosti Klinične bolnišnice za psihiatrijo v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. — Član in tožilec Slovenskega zdravniškega društva, častni član Jugoslovanskega združenja nevrologov in psihiatrov (1976), častni član suicidološke sekcije Srbskega zdravniškega društva (1979). Član Mednarodne zveze za prevencijo samomora (IASP). Predsednik strokovne komisije za alkoholizem in toksikomanije pri republiškem komiteju za zdravstveno in socialno varstvo in član analogne zvezne komisije. Red dela II. stopnje (1956) in red »Zasluge za ljudstvo s srebrno zvezdo« (1963). Plaketa češkoslovaškega zdravniškega društva J.E. Purkyně; priznanje SZDL Slovenije in Zveze organizacij proti alkoholizmu in narkomanijam v Jugoslaviji (1974); spominska plaketa Psihiatrične bolnice Vrapče, SRH, za dolgoletno sodelovanje (1979). Nagrada Sklada Borisa Kidriča (1970), nagrada Sklada dr. Marijana Borštnarja (1971), Kidričeva nagrada za življenjsko delo (1978). — Glej Letopis 29, 82—84.

Zunanji dopisni člani

E d h e m Č a m o, rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Častni doktor univerze v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in njen večletni predsednik. Dopisni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti; častni član Akademije znanosti i umetnosti Kosova; dolgoletni predsednik Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ in predstavnik sveta akademij v zveznem komiteju za znanost in kulturo. Član Sveta Federacije; član predsedništva Republičke konferencije SSRN Bosne i Hercegovine. Častni član Mednarodnega društva za zoohigieno; častni član in predsednik Jugoslovenskog društva »Nauka i društvo«. Spomenica 1941; red jugoslovske zastave z lento; red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod II.; red hrabrosti; red dela z rdečo zastavo; red republike s srebrnim vencem; 27-julijska nagrada Bosne i Hercegovine; povelja Sarajevske univerze, 1960; povelja ZJU, 1967; povelja veterinarske fakultete; plaketa SUBNOR Jugoslavije, 1974; nagrada ZAVNO BiH, 1974; spominske plakete mest Sarajeva, Gradačca in Tuzle. — Glej Letopis 23, 62—64.

B o r i s D r u j a n, rojen 27. julija 1928, dr. organske kemije in farmakologije, predstojnik laboratorija za navrokemijo IVIC v Venezueli, Caracas. Dopisni član od 10. marca 1977. — Glej Letopis 28, 98—100.

A l d o F r a n c h i n i. — Glej Letopis 30, 105—106.

F r a n j o K o g o j, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., doctor sicenc. med., doktor honoris causa univerze v Ljubljani, Zagrebu in Vojnomedicinske akademije v Beogradu; doctor honoris causa univerze v Gradcu, redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Schweizerische Akademie für medizinische Wissenschaften v Baslu in Avstrijske akademije znanosti na Dunaju. Član Deutsche Akademie der Naturforscher »Leopoldina« v Halle/S. Član Društva za napredek in

proučevanje pomorstva Jugoslavije, Pugwash v Zagrebu, Dowling Club v Londonu, Société Européenne de Culture (Benetke — Zagreb) in American Association for the Advancement of Science. Častni član Slovenskega zdravniškega društva, Zbora liječnika Hrvatske in Čsl. lékařské společnosti J. F. Purkyně ter poljskega, češkoslovaškega, italijanskega, hamburškega, nemškega, iranskega, münchenskega, angleškega, venezuelskega, avstralskega, berlinskega, mehikanskega, bolgarskega, moskovskega, finskega in danskega dermatološkega društva. Častni dopisni član Société française de Dermatologie et Syphiligraphie. Dopisni član Wiener dermatologische Gesellschaft, Societas dermatologica Hungarica, Societas dermatologica Svecica, Société française d'Allergie, American dermatological Association, Deutsche Gesellschaft für die aesthetische Medizin und ihre Grenzgebiete, Unione italiana contra l'obesità, in The Australasian College of Dermatologists. Nagrada vlade FNRJ, 1949; nagrada NR Hrvaške za življenjsko delo, 1962; nagrada AVNOJ, 1966. Red zasluge za narod I., 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1951; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1971; red republike z zlatim vencem, 1974. Odlikovanje ob dvajsetletnici osvoboditve Zagreba, 1965; srebrna spominska medalja univerze v Bratislavi, 1966; diploma Zveze zdravniških društev Jugoslavije, 1966; spominska plaketa ob stoletnici Zdravniškega zbora Hrvaške, 1974; plaketa »Marcus Gerbezius« Slovenskega zdravniškega društva, 1974; diploma (»Priznanje«) Savjeta za očuvanje kulturne baštine komune Hvarske, 1975; zlata značka Vojnomedicinske akademije v Beogradu, 1975. — Glej Letopis 5, 101—102.

E s a d M e k u l i. — Glej Letopis 30, 107—108.

Mstislav Vasiljevič Volkov, rojen 1923, doktor ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Akademije medicinskih znanosti ZSSR; predsednik društva travmatologov-ortopedov ZSSR. Državna nagrada ZSSR; mednarodna nagrada kirurgov R. Denisa; naslov zaslužnega znanstvenega delavca. — Glej Letopis 19, 40.

NOVI ČLANI

RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

ANTON TRSTENJAK

Dr. Anton Trstenjak se je rodil 8. I. 1906 v Gornji Radgoni. Po maturi na gimnaziji v Mariboru je študiral filozofijo in psihologijo na univerzi v Innsbrucku, kjer je leta 1929 tudi doktoriral. Leta 1940 je bil izvoljen za docenta, leta 1947 pa za rednega profesorja na Teološki fakulteti v Ljubljani.

Študijska dejavnost dr. Trstenjaka je usmerjena k eksperimentalnemu raziskovanju na področju psihologije in k teoretičnemu proučevanju različnih psiholoških problemov. Na področju eksperimentalne psihologije je postal dr. Trstenjak znan zla-

sti s svojo teorijo o antagonizmah med zlivanjem in razstavljanjem barv. S to teorijo tudi pojasnjuje razmerje med kontrastnostjo in konstantnostjo barv. Ko je raziskoval časovne značilnosti doživljanja barv, je ugotovil, da obstaja med dolžino elektromagnetnih valov, ki določajo posamezne barvne kvalitete na eni strani, in pa časovnim reagiranjem nanje na drugi, pomembna negativna korelacija. Dr. Trstenjaka zanima nadalje pojav interakcije med različnimi zaznavami. S tega področja kaže omeniti njegovo raziskovanje vprašanja o vplivu doživljanja barv na zaznavanje časa. Na podlagi izsledkov teh raziskav je pokazal, da večina barv deluje tako, da se časovni potek precejšnje in da individualne preference nimajo posebnega vpliva na ocenjevanje časa. Znanstveno tvoren je dr. Trstenjak tudi na področju psihologije dela. Spoznanja in kategorije, ki jih

je tu dognal, niso pomembna le sama po sebi, marveč koristno rabijo tudi za klinično psihologijo, kar velja zlasti za analizo motivacije ljudi za delo in pa različnih odklonov od te motivacije.

Spoznanja, do katerih je prišel med svojimi proučevanji, je dr. Trstenjak objavljaval v dolgi vrsti razprav in knjig doma in po svetu. Tu naj bodo omenjene le njegove knjige »Psihologija umetniškega ustvarjanja«, »Psihologija dela« in »Problemi psihologije«. V njih avtor obravnava in posreduje ustrezno problematiko tudi glede na njeno bolj ali manj tesno povezanost z družbenim okoljem, v katerem človek živi, dela in ustvarja; s takšnim obravnavanjem se marsikje srečuje tudi s socialno psihologijo. Trstenjakov »Oris sodobne psihologije« v dveh knjigah pa je šteti sploh za prvi izčrpen priručnik o sodobni teoretični in uporabni psihologiji pri nas. Gre za obsežno, pa vendar jedrnato in razumljivo pisano delo, v katerem najdejo dopolnilo za spoznavanje mnogih pojavov ne samo psihologi, marveč tudi psihiatri, socialni psihologi, sociologi in drugi družboslovci. Tudi klinično-psihološka poglavja knjige so dober oris tega, kar lahko klinična psihologija prispeva v diagnostični, deloma pa tudi terapevtski fazi svojega dela. Trstenjakov »Oris sodobne psihologije« lahko brez pretiravanja označimo ne samo za pomembno znanstveno, marveč tudi za dostojno kulturno dejanje v našem znanstvenem prostoru. Da je po načinu obravnavanja in posredovanja snovi dostopno širšemu krogu bralcev, izhaja ne nazadnje tudi iz okoliščine, da je doživelo v relativno kratkem razdobju že tri izdaje.

Naj v tej zvezi omenimo še Trstenjakove poljudno znanstvene knjige, ki so vzbudile med bralci veliko zanimanje in so bile delno prevedene v srbohrvaški, češki in italijanski jezik. Ta dela pomenijo pomemben prispevek tudi v smeri mentalnohigijskega razsvetljevanja ljudi. Kratko povedano, dajejo knjige na popularen način in ne da bi vsiljevale kako ideologijo, odgovore na bistvena vprašanja človekove eksistence — kar ljudje pri nas očitno pogrešajo.

Svoja eksperimentalna dognanja s področja dojetja barv in njihovega učinka na človekovo počutje uporablja dr. Trstenjak kot ekspert za funkcionalno barvo neposredno pri izboljšanju dobršnega dela bivanjskega okolja ljudi. Mnoge naše delovne organizacije in ustanove ga vabijo, da jim pripravi predloge za barvno opremljanje delovnih, šolskih in podobnih prostorov, ali pa da jim pri tem delu pomaga s svojimi, na znanstvenih spoznanjih utemeljenimi nasveti.

Trstenjakovo znanstveno delo je že dolgo znano tudi v tujini; član je mnogih nacionalnih in mednarodnih znanstvenih in strokov-

nih društev. Pogosto ga vabijo na različna mednarodna posvetovanja in simpozije, na katerih poroča o rezultatih svojih raziskovanj. Glede na kvaliteto in obseg dela je dr. Trstenjak med najbolj znanimi in produktivnimi jugoslovanskimi psihologi. Pri njegovih raziskovanjih ga žene čisti znanstveni eros, smoter le-teh mu je čista resnica, in ne pusti ideologiji, da bi ga zavedla v pristranost. Blestečo kariero univerzitetnega učitelja in raziskovalca, ki se mu je ponujala v »velikem svetu«, je odklonil in deluje — v skromnih okvirih, ki mu jih nudi domovina — zanjo in za naše ljudstvo. Za uspehe pri delu je prejel Red bratstva in enotnosti in Red dela z rdečo zastavo. Za »Oris sodobne psihologije« je leta 1972 prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča.

Skupščina SAZU je dr. A. Trstenjaka dne 29. marca 1979 izvolila za dopisnega člana.

EMMANUEL LAROCHE

Profesor in akademik Emmanuel Laroche je dandanes eden izmed najuglednejših hetitologov v svetovnem merilu.

Rojen 11. julija 1914 v Clamartu pri Parizu, si je po leta 1936 dovršeni École Normale Supérieure, v Parizu pridobil najprej licenciat filozofije (*ès Lettres*) (1937), leta 1938 diplomno višjih študij, leta 1939 opravil agregacijo iz slovnice ter leta 1948 dosegel doktorat iz filozofije (*ès Lettres*).

Od 1940 do 1942 je služboval kot profesor na liceju v Chartresu, od 1942 do 1946 je bil asistent za klasična jezika na Filozofski fakulteti v Nancyju. Od

1947 naprej do 1972 je deloval na univerzi v Strasbourgu, najprej kot docent (*maître de conférences*), nato kot profesor za splošno lingvistiko in za primerjalno slovnico.

Vrh tega je od leta 1957 naprej po nekaj dni tedensko na »*École Pratique des Hautes Études*« v Parizu kot »*directeur d'études*« v njeni 5. sekciji predaval o hetitskem jeziku, civilizaciji, verstvu (*religions hittite et asianique*) in arheologiji. Od 1948 do 1964 je desetkrat sodeloval pri francoskih znanstvenih misijah v Turčiji in Siriji, kot epigrafist je bil angažiran pri izkopavanjih ob Xanthosu (v Turčiji) in v Ras Shamri (= Ugaritu v Siriji). Tudi sam je uspešno organiziral svoja izkopavanja v Gülnarju (v Turčiji). Končno je bil od 1965 naprej več let direktor Francoskega arheološkega inštituta v Carigradu.

Leta 1972 je postal *Membre de l'Institut (Académie des Inscriptions et Belles Lettres)* in s tem dosegel najvišje priznanje, ki

ga more doseči francoski znanstvenik. Popolnoma je prešel s svojim delovanjem v Pariz, ko ga je profesorski zbor starodavnega (1530 ustanovljenega) *Collège de France* izbral za naslednika njegovemu nekdanjemu profesorju Emilu Benvenistu. Obenem so namesto že več kot stoletne stolice za primerjalno slovnico uvedli stolico za jezike in civilizacijo Male Azije. Sprememba naslova ima načelen pomen za hetitologijo. Drugače kakor prva generacija hetitologov, ki jo E. L. šteje od Bedřicha Hroznega in Emila Forrerja nekako do Ferdinanda Sommerja, se porajajoča druga generacija zaveda, da je klinopisna hetitščina sicer najpomembnejši, toda ne edini kulturni jezik Male Azije; kajti za njo trdi Laroche, da so tam ohranjeni sledovi 13 pisav in 17 jezikov. Hetitologija, ki je bila nastala v zavetju asiriologije kot njeno »najlepše darilo splošni lingvistiki«, bo poslej morala prvo mesto prepuščati nastajajoči anatolščini.

Pregled njegovih publikacij do leta 1972 nudi brošura *Titres et Travaux d'Emmanuel Laroche* (Paris 1972, 12. s.), ki vsebuje 100 knjižnih enot (knjig, razprav in člankov). Na posebnem listu je priložen natipkan dodatek s 17 novimi enotami, segajočimi do leta 1977.

Med najbolj temeljna dela prof. E. Larochea spadajo: *Catalogue des textes hittites* (Paris 1971, 270 s.); *Les hiéroglyphes hittites, repartie, l'écriture* (Paris 1960, 294 s.); *Dictionnaire de la langue louvite* (Paris 1959, 180 s.); *Recueil d'onomastique hittite* (Paris 1951, 120 s.); *Les noms des Hittites* (Paris 1966, 388 s.); *La littérature hittite, les littératures hourrite et ourartienne* (*Histoire des littératures*. I. *Encycl. Pléiade*. Paris 1977, p. 119—136); *Collège de France. Chaire de Langues et Civilisation de l'Asie Mineure. Leçon inaugurale faite le Jeudi 29 Novembre 1973* (Paris, 39 s.).

K temu je treba dodati še 50 kritičnih ocen, objavljenih v francoskih in drugih revijah. Kakor E. L. sam navaja, se je stalno spopopolnjeval zlasti v zvezi s svojimi predavanji na *École Pratique des Hautes Études* v Parizu. — S svojim katalogom je za hetitske tekste uvedel nov način navajanja, obenem pa je sestavil dragocen vodič za vsakega interesenta po hetitskih napisih.

Izredna ljubeznivost, s katero je akademik profesor Emmanuel Laroche vedno rad ustregel našim, včasih bolj ali manj zahtevnim željam, ter dobrohotna pripravljenost, s katero je bil vsakič voljan podpirati naša asiriološka prizadevanja, nam prepričevalno dokazuje, da ima Slovenija v njem dobrega prijatelja. Iskreno želimo, da bo izvolitev E. Larochea za dopisnega člana SAZU naše prijateljske zveze z žarišči francoskega asiriološkega študija še poglo-

bila. Hkrati upamo, da bo živahni razvoj orientalističnih študij v Franciji prej ali slej vzbudil ploden odmev tudi v vrstah naših mlajših raziskovalcev.

Skupščina SAZU je prof. E. Larochea izvolila za zunanjega dopisnega člana dne 29. marca 1979.

KURT v. FISCHER

Kurt von Fischer je bil rojen 25. aprila 1913 v Bernu. Študiral je na univerzi in konservatoriju v Bernu in v Zürichu ter promoviral za dr. phil. v Bernu z disertacijo »Griegs Harmonik und die nordländische Folklore«. Zatem je raziskovalno delal v bibliotekah in arhivih v Firencah in Bruslju. 1948 se je habilitiral na univerzi v Bernu, bil najprej privatni in nato redni docent do 1956. Od 1957 do 1978 je bil profesor za muzikologijo in direktor muzikološkega seminarja na univerzi v Zürichu, 1974—76 tudi dekan tamošnje filozofske fakultete.

Od Fischerjevih znanstvenih del je razen omenjene disertacije najprej treba omeniti »Die Beziehungen von Form und Motiv in Beethovens Instrumentalwerken« (1948), »Studien zur italienischen Musik der Trecento und frühen Quattrocento« (1956), »Die Variation« (1956) in »Moderne Kunst in evangelischer Sicht« (1963). Sledijo številne razprave, ki so bile objavljene samostojno ali v razni muzikološki periodiki. Med njimi so npr. »Zur Theorie der Variation im 18. und beginnenden 19. Jahrhundert« (1957), »Der Begriff des 'Neuen' in der Musik von der Ars nova bis zur Gegenwart« (1961), »Tradition(alismus), Antitradition(alismus) und das Problem des Fortschrittes in der Musik der Gegenwart« (1969). »Neue Quellen mehrstimmiger Musik des 15. Jh. aus schweizerischen Klöstern« (1969). Avtor je izdal tudi več revidiranih starejših tiskov (P. Aretino, O. di Lasso, W. A. Mozart).

V. Fischerja zanima predvsem srednji vek, vendar se posveča tudi novejšim razdobjem zgodovine glasbe. V preučevanju problemov je pronicljiv, natanko jih analizira in primerja, v sklepih prinaša mnoge, doslej še neugotovljene novosti. To velja še zlasti za večglasje poznega srednjega veka in renesanse. Teh vprašanj se dotika v. Fischer s posebno pozornostjo, kar se tiče gradiva, pa seže v celoten evropski glasbeni prostor. Predmet njegovega raziskovanja so tudi vprašanja glasbene histografije od njenih začetkov pa nadalje s tem, da jih, oprt na dostopne vire, skrbno preučuje, pojasnjuje ozadja, ki so jih povzročila, in prikazuje posledice, ki so sledile. Tudi tu seže prostorsko široko z mislijo, da je treba načeti še vprašanje univerzalne zgodovine glasbe s tem, da moramo iskati eventualna stičišča in razlike med glasbenimi kulturami raznih časov in prostorov ter, če bodo dovolila spoznanja, izvesti tudi ustrezna dognanja.

V. Fischer velja za napredno usmerjenega znanstvenika svojega področja, metodološko in v interpretiranju zastavljenih problemov, ki jih pojmuje z upoštevanjem vseh spremljevalnih fenomenov, naj gre za preteklost ali novejši in najnovejši razvoj. Analitično temeljit in s poudarjenim smislom za sintezo je široko razgledan zagovornik interdisciplinarnosti, ki jo smatra za potrebno tudi z vidika glasbene znanosti.

Rezultati njegovega znanstvenega dela so uvrstili v. Fischerja med pomembne osebnosti sodobne muzikologije v mednarodnem merilu. To potrjujejo njegove razprave, o tem priča tudi dejstvo, da je začel izdajati pomembno muzikološko periodiko z naslovom »Archiv für Musikwissenschaft« (1965); njegova je realizacija B-IV³⁻⁴ v RISM (Mednarodni repertoar glasbenih virov). Njegovo delo je ovrednoteno kot pomemben prispevek k razvijanju sodobne muzikološke znanosti. Zanj je dobil priznanje tudi s tem, da je bil izvoljen za dopisnega člana Akademie der Wissenschaften und Literatur v Mainz (1969).

Glede na pomen, ki mu gre, je bil zaželen tudi kot predavatelj na raznih evropskih in ameriških univerzah in kot aktiven sodelavec na mednarodnih muzikoloških kongresih ter simpozijih. Zaradi svojih kvalitet in veljave je bil tudi predsednik Mednarodnega muzikološkega društva (1967—1972).

V svojem znanstvenem delu je v. Fischer pokazal zanimanje tudi za slovansko glasbeno področje, tako npr. za vire do konca 18. stoletja na slovenskem in hrvatsko-dalmatinskem prostoru. V tej smeri kaže njegov interes tudi razprava »Repertorium der Quellen

tschechischer Mehrstimmigkeit des 14. bis 16. Jh.« (1969), pa tudi njegovo večkratno sodelovanje na muzikoloških kolokvijih v Brnu, ki se načrtno lotevajo slovanske glasbene kulture z vidika evropskega razvoja. Z nakazanega gledišča je njegova orientacija in pojmovna širina značilno izstopila tudi ob 10. kongresu Mednarodnega muzikološkega društva (Ljubljana, 1967), ko je bil slovanski tematiki dan velik poudarek, za kar je bil v. Fischer vsaj posredno zaslužen. Posledice so bile pomembne tudi za nadaljnji razvoj slovenske muzikologije in tudi muzikoloških prizadevanj drugih slovanskih narodov. Na navedenem kongresu je bil chairman simpozija z naslovom »Critical Years in European Musical History 1400—1430«.

Omeniti je še, da je v. Fischer sodelavec Muzikološkega zbornika in član znanstvenega sveta International Review of the Aesthetics and Sociology of Music; oktobra 1976 je imel več predavanj v okviru muzikološkega oddelka ljubljanske filozofske fakultete in tam nekajkrat vodil tudi seminar, v katerem je podrobno prikazal svoje metodološke pristope k obravnavanju glasbenozgodovinskih problemov.

Za podrobnosti v zvezi z bibliografijo gl. Reimann Musik-Lexikon, 1959, 518, in suppl. 1972, 361; Musik in Geschichte und Gegenwart, zv. 4, 1955, 271; La Musica-Dizionario (UTET) I, 1968; 669; Muzička enciklopedija, 2. izd., zv. 1, 1971, 581.

Skupščina SAZU je Kurta v. Fischerja dne 29. marca 1979 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

JAKOV SIROTKOVIĆ

Dr. Jakov Sirotković, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti in redni profesor Sveučilišta v Zagrebu, je bil rojen v Rabu 7. oktobra 1922. Diplomiral je na Ekonomski fakulteti v Zagrebu l. 1948 in doktoriral iz ekonomskih znanosti l. 1951 na zagrebški univerzi s tezo o planiranju razširjene reprodukcije v socializmu. Nato je začel s pedagoško kariero na Ekonomski fakulteti v Zagrebu, in sicer najprej s tematiko ekonomskega planiranja, nato ekonomike Jugoslavije in končno še iz teorije ekonomskega razvoja. V teh okvirih se je gibalo vse njegovo raziskovalno in avtorsko delo do danes.

Že v disertaciji je dal oris teoretskih temeljev planiranja v socializmu in je postavil podlago za nadaljnje raziskovanje v smeri graditve sistema in prakse planiranja, prilagojenega jugoslovanskim razmeram in družbeno-ekonomskem sistemu na osnovi samoupravljanja. Po naslednjih delih »Akumulacija in razširjena reprodukcija 1952—1956« ter »Metode ekonomske analize in ekonomske politike« in nekaterih drugih spisih je izdal celotno zaokroženo delo »Problemi privrednog planiranja u Jugoslaviji« (1961), v katerem posveča posebno pozornost teoretskim načelom planiranja v raznih družbeno-ekonomskih sistemih in obdelavi vseh elementov planiranja (organizaciji, metodam izdelave in uresničevanja plana). S primerjalno analizo je v tem delu dal in ocenil rešitve in izkušnje planiranja v vseh sistemih. S tem je ekonomska znanost dobila eno od najcelotnejših in najbolj kvalitetnih del velikega teoretičnega in

praktičnega pomena sloh, posebno pa za družbeno planiranje v Jugoslaviji.

Dr. Sirotković je dal nadalje vrsto temeljnih del o jugoslovanskem gospodarsskem sistemu in o problemih njegovega nadaljnje- ga razvoja ter o socialistični produkciji blaga. Kot njihovo sintezo je kasneje objavil »Privredni sistem i društveno planiranje u Jugoslaviji (1964). To delo je postalo teoretična podlaga novemu pristopu v diskusiji o izdelavi zakona o planiranju, predvsem glede temeljne vloge zakona vrednosti, teorije cen in reprodukcije. Kot nadaljevanje je ob upoštevanju našega novejšega gospodarskega razvoja kakor tudi nadaljnje- ga napredka planiranja drugod po svetu dve leti kasneje izdal »Planiranje u sistemu samoupravljanja«.

Za študij celotne naše ekonomike je ob njegovem vodilnem sodelovanju kot koredaktorja (skupaj z akademikom dr. V. Stipe- tićem) in koautorja izšel eden od naših najboljših učbenikov »Ekonomika Jugoslavije«, ki je doživel že šest izdaj, mestoma dopol- njenih.

S tretjega svojega raziskovalnega področja je izdal l. 1972 še knjigo »Teorija in politika« privrednog razvoja«, kjer obdeluje to snov v različnih sistemih današnjega sveta in v Jugoslaviji posebej.

Poleg večjih del oz. knjig je Sirotković objavil nad 300 spisov v raznih jugoslovanskih in tujih ekonomskih in drugih časopisih in zbornikih ter v dnevnem tisku.

Jakov Sirotković je ustanovitelj uglednega Ekonomskega inšti- tuta v Zagrebu in njegov prvi direktor (od 1952 do 1955). Na za- grebški ekonomski fakulteti je bil poleg rednega pedagoškega dela organizator podiplomskega študija in mentor številnih magistrrov in doktorandov. Od l. 1967 do danes je glavni in odgovorni urednik časopisa »Economist«, organa Zveze ekonomistov Jugoslavije, naj- uglednejšega časopisa v Jugoslaviji za vprašanja družbeno-ekonom- skega razvoja. Že dobrih deset let je eden najaktivnejših organi- zatorjev posvetovanj Zveze ekonomistov Jugoslavije in njene znan- stvene sekcije, ki so postala dobesedno vsakoletni zbor najodlič- nejših jugoslovanskih znanstvenih in praktičnih ekonomskih de- lavcev.

Poleg številnih družbenih in političnih funkcij v SR Hrvatski je bil Jakov Sirotković občasno direktor republiškega in kasneje zvez- nega zavoda za družbeno planiranje ter je član odbora OZN za planiranje. Nekaj let je bil poslanec Sabora SRH in Zvezne skup- ščine. Od l. 1970 do aprila 1974 je bil podpredsednik Zveznega

izvršnega sveta, a od aprila 1974 do aprila 1978 predsednik izvršnega sveta Sabora SRH. Danes je član CK in Predsedstva CK SK Hrvatske ter član Predsedstva SR Hrvatske. Udeleženec je NOB od 1941 ter nagrajenec nagrad »Mije Mirkovića« in »Božidara Adžije«; je nosilec raznih domačih in tujih odlikovanj, med njimi (1974) reda republike z zlatim vencem.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti ga je izvolila 1. 1966 za dopisnega člana, leta 1975 za rednega člana in leta 1978 za predsednika.

Skupščina SAZU je dr. J. Sirotkovića dne 29. marca 1979 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

BORIS PATERNU

Boris Paternu se je rodil 5. VI. 1926 v Predgradu v Beli krajini. Gimnazijo je obiskoval v Zagrebu, Murski Soboti, Mariboru in Kranju, kjer je 1946. leta maturiral. Med okupacijo je šolanje zaradi sodelovanja v NOB prekinil, bil spomladi 1944 zaprt v Begunjah, nato na prisilnem delu in od septembra 1944 v partizanih. Od 1946 do 1951 je na filozofski fakulteti v Ljubljani študiral jugoslovanske književnosti, zgodovino slovenskega jezika ter jugoslovansko zgodovino, nemščino in ruščino. Po diplomi je bil na isti fakulteti do 1960 asistent, do 1966 docent, do 1972 redni in nato do danes redni profesor. Doktorat

je dosegel 1960. Od 1961—63 je bil predstojnik oddelka za slovenske jezike in književnosti in od 1963 dalje predstojnik katedre za slovensko književnost. Od 1973 do 1975 je bil predsednik Sveta filozofske fakultete in od 1975 do 1978 njegov podpredsednik. Od 1978 dalje je predsednik fakultetnega odbora za študijske in znanstveno raziskovalne zadeve.

Z objavljenimi referati se je udeležil številnih mednarodnih slavističnih kongresov. S predavanji je sodeloval tudi na mnogih slovenskih in drugih jugoslovanskih strokovnih zborovanjih in pri slovenističnih srečanjih med zamejskimi Slovenci.

Kot gost je predaval na večini jugoslovanskih univerz in na univerzah v tujini.

Razen tega je ves čas, kar dela na FF v Ljubljani, strokovno in družbeno močno angažiran.

Za svoje delo med NOB in v času graditve je bil odlikovan z medaljo za hrabrost, z redom dela s srebrnim vencem, z redom zaslug za narod s srebrnim vencem in s plaketo ZZB NOV 1977.

Že kot asistent je pokazal viden smisel za sistematično strokovno delo: s prvo publikacijo, ki je prerasla čas (Slovenska proza do moderne, 1957, 1965²), z načrtnim študijem o Levstiku, njegovih leposlovnih in estetsko kritičnih predhodnikih ter sodobnikih, ki je oplodil poleg študij v manjših publikacijah (Kondor, deloma tudi v drugi izdaji in hrv. prevodu) tudi disertacijo Estetske osnove Levstikove literarne kritike (1960, Obj. SM 1962) in habilitacijo Slovenska literarna kritika pred Levstikom (Univ. založba 1960).

Kot redni predavatelj je organiziral tovariše na isti katedri za timsko delo Slovenska književnost (v dvajsetletju) 1945—1965 in sam prevzel področje lirike v tem času. Leta 1967 je SM objavila prvi dve knjigi te serije, poleg Helge Glušičeve študije o prozi Paternujevo študijo Slovenska lirika 1945—1965, v naslednji knjigi pa tej pripadajočo antologijo Slovenska lirika. Razen zamejske in mladinske lirike iz tega časa skuša biti tu izbrana in estetsko-zgodovinsko obdelana po generacijskem načelu v sedmih poglavjih naša povojna poezija v prvem sistematičnem izboru. Glede na globoko stilno prelomnico, ki se je med tradicionalizmom in avantgardizmom zarezala nekako sredi tega dvajsetletja, je ta naporni objektivni prikaz dovolj posrečeno izpeljan, čeprav bo tu pa tam zahteval še dopolnil in popravkov. Zavedajoč se tega radikalnega literarno-zgodovinskega prodora v sodobnost se Paternu tveganega oranja ledine ne plaši, marveč ga z nenehno novimi študijami nadaljuje.

Hkrati se je s prefinjenim posluhom za nove sodobne metode zagrebel v osrednji študij slovenske romantike in se mu je v času, ko je dosegel redno profesuro, iz nje posrečilo izluščiti svoje osrednje delo. Na 650 straneh je v monografiji France Prešeren in njegovo pesniško delo (Mladinska knjiga, I 1976, II 1977) odkrival jedra Prešernove pesmi. To ni le sinteza dotedajih dognanj, marveč je hkrati nov poskus, kako pesnika zajeti v skoraj enakomeren razvoj. Nemara se bo Paternujevi lucidnosti v nadaljnjem razvoju posrečilo pri pesniku odkriti še jasnejšo strukturo. Dosedanji metodični postopek, ki ga je uveljavljal že z nekaterimi predštudijami (Problem

katarze v Pevcu, 1960; Krst pri Savici, 1970 in drugod) so porok za neutrudno iskanje.

Komaj nekaj manj ko pol stotine enot Paternujevega dela, naštetega v knjiga, razpravah, člankih idr. do leta 1966, je najti v ULBB (I. in II.); okrog 60 enot pa beleži III. knjiga, ki je v pripravi za tisk. Tu niso le zbori domačih in zamejskih književnikov s spremnimi besedami in študijami, nova literarnoteoretična in literarnozgodovinska problematika s številnimi izsledki doma in po svetu. Vse v skrbnem, dognanem jeziku, le da ponekod prezapletenem. Najtehtnejše do predzadnjega časa (zlasti predavanja in razprave) je ponatisnil v dveh knjigah na 948 straneh pod naslovom Pogledi na slovensko književnost (Partizanska knjiga I, II, 1974). Delo je prejelo Kidričevo nagrado.

Zadnje čase organizira Paternu novo skupinsko nalogo med slavističnimi študenti: Slovensko narodnoosvobodilno pesništvo 1941—1945, ki bo predvidoma dokončana 1980. O poetiki tega pesništva je spregovoril v referatu na mednarodnem slavističnem kongresu v Ljubljani.

Zaradi omejenega prostora v Letopisu in obširnosti bibliografije je ne objavljamo na tem mestu, temveč je interesentom na voljo v arhivu SAZU.

Skupščina SAZU je prof. B. Paternuje dne 29. marca 1979 izvolila za dopisnega člana.

FRANC ZADRAVEC

Franc Zadavec je bil rojen 27. IX. 1925 v Stročji vasi pri Ljutomeru. Po maturi na gimnaziji v Murski Soboti 1946 in diplomu na slavističnem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani (1952) iz slovenskega jezika s književnostjo in ruskega jezika s književnostjo je od 1952 do 1957 poučeval na gimnaziji v Murski Soboti, nato pa je bil do 1962 asistent, do 1967 docent, do 1973 izredni in nato redni profesor za novejšo slovensko literarno zgodovino na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Na njegovo pobudo je bila ustanovljena Študijska knjižnica v Murski Soboti (1954), delal je v svetu za šolstvo in kulturo soboškega okraja, zlasti pa je bil aktiven kot sourednik in urednik raznih revij in knjižnih publikacij: sourednik revije Svet ob Muri (1956—58), revije Jezik in slovstvo (1959 do 1967), sourednik Slavistične revije (od 1974). Uredil je Panonski zbornik (1966) in 12 knjig zbranega dela Miška Kranjca (1972, s krajšimi študijami), je sourednik knjižnih zbirk Naša beseda (1967—74) in Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev (1975—79).

bil je predsednik Slavističnega društva Slovenije (1970—72) in predstojnik oddelka za slovanske jezike in književnosti na filozofski fakulteti v Ljubljani (1974—76).

Aktivno je sodeloval na mednarodnih slavističnih kongresih ter na jugoslovanskih posvetovanjih slavističnih društev, zlasti pa na zborovanju slovenskih slavistov.

Razen tega je ves čas službovanja v Murski Soboti in Ljubljani strokovno in družbeno angažiran v raznih redakcijah, založbah in samoupravnih organih.

Zdravčevu znanstveno literarnozgodovinsko delo izhaja iz prekmurske kulturne problematike. S posebno pozornostjo se je osredotočil na osebnost in literarni razvoj Miška Kranjca. Disertacija je omejil na prvi izsek Kranjčevega življenja in dela: Miško Kranjec (1908—1935), Pomurska založba 1963. Za razpravo je prejel nagrado Štefana Kovača v Mariboru (1964).

V naslednjem obdobju znanstvenega dela je pogled na Kranjca razširil na presojo Kranjčevih pomembnih sodobnikov (S. Kosovel, M. Jarc, C. Kosmač, J. Kozak i.dr.), pa tudi marksističnih teoretikov (Lukács), ki so usmerjali njegovo metodo. Ta se je med tem časom še poglobljala, ni pa s tem zašla v navzkrižje z metodo vzornika J. Vidmarja. Le-ta je že njegovò disertacijo uravnal v interpretacijsko metodo in ga tudi z nadaljnjim kritično-estetskim razvojem sorodno usmerjal. S poudarkom na humanizaciji spremlja Zdravec že svojo prvo knjigo Razgledi v književnosti 1918—1941 s študijo Umetnost za človeka (Kondor 1963). V isti založbi in seriji sledita že knjižici *Upornik*, Slovenske ekspresionistične enodejanke in prizori z razpravo *Ekspresionizem v dramatik* (1966) in *Pot skozi noč*. Izbor slovenske futuristične in ekspresionistične lirike z razpravo *Futurizem in ekspresionizem v slovenski poeziji* (1966) — vse z namenom sistematično prikazati nove, še neobdelane zvrsti in stilne premike. Pomemben zbornik *Lirika — epika — dramatika* (Pomurska založba 1965) prinaša Zdravčev članek *Literarno-zgodovinska metodologija*, v katerem se avtor nazorno opira tudi na novejšo zahodno metodologijo. Tematsko in metodično preusmeritev pomeni obsežna razprava *Oktobrska revolucija in slovenska literatura* (Pomur. zal. 1968).

Obdobje 1967—73 je za avtorja zelo plodovito. V treh publikacijah je z novimi prijemi obdelal vse prvo petdesetletje našega stoletja. Sodelujoč pri Paternujevi organizaciji skupinske Slovenske književnosti 1945—65 je v II. knjigi to polstoletje celo presegel s poglavjem Književna esejistika in kritika (SM 1968). Nato se je s tremi knjigami pridružil Pogačnikovi Zgodovini slovenskega slovstva: Nova romantika in mejni obliki realizma (5. knj., Obzorja, 1970) ter Ekspresionizem in socialni realizem (6. in 7. knj., 1972), nato pa je ti publikaciji zgostil v sintetično knjigo *Slovenska besedna umetnost v prvi polovici dvajsetega stoletja* (MK 1974, zbirka Naša beseda).

Po letu 1973 je z dolžno pieteto ovrednotil delo svojega predhodnika v študiji Literarni teoretik in kritik Josip Vidmar (Obzorja 1976). Večino drugih študij in razprav, posvečenih posameznim pomembnim osebnostim te svoje dobe, predvsem Cankarju in Župančiču, usmerja v glavnem k estetsko-stilni analizi njihovega opusa. Izjema je razprava Cankarjeva satirična proza v izboru Agonija veljakov v Cankarjevi satirični prozi (Obzorja 1976), nagrajenem s Kidričevo nagrado, saj se ne dotika samo Cankarjevega izraza, temveč ideološko ostro, deloma rahlo pristransko presoja tudi takratne razmere.

Dosedanje nadpoprečno prizadevno in plodno Zadravčevo delo ne obsega le navedenih izvirnih knjig, marveč še vrsto poljudnejših izborov, pa tudi razprav, člankov, kritik — do 1966 je v zborniku UBBL II zabeleženih okrog 60 enot, za III. knj., pa je pripravljenih približno prav toliko z dosti večjo težo — kar priča o naglem, uspelem razvoju sodobnega literarnega zgodovinarja, ki noče zaostajati za današnjimi zahtevami po sintezi, osredotočenosti na bistveno, ustrezajoč modernim metodičnim prijemom. V duhu marksistične teorije, ki jo zastopa, se trudi za jasno izražanje.

Zaradi omejenega prostora v Letopisu in obširnosti avtorjeve bibliografije je ne objavljamo na tem mestu, temveč je interesentu na voljo v arhivu SAZU.

Skupščina SAZU je prof. F. Zadravca dne 29. marca 1979 izvolila za dopisnega člana.

PAVLE IVIĆ

Dr. Pavle Ivić se je rodil 1. XII. 1924 v Beogradu, kjer je 1949 na filozofski fakulteti diplomiral iz področja srbskohrvaškega jezika in jugoslovanskih književnosti. Po diplomi je delal kot asistent v inštitutu za srbski jezik pri SANU štiri leta, nato je bil lektor za sh. jezik na univerzi v Leidenu na Holandskem. Doktoriral je 1954 v Beogradu.

Od 1954 je bil docent, od 1959 izredni in od 1964 do upokojitve redni profesor v Novem Sadu in nazadnje v Beogradu.

V času fakultetne kariere se je znanstveno izpopolnjeval v fonet. laboratoriju michiganske univerze v An Arboru, kot gost — profesor pa je predaval na raznih ameriških univerzah v Tokiu, na univerzi v Moskvi ter na pariškem Institut d'études slaves in na londonski univerzi.

Zadnjih petnajst let je imel na povabilo tujih univerz oz. akademij posamezna predavanja v evropskih in ameriških univerzitetnih centrih.

Z referati je sodeloval tudi na številnih mednarodnih znanstvenih slavističnih srečanjih.

Kot glavni urednik urejuje Zbornik za filologijo in lingvistiko (Novi Sad) ter Priloge proučevanju jezika (Novi Sad), je član uredništva pri International Journal of Slavic Linguistics and Poetics (Haag), Slavjanske lingvistične terminologije (Sofija), Voprosnika občeslavjanskoga lingvističeskoga atlasa (Moskva), Slovar'ja slavjanskoj lingvističeskoj terminologiji (Praga), Sabranih dela Vuka

Karadžića (Beograd), Obščeslavjanskoga lingvističkoga atlasa (Moskva), Language in Society (Cambridge, Anglija), Interlingual Atlas of Europe (Nijmegen, Holandska).

Po upokojitvi na fakulteti nadaljuje znanstveno delo predvsem v okviru SANU kot predsednik Medakademijskega odbora za dialektološke atlase in kot predsednik Komisije za Evropski lingvistični atlas (Atlas Linguarum Europae) pri tem odboru, kot član Komisije SANU za Bilten Fonda, kot član Upravnega odbora Fonda za znanstveno delo in kot član Onomastičnega odbora. Še nadalje je angažiran na področju lingvistične geografije kot član redakcije Občeslovanskega lingvističnega atlasa in Evropskega lingvističnega atlasa. Ob uredništvu Zbornika za filologijo in lingvistiko je prevzel še uredništvo Srbskega dialektološkega zbornika in Onomatoloških prilog.

Je član Izvršnega komiteja CIPL (svetovna organizacija lingvistov), predsednik Medakademijskega odbora za dialektološke atlase, član uprave Societas Linguistica Europaea, član Mednarodne komisije za Občeslovanski lingvistični atlas in Mednarodne komisije za lingvistično terminologijo, član Mednarodnega komiteja za lingvistični atlas Evrope, član Société de Linguistique de Paris in International Linguistic Association (New York) in nosilec projekta za preučevanje jezika srednjeveških srbskih listin pri Inštitutu za lingvistiko v Novem Sadu.

Je predsednik Sveta Mednarodnega slavističnega centra Srbije, član Upravnega odbora Srbske književne zadruge, član Upravnega in izvršnega odbora pri Matici srbski, član Sveta za jezik in književnost pri Zveznem zavodu za preučevanje šolskih in prosvetnih vprašanj, član Jugoslovanskega slavističnega komiteja, član Komisije za kulturnohistorične znanosti pri Svetu za koordinacijo znanstvene dejavnosti SR Srbije itd.

V SANU že več let dela na projektu Zgodovina srbohrvaškega jezika (Istorija srpskohrvatskog jezika).

Ivićeva znanstvena bibliografija šteje okoli 200 enot z vseh področij slovanskega, zlasti pa srbskohrvaškega jezikoslovja, od dialektologije preko zgodovine knjižnega jezika, njegove fonetike, morfologije, sintakse, leksikologije itd. Profesor Ivić je svetovno znanstveno javnost, tako na Vzhodu kot na Zahodu, seznanil s problematiko srbskohrvaškega jezika, predaval je v evropskih, ameriških in deloma azijskih centrih (Tokio), objavljaj v domačih in tujih znanstvenih glasilih, v srbskohrvaškem, ruskem, poljskem,

češkem jeziku, od neslovanskih pa predvsem v angleščini, francoščini in nemščini. Sodeloval je tudi v slovenski Slavistični reviji.

Za dopisnega člana SANU je bil izvoljen 1972, za rednega člana iste akademije pa 1978. Kot javno priznanje je 1965 prejel red dela z zlatim vencem, 1968 pa Sedmojuljsko nagrado SR Srbije.

Zaradi obširnosti njegove bibliografije ne navajamo v Letopisu. Hrai jo arhiv SAZU.

Profesor Pavle Ivić je vodilni znanstvenik v jugoslovanski slavistiki, zelo pomembno ime pa tudi v mednarodni slavistični znanosti. Tako nadaljuje v znanosti svetle tradicije Franca Miklošiča, Đura Daničića, Toma Maretića, Stjepana Ivšića in Aleksandra Belića.

Skupščina SAZU je prof. P. Ivića izvolila dne 29. marca 1979 za zunanjega dopisnega člana.

RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

JANEZ PEKLENIK

Prof. dr. Janez Peklenik je bil izvoljen za dopisnega člana SAZU dne 5. februarja 1970.

Iz njegove biografije je razvidno, da je deloval na več raziskovalnih področjih, ki jih po tematiki lahko razvrstimo v štiri večja področja, in sicer:

mehanizmi in fizika tehnoloških procesov in njihova identifikacija; fizikalne lastnosti orodij z izrazito stohastično zgradbo, identifikacija in lastnosti tehničnih površin, proizvodna kiberneta in obdelovalni sistemi, adaptivno krmiljenje.

V razpravah o mehanizmih in fiziki tehnoloških procesov ter njihovi identifikaciji je avtor

razvil nove modele brusilnega procesa, ki temelje na probabilistični koncepciji. Prodor je bil napravljen z merilno metodo, ki omogoča meriti trenutne temperature na koncih zrn, ki se gibljejo z visoko hitrostjo skozi material. Tako je uspelo razviti in utemeljiti model procesa brušenja z ozirom na mehanizem poteka procesa, trenutne temperature, mehanizem obrabe, formiranje površin z določanjem statistične distribucije preseka odrezkov ter identifikacijo procesa brušenja s transfernimi funkcijami. To so bila pionirska dela, ki so danes osnova raziskav tega kompleksnega procesa.

Z razvojem koncepta sprotne identifikacije odrezovalnega procesa na principu energijskega minimuma časovnih energijskih serij

je bilo prvič možno opisati odrezovalni proces s transferno funkcijo, ki služi kot osnova za adaptivno krmiljenje procesa.

Raziskave fizikalnih lastnosti orodij z izrazito stohastično zgradbo so rezultirale v dveh novih metodah za ugotavljanje statičnih in dinamičnih lastnosti teh teles. Na osnovi teh raziskav je bila razvita fizikalna skala trdot za ta orodja, ki velja danes za osnovni standard v svetu.

Dosežki na področju raziskav tehničnih površin predstavljajo povsem novo smer identifikacije in opisa njihovih mikrogeometričnih lastnosti. Avtor je razvil s pomočjo korelacijskih funkcij, korelacijskih dolžin in ovojníc tipologijo površin, generiranih v različnih tehnoloških postopkih, ki je dala fundamentalnim raziskavam obrabe, lubrikacije, trdnosti, nosilnosti itd. nova izhodišča v raziskovanju teh fenomenov. S trodimenzionalnim opisom površine kot stohastičnega polja je bila definirana izotropnost mikrogeometrične strukture, kar se je izkazalo kot pomembno pri raziskavah dveh nalegajočih se površin z ozirom na določanje realnega kontakta.

Proizvodna kibernetika kot posebna veja kibernetike je bila prvič utemeljena. S tem se odpirajo znanosti o proizvodnih sistemih in procesih metodologije in znanstvene metode, ki so bile dosedaj domena informatike, elektronike in drugih znanstvenih disciplin.

Raziskovalno delo na področju obdelovalnih sistemov se giblje v smeri razvoja osnovnih konceptov računalniškega integriranja delovnih sredstev s posebnim ozirom na njihovo zgradbo, fleksibilnost, adaptivnost in zanesljivost.

V navedenih delih so te ideje raziskane in utemeljene. Poseben poudarek je dal J. Peklenik razvoju in raziskavam novih konceptov adaptivnega krmiljenja obdelovalnih sistemov z ozirom na odrezovalno performanco, kakor tudi z ozirom na stabilnost geometrične natančnosti in kvalitete površine. Prva temelji na sprotni identifikaciji stanja transferne funkcije procesa in primerni strategiji sprotnega optimiranja, ki ji sledi adaptivno krmiljenje. Geometrično adaptivno krmiljenje je osnovano na sprotni identifikaciji odstopanj dimenzij in oblik od teoretičnih.

Na teh področjih je bila izvedena vrsta fundamentalnih del, ki temelje na probablističnih modelih, sprotni identifikaciji transfernih funkcij in optimiranju.

Nadaljnje raziskave je avtor izvedel na področjih direktnega digitalnega krmiljenja in računalniškega programiranja obdelovalnih sistemov s procesnim računalnikom ter zgradbo tehnoloških bank podatkov.

Odmevnost znanstvenih dosežkov J. Peklenika v svetovni literaturi kakor tudi industrijski aplikaciji rezultatov je razvidna iz številnih citatov in realizacije dosežkov v industriji v ZDA, ZRN, Angliji, Jugoslaviji in drugod.

Njegova dela uporabljajo raziskovalci na navedenih področjih pogosto, kar izpričuje med drugim tudi veliko število navedb v Citation Index-u.

V tej zvezi je potrebno omeniti, da je bil J. Peklenik povabljen na številne univerze v ZDA, Angliji, Nemčiji, Indiji, Švici, Švedski, Japonski, Avstraliji, Norveški, NDR in Jugoslaviji kot profesor-gost, kjer je predaval o svojih raziskovalnih izsledkih. Aktivno kot avtor in predsednik sekcij je sodeloval tudi na številnih mednarodnih konferencah v navedenih deželah in drugod.

Skupščina SAZU je prof. J. Peklenika dne 29. marca 1979 izvolila za rednega člana.

LUJO ŠUKLJE

Dr. Lujo Šuklje je bil do 30. 9. 1975, ko je stopil v pokoj, redni profesor fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Kot predstojnik je vodil pedagoško, raziskovalno in strokovno delo katedre za geotehniko in laboratorija za mehaniko tal. Pri raziskovalnem delu laboratorija sodeluje tudi po upokojitvi.

Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen 7. februarja 1969. Ob koncu istega leta je izšla pri založbi Wiley-Interscience v Londonu njegova knjiga »Rheological Aspects of Soil Mechanics« (Reološki vidiki mehanike tal). V njej je podal kritičen

pregled takratnega stanja raziskav reoloških sovisnosti za zemljine in njihove vloge pri preučevanju geomehanskih problemov, s povzetki in z razširitvijo lastnih predhodno objavljenih raziskav viskoznih lastnosti zemljin in njihovega vpliva na razvoj konsolidacije tal, na zemeljske pritiske ter na stabilnost pobočij in nasipov. (V nekoliko skrajšani obliki je izšla knjiga leta 1973 v Moskvi v ruskem prevodu prof. Maslova.)

Kasnejše raziskave prof. Šukljeta s področja reologije zemljin lahko razdelimo v dve skupini. V prvi, ki obsega šest razprav, je prikazal vpliv raznih geometrijskih in fizikalnih parametrov na potek konsolidacije slojev iz zemljin z viskoznimi lastnostmi: vpliv dolžine filtracijske poti, propustnosti, začetne gostote oz. stopnje predhodne sekundarne konsolidacije, vpliv velikosti bremenske stopnje in hitrosti njenega naraščanja ter vpliv stopnje zasičenosti. Te vplive je

raziskoval v linearnih deformacijskih pogojih; pri numeričnem reševanju difuzijske enačbe po metodi končnih diferenc je upošteval reološke sovisnosti z analitičnimi izrazi, ki so ustrezali rezultatom preizkusov, izvedenih v klasičnih konsolidometrih, ter linearno, radialno ali kombinirano filtracijo.

V drugi skupini, ki obsega štiri razprave, je po »triaksialnih« preizkusih na valjastih vzorcih tolmačil reološke sovisnosti za zemljine po modelu nelinearnega Kelvinovega telesa, upoštevajoč napetostna stanja vse do porušitve; za takšne sovisnosti je po metodi končnih elementov razvil numerične postopke za analizo razvoja napetosti in deformacij pri ravninskih deformacijskih stanjih. Vpliv filtracijskega upora na razvoj deformacij je bil obravnavan posebej s poenostavitveno predpostavko, da hidrodinamična konsolidacija razvoja totalnih napetosti ne izpreminja. Vendar je bila že v teh razpravah nakazana usmeritev nadaljnjih raziskav v hkratno reševanje difuzijske enačbe in ravnovesnih enačb za nelinearne reološke sovisnosti viskozni zemljin.

Pri numeričnih rešitvah so v obeh skupinah raziskav s prof. Šukljetom sodelovali mlajši kolegi: M. Simončič, J. Kozak, I. Kovačič in B. Majes; v šestih razpravah nastopajo posamič kot soavtorji.

Sistematični pregled vseh navedenih raziskav je bil vključen v serijo predavanj z naslovom »Non-Linear Viscous Soil Behaviour« (Nelinearno viskozno obnašanje tal), ki je bila objavljena v knjigi »Limit Analysis and Rheological Approach in Soil Mechanics«; izdala sta jo W. Olszak in L. Šuklje v zbirki »CISM Courses and Lectures« (Springer-Verlag).

V področje reologije zemljin sega tudi rimsko predavanje »Creep e rottura progressiva nei pendii naturali« (Rivista Italiana di Geotechnica, 1970). V njem je prof. Šuklje na izviren način tolmačil vpliv lezenja in postopne porušitve na stabilnost naravnih pobočij. V razpravi »Load Distribution in Pile Groups Embedded in Elastic Half Space«, ki jo je prispeval mednarodnemu simpoziju v Sarajevu, je podal sisteme enačb za določitev razporeditve obtežbe v kolovjih, vsajenih v elastična tla. Razprava temelji na privzetku linearne sovisnosti med obtežbami in premiki, opozarja pa na omejenost sklepov, ki sledijo iz takšnega privzetka.

Bibliografija po letu 1968 obsega še tri strokovne članke, pet krajših poročil oz. diskusijskih prispevkov in štirideset kratkih recenzij.

O svojem in svojih sodelavcev raziskovalnem delu je prof. Šuklje predaval na simpoziju o novih izsledkih v mehaniki tal v Pragi

(1969), na univerzah v Palermu, Neaplju in Rimu (1970), na Purdue University, University of Colorado, Duke University in na Waterways Experiment Station (Vicksburg) v ZDA (1974), na univerzi v Grenoblu, v Laboratoire Central des Ponts et Chaussées in pri francoskem komiteju za mehaniko tal in temeljenje v Parizu (1975), na tehniški visoki šoli v Wrocławu (1975), na tehniški visoki šoli v Delftu in pri nizozemskem društvu za mehaniko tal in temeljenje v Haagu (1976), na univerzah v Karlsruhe, Göteborgu in Trondheimu ter v geotehničnih inštitutih v Oslu in v Linköpingu (1977). V Centre International des Sciences Mécaniques (CISM) je imel leta 1974 deset predavanj s področja reologije tal in dvakrat (v letih 1974 in 1975) je vodil tritedenski seminar UNESCO iz mehanike tal. Kot gost je imel posamični predavanja tudi na univerzah v Sarajevu (1978) in Splitu (1978) v okviru podiplomskega študija pa je imel predavanja iz mehanike tal na univerzah v Zagrebu (1972, 1974, 1976, 1978) in v Beogradu (1972, 1974, 1977).

Predsedoval je 1. sekciji razprav na 8. mednarodnem kongresu za mehaniko tal in temeljenje v Moskvi (1973) in organizacijskemu komiteju 4. podonavsko-evropskega posvetovanja o mehaniki tal in temeljenju na Bledu (1974).

Kot mentor pri fakultetnih inštitutih in laboratorijih (Ljubljana, Tuzla, Zagreb), kot član strokovnih svetov in deloma z lastnimi ekspertizami je obravnaval geotehnične probleme visokih deponij in globokih ukopov v rudarstvu (rudniki lignita in železne rude v Bosni), ugrezanja tal zaradi izpiranja kamene soli (Tuzla), gradnje cest na slabih tleh (Ljubljansko barje), gradnje dolinskih pregrad (Mratinje, Nikšičko polje) ter gradnje (Čapljina, Obrovac) oziroma sanacije (Moste) podzemnih strojnic. Na povabilo Jugoslovanskega društva za mehaniko tal in temeljenje je napisal »Pojasnila k Pravilniku o tehničnih normativih za projektiranje in izvajanje del pri temeljenju gradbenih objektov« (v srbohrvaščini izdal leta 1979 časopis Izgradnja, Beograd). Za uspešno strokovno sodelovanje je prejel spominsko plaketo podjetja Crnogorske elektrarne, priznanje Geološkega zavoda Ljubljana in zlato plaketo združenega podjetja Dunav-Tisa-Dunav. Leta 1974 je postal častni član Zveze društev gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije, leta 1976 pa častni član Jugoslovanskega društva za mehaniko skale.

Od 1967 do 1972 je bil predsednik skupščine Izobraževalne skupnosti SR Slovenije. Leta 1972 je prejel Kidričevo nagrado.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za rednega člana.

WACLAW OLSZAK

Profesor dr. Waclaw Olszak se je rodil dne 24. oktobra 1902 v mestecu Karwina v tistem delu Poljske, ki je takrat pripadal Avstro-ogrski monarhiji. Po maturi se je leta 1920 vpisal na tehniško visoko šolo v Varšavi in nato nadaljeval študije na Dunaju, kjer je leta 1925 napravil diplomski izpit za inženirja gradbeništva. Po diplomi je v letih 1925 do 1927 dopolnjeval svoje znanje na pariški Sorboni in se je nato zaposlil pri gradbenih podjetjih v domovini. Leta 1933 je na tehniški visoki šoli na Dunaju dosegel doktorat tehničnih znanosti z disertacijo s področja tehniške mehanike, leto po-

zneje pa na univerzi v Varšavi doktorat naravoslovnih znanosti z razpravo s področja teorije elastičnosti. Leta 1937 se je habilitiral za docenta na visoki šoli za rudarstvo v Krakovu. Po težkem razdobju nemške okupacije je v letih 1945—1946 študiral in delal v znanstvenih ustanovah v Krakovu. Leta 1952 je prešel na tehnično visoko šolo v Varšavi in hkrati začel organizirati oddelek za mehaniko kontinuov pri Poljski akademiji znanosti, ki ga je vodil do leta 1963. Tedaj je bil imenovan za direktorja Inštituta za osnovne probleme tehnike Poljske akademije znanosti, ki si je pod njegovim vodstvom pridobil velik mednarodni ugled. Leta 1969 je bil izvoljen za enega od prvih treh rektorjev Mednarodnega centra za mehanične znanosti v Vidmu (Udine) in bil leta 1976 znova izvoljen za naslednjo poslovno dobo.

Med svojim praktičnim delovanjem in pozneje na Visoki šoli za rudarstvo v Krakovu je profesor Olszak objavil več razprav z raznih področij tehnične mehanike, kjer je obravnaval predvsem vprašanja določanja napetosti in deformacij v konstrukcijah in njihovih delih. Že v tem obdobju je pokazal izredno zanimanje za poglobljeno obravnavanje tehničnih problemov, po prehodu na oddelek za mehaniko kontinuov v Varšavi in pozneje na Inštitut za osnovne probleme tehnike pa se je posvetil predvsem osnovnim vprašanjem teorije plastičnih, elastično-plastičnih, visoko-elastičnih in visoko-plastičnih teles in uporabe teh spoznanj na razne probleme tehnike. Prof. Olszak je v prej omenjenem prvem razdobju, sam ali skupaj s svojimi sodelavci, objavil okrog 50 originalnih razprav in 2 monografiji, od leta 1952 dalje pa je napisal v poljskih in mednarodnih znanstvenih revijah okrog 280 originalnih razprav, o katerih je potem v približno 60 razpravah še dodatno poročal.

V eni najvažnejših razprav iz drugega obdobja obravnava prof. Olszak splošna vprašanja teorije elastično-plastičnih, visoko-elastičnih in visoko-plastičnih snovi in preučuje slošne oblike osnovnih enačb, ki naj bi zajele vse pomembne makroskopske lastnosti teh snovi in ki bi hkrati tudi v soglasju s splošnimi fizikalnimi zakoni. Druge razprave tega obdobja uporabljajo splošne zakone na vrsto posameznih primerov, ki so važni za prakso in katerih stanje napetosti in deformacij se ne da v zadovoljivi meri zajeti z znanimi zakoni tehnične mehanike. Med naloge te vrste, ki jih obravnava prof. Olszak sam in s svojimi sodelavci, moramo omeniti določevanje napetosti in deformacij v neelastičnih in anizotropnih ploščah in lupinah, limitno analizo inhomogenih in anizotropnih konstrukcij in vpliv raznih oblik konstruktivnih enačb na stanje napetosti in deformacij v sestavljenih telesih. V svojih splošnih razpravah se je prof. Olszak večkrat dotaknil tudi nalog, ki so šele veliko pozneje, po uvedbi novih materialov in njihove uporabe, potale pomembne tudi za prakso.

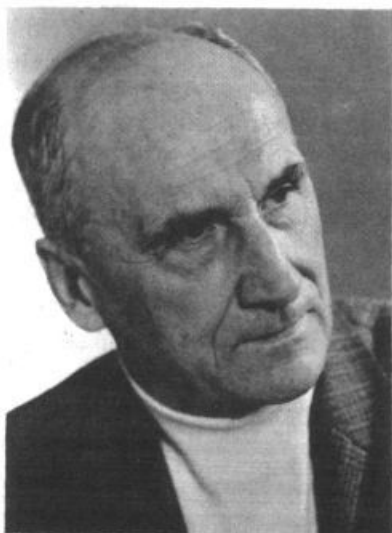
S svojim delom in z delom članov zgoraj navedenih znanstvenih institucij je prof. Olszak pritegnil veliko mlajših moči in jim pokazal pot in smernice za nadaljnje delo. Iz tega sodelovanja je zrastle mnogo razprav, saj ima od prej navedenih 280 originalnih prispevkov več kakor sto poleg prof. Olszaka še enega ali več avtorjev. Svoje obširno in temeljito znanje je prof. Olszak s predavanji in razgovori rad prenašal na mlade znanstvenike in pri tem ni poznal narodnostnih razlik. Večkrat je sodeloval tudi z našimi mladimi

raziskovalci in je imel v Ljubljani na akademiji in na univerzi nekaj predavanj o vprašanih s svojega področja.

Prof. Olszak je s svojim delom in uspehi želel veliko priznanja doma in v tujini. Leta 1950 je postal redni član Varšavske akademije naravoslovnih in humanističnih znanosti, leta 1954 pa dopisni in leta 1956 redni član Poljske akademije znanosti. V letih 1957 do 1960 je bil izvoljen za tajnika razreda tehničnih znanosti, leta 1960 je bil izvoljen za člana prezidija in leta 1964 za predsednika komiteja za mehaniko pri Poljski akademiji znanosti. Leta 1959 je bil izvoljen za zunanjega dopisnega člana Srbske akademije znanosti in umetnosti v Beogradu, temu so v naslednjih letih sledile izvolitve za zunanjega člana v desetih drugih akademijah znanosti. Prof. Olszak je tudi prejel častne diplome številnih univerz in tehničnih visokih šol na Poljskem in v inozemstvu. Poljska vlada mu je podelila poljsko nacionalno nagrado v letih 1950, 1955 in 1966.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

VLADIMIR PRELOG

Dr. Vladimir Prelog je bil rojen 23. 7. 1906 v Sarajevu, v Zagrebu je končal gimnazijo, kemijo pa je študiral v Pragi, kjer je diplomiral in leta 1929 doktoriral pri Emilu Votočeku. Nekaj let je delal tam v industriji, v letih 1935—41 pa je bil docent in profesor na Univerzi v Zagrebu. Leta 1941 se je odzval vabilu prof. Lavoslava Ružičke in odšel v Zürich, kjer je delal na ETH in postal njen profesor. Leta 1957 je postal naslednik prof. Ružičke ter predstojnik laboratorija za organsko kemijo na ETH. Od leta 1976 živi v pokoju.

Že za časa študija v Pragi se je prof. Prelog spoznal s kemijo naravnih spojin. Njegova prva dela so sinteze narave, vendar z izrazito stereokemijskim poudarkom. Za časa delovanja v Zagrebu, kjer je organiziral šolo organskih kemikov, izvira njegova sinteza adamantana, ki je postala klasična. Poleg tega je v tem obdobju določil relativno in absolutno konfiguracijo kinina tako, da je molekulo razgradil na manjše kiralne molekule in konfiguracije koreliral s konfiguracijami znanih naravnih spojin iz vrste amino kislin in sladkorjev.

Svoje delo je nadaljeval v Zürichu na naravnih spojinah, predvsem na področju terpenov, steroidnih hormonov in steroidnih alkaloidov. Te raziskave so postale zlasti aktualne po letu 1950, ko je Bijvoet ponovno povezal kiralnost molekul s strukturo kristalov in ko se je stereokemija toliko razvila, da so lahko kiralnim molekulam nedvoumno določili absolutno konfiguracijo. Poleg raziskav

na stereokemijski koleraciji se je Prelog ukvarjal s kemijo srednjevelikih obročev (z 8 do 11 atomi v obroču). Ugotovil je, da jih lahko sintetiziramo na enostaven način z aciloinsko sintezo in da je mogoče njihove posebne lastnosti tolmačiti s konformacijsko analizo. S temi deli je postal Prelog soutemeljitelj konformacijske analize, ki je veliko prispevala k razumevanju eksperimentalnih ugotovitev. Prav s konformacijsko analizo je Prelog omogočil interpretiranje rezultatov asimetrijskih sintez, ki med drugim koristijo tudi za določanje absolutne konfiguracije organskih molekul. Nadaljevanje teh raziskav so tudi Prelogove študije procesov enzimskih reakcij.

Prelogove raziskave segajo tudi na področjebioloških aktivnih spojin, ki jih proizvajajo mikroorganizmi. Raziskoval je več kompleksnih spojin, med katerimi je omeniti zlasti nonactin, ki specifično veže kalijeve ione in jih prenaša skozi biološke membrane. Nadalje naj omenimo raziskave na sideraminih, rifamicinu ter boromicinu, ki je prva naravna spojina s kompleksno vezanim borom. Boromicin je zgrajen tako, da ima kiralno odprtino, ki je hidrofilna, medtem ko je površina lipofilna. Prof. Prelog je skupno s sodelavci objavil več kot 370 znanstvenih del.

Dolgoletne raziskave in izkušnje s kiralnimi molekulami so privedle prof. Preloga, da je z R.S. Cahnom in C.K. Ingoldom izdelal nova pravila za označevanje kiralnosti, t.j. pravilo sekvence. Novi koncept je takoj prišel v splošno rabo. Na ta način je Prelog zelo pospešil razvoj kemijske topologije in v stereokemijo uvedel koncept simpleksa. Slednji mu je omogočil najti takšne vrste strukturalnih stereoizomer, ki jih do sedaj v naravi niso ugotovili.

Prelogova dela spadajo med vrhunske dosežke kemijske znanosti in je zato »za raziskave stereokemije organskih molekul in reakcij« leta 1975 prejel Nobelovo nagrado za kemijo. Da je bilo njegovo delo vseskozi visoko ocenjeno širom po svetu, pričajo številna druga priznanja, ki jih je prejel. Častni doktorat so mu podelile univerze v Zagrebu (1954), Liverpoolu (1963), Parizu (1963), Cambridgeu (Anglija, 1969) in Bruslju (1969). Je dopisni, zunanji ali častni član tehle Akademij: Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb (od 1954), Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (od 1973), Royal Society, London (od 1962), American Academy of Arts and Sciences, Boston (od 1960), National Academy of Sciences, Washington (od 1961), Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina, Halle/Saale (od 1963), Accademia di Scienze e Lettere, Istituto Lombardo, Milano (od

1964), Academia Nazionale dei Lincei, Roma (od 1965), Akademije nauk ZSSR (od 1966), New York Academy of Sciences (od 1966), Academy of Pharmaceutical Sciences, Washington (od 1970), Royal Irish Academy, Dublin (od 1971) ter Kraljevske Danske akademije znanosti (od 1971).

Prof. Prelog je dalje prejel vrsto nagrad in medalj: Wernerjevo medaljo švicarskega kemijskega društva (1945), Stasovo medaljo Belgijskega kemijskega društva (1962), medaljo William Marsh Rice univerze v Houstonu, Texas (1962), Marcel Benoist nagrado (1965), Hanušovo medaljo Češkoslovaškega kemijskega društva (1966), August Wilhelm von Hofmannovo spominsko medaljo društva nemških kemikov (1967), Davyjevo medaljo od Royal Society (1968), Roger Adamsovo nagrado od Ameriškega kemijskega društva (1969) ter medalji Paula Karrerja (1974) in Paracelsusa (1976) od švicarskega kemijskega društva. Poleg tega je prof. Prelog častni član vrste kemijskih in drugih strokovnih društev.

Čeprav je prof. Prelog po delu na univerzi v Zagrebu nadaljeval svojo življenjsko pot v Zürichu, je bil vseskozi v povezavi s kemiki v Jugoslaviji, mnogi med njimi so se izpopolnjevali v njegovih laboratorijih, in kasneje vzdrževal redne stike z njimi. Ob njegovih številnih obiskih v Jugoslaviji so bili njegovi napotki za raziskovalno delo in diskusije z njim izredno koristni. Posebej je še omeniti njegove dolgoletne stike s slovenskimi kemiki, njegovo strokovno, moralno in materialno pomoč. Za njegove zasluge, ki jih ima za jugoslovansko znanost, ga je leta 1977 odlikoval predsednik SFRJ maršal Tito z redom jugoslovanske zastave z lento.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za zunanega dopisnega člana.

RAZRED ZA UMETNOSTI

MARJAN MUŠIČ

Profesor inž. arh. Marjan Mušič je tudi po 5. februarju 1970, ko je bil izvoljen za dopisnega člana SAZU, nadaljeval svoje znanstveno in raziskovalno delo. Med ustvarjalnimi dosežki v tem obdobju zavzema posebno mesto njegova knjiga *Arhitektura slovenskega kozolca* (1970). V tej knjigi, za katero je prejel Cankarjevo nagrado, je osnovna tema predstavitev kozolca in njegove arhitektonske kompozicije. Ko avtor presoja odnos kozolca do stavbarske dediščine staroselcev naše domovine, pride do sklepa, da je stegnjenec prvotna oblika kozolca, a vezani kozolec plod zgodovinskega razvoja. Kozolec je torej dediščina anonimnega ljudskega stavbarstva, v katerem

sta kolektivna ustvarjalnost in oblikovanje neločljivo povezana z dolgotrajnim razvojem. To velja tudi za popolnoma razvit vezani kozolec, ki je mlajša, a najbogatejša oblika kozolca. Na osnovi najnovejših raziskav je kozolec s svojimi značilnimi oblikami arhitektonski spomenik slovenske ustvarjalnosti in nosilec prostorske kompozicije, ki znatno prispeva k poetičnosti slovenske pokrajine.

Mušičeva knjiga o slovenskem kozolcu s prefinjeno skladnostjo med tekstem in risbo potrjuje, da je avtor ustvaril nov tip znanstvenega eseja, v katerem se združujeta zanos teksta z optično predstavljenjo poezijo prikazanega predmeta.

Vso pozornost zasluži tudi Mušičeva Novomeška pomlad (1974). V tej svoji spominski knjigi, ki se odlikuje s poetično naddahnjenim pisanjem, oživlja avtor slovensko kulturno življenje v času prve svetovne vojne in nekoliko let po njej, ko je Novo mesto bilo žarišče naprednih idej v slovenski literaturi in slovenskem slikarstvu.

Tudi Mušičeva znanstvena in publicistična dejavnost v domačih in tujih strokovnih revijah v tem času je izredno bogata. Omeniti je treba vsaj tri njegove razprave. Med 1970 in 1974 je v Zborniku za likovne umetnosti Matice srpske v Novem Sadu objavil izbrana poglavja iz daljše razprave Plečnik in Beograd, ki osvetljuje v mnogočem do tedaj neznano delo velikega slovenskega arhitekta. Za obsežno knjižno delo Les v arhitekturi slovanskih narodov (Unesco, 1977) je profesor Mušič prispeval bogato ilustrirano in dokumentirano razpravo Les v arhitekturi slovenskega naroda. Za zbornik Umetniško blago Jugoslavije (Beograd, 1970) pa je napisal razpravo Arhitektura XX. stoletja. To delo je toliko pomembnejše, ker je bila jugoslovanska arhitektura vse do najnovejše dobe izredno heterogena.

Marjan Mušič je prvi slovenski arhitekt, ki se je sistematično poglobil v problematiko spomeniškega varstva. V letih 1976—1978 je bil član komiteja za kulturo pri IS SRS, v letih 1977—1978 pa tudi član sveta za preučevanje in varstvo okolja pri SAZU ter kot zastopnik SAZU član sveta pri Narodni galeriji v Ljubljani. Od leta 1972 je zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov, istegaa leta je bil nagrajen s Prešernovo nagrado za življenjsko delo, naslednje leto pa je dobil ob svetovnem letu urbanizma in človekovega okolja diplomu Urbanistične zveze Jugoslavije in red dela z rdečo zastavo.

Bibliografijo njegovih del hrani arhiv SAZU.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za rednega člana.

EDO RAVNIKAR

Prof. inž. arh. Edo Ravnikar je po izvolitvi za dopisnega člana SAZU 5. februarja 1970 izredno intenzivno nadaljeval z ustvarjalnim delom na področju arhitektonskega in urbanističnega projektiranja, v katerem prihaja do izraza moč njegove ustvarjalne, umetniške invencije in intelektualne analize, o čemer pričajo mnogoštevilni objekti, realizirani po njegovih načrtih.

Osnovna karakteristika tega dela, ki je posebno vidna v njegovem ljubljanskem opusu, je enotna arhitektonska in urbanistična koncepcija. Posebnost Ravnikarjevega postopka je prav v tem, da arhitektonski objekt ocenjuje v njegovem internem organskem in eksternem urbanem bistvu. Kompozicije, ki jih je

profesor Ravnikar ustvaril v zadnjem času, se odlikujejo z originalnim variiranjem notrajnih konstruktivnih nivojev. Kot posebno uspele je treba navesti naslednje njegove projekte: razširitev jugozahodnega dela Benetk (Tronchetto), urbanistično ureditev Miločera, načrt obnove Skopja in zgradbe skopske občinske skupščine ter urbanističen koncept mesta Espoo na Finskem, nadalje projekt kompleksa Unido na Dunaju, gledališča v Novem Sadu in načrt za razširitev zgradbe SAZU. V tem času je bilo realiziranih več njegovih objektov, tako zgradba FASS in srednja faza izgradnje Trga revolucije v Ljubljani z ustreznimi zgradbami, zgradbe na arheološkem terenu foruma Emone, hotel Creina in objekt Globus v

Kranju, podružnici Narodne banke v Celju in Kranju ter hotel Maestral na Miločeru, medtem ko je v izgradnji Kulturni dom Ivana Cankarja v Ljubljani.

Edo Ravnikar, ki sodi med pionirje modernega urbanizma, je za svoje delo prejel številna domača in tuja odlikovanja, med drugimi v Benetkah, ki sodi med največje mednarodno priznanje, leta 1978 pa je dobil Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Je tudi zunanji dopisni član JAZU ter zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za rednega člana.

UROŠ KREK

Profesor Uroš Krek se je rodil 21. maja 1922 v Ljubljani. Kompozicijo in dirigiranje je študiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani, prvo pri L. M. Škerjancu, drugo pri D. Švari, in iz obeh diplomiral 1949. Leta 1948 je postal urednik za komorno in simfonično glasbo v Radiu Ljubljana, 1950 pa načelnik glasbenega programa prav tam. V letih 1957—67 je bil sodelavec Glasbeno-narodopisnega inštituta v Ljubljani, zatem najprej izredni in nato redni profesor za kompozicijo in teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer deluje še danes. Dve mandatni dobi je bil predsednik Društva

slovenskih skladateljev, pet let član glavnega odbora Zveze skladateljev Jugoslavije. Leta 1977 je bil izvoljen za dopisnega člana JAZU.

Uroš Krek je nase opozoril neposredno po drugi svetovni vojni, ko je napisal svoje prve skladbe. Že kmalu je nakazal svoj koncept: po eni strani je upošteval dosežke evropske in slovenske tradicije, po drugi pa pretehtal, kar je novega nastajalo v evropskem okviru, in od tega sprejel spoznanja ter dosežke, ki so bili v skladu z njegovimi pojmovanji. Kompozicijska tehnika, v kateri je neoporečen, mu je samo sredstvo za izraz. Zato so tega neoklasicistično naravnane ustvarjalca iz novo nastajajočega zanimale zvočne strukture, kolikor so bile v novih konkretizacijah blizu njegovemu estetskemu svetu. Vendar ne zato, da bi svojim zvočnim kompleksom dal moderni

zven. Le-te je oblikoval na svoj način in tako, da je z njimi stregel svoji izpovedni misli.

Skladateljjev stavek, ki kaže dognanost ne samo z vidika tehnike, ampak tudi forme in je po fakturi v vsem trden, je jasen. Iz njega v primerjavi odseva postopno stopnjevanje avtorjeve kreativnosti, ki je dosegla najbolj zaželeno stopnjo, lasten, individualno pogojen izraz. Ta je večkrat veder kot zaskrbljeno napet, v njem se prepletata komično in tragično, to in ono prepričevalno, spodbujajoče k zavzetemu, intenzivno doživljajočemu poslušanju. V posameznih skladbah je razločen tudi nagib k ljudski, predvsem slovenski tematiki, kar priča o Krekovi zavezanosti duhu zemlje, ki ji pripada, in obenem potrjuje, da je lahko ljudska tehnika še danes zanimiva in more biti, če je ustrezno uporabljena, aktualna tudi v sodobnem ustvarjanju ne glede na oblikovalno smer.

V dobrih dvajsetih letih je skladatelj Uroš Krek napisal številne kompozicije, ki so premišljeno grajene, melodično sveže, harmonsko bogate, instrumentacijsko, kadar gre za te vrste dela, tudi blesteče, po izrazu pa impresivne in privlačne. Med najznačilnejšimi so: Koncert za violino in orkester (1949), Simfionetta za simfonični orkester (1951), Koncert za fagot in orkester s harfo in timpani (1954), *Mouvements concertants* (1955), Koncert za rog in godalni orkester (1960), *Inventiones ferale*s za violino in godalni orkester (1960), *Simfonia per archi* (1973), Sonata za violino in klavir (1946), *Thème varié* za trombon in klavir (1970), *Episodi concertanti* (1971), Sonata za dve violini (1972), *La journée d'un bouffon* za kvintet trobil (1973), *Sur une mélodie* za klavir (1977) in Trio za violino, violo in violončelo (1977). Treba je omeniti še zbarske skladbe, scensko in dramsko (za Shakespearov Vihar, Borov Šel je popotnik skozi atomski vek, Krleževega Areteja, Smoletovo Antigono, Kosmačev Pomladni dan in Cankarjevega Kurenta) ter filmsko glasbo (za Miška Kranjca *Povest o dobrih ljudeh*).

Vsa ta in še druga dela so bila izvedena na mnogih domačih in tujih koncertnih odrih. Izvedli so jih domači in tuji orkestri, komorni ansambli in solisti; skoraj vsa so bila natisnjena pri domačih ali tujih založbah, precej pa jih je bilo posnetih na gramofonske plošče. Domači in tuji (nemški, avstrijski, švicarski, francoski, holandski in drugi) kritiki so jih ocenili s priznanjem in poudarili njihove vsebinske in tehnične dognanosti ter kleno izraznost, moderen tehnični koncept, izvirnost melodike, prefinjenost zvočnih skupin, sodobnost izraznih sredstev, izrazno moč, ki sili h globokemu doživljanju, ter

avtorjevo izrazito nadarjenost, ki se izraža v ustvarjanju pristnih muzikalnih razpoloženj.

Dodati je še treba, da so prizadevanja profesorja Kreka veljala tudi vzgajanju skladateljskega naraščaja in preučevanju ljudske glasbe.

V svojem oblikovanju se je Krek zavestno odločil za smer, ki pomeni nekakšen most med dosedanjim in novim tokom evropskega glasbenega izraza. Rezultati, ki jih je dosegel, ga uvrščajo med osrednje osebnosti generacije slovenskih skladateljev opisane usmerjenosti. S svojim skladateljskim delom je vidno obogatil sodobno slovensko glasbo in prispeval k njeni afirmaciji doma, a tudi zunaj slovenskih meja.

Za svoje kompozicije je dobil vrsto nagrad in priznanj. Prešernovo nagrado (1950 in 1952), Župančičevo (1978), Badjurovo (1976), Jugoslovanske RTV (1968, 1971, 1972, 1974, 1975 in 1977), zlato areno (Pulj 1975) ter plaketo Zveze skladateljev Jugoslavije (1970).

Bibliografijo njegovih skladb hrani arhiv SAZU.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za dopisnega člana.

WILÉM ZÁVADA

Češki pesnik, literarni kritik in esejist dr. Vilém Závada se je rodil 22. maja 1905 v nekdanji vasi Hrabova, ki je zdaj del velikega rudarskega mesta Ostrava na Moravskem. Po končanem študiju slavistike, primerjalne književnosti in knjižničarstva na Karlovi univerzi v Pragi je sprejel mesto tajnika v praški založbi Aventinum in bil urednik njenega literarnega tednika Rozpravy Aventina. Leto pozneje je prevzel v založbi Melantrich uredništvo časopisa Listy pro umění a kritiku, kjer je objavil številne eseje, članke in kritike o sodobni češki literaturi.

Leta 1937 je dobil mesto bibliotekarja v praški Narodni in univerzitetni knjižnici, kjer je bil od leta 1938 sekretar. Med vojno je skrbel za neokrnjenost knjižničnih fondov in pomagal, kolikor je mogel, nameščencem biblioteke, ki so jim grozile nacistične persekucije. Po osvoboditvi je bil leta 1949 imenovan za ravnatelja knjižnice, čez leto dni pa je stopil v službo Zveze češkoslovaških književnikov. Leta 1954 je bil imenovan za predsednika Češkega literarnega fonda, kjer je deloval vse do leta 1971, ko je stopil v pokoj. Zdaj živi v Pragi in se posveča ustvarjalnemu delu.

Za zasluge, ki jih ima za češko kulturo, je leta 1955 dobil naslov zaslužni umetnik, dvajset let pozneje pa naslov narodni umetnik.

S svojimi desetimi pesniškimi zbirkami (Panichida, 1927; Sirena, 1932; Peš pot, 1937; Grajski stolp, 1940; Vstajenje od mrtvih, 1946; Mesto svetlobe, 1950; Poljsko cvetje, 1955; Neko življenje).

1962; Na pragu, 1970; Hvala življenje, 1977) se je dr. Vilém Závada trdno zapisal v bogato češko pesništvo, s prevodi v tuje jezike pa je kot pesnik zaslovel tudi zunaj svoje dežele. Že pred vojno so številne tuje revije (ruske, nemške, bolgarske in druge) prinašale prevode iz njegove lirike. Po vojni so v Sovjetski zvezi izdali dva obsežna izbora Zavadovih pesmi (Odna žizn, Moskva, 1967 in Stihi, Moskva, 1978), po enega pa v Bolgariji (Peša po patja, Sofija, 1972), v Italiji (Poesia, Napoli, 1976), v srbohrvaščini (Trava pod ruševinama, 1977) in v madžarščini (Válogatott Versek, Budimpešta, 1976), v tisku pa so knjižne izdaje njegovih pesmi v poljščini, ukrajnščini in makedonščini. Nobeden od živečih čeških pesnikov ni v tujini doživel tolikšnega priznanja kot Vilém Závada.

Kot večina velikih pesnikov tudi Závada presaja v svoj rodni jezik tista dela tujih literatur, ki so ga prevzela s svojo vsebino in umetniško obliko. Pri prevajanju se navadno poslužuje dobesednih prevodov poznavalcev jezika in literature ali pa sodeluje s strokovnjakom, ki mu nudi točno vsebino in pesniško zgradbo dela. Tako je prevedel iz madžarščine štiri knjige, po eno iz slovaščine, romunščine, bolgarščine in perzijsčine.

Slovenske pesmi je prevajal ob pomoči dr. Otona Berkopca. Preložil je po dve Prešernovi (Zdravica in sonet Ran mojih bo spomin in tvoje hvale), šest Župančičevih (Tja bomo našli pot, Izgnanci, Veš, poet svoj dolg?, Podoba, Vprašanja, Naša beseda), nadalje po dve pesmi L. Krakarja in P. Levca ter eno Kajuhovo. Z O. Berkopcem sta izbrala, napisala spremno besedo in prevedla preko 80 pesmi Srečka Kosovela in jih izdala v Pragi leta 1974. V. Závada je tudi sodeloval pri prevajanju južnoslovanskih epskih narodnih pesmi v zborniku Jugoslovanske zpevy (Praga, 1958), zdaj pa pripravlja za tisk izbor iz trinajstih sodobnih slovenskih pesnikov srednje generacije.

Zaradi njegovega ustvarjalnega pesniškega in prevajalskega dela in zaradi njegovega iskrenega odnosa do jugoslovanskih narodov, še posebej do slovenskega, ga je skupščina SAZU dne 29. marca 1977 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE

MIROSLAV BRZIN

Dr. Miroslav Brzin, redni profesor za biokemijo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani je bil izvoljen leta 1974 za dopisnega člana SAZU.

Poleg pedagoškega dela na medicinski fakulteti v Ljubljani, kjer predava zlasti na oddelku za podiplomski študij, opravlja še dolžnosti profesorja vsakoletnih podiplomskih simpozij-skih programov iz nevrokemije, ki jih organizira UNESCO v Latinski Ameriki. Leta 1976 je bil imenovan za svetovalca UNESCO pri projektu »Post-graduate Training in Biochemistry«. Aktivno se udeležuje mnogih kongresov in simpozijev ter o svojem delu predava

na številnih raziskovalnih ustanovah. Tako je npr v letu 1978 predaval v ČSSR (International Symposium on Hologenic Synapse), v Venezueli (PAABS Symposium on Neurochemistry), v Kanadi (International Symposium on Parkinson Disease). Trenutno mu je poverjena organizacija 3. kongresa Evropskega društva za nevrokemijo na Bledu.

Od leta 1975 do 1979 je bil član komisije za kadre RSS in član komisije za štipendije medrepubliškega koordinacijskega odbora. Dalje je član komisije za mednarodne stike RSS, izvršilnega odbora PRS za biomedicino; član Jugoslovanskega društva za fiziologijo in

Slovenskega biokemičnega društva, član izvršnega odbora Zveze biokemičnih društev Jugoslavije, član Evropske organizacije za celiularno biologijo ter Evropskega in internacionalnega združenja za nevrokemijo; od leta 1966 je član »New York Academy of Sciences«. Od leta 1975 je vodja raziskovalnega dela na patofiziološkem inštitutu medicinske fakultete v Ljubljani.

Raziskovalno delo prof. Brzina sodi v širše področje nevrobiologije. Obsega skalo od razvijanja ultrasenzitivnih kvantitativnih oziroma citokemičnih metod za delo na posameznih izoliranih celi-
cah ali njihovih delih, za lokalizacijo encimske aktivnosti na subcelularni ravni — prek študija funkcij membranskih holinesteraz vse do širših filogenetskih in ontogenetskih študij holinergičnega sistema. Trenutno dela na molekulskih osnovah holinergičnega sinaptičnega prenosa v normalnih in patoloških razmerah. Raziskave motorične ploščice pa prinašajo nova gledanja na mehanizem nevro-muskularnega prenosa.

Od svoje izvolitve za dopisnega člana SAZU leta 1974 je prof. Brzin objavil šestindvajset znanstvenoraziskovalnih razprav.

Zanj je značilno, da se je že od nekdanj loteval vprašanj, katerih rešitve so na meji zmogljivosti obstoječih metod. Zato je postopal tako, da je najprej izboljševal metodiko. Tako npr. je občutljivost ultrametode za določanje aktivnosti holinesteraz s kartezijskim ponirkom izboljšal kar za več potenc. Leta 1975 je s S. Omanom objavil novo izboljšavo te metode; tokrat sta avtorja opisala izvedbo magnetnega ponirka kot dosledno diferencialnega mikrogazometra in pokazala vse prednosti v primerjavi z nediferencialnim merjenjem. Za to delo sta avtorja prejela leta 1977 tudi nagrado SBK za inovacije in tehnične izboljšave. Istega leta so Oman, Grubić in Brzin opisali še avtomatizacijo merjenj za vse poprej razvite vrste magnetnih ponirkov. Izboljšana metodika se je že obrestovala pri mnogih študijah, tako npr. pri pomembnih raziskavah, ki jih prof. Brzin s sodelavci posveča verigi reakcij za lokalizacijo holinesteraz z bakrovim tioholinom: od natančnega razumevanja vsake stopnje so odvisni pogoji za čim natančnejšo histo- oziroma citokemično lokalizacijo teh encimov. Med drugim so ta prizadevanja pripeljala tudi do modifikacije metode, ki daje boljše rezultate od klasične.

Čeprav so metodološke raziskave prof. Brzina že same na sebi pomembne, se avtor z njimi ukvarja le z namenom, da si pripravi primerno orodje za delo na glavnem torišču svojega zanimanja. To so kombinirane citokemične in biokemične študije holinergičnih mehanizmov, velikokrat zastavljene v ontogenetskih in filogenet-

skih profilih. Te raziskave zadevajo širok spekter, od trdoživnjakov, kjer so holinergični in adrenergični mehanizmi komaj nakazani, do visoko organiziranih struktur centralnega živčevja sesalcev. Subcelularna citokemična organizacija orjaških sinaps v statnem gangliju ameriškega lignja, kakor tudi nevomuskularnega stika pri ameriškem jastogu se ujema s še relativno nizko razvojno stopnjo teh živali. Zajetna ontogenetska študija na fetusih kunca zadeva aktivnost in lokalizacijo acetilholinesteraz med zorenjem miotub v mišično vlakno. Nadaljnje študije obravnavajo aktivnost in sintezo nevomuskularnih holinesteraz v normalni in denervirani trebušni preponi podgane oziroma kunca; acetilholinesterazno aktivnost iste mišice pri miši po učinkovanju proteolitičnih encimov lokalizacije, aktivnost in molekularne oblike holinesteraz med postnatalnim razvojem mišice; izvor, transport, način vezave različnih tipov holinesteraz v sinaptični reži nevomuskularnega stika in vloga teh encimov pri prenosu impulza; citokemično lokalizacijo holinesteraz v jetrih podgane; značilnosti tipov holinesteraz v tkivih žabe; učinek inhibitorjev holinesteraz na tok motorične ploščice pri žabi; elektrofiziološke in biokemične funkcionalne kontakte med horizontalnimi celicami mrežnice ribe; in pa citokemična lokalizacija acetilholinesteraze v corpus striatum podgane.

Vsaka od gornjih razprav prinaša nova spoznanja, in to večino ma s področja, kjer je sploh težko priti do zanesljivih rezultatov, še težje pa jih je pravilno interpretirati. Ravno tu se pokaže vsa Brzinova kritičnost in izjemno poznavanje širokih obmejnih področij. Razumljivo torej, da je prof. Brzin zelo zaželen soavtor, bodisi pri vodilnih skupinah, ki se po svetu ukvarjajo s cito- in biokemijo holinesteraz, bodisi pri mlajših raziskovalcih, ki jim je zanesljiv in spodbuden mentor.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za rednega člana.

JANEZ FETTICH

Dr. Janez Fettich, redni profesor na Medicinski fakulteti v Ljubljani, je bil izvoljen za dopisnega člana v razredu za medicinske vede SAZU dne 21. marca 1974.

Kljub številnim strokovnim in pedagoškim obveznostim v Kliničnem centru in na Medicinski fakulteti v Ljubljani ter mnogostranskemu družbenemu udejstvovanju je profesor Fettich v obravnavanem obdobju intenzivno razvijal svojo znanstveno dejavnost. Znanstveno misel in raziskovalne metode je smiselno prenašal v stroko in s tem prispeval k razvoju medicine in posebej dermatovenerologije.

Že v času do izvolitve za dopisnega člana SAZU je s poglobljenim proučevanjem nekaterih vprašanj, ki zadevajo reaktivnost kože in patogenezo kožnih bolezni, in posebej z eksperimentalnimi raziskavami ekcemske senzibilizacije pri živalih prišel do spoznanj, ki so pojasnila marsikatera, do sedaj malo znana dogajanja v zvezi z nastankom ekcema pri človeku. Zaključki, da pri ekcemu ne kaže pripisovati dogajanjem na živčnem sistemu odločilne vloge, poizkusi v zvezi s skrajšanjem dobe, ki je potrebna za senzibilizacijo, kot tudi dognanja o vlogi starosti in spola na eksperimentalni ekcem pri budri so zelo pomembni.

Tudi v času po izvolitvi za dopisnega člana SAZU je profesor Fettich nadaljeval s proučevanjem ekcema in nekaterih drugih bolezni kože, katerih nastanek temelji na alergijski senzibilizaciji. V

zadnjem času se je lotil raziskav, ki zadevajo alergijsko patogenezo in imunološka dogajanja pri atopičnih dermatozah (pruridermatitis) in pri medikamentoznih eksantemih.

Iz del, ki jih je objavil sam ali skupaj s sodelavci, je razvidno, da je še vedno najpogostejši ekcematogen kalijev bikromat, da v zadnjih letih vse bolj narašča število oseb, ki so senzibilizirane na niklov sulfat in parafenilendiamin, da je v upadanju pogostost senzibilizacije na formalin in terpentin in da se hkrati pojavljajo novi alergeni.

Določanje IgE z radio imunim sorbent testom pri bolnikih z atipičnimi dermatozami je pokazalo značilne potrditve delovne hipoteze, obenem pa sklep, da določanje IgE ne more odločilno vplivati na diagnozo pri nejasnih primerih pruridermatitisa.

Pojav vse pogostejšega nastopanja medikamentoznih eksantemov se je zdel vreden analitične ocene (na kliniki v Ljubljani se je pogostost zvečala od 4,9 na 6,4% in to bolj pri ženskah kot pri moških [2,4:1]).

Zanimanje za poklicne bolezni kože je logična in na prakso prenešana aplikacija proučevanja kontaktnega alergijskega ekcema. Pomembna je klasifikacija poklicnih dermatoz, ki upošteva predvsem etiopatogenetske faktorje, ki so važni za nastanek, potek in klinično sliko bolezni, vključuje pa tudi pogostost in socialno medicinske vidike.

S področja epidemiologije spolnih bolezni je napisal profesor Fettich večje število del, ki imajo socialno medicinski pomen in raziskovalni značaj. Vsakoletne analize gibanja spolnih bolezni v Sloveniji so bogat vir podatkov za proučevanje v današnjem času zelo aktualne problematike. V povezavi s tem je pomembno tudi zavzemanje za uveljavljanje enotne in sodobne doktrine zdravljenja spolnih bolezni, posebej sifilisa.

V zadnjem obdobju se je profesor Fettich zanimal tudi za probleme, ki se pojavljajo pri sodobnem zdravljenju kožnih bolezni. Proučeval je vpliv in vlogo emulzijskih sistemov ter posebej škodljive vplive glukokortikoidov pri zdravljenju različnih neinfektivnih dermatoz. Hkrati je kritično opozoril na neupravičeno visoko porotrošnjo teh zdravil v Jugoslaviji.

Pri prebiranju znanstvenega in strokovno-publicističnega dela profesorja Fetticha ni prezreti njegove skrbi za študij dermatovenerologije in venerologije. S sodelavcem (M. Betetto) sta napisala bogato ilustrirano knjigo o kožnih in spolnih boleznih, ki je doslej izšla v dveh izdajah, obakrat posebej v slovenščini in posebej v srbohrvaščini. Delež profesorja Fetticha se kaže zlasti v zasnovi knjige,

uspeli klasifikaciji in razdelitvi gradiva ter pri sestavljanju številnih poglavij.

Pri vsesplošni oceni udejstvovanja profesorja Fetticha je vredno podčrtati tudi njegovo delo, ki ga opravlja kot glavni in odgovorni urednik prve in edine jugoslovanske dermatološke revije (*Acta dermatovenerologica Iugoslavica*). Revija se po vsebini, raziskovalni ter strokovni ravni lahko meri z marsikatero tujo dermatološko periodično publikacijo.

Uspešna raziskovalna, strokovna in pedagoška dejavnost je dvignila ugled profesorja Fetticha v naši ožji in širši domovini. Poverjene so mu bile odgovorne funkcije (dekan Medicinske fakultete, predsednik Medicinskega sveta Kliničnega centra, predsednik Udruženja dermatovenerologa Jugoslavije). Predaval je na kongresih doma in v tujini in na povabilo tudi na mnogih klinikah številnih evropskih držav. Skrbel je tudi za povezavo z vsemi jugoslovanskimi in nekaterimi tujimi dermatološkimi institucijami.

Bibliografijo del profesorja Fetticha od leta 1974 do 1979 hrani arhiv SAZU.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za rednega člana.

ALDO FRANCHINI

Profesor Aldo Franchini je bil rojen leta 1910 v Genovi. Tam se je šolal in leta 1935 promoviral na medicinski fakulteti. Od leta 1937 je bil kot zdravnik in asistent na inštitutu za sodno medicino in zavarovalniško medicino v Genovi. Tu se je habilitiral leta 1940. Tudi v času vojne in nemške okupacije je delal na inštitutu v Genovi. Leta 1950 je dobil v državnem natečaju profesuro in predstojništvo inštituta za sodno medicino na medicinski fakulteti v Bariju. Leta 1953 ga je medicinska fakulteta v Padovi povabila za predstojnika sodnomedicinskega inštituta, kjer je ostal do leta 1961, ko je prevzel predstojništvo

inštituta za sodno medicino univerze v Genovi. To funkcijo opravlja še danes, razen tega pa je že šest let dekan medicinske fakultete. Mnogo njegovih učencev uspešno vodi sodnomedicinske katedre na raznih univerzah in samostojne sodnomedicinske oddelke v velikih bolnišnicah.

Profesor Franchini je imel in še ima pomembne funkcije v italijanskem in mednarodnem sodnomedicinskem življenju. Je urednik časopisa »Medicina legale e delle assicurazioni« in član uredniških odborov italijanskih in tujih znanstvenih revij. Tako je tudi soizdajatelj najpomembnejše revije svoje stroke »Zeitschrift für Rechtsmedizin«. Bil je podpredsednik sodnomedicinskega svetovnega združenja — Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino in italijanskega društva za sodno medicino, podpredsednik »International Association of Forensic Sciences«, ki ima sedež v ZDA, član direkto-

rija italijansko-francosko-švicarskega sodnomedicinskega združenja, soustanovitelj in podpredsednik Mediteranskega združenja za sodno medicino. Je častni član sodnomedicinskih združenj (kronološko) Francije, Jugoslavije, Brazilije, Španije in Mehike, nacionalni član akademije znanosti za Puglio, član ligurske akademije znanosti in umetnosti in dopisni član mehiške akademije za kazenske znanosti. Je ustanovni član mednarodnega inštituta za socialno varstvo, predsednik društva za sodno medicino v Genovi in član centralne komisije za zdravniški poklic pri ministrstvu za zdravstvo. Leta 1976 je bil razglašen za častnega doktorja na univerzi Complutense v Madridu.

Profesor Franchini je objavil okoli 200 znanstvenih del z vseh področij sodnomedicinske stroke in 4 samostojne knjige; ena izmed njih je doživela že 7 izdaj. Posebna področja, na katerih velja Franchini upravičeno za vodilno avtoriteto italijanske sodne medicine, so razen klasičnih poglavij sodnomedicinske morfologije še ocenjevanje telesnih poškodb in njihovih posledic, forenzična seksuologija, mladoletniško prestopništvo in poklicna zdravniška vprašanja. Omeniti je treba, da je aktivno sodeloval v zdravniški zbornici (Ordine dei medici) pri sestavljanju italijanskega deontološkega zdravniškega kodeksa.

Profesorja Alda Franchinija lahko štejemo za vodilno avtoriteto sodne medicine v sedanji generaciji. Nesporen je njegov ugled v italijanskem in mednarodnem merilu. Posebej je treba poudariti njegove zasluge za vezi in sodelovanje z jugoslovansko sodno medicino. Bil je prvi pobudnik medsebojnega spoznavanja, ko je že v letih okrog 1953 s svojimi sodelavci obiskal ljubljanski inštitut za sodno medicino in je že leto ali dve zatem skupaj s svojim uglednim učiteljem profesorjem Macaggijem uradno obiskal ljubljansko univerzo. Vedno je skrbel za udeležbo jugoslovanskih predstavnikov na italijanskih sodnomedicinskih kongresih in omogočal ter vodil izpopolnjevanje naših sodelavcev na inštitutih v Italiji. S sodelavci se je udeležil več jugoslovanskih kongresov in prispeval vselej pomembne referate. Zaradi visoke znanstvene stopnje njegovega dela in njegovega zvestega prijateljstva do naše dežele in naših ljudi ga je Združenje za sodno medicino Jugoslavije izvolilo za častnega člana — med prvimi petimi.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

ESAD MEKULI

Dr. Esad Mekuli je bil rojen 17. decembra 1916 v Plavu v Črni gori. Gimnazijo je obiskoval v Peči in maturiral 1936; veterino je študiral v Beogradu, kjer je 1947 diplomiral. V študijskem letu 1947/48 je bil na specializaciji iz parazitologije v Zagrebu. Naslednje leto je v Beogradu doktoriral s tezo: Prispevek k poznavanju piroplazmoze domačih živali na Kosovu in Metohiji.

Leta 1957 je s sodelavcema R. Kostićem in V. Dimitrijevićem napisal monografijo »Patogeni anaerobni mikroorganizmi«, ki jo je izdal Veterinarski inštitut v Prištini.

V znanstvenih in strokovnih člankih, ki jih je objavil v Veterinarskem glasniku, v zborniku del Veterinarskega inštituta v Prištini, v biltenu mednarodnega urada za epizootije v Parizu (*Bulletin de l'office international des epizooties*) in v Glasniku — časopisu za poljedelstvo, veterinarstvo in gozdarstvo Kosova in Metohije, obravnava sam ali s sodelavci pereče probleme parazitov na Kosovu in v Metohiji, antraksa in anaerobnih infekcij pri govedu, ovcah in prašičih.

Znanstveno, strokovno in poljudno-znanstveno delo dr. Esada Mekulija je bilo v letih po osvoboditvi za območje Kosova in Metohije izredno pomembno, saj se je veterinarska znanost na tem območju z njegovimi deli pričela uveljavljati tudi med albanskim prebivalstvom.

Zaradi sodelovanja v študentskih akcijah in demonstracijah v začetku aprila 1940 je bil zaprt v Glavnjači. Po amnestiji v aprilu 1941 je delal kot veterinar-dobrovoljec v Peči. Tu je bil 1942 aretiran in

zaprt. V začetku 1944 je odšel v partizane; bil je član agitpropa operativnega štaba NOV in POJ Kosova in Metohije in urednik časopisa Lirija (Svoboda).

Po osvoboditvi je bil prvi urednik časopisa »Rilindja« (Preporod), od 1947—1960 pa znanstveni sodelavec in veterinarski svetnik ter šef parazitološkega oddelka veterinarskega inštituta v Prištini. Poleg tega je bil od 1949 odgovorni urednik prve albanske književne revije pri nas »Jet e re« (Novo življenje), ki jo je urejal skoro četrto stoletja. Bil je tudi urednik strokovno-znanstvene revije za poljedelstvo, veterinarstvo in gozdarstvo Kosova in Metohije Glasnik, zdaj je odgovorni urednik revije Biotehnika, ki izhaja v albanščini in srbohrvaščini, ter odgovorni urednik redakcije Enciklopedije Jugoslavije — SAP Kosovo.

Kot družbenopolitični delavec je bil odbornik skupščine Kosova in Metohije v dveh volilnih dobah in poslanec prosvetno-kulturnega sveta Zvezne skupščine. Bil je predsednik znanstvenega in umetniškega društva Kosova. Ko se je ustanovila Akademija znanosti in umetnosti Kosova, je postal njen predsednik.

Esad Mekuli ni pomemben samo kot znanstvenik svoje stroke, marveč tudi kot pesnik in prevajalec. Že kot srednješolec je napisal roman Vendetta. Pozneje je sodeloval z literarnimi prispevki v beograjskem Vencu, zagrebški Mladosti, splitskem Podmlatku Jadranske straže, sarajevskem Novem beharu, podgoriškem Granitu in drugod. Doslej je objavil naslednje pesniške zbirke: v albanščini: Për ty (Za tebe), 1955; Dita e re (Novi dan), 1966; Afsha ada (Otok Avša), 1971; Vjersha (Stihi), 1972; v srbohrvaščini: Na poti, 1964; Med ljubeznijo in mržnjo, 1970; Glasovi časa, 1974; Avša ada, dvojezična izdaja, 1975. V Skopju so izšle 1975 njegove Pesmi v makedonščini.

Izredno pomemben je kot prevajalec, tako poezije kot proze. Prevedel je okoli 70 knjig iz srbske, hrvaške, slovenske, ruske in italijanske literature, prevaja pa tudi albansko literaturo v srbohrvaščino. Iz slovenske književnosti je med drugimi prevajal Ivana Cankarja, Franceta Prešerna in Prežihovega Voranca (Solzice). Je tudi najpomembnejši popularizator slovenske književnosti na albanskem jezikovnem področju.

Za svoje književno delo, originalno in prevajalsko, je dobil več nagrad, med njimi tudi nagrado AVNOJ (1971). Odlikovan je bil z redom dela (1959), bratstva in enotnosti (1966) in 1976 z redom republike z zlatim vencem.

Skupščina SAZU ga je dne 29. marca 1979 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

UMRLI ČLANI

R a d o K u š e j, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 185—190.

M e t o d D o l e n c, rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. iur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1949 do smrti. — Glej Letopis 1, 193—197.

G r e g o r K r e k, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. iur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942. — Glej Letopis 1, 201—238.

A l f o n z P a v l i n, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942, gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 241—257.

F e r d i n a n d S e i d l, rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 261—290.

R i h a r d J a k o p i č, rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 41—43; 2, 75—89.

A n t o n B r e z n i k, rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 157—160; 2, 61—74.

M a t i j a J a m a, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 47—49; 2, 90—103.

I v a n R e g e n, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 175—176; 2, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. iur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 127—130; 2, 106—125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnost od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 151—153; 2, 225—256.

Franco Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije. — Glej Letopis 1, 51—61; 2, 34—44; 3, 257—266; 4, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk ZSSR v Moskvi. Zunanji dopisni član razreda za matematično prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947. Glej Letopis 2, 31.

Janko Šlebingar, rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis 2, 54—58; 4, 101—124.

Matija Murko, rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Zunanji dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 172—174; 5, 169—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik. — Glej Letopis 1, 105—110; 5, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta FLRJ. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 156—164; 5, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru. Zunanji dopisni član razreda za filološke in literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 92—94; 7, 59—63.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko porodniške klinike medicinske fakultete univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej Letopis 6, 61—65; 7, 55—58.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 89—91; 8, 77—82.

Janko Polenc, rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji. — Glej Letopis 1, 97—101; 8, 48—60.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 78—89; 8, 61—67.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis 1, 71—75; 9, 63—67.

Franc Ksav. Lukman, rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 168—169; 9, 78—81.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socilano medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis 9, 82—84.

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v

Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 67—73; 9, 68—77.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis 9, 85—87.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 116—120; 10, 34—39.

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960; dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947. Glej Letopis 11, 36—38.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis 1, 63—76; 34—35

Ejnar Dyggve, rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h. c., dr. ing. h. c., arhitekt in arheolog v Kopenhagnu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis 9, 47—48; 12, 81—82.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h. c., redni profesor za kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurški klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije. — Glej Letopis 3, 201—202; 12, 72—80.

Zdeněk Nejedlý, rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSSR. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Fran Saleški Finžgar, rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnost. — Glej Letopis 1, 23—25; 13, 43—46.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija

1948 do 1. maja 1959, konzulent tega inštituta od 1. maja 1959 dalje. — Glej Letopis 1, 130—142; 13, 47—50.

V a l e V o u k, rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 108—109; 13, 51—53.

A n t o n S o v r e, rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 86—88; 14, 36—38.

M i l a n B o g d a n o v i ć, rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 135—136.

M a k s S a m e c, rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Borisa Kidriča v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede. — Glej Letopis 3, 188—198; 15, 60—61.

J u š K o z a k, rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 54—62; 15, 62—64.

I v a n G r a f e n a u e r, rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis 1, 161—165; 15, 65—71.

I l i j a D j u r i ć i ć, rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis 12, 40—42; 17, 50—52.

I g o r T a v č a r, rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji. — Glej Letopis 3, 203—204; 16, 63—65.

I v o K r b e k, rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. iur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču v Zagrebu.

Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis 9, 51—52; 17, 53—55.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji. — Glej Letopis 1, 170—171; 17, 37—46.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 123—124; 17, 47—49.

Marjan Salopek, rojen 23. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni profesor za geologijo na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 59—60 in 83—86.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tenične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis 1, 93—94; 18, 73—78.

Alojz Gradnik, rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. iur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis 13, 33—38; 18, 79—82.

Ljudmil Hauptman, rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 16. januarja 1940. — Glej Letopis 1, 166; 19, 51—62.

Venčeslav Koželj, rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis 9, 55—56; 13, 31; 19, 49—50.

Othmar Kühn, rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Zunanji dopisni član od 6. februarja 1965. — Glej Letopis 16, 53—54; 20, 78—80.

Robert Neubauer, rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za ftiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 38—39; 20, 74—77.

Frank Wollman, rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovansko slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 41 in 81—82.

Feliks Lobe, rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h. c. univerze v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 186—187; 21, 99—100.

Gojmir Anton Kos, rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 214—215; 21, 105—107.

Lojze Dolinar, rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970. — Glej Letopis 5, 137—138; 21, 78—81 in 111—113.

France Bevk, rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966. — Glej Letopis 5, 110—115; 21, 117—121.

Zoran Rant, rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Zunanji dopisni član od 3. julija 1964. — Glej Letopis 15, 47—49; 23, 81—84.

Milko Kos, rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 53—62; 23, 85—95.

Maks Wraber, rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 51—55; 23, 97—101.

France Stelè, rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 113—123; 23, 103—115.

Jovan Hadži, rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-ma-

tematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 29—37; 23, 117—120.

Dimitrije Jovčić, rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 55—58 in 24, 69—72.

Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 216—220 in 24, 73—76.

Alija Košir, rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo medicinske fakultete. Redni član od 24. junija 1955. — Glej Letopis 7, 45—48 in 24, 77—81.

Miodrag Ibrovac, rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. aprila 1973. — Glej Letopis 24, 47—52 in 83—85.

Franc Čelešnik, rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 49—50 in 24, 87—91.

Vojeslav Molè, rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 29—34 in 24, 93—98.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 103 do 104 in 25, 93—94.

Milan Bartoš, rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. prava, redni profesor pravne fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis 9, 43—44 in 25, 97—99.

Vaso Butozan, rojen 5. decembra 1902, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor veterinarske fakultete v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 50 do 51 in 25, 103—104.

France Koblar, rojen 29. novembra 1889, umrl 11. januarja 1975, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Redni član od 3. julija 1964, tajnik razreda

za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965 do smrti. — Glej Letopis 15, 35—38 in 26, 83—87.

Jean Nougayrol, rojen 14. februarja 1900, umrl 23. januarja 1975, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1968. — Glej Letopis 19, 35—36 in 26, 89—95.

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, umrl 13. marca 1975, književnik, Nobelov nagrajenec za književnost. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 133—134 in 26, 97—102.

Krsto Hegedušić, rojen 28. novembra 1901, umrl 8. aprila 1975, akademski slikar-mojster. Zunanji dopisni član od 20. marca 1975. — Glej Letopis 26, 103—108.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, umrl 22. maja 1975, kipar-mojster, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 121—122 in 26, 109—113.

Dušan Kermavner, rojen 7. decembra 1903, umrl 11. junija 1975, dr. iur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis 22, 39—45 in 26, 115—118.

Branimir Gušić, rojen 6. aprila 1901, umrl 7. julija 1975, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na medicinski fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 3. junija 1964. — Glej Letopis 15, 41—46 in 26, 119—121.

Stanko Škerlj, rojen 7. februarja 1893, umrl 21. julija 1975, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 39—40 in 26, 123—126.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, umrl 19. septembra 1975, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni medicinske fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 107 in 26, 127—130.

Boris Zihertl, rojen 25. septembra 1910, umrl 11. februarja 1976, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na filozofski fakulteti in fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958; podpredsednik akademije od 20. marca 1975 do smrti. — Glej Letopis 3, 165—171; 9, 38—40 in 27, 119—124.

Milko Bedjanič, rojen 29. junija 1904, umrl 15. februarja 1976, redni profesor za infekcijske bolezni na medicinski fakulteti v

Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974. Tajnik razreda za medicinske vede od 20. marca 1975 do smrti. — Glej Letopis 19, 39; 25, 50—53 in 27, 125—129.

Pavel Stern, rojen 17. marca 1913, umrl 20. marca 1976, redni profesor za farmakologijo na medicinski fakulteti v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 21. marca 1974. — Glej Letopis 25, 74—76 in 27, 131—134.

Marko Kostrenčič, rojen 21. marca 1884, umrl 19. maja 1976, redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na pravni fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 74—75 in 27, 135—138.

Velibor Gligorić, rojen 28. junija 1899, umrl 3. oktobra 1977, književni kritik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 42 in 28, 113—116.

Gustav Krklec, rojen 23. junija 1899, umrl 30. oktobra 1977, književnik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 56 in 28, 123—126.

Matija Bravničar, rojen 24. februarja 1897, umrl 25. novembra 1977, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974. — Glej Letopis 13, 68—70; 25, 77—79 in 28, 117—121.

Anica Sodnik-Zupanc, rojena 21. marca 1892, umrla 20. januarja 1978, slikarka. Dopisna članica od 25. marca 1976. — Glej Letopis 27, 100—102 in 29, 99—100.

Grga Novak, rojen 2. aprila 1888, umrl 7. septembra 1978, dr. phil., redni profesor za zgodovino starega veka na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 35—37 in 29, 103—105.

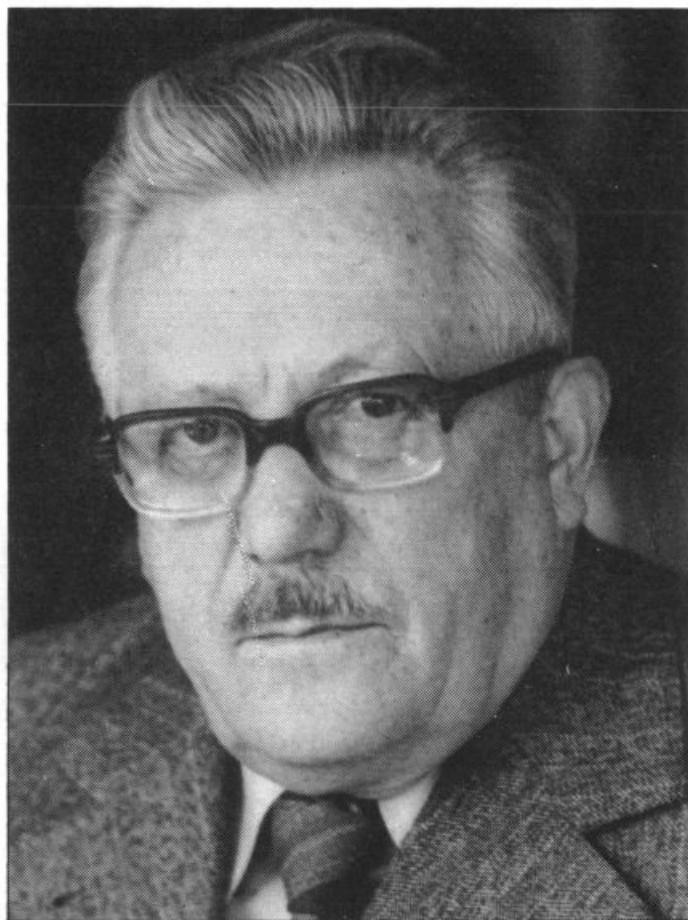
Leonid S. Persianinov. — Glej Letopis 30, 143—146.

Edvard Kardelj. — Glej Letopis 30, 121—127

Milan Grošelj. — Glej Letopis 30, 129—132.

Alois Tavčar. — Glej Letopis 30, 139—142.

Makso Šnuderl. — Glej Letopis 30, 133—137.

Edvard Kardelj

ČASTNI ČLAN EDVARD KARDELJ*

Četudi smo vsi vedeli za bolezen tovariša Kardelja in je vsa naša javnost s tesnobo spremljala vesti o slabšanju njegovega zdravja; četudi je usahnilo upanje v čudežni preobrat na bolje, ki nezdravniku lahko ublaži srečanje z neozdravljivo smrtno boleznijo; četudi smo mi zdravniki še bolj prizadeto, obteženi s stoletnimi izkušnjami medicine, opazovali brezupni bolnikov boj za življenje in delo — nas je vest o agoniji in smrti našega velikega revolucionarja globoko ganila. Zbrali smo se, da bi se poklonili njegovemu spominu in da bi iz svetlega vzora pokojnikovega črpali misel in moč za naloge, ki nam jih zastavlja odgovornost naši skupnosti ter zgodovini in prihodnosti človeštva sploh.

Življenjsko pot Edvarda Kardelja vsi poznamo in se v teh dneh vnovič in vnovič vračamo k njej. Zato naj se spomnimo samo na nekatere pomembne mejnike na njej, posebno na tiste, ki označujejo prelomnice v razvoju naše najširše skupnosti, pa tiste, ki se vežejo na Ljubljano in na našo Akademijo.

Edvard Kardelj je bil rojen v Ljubljani v delavski družini dne 27. januarja 1910. Že v šestnajstem letu je postal član SKOJ, ko se je na ljubljanskem učiteljišču pripravljaj za učiteljski poklic. Čez dve leti, osemnajstleten, je postal član mestnega komiteja SKOJ za Ljubljano in član Komunistične partije Jugoslavije, leto dni pozneje, 1929, član pokrajinskega komiteja SKOJ za Slovenijo. To leto je končal učiteljišče. Preden je mogel stopiti v poklic, ga je doletela prva aretacija in leto dni zatem druga, ki se je po sedemmesečni preiskavi in mučenju v zloglasni beograjski Glavnjači iztekla v obsodbo pred »sodiščem za zaščito države« in dveletni strogi zapor. Ne mučenje ne zapor ga nista odvrnila od revolucionarne poti; še zrelejši in odločnejši se je vrnil na partijsko delo. Leto 1932 označuje srečanje in začetek neločljivega sodelovanja z Borisom Kidričem in leto 1934 s tovarišem Titom. Po dveh letih študija in pomembnih odločitev na Dunaju, v Moskvi in v Parizu se je leta 1937 vrnil v Slovenijo in kot član slovenskega in jugoslovanskega partijskega vodstva sodeloval na zgodovinskih srečanjih, na katerih se je odločala usoda Partije, že v senci grozeče svetovne vojne. Leta 1939 je pod psevdonimom Sperans izdal knjigo »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja«.

* Govor predsednika na žalni seji Slovenske akademije znanosti in umetnosti dne 12. februarja 1979.

Začetek vojne je doživel v Beogradu ob bombardiranju dne 6. aprila 1941. Odslej, v odločilnih in najbolj slavnih letih slovenske in jugoslovanske zgodovine, je bila njegova ustvarjalna misel neločljivo povezana z odločitvami in dogodki, ki so bili z množično udeležbo jugoslovanskih narodov in narodnosti temelj nove Jugoslavije in s tem pogoj za njeno socialistično samoupravno pot. V tem času je opravljal vrsto najbolj odgovornih dolžnosti: bil je podpredsednik Izvršnega odbora Osvobodilne fronte, član vrhovnega štaba Narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije, podpredsednik izvršnega odbora AVNOJ, podpredsednik prve vlade Demokratske federativne Jugoslavije, minister za konstituanto, član politbiroja Komunistične partije Jugoslavije.

Po zmagovitem koncu vojne je dal odločilen delež v novi jugoslovanski zakonodaji, prav posebno pa se ga spominjamo kot borca za pravične meje Jugoslavije proti Italiji in Avstriji, ko je ob nepozabni podpori vsega našega ljudstva kot podpredsednik zvezne vlade in minister za zunanje zadeve vodil jugoslovansko delegacijo na konferencah zunanjih ministrov v Londonu leta 1945, v Parizu 1946 in v Moskvi leta 1947. Nič manj hvaležna ni naša misel nanj, ko se spominjamo njegovega odločnega in doslednega stališča in trdne podpore tovarišu Titu v najbolj trdih letih naše povojne zgodovine ob prelomu z Informbirojem leta 1948 in v letih groženj in pritiska, ki so sledila.

V tem obdobju ga je Slovenska akademija znanosti in umetnosti 6. decembra 1949. leta izvolila za častnega člana in mu je diplomo o tem sklepu izročila na slavnostni skupščini dne 12. decembra 1949 v navzočnosti leto dni pred tem izvoljenega prvega častnega člana, tovariša Tita in najvišjih članov slovenskega in zveznega državnega in partijskega vodstva. Takratni predsednik akademije France Kidrič je v pozdravnem govoru orisal zasluge Edvarda Kardelja, posebej pa še podčrtal njegov veliki prispevek marksistični znanosti. Z zanj značilno skromnostjo se je tovariš Kardelj zahvalil za izvolitev in povedal, da počastitev jemlje predvsem kot priznanje, ki ga slovenska javnost izkazuje vsem mnogoštevilnim ljudem, ki so v času vojne nosili odgovornost za uspehe in neuspehe osvobodilnega boja proti tujim osvajalcem, pa tudi priznanje »vsem tistim, ki so po zmagoviti vojni in revoluciji prispevali in prispevajo... po svojih močeh in sposobnostih postavljanju načelnih osnov socialistične države, gospodarske in kulturne graditve slovenskega ljudstva in vseh narodov Jugoslavije«. Naj mi bo dovoljeno, da iz njegovega govora obnovim še nekatere misli, ki

so — četudi izrečene skoraj pred tridesetimi leti — še danes žive in ki nas še vedno zavezujejo.

»Zgodovina Slovenske akademije znanosti in umetnosti in pa zgodovina tistih dolgotrajnih bojev, ki so jo pripravljali, sama po sebi govori o tem, kakšne težkoče in zapreke je morala premagovati kultura malega naroda, da bi se afirmirala. Po drugi strani ta zgodovina govori o tem, kakšna odpornost in kakšne nepremagljive energije so se razvijale v tem malem narodu, ki je končno zlomil tuje gospodstvo na svojih tleh obenem z reakcionarnim družbenim redom in odprl svobodno pot razvoju produktivnih sil in obenem razvoju svoje kulture. Mislim, da nam danes ta odpornost in te energije niso nič manj potrebne kakor v času, ko smo se borili za nacionalno in socialno osvoboditev. Potrebne so nam zato, da bi slovenski narod — skupno z drugimi jugoslovanskimi narodi in s tovarišem Titom na čelu — uresničil velike načrte in cilje, ki si jih je postavil, načrte in cilje, ki si jih lahko postavi samo svobodno ljudstvo, načrte in cilje, ki pomenijo odstranitev vseh ostankov eksploatacije človeka po človeku — a obenem končno osvoboditev Slovenije in vse Jugoslavije iz okov zaostalosti. In drugič, potrebne so nam zato, da bi slovenski narod — skupaj z drugimi narodi Jugoslavije — ne samo vzdržal na poti, po kateri je krenil, ampak tudi prispeval v svobodni ustvarjalni aktivnosti svoj pozitivni delež v občečloveško zakladnico napredka in kulture, kar danes konkretno pomeni — k nadaljnjemu napredku socializma in socialistične demokracije.«

V nadaljnjem govoru se je tovariš Kardelj z ostro polemično besedo ustavil pri kominformovskih kritikah našega razvoja in pri zlorabljanju znanosti kot orodju za napad in pritisk na neodvisno Jugoslavijo. »Mnenja smo,« je dejal, »da morajo naši znanstveni delavci biti svobodni v svojem ustvarjanju prav zato, ker brez borbe mišljenj in brez znanstvene diskusije, kritike in preverjanja teoretičnih postavk v praksi ni napredka znanosti in tudi ne uspešne borbe proti reakcionarnim koncepcijam in dogmatizmu v znanosti. Naši znanstveniki morajo smelo in brez bojazljivega spoštovanja pred okamenelimi dogmami segati v znanstveno problematiko. Naša znanstvena kritika ne sme biti destruktivna in zastrašujoča, kajti taka kritika demoralizira in ubija. Naša znanstvena kritika mora sicer biti nepomirljiva nasproti vsakršnim neznanstvenim in reakcionarnim tendencam, toda konstruktivna in ohrabrujoča nasproti vsakemu naporu, ki mu je zares cilj znanstvena resnica.«

Svoj govor, ki značilno izkazuje njegov pogled, uprt v bližnjo pa tudi daljnjo prihodnost, je Edvard Kardelj končal z besedami:

»Ne bom pretiraval, če rečem, da ima naša znanost danes pred seboj naloge velikega zgodovinskega pomena ne samo za narode Jugoslavije, ampak za razvoj socializma in napredka človeštva sploh. Mi smo na to vlogo lahko ponosni, toda ne smemo pozabiti, da nam taka vloga nalaga tudi večjo odgovornost. Prepričan sem, da bo Slovenska akademija znanosti in umetnosti s svoje strani zelo mnogo prispevala k taki afirmaciji in napredku slovenske in vse jugoslovanske znanosti. Zato sem srečen, da bom lahko sodeloval v njenem delu.«

Domala trideset let je minilo, odkar je tovariš Kardelj prav v tej dvorani izrekel misli, ki sem Vam jih dobesedno navedel. Danes lahko z občudovanjem ugotovimo, kako odločilen delež je naš pokojni častni član prispeval k revolucionarnim spremembam v naši družbi in v nas samih. Z obžalovanjem se zavedamo, da je ugasnil daljnovidni duh, ki nas je tolikokrat presenečal s smelimi zamislimi, ki smo jih sprejemali kot vizijo prihodnosti, pa smo še sami doživeli njihovo uresničenje in — iskreno prepričani, ne da bi se prav zavedeli, kdaj — sami z vsem zanosom, ki ga zmoremo, sodelovali pri njihovem uresničevanju, tako kot da bi bile zamisli prav naše lastne.

Ko je zadnji leti Edvard Kardelj, zavedajoč se mračne perspektive svojega zdravja in življenja, ne da bi se bil pustil streti od bolezni, hotel povedati in napisati vsaj nekaj tistega, kar mu je dozorelo v njegovem neutrudnem ustvarjalnem duhu, nam je zapustil bogat in zahteven kašipot. Na nas je, da gremo naprej po načrtani poti in da zamisli, ki nam jih je Kardelj zapustil kot dediščino, razvijamo naprej; da nas njegove besede spominjajo naših nalog in naše odgovornosti. Edvard Kardelj je izpolnil obljubo, ki jo je pred tolikimi leti na povabilo predsednika Franceta Kidriča, »ko Vam izročam diplomu, ki naglaša, da ste zaslužni za našo osvobodilno borbo, politiko in družbeno vedo, Vas prosim, da svoje akademijske pravice čim pogosteje uporabljate«, dal z besedami: »Srečen sem, da bom lahko sodeloval pri njenem delu.«

Pri tem ne mislim samo na zanimanje za delo in vlogo naše in drugih jugoslovanskih akademij, ki ga je pokojni Kardelj brez pridržkov izkazal ob mnogih priložnostih, mislim predvsem na široka področja, ki jih je s svojimi zamislimi odprl znanstvenemu raziskovanju in jih s tem postavil v ožji krog akademijskih nalog. V mislih imam hkrati možnosti in razvoj, ki smo jih doživeli v znanosti nasploh in v akademijah posebej.

Kako blizu je bila Edvardu Kardelju naša akademija in kako prizadeto je živel in čutil z njo, smo se lahko prepričali pri zadnjem srečanju z njim mesec dni pred smrtjo, 9. januarja letos. Čeprav za vsakogar

pogled očitno telesno oslabel, za zdravniško oko pa že zaznamovan za bližnjo smrt, se je neprisiljeno in prizadeto zanimal za našo akademijo, za njeno minulo proslavo štiridesetletnice in za naše načrte. Pri tem se je kar razvnel, ko smo se pogovarjali o zamislih naših prostorskih rešitev. Očitno je bilo, kako mu je pri srcu tudi lep in skladen pogled na zgodovinsko Ljubljano in na Novi trg z okolico kot enega njenih najlepših delov.

Takrat smo mu lahko obenem z jubilejnim zbornikom izročili spominsko plaketo, ki mu jo je — enako kot za vsakega od častnih članov — v znak priznanja in hvaležnosti podelila Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

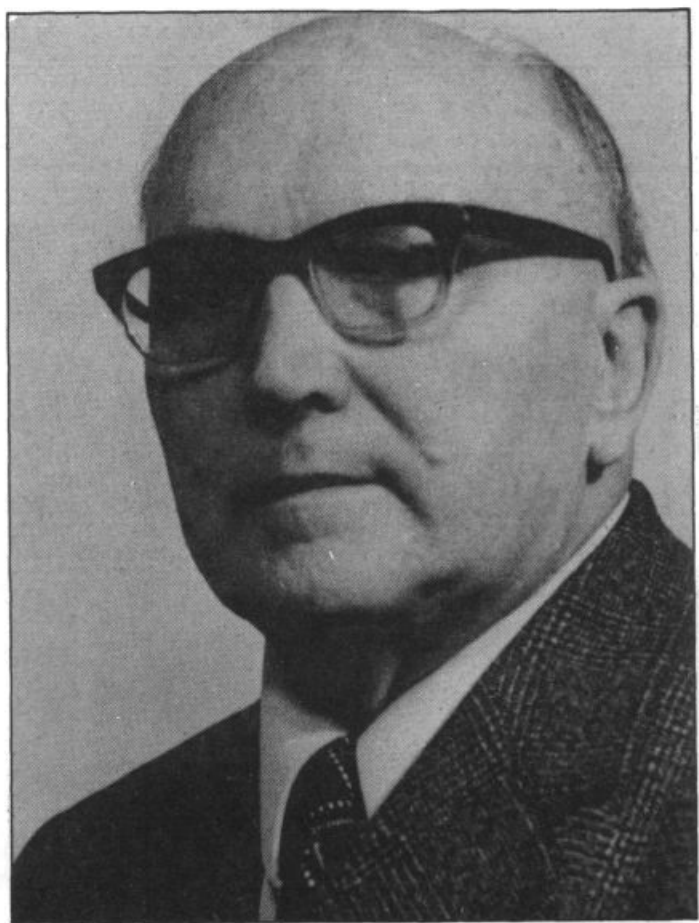
Po tem srečanju smo mu lahko samo še 27. januarja letos, ko je stopil v svoje sedemdeseto leto, sporočili pozdrave članov in sodelavcev naše akademije in dobre želje nas vseh.

V mesecu dni od zadnjega srečanja je neutrudljivi snujoči Kardeljev duh stopil čez prag, onstran katerega vladajo mir, tema in tišina. V spominu pa nam Edvard Kardelj ostaja živ kot graditelj našega samoupravnega socializma in neuvrščenosti v zblížujočem sožitju med narodi, ostaja živ kot humanist, neomajno zaupajoč v človeka in njegove ustvarjalne moči, ostaja živ kot spoštovan in nam vsem drag častni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

V minuti tišine mu namenimo prijazno in hvaležno misel.

Slava Edvardu Kardelju!

Janez Milčinski

Milan Grošelj

MILAN GROŠELJ*
(1902—1979)

Neizprosna usoda je segla v vrste drugega razreda SAZU in kruto potrdila večno veljavo Prešernovih besed Odprta noč in dan so grôba vrata. Zapustil nas je akademik in univerzitetni profesor Milan Grošelj, vseh nas najboljši prijatelj, mlajšim dolgoletni učitelj in svetovalec.

Rodil se je 19. septembra 1902 v Kamniku. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani in se 1920 jeseni vpisal na Filozofski fakulteti istotam na klasično filologijo; diplomiral je junija 1925. Nato je s štipendijo ljubljanske univerze v letih 1925—1926 nadaljeval študije na Sorbôni, École des Hautes Études v Parizu; tam je poslušal predavanja tudi na Collège de France. Po vrnitvi v domovino je bil nekajčasa srednješolski profesor; vmes je bil promoviran za doktorja filozofije (= filoloških znanosti) junija 1934, prav tako na ljubljanski univerzi, na podlagi disertacije Iz sintakse latinskega genitiva in dativa. Leta 1935 je bil imenovan za honorarnega docenta klasične filologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani; docent je postal 1940, izredni profesor 1945, redni profesor pa 1950. V pokoj je stopil 1967. Za zasluge ne le pri poučevanju klasične filologije, ampak tudi pri delu za razmah slovenskega jezikoslovja ga je SAZU izvolila 17. oktobra 1958 za dopisnega, 10. marca 1977 pa za rednega člana. Kot ustanovni član se je udeležil kongresa obnovljene Indogermanische Gesellschaft leta 1953, najpomembnejše svetovne organizacije jezikoslovcev, in bil tam izvoljen za člana širšega odbora.

Če na kratko opišemo dejavnost Milana Grošlja, moremo strniti pregled v naslednje odstavke:

Že v času svoje srednješolske profesure je postal znan kot izredno široko razgledan strokovnjak, ki se ob temeljitem poznavanju klasične filologije (združeval je tako literarno zgodovino obeh klasičnih narodov kot tudi historično slovnico klasičnih jezikov in primerjalno slovnico indoevropskih jezikov) ni ustrašil posegov na področja drugih historičnih znanosti, etnologije in arheologije. Zato je bil pravi užitek

*) Povzeto po govoru na žalni seji II. razreda SAZU, dne 13. II. 1979.

poslušati njegova predavanja, recimo o rimskem epu. Bil je nadvse natančen in vesten, temeljit predavatelj in prav tak v svojih pisмениh delih.

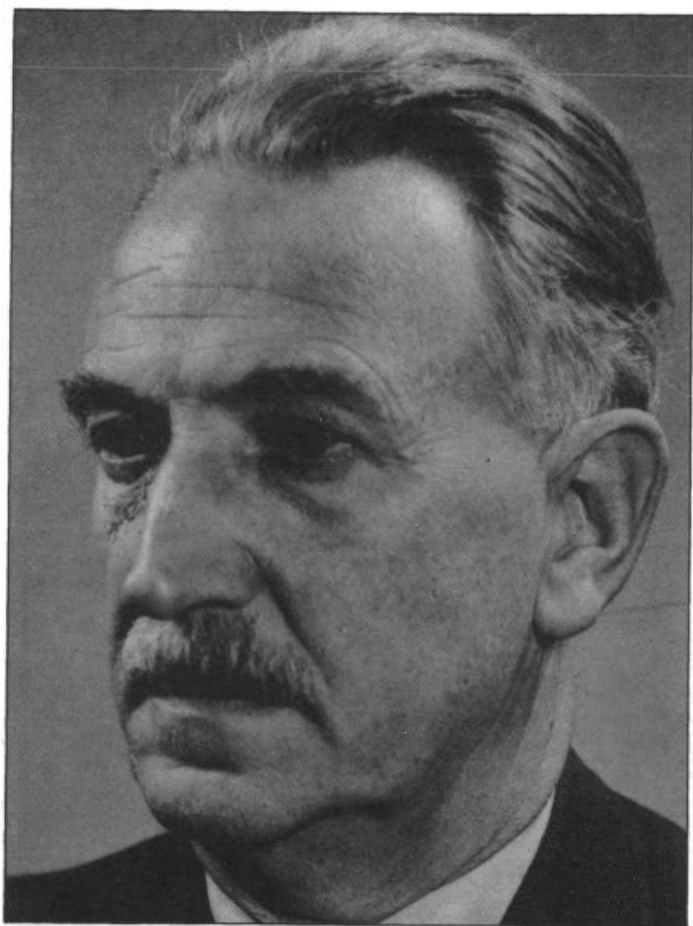
Ta na eni strani obsegajo učne tekste za pouk latinščine in rimske literature na gimnaziji; med drugim izbor iz Ovida, Salusta, Cicerona, Tacita. Med klasiki mu je bil najbolj pri srcu Horac, zlasti po njegovi zreli življenjski modrosti. Omeniti moramo seveda tudi odlična predavanja iz rimske literature za študij na univerzi.

V znanstvenih člankih, ki jih je objavljajal predvsem v domačih revijah Slavistična revija, Linguistica, Živa Antika, je obdeloval izredno različna območja filologije in jezikoslovja. Vedno, še od študentovskih let, so mu bila pri srcu vprašanja iz skladnje (tako že doktorska disertacija o skladnji latinskih sklonov, kasneje skripta; članki o abundantnem reflektivnem zaimku, o posesivnem adjektivu i.dr.). Že od leta 1951 naprej (s prvim letnikom Žive Antike) pa nastane prava množica etimoloških člankov, kjer na izredno zgoščen način objavlja duhovite razlage grških besed, grških lastnih imen, latinskih, hetitskih, predgrških in drugih še nepojasnjenih leksemov; vrsta njegovih razlag je prišla v pomembna standardna dela (npr. v Friskov Griechisches etymologisches Wörterbuch). Ob etimologijah in samostojno je pisal tudi o morfoloških in besedotvornih problemih v vrsti indoevropskih jezikov. V njegovih delih te skupine se čuti močan vpliv pariških lingvistov (Meillet), pa tudi našega Oštirja.

Grošljeva dejavnost pa ni pomembna le po pismeni zapuščini, temveč tudi po tem, da je bil med buditelji Jezikoslovnega krožka na Filozofski fakulteti v Ljubljani, med ustanovitelji in dolgoletnimi uredniki revije Linguistica (ki je bila sprva, 1955 ss., le privesek Slavistične revije, od 1961, s IV. številko pa samostojna) in Žive Antike (Skopje 1951 ss.). Bil je tudi med uredniki dveh Zbornikov Filozofske fakultete (I 1950, II 1955).

Njegovi učenci na Filozofski fakulteti mu bodo trajno hvaležni za njegovo pravičnost, doslednost in vsestransko pomoč. Bil je med prvimi, ki so po vojni začeli misliti na načrtno vzgojo znanstvenega naraščaja. Tudi študijska komisija pod njegovim vodstvom in drugi organi te fakultete mu dolgujejo mnogo. Univerza in SAZU sta z njim izgubili dragocenega znanstvenega delavca; slovenski jezikoslovci in filologi pa požrtvovalnega mentorja.

Bojan Čop

Makso Šnuderl

MAKSO ŠNUDERL (1895—1979)

Dne 23. junija 1979 se je utrnila življenjska nit Maksu Šnuderlu, rednemu članu Slovenske akademije znanosti in umetnosti v njenem razredu za zgodovinske in družbene vede.

Rodil se je 13. oktobra 1895 v Rimskih Toplicah. Gimnazijo je končal v Mariboru, nakar ga je zajela prva svetovna vojna kot avstrijskega mobiliziranca in ga popeljala na rusko in albansko bojišče. Kot nacionalno zaveden Slovenec se je ob razsulu avstroogrške monarhije uvrstil med borce za našo severno mejo v Mariboru in na Koroškem (1918 do 1919). Pravne študije je dovršil na pravni fakulteti univerze v Zagrebu, kjer je 1921 dosegel diplomo in doktorat. Poklicno se je udeleževal sprva kot sodnik, potem pa kot odvetnik v Mariboru, vse do jugoslovanske mobilizacije marca 1941. Aprila se je umaknil preganjanju gestapa v Ljubljano. Julija je postal član vrhovnega plenuma OF kot predstavnik skupine štajerskih beguncev. Septembra 1943 je odšel v partizane. Kot član Slovenskega narodnoosvobodilnega odbora se je udeležil Kočevskega zbora (začetek oktobra 1943) in bil izvoljen za odposlanca AVNOJ v Jajcu. Opravljal je različne naloge, za katere ga je posebno usposabljala njegova pravniška izobrazba. Med njimi naj bodo omenjene le nekatere. Tako je bil predsednik komisije pri predsedstvu Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev, od začetka 1945 pa predsednik komisije za vojno škodo v Beogradu. Od 1941 naprej je bil nepretrgoma član vodilnih organov OF in njene naslednice Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Od Kočevskega zbora do konca mandatne dobe poslednje zvezne ljudske skupščine pred sprejetjem zvezne ustave 1963, torej skoraj polnih dvajset let je bil poslanec v našem tedaj najvišjem skupnem, se pravi zveznem predstavniškem telesu. Da pa ta doba ni bila le izraz družbenega odlikovanja, da je marveč bila doba trdega dela v pravnem izgrajevanju naše socialistične gospodarske in politične ureditve, najzgovorneje izpričuje dejstvo, da je bil pokojni akademik ves čas od 1945 do 1962 dejaven član skupščinskega zakonodajnega odbora, nekaj časa njegov tajnik, zadnjih deset let pa njegov predsednik.

Razumljivo je, da je to nepretrgano ustvarjalno delo na področju pravnega organiziranja naše nove družbe oblikovalo tudi pokojnika samega v enega najpomembnejših predstavnikov sodobne ustavne znanosti v Jugoslaviji. Zato ga je pravna fakulteta ljubljanske univerze že 1947 izvolila za rednega profesorja ustavnega prava, kjer je obravnavanje tega predmeta dvignil na ustrezno ne samo pravno, marveč tudi idejnopolitično znanstveno raven. Naši slovenski in jugoslovanski ustavnopravni in političnoteoretični strokovni literaturi je dal vrsto tako pomembnih prispevkov kakor so to knjige Dokumenti o razvoju ljudske oblasti v Sloveniji (1949), Zgodovina ljudske oblasti (1950), Ustavno pravo FLRJ (1956, 1957) in prav tako sistematična obravnava naše politične ureditve na podlagi ustavnega stanja z aprila 1963 (1965). Poleg tega se je v številnih razpravah in člankih spoprijemal s posebnimi problemi naše družbenopolitične ureditve kakor npr. z vprašanjem o bistvu našega federalizma, o bistvu države, ljudske in narodne suverenosti, o pravni naravi različnih splošnih aktov organov oblasti in samoupravnih organizacij.

Šnuderlovi znanstveni naporji in dosežki so našli najvišje družbeno in strokovno priznanje, ko ga je 1956 izvolila Slovenska akademija znanosti in umetnosti za rednega člana v razredu za zgodovinske in družbene vede. Leta 1961 ga je izbrala za zunanjega dopisnega člana tudi Jugoslovanska akademija znanosti in umjetnosti v Zagrebu. Tudi mednarodnih priznanj mu ni manjkalo. Bil je član International Law Association (London), Association de Science politique (Ženeva) in Association de Droit comparé (Pariz). Tudi v Mednarodni parlamentarni uniji se je uspešno uveljavljal na njenih kongresih in na sestankih njenih vodstvenih organov kot viden član jugoslovanskih delegacij. Med domačimi odličji naj bodo našete Nagrada AVNOJ 1969 in dolga vrsta visokih državnih jugoslovanskih odlikovanj; Spomenica 1941; nagrada mesta Maribor, 1969; zlati znak priznanja OF, 1974; velika plaketa skupnosti jugoslovanskih univerz 1975; srebrna spominska plaketa AVNOJ; zlata plaketa ljubljanske univerze; članstvo v svetu republike (Slovenije) od njegove ustanovitve 1975 naprej. Njegovo osemdesetletnico je počastila ljubljanska univerza s podelitvijo častnega doktorata, pravna fakulteta pa s podelitvijo naslova zaslužni profesor.

Navzlic tolikšni družbeni in strokovno znanstveni zavzetosti ni zavračal organizacijskega dela za fakulteto in univerzo. Bil je dekan

pravne fakultete v štud. l. 1952/53 in rektor univerze od 1961/62 do 1963/64. V tem razdobju je bil določen čas tudi predsednik skupnosti jugoslovanskih univerz.

Vendar bi bil ta, četudi še tako bežen oris pokojnikove osebnosti pomanjkljiv, če se ne bi spomnili še njegovega literarnega daru. Tega izpričujejo njegova knjiga *Osvobojene meje* (Kronika 1914—1919) kot romansirani prikaz boja za severno mejo in zbirke novel, ki sodijo v najbolj pretanjeno zvrst proznega leposlovja.

Gorazd Kušej

Alois Tavčar

ALOIS TAVČAR (1895—1979)

Dne 2. marca 1979 je umrl akademik Alois Tavčar, zunanji dopisni član SAZU, častni doktor ljubljanske in zagrebške univerze, redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin agronomske fakultete Sveučilišta v Zagrebu v pokoju.

Rojen 2. marca 1895 v Ljubljani, kjer je obiskoval osnovno šolo in realko, je leta 1918 diplomiral po ustreznem študiju na češki tehniški visoki šoli v Pragi za inženirja agronomije. Takoj zatem je nastopil svoje prvo službeno mesto kot adjunkt za rastlinsko produkcijo in žlahtnjenje rastlin pri Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, vendar se je kmalu vrnil v Prago na specializacijo iz žlahtnjenja rastlin, kjer je bil leta 1921 tudi promoviran za doktorja agronomskih znanosti. Istega leta postane adjunkt in predstojnik Zavoda za rastlinogojstvo poljedelsko-gozdarske fakultete univerze v Zagrebu. Tu se je leta 1924 habilitiral za docenta in na isti fakulteti postal 1927 izredni ter 1933 redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin. Enoletna nadaljnja specializacija iz tega področja na Cornell University (Ithaca, New York) v letu 1926 mu je odprla vrata v svet, tako da je kasneje s podporo Rockefellerjeve ustanove večkrat obiskal v študijske namene zavod za genetiko v Passadeni in razne ustrezne institucije v Evropi. Od leta 1947 je redni član JAZU v Zagrebu, leta 1932 je postal redni član Masarykove akademie pracé v Pragi, 1927 častni član Scientific Society Sigma X Cornell University v Ithaki ter kasneje častni član vrste strokovnih društev oz. združenj. Poleg odlikovanj in številnih domačih in inozemskih priznanj je leta 1966 prejel nagrado AVNOJ.

Prof. Alois Tavčar je bil v jugoslovanskem prostoru od samega začetka dalje nesporno vodilni strokovnjak na področju rastlinske genetike, ki je s svojimi več kot 90 znanstvenimi, vedno aktualnimi in prodornimi razpravami široko odmeval preko naših meja. Ves čas se je intenzivno ukvarjal, teoretično in praktično, z našimi najpomembnejšimi kmetijskimi rastlinami, med katerimi še posebej izstopa koruza v pogledu medsortnih hibridov in ohranitve njenega domačega genetskega materiala.

S Slovenijo je bil prof. Alois Tavčar trajno in ozko povezan. Močno je bil zavzet za ustanovitev naše prve postaje za žlahtnjenje rastlin v prekmurskih Beltincih v letu 1922 in se nato stalno zanimal za njen razvoj in strokovne uspehe. Vsem medvojnim in prvim povojnim generacijam slovenskih agronomov, ki so študirale v Zagrebu, je bil nadalje vzoren univerzitetni učitelj, marsikomu izmed njih pa kasneje drag in spoštovan mentor.

Ernest Mayer

Leonid Semenovič Persianinov

LEONID SEMENoviČ PERSIANINOV (1908—1978)

Dne 27. 12. 1978 je nenadoma umrl Leonid Semenovič Persianinov, ko se je zjutraj odpravljaj na delo. SAZU je bila o tem obveščena šele 10. maja 1979. Tako se je zgodilo, da je bil na predlog medicinskega razreda z dne 6. septembra 1978 na skupščini SAZU 29. marca 1979 izvoljen za zunanjega dopisnega člana.

Leonid Semenovič Persianinov je bil rojen 18. avgusta 1908 v vasi Staroje, smolenska pokrajina, v kmečki družini. Leningrajski medicinski inštitut je končal leta 1931. Do vojne je deloval kot porodničar in ginekolog. V letih 1941—1945 je bil na fronti vodilni kirurg poljske bolnišnice. Od 1951 dalje je bil predstojnik katedre za ginekologijo in porodništvo v Minsku, od 1967 pa I. moskovskega medicinskega inštituta.

Objavil je nad 300 del, med katerimi je 25 monografij in priručnikov za zdravnike. Bil je urednik priručnika iz porodništva in ginekologije, ki je izšel v več zvezkih med 1961—1964 (Medgiz, Moskva). Nekaj monografij in priručnikov je izšlo tudi v treh izdajah; del teh je bil preveden v španščino, poljščino in angleščino. Objavil je vrsto člankov v tujezemskih revijah (Čehoslovaška, Bolgarija, Nemška demokratična republika, Poljska, Romunija, ZDA, Švedska, Italija, Avstrija in Zvezna republika Nemčija) in v zbornikih mednarodnih kongresov ginekologov in porodničarjev (Dunaj 1961, Avstralija 1967, ZDA 1970, Moskva 1973, Mehika 1976).

Bil je član uredniškega odbora revij »Akušerstvo i ginekologija« (Moskva), »Inter. J. Obstetr. Gyn.« (ZDA), »J. Perinatal Medicine« (Berlin, New York), »J. Physiol. Reproduc.« (Stockholm) in član uredniškega odbora letopisa »Reviews in Perinatal Medicine« (ZDA, Anglija, Japonska).

Privzgojil je 40 doktorjev znanosti in 85 kandidatov znanosti, ki sedaj delujejo v različnih ustanovah ZSSR, Nemške demokratične republike, Mongolije, Afganistana, Alžirije, Sirije, Vietnama in Madžarske.

Na družbenopolitičnem torišču je bil predsednik zveznega društva ginekologov in porodničarjev, član izvršnega odbora mednarodne federacije ginekologov in porodničarjev, član prezidiuma UMS MZ SSSR, član biroja OKM AMH SSSR, izvedenec VOZ, član politbiroja VNIAG in član plenuma VAK.

Leta 1958 je prejel naslov zaslužni znanstvenik BSSR. Leta 1960 je bil izvoljen za dopisnega člana akademije medicinskih znanosti ZSSR, leta 1965 pa je bil imenovan za akademika te akademije.

Bil je častni član nacionalnih društev ginekologov in porodničarjev Bolgarije, Nemške demokratične republike, Poljske, češkoslovaškega zdravniškega društva Purkyně in madžarskega zdravniškega društva. Bil je doktor »honoris causa« medicinske univerze Semmelweis v Budimpešti.

Bil je nosilec naslednjih državnih nagrad: zlate in srebrne medalje ter častne diplome VDNH za vrsto del s področja antenatalnega varstva ploda in profilakse umrljivosti, ordena Lenina, ordena oktobrske revolucije, rdeče zvezde in 8 medalj. Dne 27. 7. 1977 mu je prezidium vrhovnega sovjeta ZSSR podelil naslov heroja socialističnega dela za pomembne zasluge pri razvoju sovjetskega zdravstva, medicinske znanosti in vzgoje osebja.

Od leta 1957 je vzdrževal tesne stike z jugoslovanskimi ginekologi, posebej še z ginekološko kliniko medicinske fakultete v Ljubljani. Od leta 1964 je bil častni član Združenja ginekologov in porodničarjev Jugoslavije. Leta 1975 je imel v Beogradu, Zagrebu, Titogradu in v Ljubljani 9 predavanj. V Ljubljani je predaval o elektroanalgeziji v porodništvu in ginekologiji in o ultrazvočni diagnostiki.

Zla usoda nam je tega uglednega znanstvenika, raziskovalca in organizatorja iztrgala še predno bi bil mogel sploh stopiti v naše vrste.

Franc Novak

III
POROČILO O DELU AKADEMIJE

RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

V okviru razreda za zgodovinske in družbene vede delujeta od leta 1978 dva oddelka, in to oddelek za zgodovinske vede, ki mu je načelnik tajnik razreda in oddelek za družbene vede, ki mu je načelnik namestnik tajnika razreda. Skupščina akademije je dne 29. marca 1979 izvolila za novega dopisnega člana dr. A. Trstenjaka, poleg tega pa enega zunanjega dopisnega člana (dr. J. Sirotković) in dva tujezem-ska dopisna člana (K.v. Fischer in E. Laroche), umrl pa je v letu 1979 akademik M. Šnuderl. Ob koncu leta 1979 so v okviru oddelka za zgodovinske vede bili štirje redni in en dopisni član, v okviru oddelka za družbene vede pa štirje redni in šest dopisnih članov; poleg tega ima razred še sedem zunanjih in dva tujezem-ska zunanja dopisna člana.

Leta 1979 je imel razred štiri seje, in sicer 21. febr., 30. maja, 26. septembra in 20. decembra. Na isti dan kakor seji razreda v febru-arju in v septembru sta bili tudi seji volilnega telesa, sestavljenega iz članov razreda in iz znanstvenih sodelavcev in zastopnikov razisko-valcev inštitutov, ki spadajo v pristojnost razreda; v kompetenco tega telesa sodijo potem volitve in reelekcije znanstvenih in strokovnih delavcev ter asistentov inštitutov, ki spadajo v področje dela tega razreda. Kar se tiče strok, ki jih zajema razred, je prišlo v letu 1979 do spre-membe, obstoječe v tem, da je bil palinološki laboratorij, ki je deloval dotlej v sestavi Inštituta za arheologijo in s tem prvega razreda, dode-ljen Biološkemu inštitutu Jovana Hadžija in s tem četrtemu razredu.

Razred je vse leto mnogo razpravljal o novem republiškem zakonu o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, ki je bil končno sprejet in je v decembru že začel veljati, in pa o zakonu o Slovenski aka-demiji znanosti in umetnosti, za katerega zdaj že obstoji predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. V vsebinskem pogledu je naj-bolj pomembno, da se predvideva reorganizacija upravljanja inštitu-tov SAZU, in da prevzema SAZU nalogo sodelovati pri obravnavi temeljnih vprašanj s področja raziskovalne dejavnosti, pri oblikovanju politike in programov raziskovalne dejavnosti ter pri ocenjevanju re-zultatov raziskovalnega dela. V zvezi s pripravljanjem teh zakonov ter

z iniciativami, ki so prihajale od naravoslovcev, zlasti od tretjega razreda, so bile v razredu diskusije in nastajali so elaborati, ki so imeli namen dati oznako specifičnosti znanstveno-raziskovalnega dela na SAZU v strokah, ki jih obsega razred, poleg tega so se pa dotaknili položaja raziskovanja iz teh strok zunaj SAZU v SR Sloveniji sploh. Vsa ta vprašanja seveda še niso rešena in čakajo ureditve z novim statutom SAZU, ki bo moral biti izdelan do konca leta 1980.

Razred in nekateri njegovi člani so sodelovali tudi pri nekaterih vprašanih usmerjenega izobraževanja, ki so važna za vprašanje vzgoje znanstvenega naraščaja. V prvih mesecih leta je razred ob pripravah za skupščino SAZU razpravljal tudi o predlogih za nove člane. V letu 1979 sta izšli dve publikaciji SAZU iz področja našega razreda, delo dr. Paole Korošec Zgodnjerednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov, in 29. letnik Arheološkega vestnika za leto 1978, razred je mnogo razpravljal tudi o publikacijah, ki so še v tiskarni ali pa šele v pripravi. Razred je priredil v letu 1979 štiri javna predavanja; en predavatelj je bil član oddelka za zgodovinske vede, dva predavatelja sta bila člana oddelka za družbene vede, en predavatelj pa prof. F. K. Beier iz Münchna. Mnogi člani razreda so se udeležili raznih znanstvenih zborovanj, simpozijev in manjših sestankov v Jugoslaviji in v tujemstvu. Končno je omeniti, da se razred bori za to, da zadovolji svoje najbolj nujne potrebe v zvezi s povečanjem prostorov, ki bo z njimi razpolagala SAZU.

O d d e l e k z a z g o d o v i n s k e v e d e

Stroke, ki jih združuje ta oddelek, imajo v okviru SAZU svoje inštitute in je njihova aktivnost razvidna iz poročil teh inštitutov. Med petimi inštituti imajo štirje že dolgoletno tradicijo obstoja; muzikološki inštitut je bil sicer teoretično ustanovljen že leta 1972, med publikacijami SAZU so tudi muzikološke študije, vseh drugih pogojev za obstoj in delo inštituta pa doslej ni bilo. V letu 1979 so bila prvič priznana osnovna finančna sredstva za kritje kadrovskih in drugih potreb, obstoje tudi izgledi za pridobitev prostorov in zato je ob koncu leta razred na seji 20. decembra predlagal imenovanje upravnika in znanstvenega sveta inštituta.

Oddelek se je sestal 14. maja na seji, kjer se je razpravljalo o položaju v njem zastopanih inštitutov v okviru znanstvenega dela v teh strokah v SR Sloveniji sploh in pa o sodelovanju s sorodnimi institucijami v drugih jugoslovanskih republikah. Že prej je Svet akademij

znanosti in umetnosti SFRJ sklenil, da se naj sestanejo zastopniki istovrstnih strok vseh jugoslovanskih akademij in razpravljajo o sodelovanju; za področje zgodovinskih ved je bila organizacija takega sestanka poverjena SANU in tako je prišlo do sestanka 16. maja v Beogradu. Na sestanku se je pokazalo, da so kljub razlikam v strukturi posameznih akademij zastopane v glavnem iste stroke, potrebno je bilo rešiti le nekaj manjših vprašanj. Kar se pa tiče sodelovanja, je bilo ugotovljeno, da to sodelovanje v znatni meri že obstoji, deloma v okviru internacionalnih obvez, ki jih imamo, deloma v okviru zveznih projektov, pa tudi v obliki bilateralnih sodelovanj med akademijami; pri tem imajo velik pomen medakademijski odbori, od katerih nekateri delajo, nekatere pa bi bilo potrebno reaktivirati; dane so bile tudi nekatere nove sugestije za sodelovanje, o katerih se razpravlja na posameznih akademijah.

Oddetek za družbene vede

V oddelku se je nadaljevalo z raziskovalnim delom pri preučevanju pravnega sistema SFRJ. Pri tem raziskovalnem delu sodelujejo pravniki, ki so člani oddelka oziroma I. razreda, skupaj z njimi pa še vidni pravniki iz znanstvenih, pedagoških, upravnih in drugih institucij zunaj Akademije. Vodja raziskave akad. Finžgar je navezal stike še s pravniki iz drugih republik in pokrajin, ki se ukvarjajo z isto ali podobno problematiko. Kaže, da bo (vmesni) rezultat dosedanjega dela večje število monografskih obdelav posameznih vprašanj, ki zadevajo naš pravni sistem.

Člani oddelka, predstavniki drugih družboslovnih panog — filozofije, politične ekonomije, politične znanosti, sociologije in psihologije — so vključeni v raziskovalno in deloma tudi pedagoško delo pri ustreznih zunajakademijskih ustanovah. Mnogi med njimi so aktivno sodelovali tudi na znanstvenih posvetovanjih doma in v tujini.

Dva člana oddelka sta imela javni predavanji ob 40-letnici SAZU.

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

Drugi razred za filološke in literarne vede ima šest rednih, enajst dopisnih in pet zunanjih dopisnih članov. Redni in dopisni člani se sestanejo na sejah, kjer rešujejo personalna in organizacijska vprašanja,

zlasti se posvetujejo, katera znanstvena dela članov razreda in zunanjih znanstvenih sodelavcev bodo predlagali predsedstvu akademije za objavo.

Razred je imel v letu 1979 sedem sej. Na njih je razpravljajl o izdaji korespondence Emila Korytka. Rokopis je uredil prof. H. Leeming z londonske univerze v sodelovanju z akademikom A. Slodnjakom. Delo je v načelu sprejeto, urediti je treba še vprašanje jezika. Sklenjeno je bilo, naj bo urednikov uvod v slovenščini, korespondenca pa v poljščini z vzporednim slovenskim prevodom. Na ta sklep mora dati soglasje prof. Leeming. Drugi predloženi rokopis Dajnkove Uganke je jezikovno premalo dognan. Zato je bil odložen, dokler urednik J. Lisac ne pripravi rokopisa v smislu recenzije, ki jo je razredu predložil recenzent dop. član B. Merhar.

Ob koncu 1979 je izšla III. knjiga Slovarja slovenskega knjižnega jezika z gesli od Ne — Pren, v približnem obsegu kakor prejšnji dve knjigi. Začela se je redakcija IV. knjige, katere izid je predviden ob koncu 1985.

Razred je s svojimi sodelavci in zunanjimi institucijami organiziral simpozij ob 100-letnici rojstva Jerneja Kopitarja, ki bo v septembru 1980. Približujejo se tudi pomembni datumi v zvezi z J. Jurčičem, Francem Levstikom in Št. Kūzmičem.

Nadalje je razred organiziral dve tiskovni konferenci, prvo ob izidu Govekarjeve korespondence (urednik D. Moravec), Izbranih spisov I—III Franca Kidriča (urednik D. Dolinar) in Prekmurske bibliografije, ki jo je ob sodelovanju Vilka Novaka zbral Ivan Škafar, drugo pa ob izidu petih zvezkov Literarnega leksikona.

Razred je bil močno zaposlen z vprašanjem urednika SBL, ker za zahtevno mesto ni bilo primerne kandidata, ali pa so izbor ovirale neugodne okoliščine. Končno je mesto zasedel J. Munda iz NUK. In ne samo urejevanje SBL, enako je aktualno vprašanje izhajanja vseh dolgoročnih publikacij, ki spadajo v pristojnost II. razreda. Trajno vprašanje so znanstveni kadri, nagrajevanje sodelavcev, prostorski in drugi problemi.

V letu 1979 je umrl akad. Milan Grošelj. Za dopisna člana sta bila izvoljena Boris Paternu in Franc Zadravec, za zunanjega dopisnega člana pa dr. Pavle Ivić, redni član SANU.

V inštitutih za slovenski jezik, slovensko literaturo ter slovensko narodopisje so nastale razne personalne spremembe, o čemer poročajo v Letopisu posamezni inštituti.

V aprilu je bilo v Bihaću tridnevno strokovno posvetovanje slavistov s področja srbskohrvatskega jezika (z nad sto udeleženci in v organizaciji Inštituta za jezik iz Sarajeva), kjer so se na demokratičen način določila načela sodobnega pravopisa predvsem za Bosno in Hercegovino, vendar pa v najtesnejšem sodelovanju in soglasju z drugimi republikami, kjer se govori srbskohrvaški jezik. Posvetovanje je potekalo po načelu: vse preučiti, nič (dobrega) podirati in (manjka-joče) dograjevati. Na povabilo sarajevskega inštituta za jezik se je posvetovanja udeležil sedanji tajnik razreda. Bosansko-hercegovsko posvetovanje je aktualno tudi za naše jezikovno področje, kjer pravopisna mrzlica že nekaj let buri duhove, predvsem zaradi metode dela, ki niti malo ni podobna oni iz BiH. Preveč se je pri nas uveljavila osebna nota brez povezave s preteklostjo in sedanostjo ter brez razumevanja za čas.

Za 1980 je razred predvidel obisk prof. Lamprechta iz Brna, koroski rojak Erich Prunč z graške univerze pa je svoj obisk v SAZU že opravil ob koncu leta 1979.

Člani razreda, redni in dopisni, so znanstveno delali in objavljali tudi zunaj razreda, večinoma pri domačih založbah in revijah, deloma v tujini.

Akad. A. Bajec je kot član glavnega uredniškega odbora in kot urednik sodeloval pri pripravi III. knjige SSKJ.

Akad. F. Bezlaj je bil zaposlen predvsem s pripravo II. knjige Etimološkega slovarja slovenskega jezika, bil urednik revije Onomastica jugoslavica, na SAZU vodil komisijo za historične slovarje ter na FF opravljal dolžnosti predstojnika katedre za primerjalno slovensko jezikoslovje.

Akad. B. Čop je objavil razpravo iz indoevropskega primerjalnega jezikoslovja v avstrijski znanstveni reviji (Innsbruck, 1979), vodil katedro primerjalnega indoevropskega jezikoslovja s predavanji na FF ter kot član glavnega uredniškega odbora sodeloval pri redakciji rokopisa III. knjige SSKJ.

Akad. A. Ocvirk je objavil v letu 1979 »Literarna umetnina med zgodovino in teorijo«. Razprave. Drugi del, DZS in opravljal uredniško delo pri zbirki Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev (v letu 1979 izšla 128. knjiga — Franc S. Finžgar I) ter Literarnega leksikona.

Akad. A. Slodnjak je pregledal in dopolnil rokopis knjige Alfonza Gspana Cvetnik slovenskega umetnega pesništva do srede 19. stoletja, priobčil razpravo Petar Petrovič Njogoš kod Slovenaca v Glasniku

Odjelenja umjetnosti Crnogorske akademije nauka i umejtnosti; v Zborniku s simpozija o O. Župančiču objavil predavanja Nov pogled na Župančičevo tragedijo Veronika Deseniška in na plenumu kulturnih delavcev OF slovenskega naroda predaval ob VII. sklicu na Ravnah o temi Pogled na pripovedništvo Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca.

Akad. J. Vidmar je objavil knjigo *Obrazi* (452 str.) in prevedel A. K. Tolstoja *Smrt Ivana Groznega* (160 str., vezana beseda), uredil tri knjige *Znamenitih Slovencev*, napisal nad dvajset razprav, člankov, imel vrsto govorov, pogovorov in javnih nastopov na televiziji v Ljubljani in Zagrebu, v kulturnih in političnih organizacijah, pri »okroglih mizah« sodeloval v slovenskem in drugem jugoslovanskem dnevnem in revijalnem tisku, opravljal pomembne politične in kulturno-znanstvene funkcije kot član Predsedstva SRS, kot predsednik Plenuma kulturnih delavcev OF, kot predsednik Sterijinega pozorja, kot predsednik skupnega sveta Enciklopedije Slovenije in slovenskega dela Enciklopedije Jugoslavije, kot predsednik uredniškega odbora zbirke *Beseda* sodobnih jugoslovanskih pisateljev, kot član uredniškega sosveta *Književnih listov* in kot član programskega sveta SNG Drame v Ljubljani.

Za izreden delovni prispevek je ob 40-letnici SAZU prejel spominsko plaketo.

Dopisni član O. Berkopec je objavil *Pesmi Viléma Závade* v reviji *Sodobnost* (članek in enajst pesmi v svojem prevodu) in pri Slovenski matici izdal knjigo *Oton Župančič in Čehi*.

Dopisna članica M. Boršnik je objavila pet člankov iz literarnozgodovinske problematike ter kulturno-memoarske narave ter razpravo o Otonu Župančiču.

Dopisni član A. Grad je objavil *Slovensko-španski slovar* (747 strani) in imel v okviru razreda predavanje *Etimologija imen Ljubljana-Lubiana-Laibach*.

Dopisni član J. Jurančič je objavil razpravo *Naloge in dosežki panske leksikografije*, *Mednarodni simpozij Obdobje razsvetljenstva v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*, *Zbornik v tisku*; končal obširen rokopis *Slovensko-srbskohrvatskega slovarja*, je predsednik glavnega uredniškega odbora SSKJ, načelnik leksikološke sekcije in namestnik upravnika Inštituta za slovenski jezik pri SAZU, od jeseni 1979 tajnik II. razreda.

Dopisni član Valentin Logar je pripravil za tisk fonološke opise nekaterih slovenskih govorov, zapisanih za OLA. Zapisi so iz različnih

jezikovnih območij Slovenije (Zilska dolina, Trst, Brda, Bohinj, Horjul, Dragatuš, Porabje), pripravlja opis govora Solbice v Reziji (v izdaji predvidoma SANI BiH). Udeležil se je mednarodnega zasedanja delovne komisije OLA v Moskvi (maj, junij, 14 dni), kjer vodi fonološko sekcijo, imel na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture pet predavanj o razvoju slovenskega jezika in slovenskih narečij, honorarno predaval zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na FF, do septembra 1979 bil tajnik II. razreda.

Dopisni član D. Moravec je pri DZS objavil Zbrano delo Lojzeta Kraigherja III z obširnimi opombami, pri MK ponatisnil v skrajšani obliki študijo Shakespeare pri Slovencih, imel dve predavanji iz gledališke problematike (eno v okviru razreda na SAZU, drugo na Vojniučevem simpoziju v Dubrovniku). Prejel Zlato značko in Plaketo Borštnikovega srečanja 1979, častni član Slavističnega društva Slovenija.

Dopisni član B. Paternu je izbral, uredil in spremno besedo napisal kot Esej o treh pesnikih naših dni (53 strani), objavil v zbornikih in periodiki devet razprav s področja slovenske literarne zgodovine od Prešerna do literature NOB, pet strokovnih člankov s kulturološko tematiko, imel štiri oddaje na RTV Ljubljana, sodeloval (deloma v vodstveni vlogi) na več simpozijih, znanstvenih posvetovanjih, slavističnih srečanjih, predaval na seminarjih in strokovnih posvetovanjih. Razen tega je opravljal službene obveznosti na FF, v strokovnih, znanstvenih in družbenopolitičnih organizacijah.

RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

Razred je imel v letu 1979 deset rednih članov, enega dopisnega člana in osem zunanjih dopisnih članov, ki delajo na univerzi in v vrsti zunajakademijskih inštitutov. Področje dela članov razreda je v letu 1979 zajemalo predvsem funkcionalno analizo, teorijsko fiziko trdne snovi, fiziko feroelektrikov in tekočih kristalov, fiziko polimerov, molekularno spektroskopijo ter zgradbo molekul, fizikalno in organsko kemijo, hidrodinamiko, elastodinamiko in geomehaniko, teorijo obdelovalnih sistemov ter tehnično kibernetiko in biokibernetiko. Člani skrbijo predvsem za temeljne raziskave na področju matematičnih, fizikalnih in tehniških ved, ki so podlaga našemu gospodarskemu in družbenemu razvoju, ter za uspešno uveljavitev fizikalnih, matematičnih in tehniških znanosti doma in v svetu.

Redni in dopisni člani razreda (brez zunanjih dopisnih članov, za katere nimamo podatkov) so v letu 1979 objavili 62 znanstvenih razprav v mednarodnih strokovnih revijah. Z referati so se udeležili osemnajstih mednarodnih kongresov v SFRJ, ZRN, NDR, Franciji, ZDA, Kanadi, ZSSR, Madžarski, Švici in Avstriji. Na omenjenih kongresih so imeli tudi vrsto uvodnih predavanj na podlagi izrecnih vabil. Objavili so dve knjigi in prispevali več poglavij za tri monografije, objavljene v tujini. Člani razreda so v okviru svojega rednega dela predavali na vrsti jugoslovanskih univerz, predavali pa so tudi na univerzah v Nijmegenu, na Dunaju, na University of Waterloo (Kanada), na Young University, Wesleyan University, University of Michigan, University of Nebraska, University of Oregon (vse ZDA), na univerzi v Belo Horizontu (Brazilija), na nankingškem aeronavtičnem inštitutu (Kitajska), na univerzah v Leganu in Kumasiju (Gana) ter na univerzah v Mainzu, Dortmundu in Leipzigu. Člani razreda so imeli tudi šest javnih predavanj v okviru SAZU.

Pod pokroviteljstvom SAZU so člani razreda organizirali 4. evropsko konferenco o feroelektrikih, Portorož, 3.—7. 9. 1979, ter konferenco Horizons in H-Bond Research, Ankaran, 8.—10. 9. 1979. V sodelovanju z naravoslovnim in medicinskim razredom je razred organiziral na SAZU 7. 6. 1979 pogovor za okroglo mizo na temo »Temeljne raziskave v naravoslovnih, tehniških, biotehniških in medicinskih vedah ter povezava z združenim delom«.

V letu 1979 je bil prof. A. Kuhlju podeljen častni doktorat Univerze E. Kardelja v Ljubljani, prof. A. Peterlinu je bil podeljen častni doktorat naravoslovnih znanosti univerze v Mainzu, prof. L. Šuklje je postal zaslužni profesor fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, prof. A. Peterlin dopisni član Avstrijske akademije znanosti, prof. A. Tišler pa zunanji dopisni član JAZU.

Razred se je v l. 1979 sestal na šestih sejah. Predstavniki razreda se je udeležil sestanka predstavnikov tehniških razredov akademij SFRJ v Beogradu, ki ga je letos organizirala SANU.

RAZRED ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Razred je imel v preteklem 1979. letu štiri seje, in sicer 21. februarja, 26. aprila, 7. junija in 24. oktobra. Na njih so člani razreda razpravljali predvsem o predloženih rokopisih za objavo v Razpravah IV. razreda, v Geografskem zborniku in v Acta carsologica.

Razen tega je bilo 11 sej Znanstvenih svetov, in sicer Biološkega inštituta Jovana Hadžija dve: 9. maja in 23. julija, Geografskega inštituta Antona Melika tri: 22. marca, 24. maja in 18. oktobra, Inštituta za paleontologijo pet: 29. januarja, 20. februarja, 7. marca, 20. marca in 21. decembra, Inštituta za raziskovanje krása v Postojni pa ena: 25. julija. Na teh sejah so bila obravnavana poročila inštitutskih sodelavcev o izvršenem raziskovalnem delu, programi za prihodnje leto ter osebne zadeve.

Poleg tega so bila v okviru razreda štiri javna predavanja. Dop. član dr. Jože Bole je predaval 7. novembra o endemizmu in zoogeografskih značilnostih malakofavne Jugoslavije, dop. član dr. Ivan Gams 14. novembra o koroziji kot geomorfološkem dejavniku, dop. član dr. Matija Drovenik 21. novembra o nastanku rudnih mineralov v nekaterih slovenskih rudiščih in akademik Innokentij Petrovič Gerasimov, direktor Inštituta za geografijo na Akademiji znanosti ZSSR v Moskvi, 26. decembra o znanstvenih osnovah usmerjanja prirodoslovnih geosistemov po antropogenem preoblikovanju.

RAZRED ZA UMETNOSTI

Razred za umetnosti ima 9 rednih, 7 dopisnih in 6 zunanjih dopisnih članov. V letu 1979 je imel 7 rednih sej; poleg tekočih zadev je obravnaval predvsem možnosti natiska tistih umetniških publikacij svojih članov, ki so pomembne za kulturno rast našega naroda, za založbe pa pomenijo poslovno zgubo; nadalje medakademijsko sodelovanje z umetniškimi razredi drugih jugoslovanskih akademij, kot tudi sodelovanje s tujezemskimi akademijami.

Ob 100-letnici rojstva Antona Lajovica je 19. aprila v dvorani SAZU priredil jubilejni koncert skladateljevih zborovskih skladb. Spominsko besedo je spregovoril akademik Dragotin Cvetko, Komorni zbor RTV Ljubljana pa je pod vodstvom dirigenta Marka Muniha zapel šest Lajovčevih skladb.

Skupaj z Društvom slovenskih pisateljev in Društvom slovenskih knjižnih prevajalcev je nadalje priredil 17. maja v dvorani SAZU večer poezije češkega pesnika. Vílema Závade, ki je bil na letni skupščini SAZU 29. marca 1979 izvoljen za zunanjega dopisnega člana SAZU. Akademik in podpredsednik SAZU dr. Bratko Kreft je v uvodu spregovoril o pesniku in slovensko-čeških literarnih stikih ter v prevodu dopisnega člana dr. Otona Berkopca recitiral nekaj Závadovih pesmi, sam pesnik pa je povedal svoje pesmi v izvorniku.

V dneh 11. do 17. junija je razred imel v gosteh redna člana Akademije umetnosti NDR, slikarja Ericha Karla Müllerja in Wilhelma Schmieda ter znanstvenega svetnika dr. Hilmarja Franka. V teh dneh so si gostje poleg Grafičnega bienala ogledali še druge likovne razstave v Ljubljani, v Hrastovljah pa freske in Formo vivo v Seči pri Portorožu.

Za izdajo partiture in klavirskega izvlečka Kozinove opere Ekvinokcij, ki ju je razred v sodelovanju z Društvom slovenskih skladateljev sprejel v svoj delovni načrt, Kulturna skupnost Slovenije pa finančno omogočila, je bilo zbrano in urejeno osnovno gradivo ter določena verzija, ki bo natisnjena, napravljene so bile kopije te verzije, slovensko besedilo pa prevedeno v nemščino (prevajalec dr. Franjo Smerdu), s čimer je omogočeno nadaljevanje tega zahtevnega projekta. Do sklenitve pogodbe za izdajo monografije Lojzeta Dolinarja, ki jo ima razred že nekaj let v svojem načrtu, pa žal ni prišlo, ker SAZU ne razpolaga s tolikšnimi finančnimi sredstvi, da bi mogla odkupiti 300 izvodov monografije, kar je pogoj, ki ga postavlja založba Borec za izdajo tega dela.

Za medakademijsko sodelovanje z umetniškimi razredi drugih jugoslovanskih akademij je razred izdelal kratkoročni in dolgoročni program. Kratkoročni obsega zamenjavo literarnih večerov med dvema ali več akademijami ob istočasni razstavi izbora del sodelujočih avtorjev; izdajo zbornika z literarnimi, literarno-kritičnimi in likovnimi deli ter skladbami živečih jugoslovanskih akademikov; in priporočilo, naj jugoslovanske akademije s predavanji ali kako drugače proslavijo najpomembnejše ustvarjalce jugoslovanskih narodov in narodnosti. Za dolgoročni program pa razred predlaga ustanovitev in izdajo zbirke najpomembnejših del živečih članov jugoslovanskih akademij v vseh jezikih narodov in narodnosti Jugoslavije.

V delovnem zapisniku o sodelovanju med Akademijo umetnosti NDR in SAZU, ki je bil podpisan 8. novembra 1979, pa so med drugim za leto 1980 predvideni študijski obiski naših članov likovnih razstav in muzejev ter galerij v Vzhodnem Berlinu in izmenjava mnenj o sodobni umetnosti, kakor tudi študijski obisk dnevov glasbe NDR; za leto 1981 pa udeležba na plenarnem zasedanju o temi Umetnost in družba v letu 2000, nadalje razstava del Ivana Cankarja s predavanjem o njegovem življenju in delu ter objava eseja in primerov iz slovenske literature v reviji Sinn und Form, ki jo izdaja Akademija umetnosti NDR. In, seveda medsebojni študijski obiski.

Težišče dela razreda pa je še nadalje umetniško ustvarjanje nje-

govih članov zunaj razreda. Naj navedemo samo glavne njihove dosežke v letu 1979.

B o ž i d a r J a k a c, akademik, je imel 16 samostojnih razstav, in sicer v Pulju (znamke), Umagu (znamke), Novem mestu (stalna zbirka Partizanske grafike in risb — daroval 127 listov), Budvi (partizanski obrazi), Zagrebu (partizanski obrazi), Poreču (znamke), Celovcu (kulturni delavci), Zagrebu (NOB), Slovenj Gradcu (NOB), v Novem mestu (Dolenjska v pastelu in risbi), Ljubljani (retrospektiva), Velenju (slovenska pokrajina) ter Trebinju, Visokem, Nikšiću, Priboju in Črnučah (povsod grafike iz NOB).

Odlikovani z redom Jugoslovanske zastave z lento, prejel zlato plaketo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, odlikovanje občinske skupščine mesta Ljubljane, srebrni grb občine Velenje, zlato plaketo Lovrenc Košir Filatelistične zveze Slovenije, zlato medaljo Filatelističnega društva v Kopru, kamniti grb občine Buje in značko Comunita Montana Tarcento. Bil imenovan za zaslužnega profesorja akademije za likovno umetnost Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, postal častni občan občine Krško ter častni član Filatelistične zveze Slovenije.

Z d e n k o K a l i n, dopisni član. Z delegacijo SZDL odpotoval v Avstralijo, kjer je v Melbournu prisostvoval odkritju Župančičevega doprsnega kipa, ki je njegova stvaritev (11. 3.); podaril ljubljanski univerzi doprsni kip Edvarda Kardelja; ta kip je univerza ob preimenovanju v Univerzo Edvarda Kardelja postavila v svečano dvorano (18. 4.), drugi Kalinov kip poprsja Edvarda Kardelja pa pred univerzo. Za svojo umetniško ustvarjalnost dobil Župančičevo nagrado.

C i r i l K o s m a č, akademik. Ponatis: Balada o trobenti in oblaku (v zbirki Petdeset najlepših), Mladinska knjiga. Prevodi: v ruščini je izšel v samostojni knjigi izbor črtic in novel pod naslovom Izbrano; Inostrannaja literatura pa je objavila prevod novele Župnik in hudič. Novela Balada o trobenti in oblaku je izšla v hrvaškem prevodu.

Kot vodja jugoslovanskih PEN-centrov se je udeležil kongresa PEN v Riu de Janeiru; kot gost Zveze sovjetskih pisateljev se je mudil v Sovjetski zvezi, ob tej priložnosti je Inostrannaja literatura objavila intervju z njim; bil je član žirije za Krležino nagrado in sodeloval na literarnih večerih v Celovcu in Gorici ter obiskal več šol na Primorskem.

Bratko Kreft, akademik, podpredsednik SAZU. Samostojni knjigi: Prešeren in takratna družba (razprava) in V ječi življenja (drama).

V Književnih listih je objavil daljše razmišljanje o Brechtovem življenju in delu v zvezi s Schumacherjevo monografijo in odlomek iz spominov na pokojnega Edvarda Kardelja. Govoril na skupščini Slavističnega društva SR Srbije (kjer je prejel diplomu častnega članstva) o pomenu in nalogah slavistike danes, zlasti jugoslavistike (21. 1.); predsedoval v Mariboru konferenci Borštnikovega srečanja in govoril o njegovem pomenu ne samo za Slovenijo, marveč za Jugoslavijo (15. 2.); odprl z govorom o sodobni teatrologiji razstavo na V. mednarodnem trienalu gledališke knjige (v okviru Sterijinega pozorja, 11. 4. 1979), govoril na literarnem večeru o delu češkega pesnika V. Závade in recitiral nekaj njegovih pesmi v slovenskem prevodu (17. 5.); imel slavnostni govor v Vrbi ob 40-letnici preureditve Prešernove rojstne hiše v muzej (20. 5.); predaval v Slatini Radenci o temi Kardelj in slovensko narodno vprašanje (v okviru krajevnih slavnosti ob letošnjih političnih jubilejih; 7. 6.); nastopil na literarnem večeru v Vidmu ob Ščavnici (11. 6.); sodeloval pri »okrogli mizi« Mariborskega marksističnega centra in poročal o ustanovitvi ekonomske založbe in revije Književnost leta 1932 (11. 6.); govoril o slovenski socialni književnosti in Kosovelovem krogu pri odkritju razstave v NUK (15. 6.); se udeležil v Novem Sadu kot zastopnik SAZU prve seje kandidacijske komisije, ki je razpravljala o predlogih za kandidate vojvodinske akademije (26. 6.) govoril uvodno besedo o razsvetljenstvu na simpoziju na univerzi (28. 6.); imel slavnostni govor na proslavi letošnjih političnih jubilejev na Hrašenskem vrhu nad Slatino Radenci (12. 8.); govoril na slavnosti na Devinskem gradu pri Trstu ob priliki izida faksimilirane izdaje italijansko-slovenskega slovarja Alasia de Sommarippa (23. 8.); imel slavnostni govor na Stari gori pri Vidmu ob Ščavnici na ljudskem zborovanju, ki je bilo posvečeno letošnjim političnim jubilejem, in o delu proletarskega pisatelja Ivana Vuka ter odkril njegov kip pred tamošnjo osnovno šolo (22. 9.); se udeležil dni jugoslovanske kulture v Frankfurtu in pri javni okrogli mizi govoril o nemških prevodih iz jugoslovanskih književnosti, predvsem o številnih prevodih v tuje jezike Cankarjevega Hlapca Jerneja (10.—12. 10.); se kot dotedanji predsednik Mednarodnega slavističnega komiteja udeležil plenuma v Budimpešti in Višegradu, tam bil izvoljen ponovno za podpredsednika MSK, ker je predsedstvo MSK zaradi naslednjega mednarodnega slavističnega kongresa v Kijevu (1983) prešlo v roke

sovjetskega slavističnega komiteja (15.—20. 10.); se udeležil kot predsednik Borštnikovega srečanja v Mariboru in razdelil nagrade (23.—30. 10.); ob prejemu diplome častnega doktorja (mariborske univerze) govoril o pomenu mariborske univerze in o nujnosti njenega nadaljnje razvoja (18. 9.).

Uroš Krek, dopisni član. Novi skladbi: glasba k radijski pesnitvi Andreja Hienga Krvava ptica (premiéra 2. 9. na RTV Ljubljana in RTV Beograd) in godalni kvartet (prva izvedba predvidena na festivalu sodobne glasbe v Radencih v letu 1980). Izvedbe prejšnjih del: Simfionietta (arhivni posnetek s simfoničnim orkestrom zahodnonemškega radia v Kölnu), Sonatina za godalni orkester (javni koncert v Rostocku in arhivni posnetek v bavarskem radiu v Münchnu) in Simfonia per archi (koreografska postavitev za baletne večere v ljubljanski Operi). V tisku in založbi Edicije Društva slovenskih skladateljev izšlo dvojje del, in sicer: Trio za violino, violo in violončelo in Sur une mélodie za klavir. Potovanje v NDR kot gost Akademije umetnosti NDR.

France Mihelič, akademik. Samostojna razstava pastelov v Mali galeriji v Ljubljani; sodeloval na razstavah jugoslovanske likovne umetnosti v Španiji (Madrid, Barcelona), na Portugalskem (Lizbona), na Irskem (Dublin) in v Veliki Britaniji (Norwich). Imenovan za zaslužnega profesorja Akademije za likovno umetnost Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Ivan Potrč, dopisni član. Ponatisa: Zločin, roman (s pisateljevo besedo), Državna založba Slovenije; Na kmetih, roman (z besedo kritikov Fr. Vurnika, H. Glušič, A. Slodnjaka, J. Kosa in Mitje Mejaka: v zbirki Petdeset najlepših), Mladinska knjiga. Prva objava: Babičina in stričeva pravljica, novela (Prešernov koledar za leto 1980). Prevod: Zgodba o moji ženi in Mariči, novela. V bolgarščino prevedla Venceslava Jordanova (Slovenski razkazi, Sofija). V Književnih listih objavil članke: Proza je kot pšenica (4. 1.), Marginalije o revolucijski prozi (28. 6.) in Partizanski brezi na rob (11. 10.), v Delu pa prispevek k anketi o slovenski umetniški ustvarjalnosti v letu 1979 (22. 12.). Sodeloval na literarnem večeru v Kotljah in na VII. zasedanju kulturnih delavcev na Ravnah z Besedo o Vorancu in o Solzicah (11. 10.).

Primoz Ramovš, dopisni član. Krstno izvedbo so doživele naslednje skladbe: Poliptih za orkester (Ljubljana), Po tipkah za klavir (Ljubljana), Opus X za komorni ansambel (Zagreb), Pentagon za pihalni kvintet za 4 orkestrske skupine (Opatija). Nadalje so bile izvajane skladbe: Suita (turneje Mostarskega simfoničnega orke-

stra po SZ), Signali (turneja ansambla Slavko Osterc po Zahodni Nemčiji), Dva nokturna in Acuta (na koncertu slovenskih skladb v Weimarju). Pri Slovenski filharmoniji ali RTV Ljubljana so bile arhivno posnete skladbe: Pentagon za pihalni kvintet in 4 orkestrske skupine, Poliptih za orkester, Concertino za trobento in orkester, Vzporedja za klavir in godalni orkester, Lekcija za pihala, trobila in tolkala ter Fluktuacije za komorni ansambel. Na kaseti založbe RTV Ljubljana in na gramofonski plošči je pri isti založbi izšel Apel za rog in komorni ansambel, številne skladbe pa so bile izvedene doma in v tujezemstvu na radiu in televiziji. Potovanje v NDR kot gost Akademije umetnosti NDR.

Gabrijel Stupica, dopisni član, sodeloval na razstavi Slovenska umetnost od 1945 do 1979 v Ljubljani in na reprezentativni razstavi jugoslovanske umetnosti v Madridu, Lizboni in Londonu.

Anton Ingolič, dopisni član in tajnik razreda. Samostojni knjigi: Zgodbe mojega jutra (spomini na deška in dijaška leta), Mladinska knjiga; Bila sem izgnanka (zgodovinska slikanica, ilustriral Marjan Amalietti), Založba Borec. Ponatisi originalov: Tajno društvo PGC, Deček z dvema imenoma, Mladost na stopnicah (v zbirki Zlata knjiga) in Gimnazijka (v zbirki Petdeset najlepših), vse pri Mladinski knjigi. Prevoda v samostojnih knjigah: Potopljena galeja v italijanščini (Padova) in Tajno društvo PGC v albanščini (Pristina). Ponatisa prevodov: Tajno društvo PGC (Beograd) in Potopljena galeja (Zagreb). Odprl razstavo mladinskih knjig ob 30-letnici mestne knjižnice v Osijeku in obiskal 25 osnovnih in srednjih šol v Sloveniji in na Hrvaškem ter sodeloval na treh literarnih nastopih. Kot tajnik razreda zastopal SAZU pri odkritju doprsnega kipa Ivana Trinko-Zamejskega v Novi Gorici (14. 10.) in pri odkritju spominske plošče 36 pesnikom, pisateljem in esejistom, ki so padli med NOB (21. 12. na sedežu DSP v Ljubljani); na 4. slovenskem knjižnem sejmu ob razstavi del Prežihovega Voranca obudil spomine na zadnje dni tega našega velikega pisatelja (13. 11. na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani).

RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE

Razred ima 6 rednih, 2 dopisna in 6 zunanjih članov. Dva dopisna člana sta bila izvoljena v letu 1979 za redna člana. V tem letu naj bi razred pridobil 3 zunanje dopisne člane, vendar je eden izmed njih umrl v času, ko je postopek za izvolitev še tekkel.

Delo razreda se kaže v individualnem delu njegovih članov, povezanem z njihovim poklicnim udejstvovanjem. Pri tem sodelujejo s strokovnjaki svoje ustanove in uporabljajo njeno gradivo ter pripomočke.

Razred je imel v letu 1979 7 rednih sej.

Dva člana sta predavala v okviru inštituta za medicinske vede, tretji pa je predvajal in komentiral dva dela filma o ekologiji tropskega deževnega gozda za širši krog povabljenih.

Redni in dopisni člani so objavili skupaj 21 publikacij, in sicer 12 znanstveno strokovnih, 5 strokovnih in 4 druge. Od teh je bilo objavljenih 5 pomembnejših: 3 doma in 2 v tujini. En član je sodeloval kot soavtor pri strokovni knjigi, ki je izšla v zamejstvu, eden pa je napisal poglavje za knjigo, publicirano v naši državi.

Člani razreda so se aktivno udeležili 8 kongresov v domovini in 8 kongresov v tujini, na katerih so imeli nekateri tudi po več referatov. Skupaj je bilo 21 referatov, in sicer 9 referatov na domačih in 12 referatov na zamejskih kongresih. Poleg tega so predavali na drugih univerzah, ustanovah in društvih, in sicer doma 18-krat, v tujini 6-krat.

Trije člani so nosilci raziskovalnih nalog, dva pa sta sodelavca pri raziskovalnih nalogah. Eden izmed rednih članov je posnel okrog 3000 m filma o živalstvu na Slovenskem.

V Strugi (Ohrid) je bil v septembru 1979 jugoslovanski medakademijski strokovni sestanek medicinskih razredov odnosno oddelkov, na katerem je en član razreda aktivno sodeloval. Naslednji strokovni sestanek bo v organizaciji razreda za medicinske vede SAZU v Sloveniji.

Poročilo o delu inštituta za medicinske vede je podano posebej, kar velja tudi za delo medicinske in veterinarske sekcije terminološke komisije SAZU.

Poročila posameznih članov razreda za medicinske vede o delu v letu 1979 so na vpogled v arhivu razreda.

AKADEMIJA V LETU 1979

Splošno

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je imela konec decembra 1979 dva častna člana, 42 rednih, 34 dopisnih in 37 zunanjih dopisnih članov, skupaj torej 113.

Konec leta 1979 je delalo na SAZU 182 delavcev s polnim delovnim časom.

SAZU je v letu 1979 izgubila častnega člana Edvarda Kardelja (10. 2. 1979), akad. Milana Grošlja (12. 2. 1979), akad. prof. dr. Maksa Šnuderla (23. 6. 1979) ter zunanjega dopisnega člana akad. Alojza Tavčarja (2. 3. 1979).

Inštituti

SAZU ima 14 inštitutov, terminološko komisijo s pravno, tehniško, medicinsko, veterinarsko, naravoslovno in umetnostno sekcijo; študijski center za družbene vede, svet za preučevanje in varstvo okolja, kabinet akad. Josipa Vidmarja, knjižnico, oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela in upravno službo.

Jubileji

V letu 1979 so doživeli:

zunanjí dopisni član akad. Franjo Kogoj 85 let; akademiki Božidar Jakac, Viktor Korošec, Ivan Rakovec, Anton Slodnjak 80 let; akademik Marjan Mušič 75 let; zunanjí dopisni član akad. Josef Kratochwil, dopisni član dr. Stojan Pretnar, zunanja dopisna člana akad. Edhem Čamo in akad. Pavle Savić 70 let; zunanjí dopisni član akad. Krešimir Balenović 65 let; dopisni člani dr. Boris Majer, dr. Janez Batis in dr. Sergij Vilfan ter zunanjí dopisni član akad. Drago Grdenić 60 let.

Nagrade, odlikovanja, priznanja izvolitve

Častni član Josip Broz-Tito je bil izvoljen za častnega člana Akademije znanosti in umetnosti Kosova.

Nagrade so prejeli:

Kidričevo: akad. Jože Goričar — za življenjsko delo na področju sociologije; akad. Davorin Dolar — za dosežke na področju termodinamike in transportnih lastnosti polielektrolitov.

Sklada BK: dr. Katica Drobne, višja znanstvena sodelavka — za delo Paleogenske alveoline iz Slovenije in Istre.

AVNOJ: za leto 1979 akad. Svetozar Ilešič.

Župančičeva: za leto 1979 dopisni član Zdenko Kalin.

Za častne doktorje Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani so bili promovirani:

predsednik SAZU, akad. Janez Milčinski, podpredsednik akad. Anton Kuhelj in dopisni član dr. Anton Vratuša.

Častni doktorat mariborske Univerze pa je bil podeljen podpredsedniku akad. Bratku Kreftu.

V letu 1979 je bil podeljen naslov »zaslužni profesor« akademikom:

Srečku Brodarju, Alojzu Finžgarju, Jožetu Goričarju, Božidarju Jakcu, Gorazdu Kušejju, Francetu Miheliču, Antonu Ocvirku, Luju Šukljetu, Ladu Vavpetiču, Andreju Župančiču, in dopisnemu članu Rudiju Kyovskemu.

Akad. Janez Milčinski je bil izvoljen za zunanjega dopisnega člana MANU, prejel zlato plaketo Univerze v Mariboru, spominsko plaketo Inštituta za sodne ekspertize v Krakowu in Univerze v Vilniusu, spominsko plaketo G.O.R.S.S.A. Marseille, plaketo »Thomasius« Univerze Martin-Luther v Halle-Wittenbergu, Gerbičevo plaketo Slovenskega zdravniškega društva, priznanje ob 59-letnici Zdravstvenega vestnika, priznanje dr. Alojza Valente, veliko zlato plaketo Tabora likovnih samorastnikov v Trebnjem 1979.

Nadalje so prejeli v letu 1979:

Akad. Ivan Vidav je prejel svečano listino in malo plaketo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Akad. Franc Novak — red republike z zlatim vencem; akad. Božidar Jakac — red jugoslovanske zastave z lento; dopisni član dr. Boris Majer — red republike z zlatim vencem; dopisni član dr. Rudi Kyovsky — red republike z zlatim vencem.

Akad. Viktor Korošec je prejel zlato značko Rdečega križa.

Akad. Božidar Jakac je prejel zlato plaketo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, odlikovanje občinske skupščine mesta Ljubljana, srebrni grb občine Velenje, zlato plaketo Lovrenc Košir Filatelistične zveze Slovenije, zlato medaljo Filatelističnega dru-

štva v Kopru, kamnit grb občine Buje in značko Comunità Montana Tarcento, postal častni občan občine Krško ter častni član Filatelistične zveze Slovenije.

Akad. Dragotin Cvetko in akad. Miha Tišler sta bila izvoljena za dopisna člana JAZU.

Akad. Anton Peterlin je prejel naslov častnega doktorja naravoslovnih ved na Univerzi v Mariboru in bil izvoljen za dopisnega člana Avstrijske akademije znanosti.

Dopisni član dr. Stojan Pretnar je bil imenovan za eksperta v delovni skupini pri UNESCO in WIPO za področja nacionalnih zakonov o zaščiti folklornih izdelkov kot tudi mednarodnih ukrepov za njihovo zaščito.

Akad. Marjan Mušič je postal častni občan Novega mesta.

Dopisni član Primož Ramovš je bil imenovan za člana Republiškega komiteja za kulturo SRS.

Dopisni član dr. Janko Jurančič je bil izvoljen za tajnika razreda za filološke in literarne vede SAZU.

Priznanja za 25-letno delo na SAZU so prejeli: Jan Cernelutti, dr. Nikolaj Kuret, dr. France Leben, Ana Koblar-Horetzky, dr. Jakob Rigler, dr. Alojzij Šercelj, dr. Milan Šifrer in dr. Karolina Turnšek.

Frančiška Gobec, dolgoletna delavka SAZU je bila odlikovana z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Pomembnejši dogodki v zvezi z žitjem in delom SAZU v letu 1979

4. 10. se je predsednik SAZU udeležil seje sekcije za marksistično publicistiko pri Marksističnem centru CK ZKS in svečane podelitve nagrad Borisa Kraigherja v prostorih Skupščine SRS;

5. 1. je bil na razgovoru pri podpredsedniku izvršnega sveta Skupščine SRS Dušanu Šinigoju v zvezi s pripravo zakona o usmerjenem izobraževanju.

6. 1. je imel razgovore z načelnikom medicinske sekcije TK prof. dr. S. Baničem;

8. 1. sta akad. B. Breclj in predsednik izročila spominsko plaketo častnemu članu SAZU Edvardu Kardelju;

10. 1. je predsednik SAZU v imenu SAZU in v lastnem imenu čestital predsedniku SANU akad. P. Saviću za njegovo 70-letnico in ob prejemu odlikovanja — reda heroja socialističnega dela;

11. 1. se je udeležil sprejema, ki ga je priredil predsednik rep. komiteja za kulturo Andrej Ujčič ob 30-letnici povojnega delovanja Slovenske filharmonije;

13. 1. odkritja razstave »Gimnazije na Slovenskem 1848 do 1918«; plenuma Zveze hortikulturnih organizacij Slovenije, na katerem je tov. Aleš Bebler izročil častne plakete Zveznega sveta za varstvo okolja; med odlikovanci je bil tudi akad. M. Bor;

19. 1. bil navzoč na predavanju sekretarja predsedstva CK ZKJ tov. S. Dolanca v prostorih CK ZKS;

26. 1. je v imenu SAZU poslal voščilo akad. M. Gaspariju ob njegovem 97. rojstnem dnevu;

27. 1. je v imenu SAZU poslal voščilo častnemu članu SAZU tov. Edvardu Kardelju ob njegovem 69. rojstnem dnevu;

28. 1. se je podpredsednik akad. Kreft udeležil skupščine Slavističnega društva SR Srbije, na kateri so mu podelili diplomu častnega člana; po tej podelitvi je imel govor o pomenu in lrazvoju jugoslovanske slavistike in o nujnem poglobljanju medsebojnih stikov;

30. 1. so predsednik, podpredsednik Kuhelj in Kreft in glavni tajnik izročili spominsko plaketo in zborni biografij živečih članov SAZU, izdan ob 40-letnici SAZU, predsedniku Predsedstva SRS tov. S. Kraigherju s prošnjo, da oboje posreduje našemu prvemu častnemu članu tov. Titu;

7. 2. se je udeležil odkritja razstave »Fotoreporterska služba med NOB« in še prve seje komisije za podeljevanje Kidričevih nagrad za področje biokemijskih in medicinskih ved ter se zvečer tega dne udeležil slavnostne podelitve Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada ter sprejema, ki ga je v počastitev Prešernovega dne priredil predsednik Predsedstva SRS tov. S. Kraigher;

8. 2. je predsednik kot predsednik zbora za podelitev Prešernovih nagrad študentom ljubljanske univerze z nagovorom pozdravil nagrajence in udeležence na slovesni podelitvi v zbornični dvorani Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani; še isti dan je predsednik izročil v navzočnosti podpredsednika Kuhlja in glavnega tajnika spominsko plaketo ob 40-letnici SAZU častnemu članu akad. Josipu Vidmarju;

10. 2. je umrl tov. Edvard Kardelj, častni član SAZU, član predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ. Predsednik SAZU je bil imenovan v odbor za pogreb preminulega;

12. 2. je bila v veliki dvorani Skupščine SRS žalna seja za pokojnim, na kateri so se zbrali vsi zbori Skupščine SRS, člani pred-

sedstva SRS, predsedstva CK ZKS, delegacije republiških vodstev družbenopolitičnih organizacij ter javni in kulturni delavci.

Istega dne je podpredsednik akad. Kreft govoril na žalni seji Društva slovenskih pisateljev; ta dan je bila v dvorani SAZU še žalna seja za pokojnim častnim članom, na kateri je govoril predsednik SAZU zbranim članom in delavcem SAZU; na tej žalni seji sta bila navzoča tudi predsedni RK SZDL tov. M. Ribičič in predsednik izvršnega sveta dr. A. Vratuša.

Podpredsednik akad. Kreft je tega dne po žalni seji na SAZU skupaj z akad. Novakom in sekretarko OO ZK SAZU tov. B. Košmrljevo položil venec ob krsto pokojnika.

13. 2. so bile pogrebne svečanosti za pokojnim tov. Edvardom Kardeljem.

15. 2. je podpredsednik akad. Kreft objavil v Delu odlomek spominov na Edvarda Kardelja;

16. 2. se je predsednik udeležil svečane podelitve naslova »za-
služni profesor« akad. A. Ocvirku in dr. Vladimirju Schmidtu,
profesorjema filozofske fakultete v Ljubljani.

Popoldne istega dne je še prisostvoval tiskovni konferenci so-
delavcev knjižne zbirke »Znameniti Slovenci«, na kateri so bile
predstavljene knjige o Antonu Tomažu Linhartu, Matiji Čopu in
Simonu Jenku in se

zvečer še udeležil odkritja razstave sodobne beneške grafike v
Moderni galeriji;

21. 2. je predsednik odkril v Prešernovi dvorani razstavo »Ed-
vard Kardelj — znanstveno in publicistično delo«, ki sta jo pri-
pravili NUK in SAZU v počastitev preminulega častnega člana
Edvarda Kardelja;

21. 2. se je podpredsednik akad. Kreft udeležil seje na repu-
bliškem komiteju za izobraževanje, ki jo je sklical tov. dr. Iztok
Winkler, predsednik republiškega komiteja za raziskovalno delo, v
zvezi z raziskavami na področju t. im. nacionalnih ved;

22. 2. je predsednik sprejel med sejo predsedstva Nobelovega
nagrajenca prof. dr. Vladimirja Preloga.

27. 2. je bila seja zбора delovne skupnosti SAZU.

28. 2. je dal predsednik intervju za časopis NIN ob 40-letnici
SAZU.

V mesecu februarju je SAZU podala RSS obrazložen popoln
znanstveno raziskovalni program delovnih enot SAZU, katerega
nosilec je predsednik SAZU.

2. 3. se je predsednik udeležil izrednega občnega zbora Zgodovinskega društva, ki je bil posvečen pomenu Edvarda Kardelja v slovenskem zgodovinopisju ob 40-letnici izida knjige Sperans: Razvoj slovenskega narodnostnega vprašanja;

8. 3. je bil na SAZU razgovor s predstavniki Raziskovalne skupnosti Slovenije, ki so se ga udeležili na strani RSS prof. dr. Klemenčič, dr. Korber, ing. Zimšek in tov. Čadeževa. S strani SAZU pa predsednik, akad. Janez Milčinski, akad. Robert Blinc, znanstveni svetnik dr. Dragica Turnšek in upravni direktor Bojan Plavc;

9. 3. se je predsednik udeležil v NUK odkritja razstave Josip Murn Aleksandrov ob 100-letnici pesnikovega rojstva; istega dne je še sprejel v navzočnosti podpredsednika akad. Antona Kuhlja in upravnega direktora B. Plavca, predsednika Skupščine mesta Ljubljane Marjana Rožiča in predsednika izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljana Albina Vengusta, ki sta si po razgovoru ogledala prenovljene prostore v hiši Novi trg 5;

31. 3. se je udeležil predsednik skupne seje predsedstva in izvršnega odbora RSS, na kateri je bil obravnavan program dela SAZU.

29. 3. je bila redna seja skupščine SAZU z volitvami novih članov;

istega dne zvečer se je udeležil predsednik še odkritja razstave, prirejene v čast razvoja slovenske likovne umetnosti v času od 1945 do 1978;

2. 4. se je predsednik udeležil predavanja sekretarja predsedstva CK ZKJ tov. Staneta Dolanca;

3. 4. se je predsednik udeležil občnega zbora Drušva visokošolskih profesorjev;

4. 4. je podpredsednik akad. Kreft v Mariboru predsedoval konferenci Borštnikovega srečanja z delegati različnih podjetij zaradi sklenitve samoupravnega družbenega dogovora;

7. 4. se je udeležil podpredsednik akad. Kreft v Rogaški Slatini zbora podpisnikov družbenega dogovora o varstvu, urejanju in vzdrževanju spominskega doma dr. Franceta in Borisa Kidriča na Knežcu. Ob tej priliki je izročil Muzeju v dar tri knjige del Franceta Kidriča, ki jih je izdala SAZU in ob tem prevzel tudi priznanje za akademijo;

11. 4. se je predsednik udeležil slovesne podelitve Kidričevih nagrad in nagrad Sklada Borisa Kidriča;

istega dne je odprl podpredsednik akad. Kreft v Novem Sadu z daljšim govorom o teatrologiji razstavo na V. mednarodnem trienalu gledališke knjige in periodike v okviru 24. jugoslovanskih gledaliških iger;

12. 4. se je udeležil predsednik 115. plenarne seje Jugoslovanske komisije za sodelovanje z UNESCO;

18. 4. je bila slovesnost ob razglasitvi Ljubljanske univerze v Univerzo Edvarda Kardelja v Ljubljani, katere se je udeležil predsednik;

19. 4. se je predsednik udeležil tudi osrednje slovesnosti ob 30-letnici obstoja Inštituta Jožef Stefan;

20. 4. se je udeležil, ob 60-letnici ustanovitve KPJ, odkritja razstave Komunistična partija v Sloveniji 1919—1941, ki jo je v Prešernovi dvorani SAZU pripravil Arhiv SRS.

26. 4. se je predsednik udeležil osrednje slovesnosti in podelitve priznanj OF v veliki dvorani Skupščine SRS ob priliki obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda;

istega dne je imel podpredsednik akad. Kreft slavnostni govor ob 60-letnem jubileju delavskega kulturno prosvetnega društva Solidarnost v Kamniku;

17. 5. sta se udeležila podpredsednik akad. Kuhelj in glavni tajnik akad. Kušej slovesnosti na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo ob priliki podelitve priznanja »zaslužni profesor« akademiku Srečku Brodarju.

14. 5. se je podpredsednik akad. Kreft udeležil v Portorožu posveta Slovenščina v javnosti;

16. 5. se je predsednik udeležil razgovora o formiranju sveta za spremljanje raziskovalnega programa SAZU pri Raziskovalni skupnosti Slovenije, ki ga je sklical predsednik Republiške konference SZDL tov. Mitja Ribičič;

17. 5. je bila na SAZU slovesnost v zvezi s podelitvijo diplom novim rednim, dopisnim in zunanjim dopisnim članom, ki so bili izvoljeni na redni letni skupščini SAZU 29. marca 1979.

Tega dne dopoldne je odprl predsednik razstavo »Ob 40-letnici SAZU« v Prešernovi dvorani, medtem ko je podpredsednik akad. Kreft govoril na literarnem večeru, ki ga je priredil razred za umetnosti z uvodno besedo o pesniku Vilemu Zavadi in o slovensko-čeških literarnih stikih ter na koncu recital nekaj Zavadovih pesmi v slovenskem prevodu dopisnega člana dr. Otona Berkopca.

20. 5. je imel podpredsednik Kreft slavnostni govor v Vrbi ob 40-letnici preureditve Prešernove rojstne hiše v muzej in kulturni spomenik;

21. 5. se je udeležil predsednik v Narodni galeriji slovesnosti ob podelitvi Plečnikovih nagrad;

23. 5. se je udeležil predsednik v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani slovesnosti ob podelitvi naslova »zaslužni profesor« akad. Andreju O. Župančiču in prof. dr. Stanislavu Mahkoti.

Istega dne popoldne je odprl razstavo Ledenodobne kulture na Slovenskem, posvečene 50-letnici odkritja Potočke Zijalke in delu akad. Srečka Brodarja, ki jo je v razstavišču Arkade pripravil Narodni muzej.

24. 5. se je udeležil podpredsednik akad. Kreft kot predstavnik SAZU odkritja razstave »60 let dela KPJ — ZKJ v Sloveniji« na Gospodarskem razstavišču in istega dne še odkritja razstave slik Ivane Kobilce v Narodni galeriji v Ljubljani;

24. 5. je RSS predlagala, da se do sprejetja zakona o raziskovalni dejavnosti in zakona o SAZU imenuje odbor za usklajevanje znanstveno raziskovalnega programa SAZU z drugimi raziskovalnimi programi in projekti; v ta odbor je tudi SAZU imenovala pet delegatov.

25. 5. se je predsednik udeležil v Belem dvoru na Dedinju slovesnosti ob 87. rojstnem dnevu predsednika republike Josipa Broza Tita;

26. 5. se je udeležil predsednik v Čepovanu osrednje proslave Primorske, posvečene 60-letnici KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov;

28. 5. se je predsednik udeležil predavanja člana predsedstva CK ZKJ tov. Staneta Dolanca o obisku predsednika Tita v Sovjetski zvezi;

4. 6. so odpotovali predsednik, podpredsednik akad. Kuhelj, glavni tajnik akad. Kušej in upravni direktor Plavec na Plitvice na sejo Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ;

6. 6. se je predsednik udeležil izrednega koncerta SF v korist prizadetih ob potresu v Črni gori;

7. 6. je bila v dvorani SAZU okrogla miza o temi »Temeljne raziskave v naravoslovnih, tehničnih, biotehničnih in medicinskih vedah ter njih povezava z združenim delom«.

Istega dne je imel podpredsednik akad. Kreft predavanje »Kardelj in slovensko nacionalno vprašanje« v Slatini Radenci — v okviru krajevnih slovesnosti ob jubilejih 1979.

Istega dne je pristojna kolavdacijska komisija pregledala adaptirano podstrežje v hiši SAZU na Novem trgu 5 in po pregledu sklenila predlagati izdajo uporabnega dovoljenja.

8. 6. se je predsednik udeležil slovesnosti ob vročitvi odlikovanj, ki jih je članica sveta federacije tov. Lidija Šentjarc izročila španskim borcem v vili Podrožnik;

na večer istega dne pa odkritja 13. mednarodnega grafičnega bienala v Moderni galeriji in sprejema, ki ga je ob tej priliki priredil član Predsedstva SRS dr. Marijan Breclj v prostorih Predsedstva SRS;

9. 6. se je predsednik udeležil občnega zbora Slovenskega zdravniškega društva v Ptujju s predavanjem »Delo in misel dr. Jožeta Potrča danes«.

Istega dne je sodeloval podpredsednik akad. Kreft na literarno glasbenem večeru v Vidmu ob Ščavnici in

11. 6. sodeloval pri okrogli mizi mariborskega marksističnega centra na temo »Jugoslovanska monarhistična diktatura in umor Djakovića in Hecimovića«;

14. 6. se je predsednik udeležil začetka simpozija »60 let biologije in slovesne podelitve naslova »zaslužni profesor« akad. Luju Šukljetu v zbornični dvorani Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Istega dne se je podpredsednik akad. Kuhelj udeležil na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo slovesnosti prav tako ob podelitvi naslova »zaslužni profesor« akad. Luju Šukljetu.

15. 6. se je udeležil predsednik prve seje odbora za postavitve spomenika Edvardu Kardelju v prostorih Predsedstva SRS; istega dne je govoril podpredsednik akad. Kreft o socilani književnosti pri odkritju razstave v NUK.

16. 6. se je podpredsednik akad. Kreft udeležil kot predstavnik SAZU osrednje ljubljanske proslave, ki je tekla pod geslom »40-letnica državnega posveta vodilnega aktiva KPJ v Tacnu«.

16. 6. se je predsednik udeležil proslave ob 35-letnici Rdečega križa Slovenije in 100-letnici prvih društev RK na Slovenskem; proslava je bila v Gradacu;

19. 6. je odpotoval predsednik v Novi Sad, kjer je bil v skupščini AP Vojvodine 20. 6. 1979 navzoč pri sprejetju zakona o Akademiji znanosti in umetnosti Vojvodine;

20. 6. se je sestal predsednik s predsednikom Skupnosti jugoslovanskih univerz, rektorjem Trpenovskim;

25. 6. je bila komemorativna seja za akad. Maksom Šnuderlom v dvorani SAZU ter poslovilna slovesnost na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Popoldne tega dne se je predsednik udeležil komemorativne slovesnosti za pokojnim akad. Šnuderlom na ljubljanskem pokopališču Navje — Žale.

26. 6. se je predsednik udeležil v zbornični dvorani ljubljanske univerze slovesnosti ob podelitvi naslova »zaslužni profesor« akad. Božidarju Jakcu in akad. Francetu Miheliču;

istega dne je sodeloval podpredsednik akad. Kreft kot zastopnik SAZU na seji kandidacijske konference komisije za bodoče kandidate vojvodinske akademije;

28. 6. je podpredsednik akad. Kreft v imenu SAZU govoril in pozdravil mednarodni simpozij o razsvetljenstvu in seminar za slovenski jezik, književnost in kulturo;

1. 7. se je predsednik udeležil v Gorici slovesnosti ob odkritju doprsnega kipa dr. Josipu Vilfanu;

2. 7. pa se je sestal s predsednikom Republiške konference SZDL tov. Mitjo Ribičičem;

4. 7. se je predsednik ob dnevu borca udeležil osrednje republiške proslave v Duhu na Ojstrem;

6. 7. je predsednik izročil članu predsedstva SFRJ tov. Sergeju Kraigherju v zahvalo in pomoč za uspešen potek proslave 40-letnice SAZU spominski album, posvečen temu jubileju;

10. 7. se je predsednik v Titogradu udeležil 1. seje odbora za vprašanja obnove in zaščite kulturnih spomenikov na potresnem območju Črne gore;

12. 7. se je udeležil seje delovne skupine za usmerjanje in oblikovanje smernic družbenega plana Ljubljana 1981—85;

13. 7. se je udeležil sprejema, ki ga je priredil rektor Univerze Edvarda Kardelja prof. Hodžar za udeležence seminarja slovenskega jezika, literature in kulture;

16. 7. se je udeležil sprejema, ki ga je priredil predsednik skupščine mesta Ljubljane tov. Marjan Rožič udeležencem 2. seje sveta mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti;

18. 7. se je predsednik udeležil slovesnosti ob vročitvi odlikovanja red jugoslovanske zastave z lento akad. Božidarju Jakcu ob njegovemu 80-letnici;

19. 7. je sprejel predsednik na razgovor o financiraju in investicijah SAZU sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun tov. Jožeta Packa in predsednika rep. komiteja za raziskovalno delo dr. Iztoka Winklerja, in se še istega dne, ob priliki 80-letnice akad. Božidarja Jakca, udeležil jubilejne razstave v likovnem razstavišču Rihard Jakopič.

20. 7. se je predsednik udeležil v prostorih Skupščine SRS slavnostne seje rep. odbora zveze združenj borcev NOV in podelitve nagrad vstaje slovenskega naroda;

26. 7. se je pogovarjal predsednik s predstavniki mesta Ljubljana o investicijah oz. ureditvi prostorov v hišah SAZU Novi trg 4 in 5;

2. 8. se je predsednik udeležil slovesnosti na ljubljanski uni-
verzi, posvečeni 80-letnici akad. Božidarja Jakca.

12. 8. je imel podpredsednik akad. Kreft slavnostni govor na
proslavi političnih jubilejev v letu 1979 na Hrašenskem vrhu nad
Slatino Radenci.

2. 9. je predsednik pozdravil kot častni predsednik udeleženca
IV. evropske konference o feroelektrikih na otvoritvi v Portorožu;

16. 9. se je podpredsednik akad. A. Kuhelj udeležil sklenitve
Evropskega kolokvija za mikropaleontologijo, ki je bil na Bledu od
8. do 16. 9. 1979.

22. 9. je podpredsednik akad. Kreft govoril o političnih jubi-
lejih v letu 1979 na slavnosti na Stari gori in odkril spomenik pro-
letarskemu pisatelju Ivanu Vuku;

27. 9. sta predsednik in upravni direktor odpotovala v Peč na
sejo predsedstva Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ, ki je
trajala do 30. 9. 1979;

1. 10. se je predsednik udeležil začetka 26. mednarodne raz-
stave Sodobna elektronika na Gospodarskem razstavišču;

istega dne zvečer pa še otvoritve razstave Barvna grafika NDR
v Narodni galeriji;

2. 10. se je udeležil v Moderni galeriji začetka razstave pet-
najstih sodobnih makedonskih likovnih umetnikov;

4. 10. se je predsednik udeležil začetka 8. bienala industrijskega
oblikovanja v Jakopičevem razstavišču.

10. 10. se je predsednik sestal s predsednikom skupščine RSS
tov. Zimškom in akad. Blincem na razgovor o nujnih tekočih vpra-
šanjih, ki so se tikala SAZU;

12. 10. je bil predsednik na sklepni slovesnosti dnevov Tbili-
sija in gruzinske kulture v hali Tivoli;

17. 10. se je predsednik udeležil v zbornični dvorani Univerze
Edvarda Kardelja v Ljubljani začetka in prvega dela Zihervih
dnevov

in istega dne odprl v Prešernovi dvorani razstavo del Borisa
Zihervila in se udeležil sprejema, ki ga je priredil predstojnik Inšti-
tuta za marksistične študije, dop. član prof. dr. Boris Majer.

19. 10. je predsednik imel razgovor z novinarko časopisa Rad Radojko Jovanović o povezovanju znanosti z združenim delom.

Zvečer istega dne se je udeležil sprejema, ki ga je v vili Bled priredilo Predsedstvo SRS za šefe diplomatskih misij v Jugoslaviji.

21. 10. se je predsednik udeležil v Mariboru podelitve Borštnikovih priznanj in začetka Borštnikovih srečanj s predstavo Lepa Vida.

Od 23. 10. do 30. 10. se je podpredsednik akad. Kreft udeleževal kot predsednik Borštnikovega srečanja srečanj slovenskih gledališč in podelil Borštnikov prstan in nagrade Borštnikovega srečanja 1979;

27. 10. je bil predsednik na slovesnosti občinskega praznika v Cerknici v Ložu, kjer je bil odkrit spomenik Janezu Hribarju, praznovana 25-letnica Kovinoplastike in odprta razstava Lojzeta Perka;

28. 10. se je predsednik kot predsednik častnega odbora udeležil 10. jugoslovanskega simpozija iz biofizike in slovenskih dnevov biofizike membran v Radencih;

5. 11. je predsednik pozdravil v Kliničnem centru v Ljubljani udeležence ob začetku XXI. Tavčarjevih dnevov.

Istega dne je prejel predsednik spominski album z otvoritve 5. salona Tabora likovnih samorastnikov iz Trebnjega.

9. 11. je imel predsednik razgovore o novem zakonu o SAZU, ki je v pripravi, in to s članom Predsedstva SFRJ tov. Sergejem Kraigherjem, članom izvršnega sveta tov. dr. Iztokom Winklerjem in predsednikom republiškega komiteja za raziskovalno delo ter podpredsednikom izvršnega sveta Skupščine SRS tov. Dušanom Šinigojem.

12. 11. se je predsednik udeležil otvoritve 4. slovenskega knjižnega sejma na Gospodarskem razstavišču in še istega dne popoldne otvoritve razstave Mestnega muzeja Rešena arheološka dediščina Ljubljane, ki je bila v Likovnem razstavišču Rihard Jakopič;

13. 11. se je udeležil predsednik na Rep. konferenci SZDLS seje odbora za usklajevanje znanstveno raziskovalnega dela na SAZU.

Istega dne je imel razgovore o novogradnji SAZU s predstavnikom rep. zavoda za spomeniško varstvo tov. Basinom in tov. Frelihovo;

14. 1. je predsednik čestital Kartuziji Pleterje ob prejemu visokega državnega odlikovanja;

26. 11. se je udeležil predsednik slovesnosti ob 30-letnici VDO Biotehniške fakultete v Ljubljani.

Istega dne popoldne se je udeležil tudi še slovesnosti ob pomenovanju osnovne šole v Polju po tov. Edvardu Kardelju-Krištofu;

27. 11. je bil predsednik na otvoritvi razstave Talci na Gorenjskem, ki jo je pripravil Muzej ljudske revolucije in se istega dne zvečer še udeležil tovariškega srečanja, ki so ga družbenopolitične organizacije in Skupščina mesta Ljubljana pripravili Francu Kimovcu ob 70-letnici;

28. 11. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob dnevu republike priredil predsednik republike tov. Josip Broz-Tito v Belem dvoru v Beogradu;

3. 12. je dal predsednik izjavo o raziskovalnem programu SAZU na RTV Ljubljana;

4. 12. se je predsednik udeležil seje častnega odbora za proslavo 60-letnice Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani..

Tega dne se je udeležil predsednik tudi slavnostne seje medicinskega fakultetnega sveta ob priliki 60-letnice Medicinske fakultete v Ljubljani;

5. 12. je podpredsednik akad. Kuhelj pozdravil v Postojni udeležence seminarja in Programa človekovega okolja Združenih narodov;

7. 12. je bil predsednik pri predsedniku predsedstva SRS tov. Viktorju Avblju v zadevi plenarne seje Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ;

7. 12. je prejela dolgoletna delavka in hišnica SAZU tov. Frančiška Gobec iz rok predsednika SAZU odlikovanje »red dela s srebrno zvezdo«;

istega dne je predsednik vodil še sejo upravnega odbora za podeljevanje Prešernovih nagrad in priznanj za študente pri Univerzi Edvarda Kardelja;

10. 12. se je predsednik v prostorih Skupščine SRS udeležil slovesne podelitve zlatih znakov Zveze sindikatov Slovenije;

11. 12. se je predsednik udeležil slavnostne seje univerzitetnega sveta v veliki dvorani Skupščine SRS, nato pa odkritja kipa Edvarda Kardelja pred poslopjem univerze.

Istega dne zvečer je bil predsednik na večeru ljudskih plesov akademske folklorne skupine France Marolt v prostorih Drame SNG, ki so bili prirejeni v počastitev 60. obletnice univerze v Ljubljani.

12. 12. sta se predsednik in podpredsednik akad. Kuhelj udeležila v Beogradu slovesne akademije ob 100-letnici rojstva Alberta Einsteina, ki jo je pripravil Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ;

14. 12. se je podpredsednik akad. A. Kuhelj udeležil svečane seje Akademije znanosti in umetnosti Vojvodine v Novem Sadu, ki jo je pozdravil v imenu SAZU.

17. 12. se je predsednik udeležil konstitutivne seje republiške konference SZDL. Istega dne je bil s člani ožjega predsedstva in upravnim direktorjem na razgovoru pri predsedniku izvršnega sveta tov. dr. Antonu Vratuši, ki se ga je udeležil tudi predsednik republiškega komiteja za raziskovalno delo tov. dr. Iztok Winkler.

Prav tako je tega dne predsednik govoril na slovesnosti v čast 90-letnici prof. Pavla Kunaverja;

19. 12. se je predsednik udeležil svečane prireditve ob 22. decembru, dnevu JLA;

20. 12. se je predsednik udeležil 1. seje odbora za obeležitev 70-letnice rojstva Edvarda Kardelja pri republiški konferenci SZDLS;

Istega dne zvečer se je udeležil sprejema, ki ga je ob dnevu JLA priredil predsednik Skupščine mesta Ljubljane tov. Marjan Rožič;

21. 12. se je predsednik kot delegat Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ v Beogradu udeležil sestanka članov Sveta ustanoviteljev jugoslovanskega centra za teorijo in prakso samoupravljanja;

25. 12. se je predsednik udeležil na rektoratu Univerze Edvarda Kardelja novoletnega sprejema;

27. 12. je bilo novoletno srečanje akademikov in delavcev SAZU.

Istega dne je čestital predsedniku republike tovarišu Titu za novo leto in ob izvolitvi za prvega častnega člana Akademije nauka i umetnosti Kosova.

Razstave v letu 1979

V Prešernovi dvorani SAZU so bile naslednje razstave:

22. 2. otvoritev razstave »Edvard Kardelj — znanstveno in publicistično delo«, ki sta jo pripravili NUK in SAZU;

20. 4. otvoritev razstave »Komunistična partija v Sloveniji 1919—1941«, ki jo je pripravil Arhiv SR Slovenije;

17. 5. otvoritev razstave diplom, plaket in daril, ki jih je prejela akademija ob svoji 40-letnici;

1. 6. otvoritev razstave »100-letnica Prizrenske lige«, ki so jo pripravili Arhiv SAP Kosovo, Muzej Kosova in Arhiv SR Slovenije;

14. 12. otvoritev razstave »Črna gora — april 1979«

Predavanja v letu 1979

22. 2. dr. Vladimir Prelog »Specifikacija konfiguracije organskih molekul in geometrijske stereokemije«;

15. 10. dr. F. H. Beier »Unifikacija prava industrijske lastnine s posebnim ozirom na države zunaj EGS«;

2. 11. v Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU V.N. Dubljanski.

26. 12. akad. I. P. Gerasimov (ZSSR) »Znanstvene osnove usmerjanja prirodnih geosistemov po antropogenem preoblikovanju«.

Predavanja kot spremljajoče prireditve proslave 40-letnice SAZU so imeli:

10. 1. akad. Peter Gosar »Fizika ledu«;

17. 1. akad. Janez Peklenik »Avtomatizacija danes in jutri«;

14. 2. dop. član Dušan Moravec »Problemi obnovitve slovenskega gledališča po I. svetovni vojni«;

21. 2. akad. France Bezljaj »Etnogeneza Slovencev v luči jezika«;

7. 3. dop. član dr. Lev Milčinski »Samomorilnost v svetu in pri nas«;

14. 3. akad. Ivan Vidav »Številski sistemi«;

28. 3. akad. Miha Tišler »Naravne spojine kot sintezni modeli«;

18. 4. dop. član dr. Anton Grad »Etimologija imen Ljubljana, Lubiana in Laibach«;

25. 4. akad. Viktor Korošec »Hetitsko pravo«;

16. 5. akad. Lujo Šuklje »O gradnjah na Barju, geotehnični vidiki«;

30. 5. dop. član Stane Krašovec »Vloga mešanih kmečko delavskih gospodinjstev v družbenem razvoju«;

24. 10. dop. član dr. Rudi Kyovsky »Varstvo splošnih in posebnih pravic italijanskih delavcev v SRS«;

7. 11. dop. član dr. Jože Bole »Endemizem in zoogeografske značilnosti malakotavne Jugoslavije«;

7. 11. akad. A. O. Župančič — v okviru Inštituta za medicinske vede SAZU »Iz tropskega deževnega gozda«;
14. 11. dop. član dr. Ivan Gams »Korožija kot geomorfološki dejavnik«;
21. 11. dop. član dr. Matija Drovenik »Nastanek rudnih mineralov v nekaterih slovenskih rudiščih«;
5. 12. dop. član dr. Lojze Vodovnik »Funkcionalna električna stimulacija ekstremitet«.

Tiskovne konference v letu 1979

16. 2. ob izidu knjig knjižne zbirke Znameniti Slovenci Anton Tomaž Linhart, Matija Čop, Simon Jenko.
7. 3. ob izidu petih knjig II. razreda: Govekarjeva korespondenca, Izbrani spisi Frana Kidriča I.—III., Prekmurska bibliografija.
23. 3. skupaj z DZS ob izidu prvih 5 snopičev Literarnega leksikona, ki jih je pripravil Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.
20. 11. tiskovna konferenca, ki so jo sklicali SAZU, RSS in SZDL, na kateri so nosilci nalog posameznih inštitutov SAZU na kratko poročali o nalogah.

Stiki s tujino

22. 2. je predsednik sprejel na SAZU Nobelovega nagrajenca prof. dr. Vladimira Preloga s soprogo;
14. 3. so predsednik, glavni tajnik akad. Kušej in upravni direktor Plavc odpotovali na povabilo HAS v Budimpešto, kjer je bil 16. 3. 1979 podpisan program znanstvenega sodelovanja med SAZU in HAS za obdobje 1979/80;
30. 3. je podpredsednik akad. Kuhelj sprejel prof. Univerze v Grenoblu J. Krautchenka;
6. 4. je predsednik sprejel vice konzula SZ v Zagrebu Nikolaja Maslenikova;
7. 5. je predsednik odpotoval v Sofijo na zasedanje izvršilnega odbora IAU, ki je trajalo do 14. 5. 1979;
27. 5. se je predsednik udeležil svečane akademije, ki jo je posvetila Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu letošnjemu mednarodnemu letu otroka;

29. 5. se je predsednik udeležil sprejema v Klubu delegatov, ki ga je ob državnem prazniku Italije priredil generalni konzul Ferrari;

11. 6. je predsednik sprejel člana akademije umetnosti NDR Karla Ericha Müllerja in Wilhelma Schmieda ter znanstvenega sodelavca dr. Hilmarja Franka; pred tem jih je sprejel še podpredsednik akad. Kreft;

14. 6. je sprejel podpredsednik akad. Kuhelj O. C. Zienkiewiczza, člana Royal Society, profesorja univerze v Swanseaju — Anglija;

27. 6. je sprejel predsednik na poslovilni obisk večletnega direktorja francoskega centra v Ljubljani gospoda Fusillierja; istega dne zvečer se je udeležil srečanja s predstavniki Univerze v Celovcu;

18. 7. je predsednik v spremstvu akad. Dolarja in prof. Levca sprejel člana National Academy of Engineering prof. Smitha;

11. 8. je predsednik odpotoval v Helsinke na skupščino mednarodnega združenja univerz IAU, ki je trajala do 18. 8. 1979;

19. 8. do 25. 8. se je predsednik z referatom udeležil 5. svetovnega kongresa o medicinskem pravu, ki je bil v Gentu;

23. 8. je podpredsednik akad. Kreft v imenu SAZU v Devin-skem gradu pozdravil predstavitev faksimilirane izdaje slovarja Alasie da Sommaripa;

26. 8. se je predsednik udeležil v Lyonu z referatom v katastrofni sekciji 11. kongresa mednarodne akademije za sodno in socialno medicino;

12. 9. se je predsednik udeležil v Krakovu 50-letnice Instytutu Expertyz Sadowych — Jana Sehna in izročil spomenico Združenja za sodno medicino SFRJ;

17. 9. je bil predsednik v Varšavi na sestanku in razgovoru z ambasadorjem Muhidinom Dedićem in rektorjem Univerze v Varšavi Rybickim;

18. 9. do 24. 9. se je predsednik udeležil v Vilniusu slovesnosti ob 400-letnici tamošnje univerze in ji izročil spomenico Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

V tem času je bil predsednik tudi na protokolarnem obisku na Akademiji znanosti litovske SSR;

2. 10. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob 30-letnici ustanovitve NDR v Klubu delegatov priredil generalni konzul Gerhard Ahner;

5. 10. je bil predsednik z rektorjem Univerze Edvarda Kardelja prof. dr. Hodžarjem na dvodnevem obisku na Univerzi v Celovcu;

10. 10. se je podpredsednik akad. Kreft udeležil ob priliki Mednarodnega knjižnega sejma v Frankfurtu razgovora za okroglo mizo na temo »Jugoslovanska knjiga v nemškem jeziku«.

15. 10. je bil plenum Mednarodnega slavističnega komiteja v Budimpešti, ki je trajal do 20. 10. 1979 in se ga je udeležil podpredsednik akad. Kreft;

15. 10. je predsednik sprejel prof. dr. F. K. Beierja, strokovnjaka za patente z Max Planck Gesellschaft, ki je bil v spremstvu dop. člana prof. dr. Stojana Pretnarja;

17. 10. konzula dr. Lichema in vodjo sekcije za raziskovalno politiko pri Zveznem ministrstvu na Dunaju dr. Wilhelma Grimburga;

6. 11. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob 62-letnici velike Oktobrske revolucije priredil generalni konzul SZ v Zagrebu, Valentin Gusev;

7. 11. se je predsednik udeležil na celovski univerzi slovesnosti ob pričetku novega študijskega leta in inavguracije novega rektorja, profesorja Hödla;

8. 11. je predsednik sprejel generalnega sekretarja Akademije umetnosti NDR Hainza Schnabla;

16. 11. je predsednik sprejel generalnega sekretarja HAS (Madžarska akademija znanosti), akademika Ferenca Martho;

19. 11. je predsednik odpotoval v ZRN kot vodja delegacije Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ, ki so jo sestavljali še akad. Hrvoje Požar, akad. Idriz Ajeti in upravni direktor SAZU B. Plavc z namenom, da se navežejo stiki z Deutsche Forschungsgemeinschaft. Ob tej priliki je delegacija obiskala v Bonnu tudi ustanovo Alexander von Humboldt, v Münchnu pa Max Planck Gesellschaft in Bavarsko akademijo znanosti;

25. 11. je bil predsednik ob priliki obiska zvezne ministrice za znanost dr. Herte Firnberg v Ljubljani na sprejemu, ki ga je priredil avstrijski generalni konzul dr. Walther Lichem;

6. 12. je predsednik predaval na pravni fakulteti tržaške univerze »Reati contro la salute umana nella legge penale della RS di Slovenia«. Istočasno se je srečal z rektorjem G. de Ferro;

26. 12. je predsednik sprejel prof. dr. I. P. Gerasimova, dolgoletnega direktorja Geografskega inštituta Akademije znanosti ZSSR, ki ga je spemljal akad. Ilešič.

V okviru sodelovanja s tujimi akademijami so se mudili v Ljubljani:

8. 1. prof. dr. Aleksej Žiščenko in Sergej Jablonskij z Akademije znanosti ZSSR, na tritedenskem obisku na Inštitutu za sociologijo in filozofijo univerze v Ljubljani;

17. 5. Ross Geoghegan iz ZDA na tridnevnem obisku pri prof. dr. J. Vrabcu (oddelek za matematiko);

7. 6. dr. Mitchell L. Borke iz ZDA, na enotedenskem obisku na Farmakološkem inštitutu MF pri prof. F. Erjavcu in Odseku za farmakologijo FNT pri dr. Jelki Šmid in dr. A. Krbavčiču;

dr. G. Somogy na enotedenskem obisku v mesecu maju na Inštitutu Jožef Stefan pri dr. Najžerju;

Od 12. 6. do 12. 7. je bil v Inštitutu za sociologijo in filozofijo dr. V. Kudrjavcev iz ZSSR;

od 1. do 8. 9. sta bila kot gosta akad. R. Blinca na simpoziju v Portorožu Smolenski in Suvalov iz ZSSR;

od 3. do 9. 9. je bil na simpoziju, organiziranem v okviru Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani, tov. Kovalev iz ZSSR;

od 8. do 14. 9. sta prišla na povabilo akad. D. Hadžija tov. Librović in Sakun iz ZSSR;

od 10. do 16. 9. sta prišla na Mossbauerjevo konferenco v Portorožu tov. Makarov in Krupijanski iz ZSSR;

od 8. do 31. 10. je bil v Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni dr. Peter Bankwitz;

od 15. do 17. 10. je bil pri prof. Ljubu Goliču (Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo) Charles K. Prout iz Oxforda (Royal Society);

od 17. do 21. 10. sta bila na V. kongresu onkologov Jugoslavije kot gosta tov. Korman in Berdinski iz ZSSR;

od 19. do 25. 10. je bil na obisku pri katedri za tekstilne surovine in preiskave Fakultete za naravoslovje in tehnologijo in na Inštitutu za celulozo in papir v Ljubljani dr. Raymond Young iz ZDA.

2. 12. Margarita Kašuba, etnograf iz ZSSR, je bila na enotedenskem obisku pri prof. S. Kremenšku;

4. 12. K. Z. Ione iz Sibirske akademije znanosti ZSSR na 14-dnevnem obisku na Inštitutu Borisa Kidriča;

18. 12. 3-članska delegacija kitajskih pravnikov s Kitajske akademije družbenih ved. Delegacijo je vodil prof. Sun Jan Min, direktor pravnega inštituta omenjene akademije. Spremljal jih je dekan Pravne fakultete v Ljubljani prof. dr. Bojan Zabel, sprejel jih je tudi predsednik SAZU.

POROČILO

O ZAKLJUČNEM RAČUNU ZA LETO 1979

CELOTNI PRIHODEK:

1.	Republiški proračun	11,112.500,00
2.	Svobodna menjava dela:	
	RSS — naloge	45,819.625,00
	RSS — stažisti	183.500,00
	Posebne raziskovalne naloge	3,304.018,09
3.	Nočnine in bivanje v domovih	17.695,50
4.	Dohodek od prodaje publikacij	256.938,80
5.	Drugi prihodki	78.366,29

Skupaj 60,772.643,68

ODHODKI:

1.	Materialni stroški za tisk, nabavo knjig, potni stroški, dnevnice, avtorski honorarji, amortizacija in članske nagrade	24,010.823,13
2.	Zakonske obveznosti: stan. prisp. dodatno zdravstveno zavarovanje in za nesrečo pri delu, prispevek za zaklonišča, zavarovanje kmetov, zaposlovanje, invalidsko pokojnino zavarovanje	2,792.633,20
3.	Pogodbene obveznosti: obresti, bančni stroški, zavarovanja itd.	660.770,56
4.	Bruto osebni dohodki delavcev — vsa delovna razmerja	29,456.610,25

Skupaj: 56,920,837,14

Tako ostane za razdelitev na sklade:

3,851.806,54

RAZDELITEV:

1.	Rezervni sklad	551.427,30
2.	Poslovni sklad	935.519,24
3.	Sklad skupne porabe	
	družbeni dogovor	1,094.660,00
	regresirana preh.	970.200,00
	stanovanjski skl.	300.000,00

60,772.643,68

SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

Plenum sveta akademij se je sestal 4. in 5. junija 1979, seji predsedstva sveta akademij sta bili 23. marca 1979 in 28. septembra 1979, Odbor za medakademijsko sodelovanje pa se je sestal 6. februarja 1979 in 16. oktobra 1979.

Na plenarni seji Sveta akademij, ki je bila na Plitvicah, je predsednik CANU informiral navzoče člane o posledicah potresa v Črni gori in o ukrepih, ki jih je ob tem sprejela tako Socialistična republika Črna gora kot akademija.

Na tej seji je bil ustanovljen odbor, v katerem sodelujejo po en predstavnik razreda za družbene in zgodovinske vede akademij z nalogo, da predložijo Svetu predlog v skladu s predlogi glavnih tajnikov akademij o izdaji spomenice, posvečene preminulemu akademiku Edvardu Kardelju.

Sklenjeno je bilo:

da se organizira simpozij o Edvardu Kardelju s specifično vsebino in tematiko, ki naj bi obsegal njegov prispevek k analizi družbeno-političnega in ekonomskega sistema in njegov prispevek k analizi neuvrčenosti. Referati in diskusije s tega simpozija naj bi se objavili v posebni publikaciji;

da se natisne spomenica z biografijo akademika Edvarda Kardelja z vsemi njegovimi govori, ki jih je imel na jugoslovanskih akademijah;

da se ustanovita medakademijski odbor za sodobne slovenske knjižne jezike in MO za preučevanje tradicionalne religiozne obredne glasbe;

da se organizira jugoslovanski simpozij o flori in vegetaciji Jugoslavije in problemu njune zaščite. Simpozij naj bi bil leta 1981 na MANU, MO za floro in favno pa bi prevzel njegovo organizacijo;

da Svet pismeno predlaga Avstrijski akademiji znanosti možnost skupnega znanstvenega sodelovanja.

V zvezi s skupnim znanstvenim sodelovanjem med Svetom in PAN je bilo sklenjeno, da pripravijo vse akadeije svoje predloge za sodelovanje, na podlagi katerih bi se sestavil skupen predlog o sodelovanju.

Predsednik JAZU akad. Sirotković pa je informiral Svet o razgovorih, ki jih je imel s predsednikom AZ ZSSR v zvezi s podpisom protokola o skupnem sodelovanju za nadaljnjih pet let.

Na seji predsedstva Sveta akademij, ki je bila v Štipu 23. marca 1979, se je tudi razpravljalo o znanstvenem sodelovanju z akade-

mijama znanosti ZSSR in NAS in o znanstvenem sodelovanju s Kitajskima akademijama.

Na seji predsedstva Sveta 28. septembra 1979 v Peči je potekal govor o pripravah za svečanost v zvezi s 100-letnico rojstva Alberta Einsteina, dalje o pripravah za izdajo spomenice o pok. akad. Edvardu Kardelju in končno še o odhodu delegacije Sveta akademij v ZRN.

Na tej seji je delegacija SAZU še predlagala, naj bi v bodoče predsednik tiste akademije, na katero je bil prenesen sedež Sveta, ostal v funkciji predsednika Sveta do spremembe sedeža Sveta akademij. Ta predlog je bil dan v premislek.

Sklenjeno je tudi bilo, da se na naslednji plenarni seji Sveta da pooblastilo, da njegovo predsedstvo sprejme med svoje člane tudi delegate pravkar ustanovljene Akademije znanosti in umetnosti Vojvodine.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

Poročilo o delu v letu 1979

Svet delovne skupnosti je imel v letu 1979 devet sej in je pripravil dva zbora delovnih ljudi. Polovici članov sveta delovne skupnosti je v tem letu potekel mandat in na zboru delovnih ljudi 27. februarja je bila na novo izvoljena polovica članov sveta delovne skupnosti. Na mesto dosedanjega predsednika sveta delovne skupnosti Janeza Dularja je bil na prvi seji sveta v novi sestavi izvoljen Milan Orožen Adamič in za podpredsednika Marjan Dolgan.

Na sejah smo obravnavali in reševali vrsto vprašanj, ki so zajemala finančni načrt za leto 1979, presojali in potrdili zaključni račun za leto 1978 in skupno s predsedstvom SAZU razdelili sredstva za sklade, obravnavali četrletne bilance, razpravljali o razporejanju in delitvi dohodka in številnih drugih finančnih problemih. Kot že v preteklih letih je tudi v tem letu svet delovne skupnosti posvetil mnogo pozornosti perečim prostorskim problemom SAZU. V ospredju so bili problemi ob adaptaciji prostorov na podstrešju Novi trg 5 in načrti za novo gradnjo. Komisija za prostorski razvoj SAZU je svet delovne skupnosti stalno podrobno seznanjala s potekom del, svet se je strinjal, da je to poleg drugih ena najbolj perečih in odgovornih nalog v naslednjem letu. Na vseh

sejah sveta delovne skupnoti smo razpravljali tudi o stanovanjskih problemih delavcev SAZU, ki jih je svetu predložila v razpravo zelo aktivna in prizadevna stanovanjska komisija. V skladu z novimi določili zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih je svet sprejel dopolnitve in spremembe pravilnika o delovnih razmerjih v SAZU.

Sodelovali smo z različnimi organi, zlasti pa s pristojnimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Dosegli smo boljšo organiziranost in večjo delegatsko dejavnost med nami in Raziskovalno skupnostjo Slovenije. Prizadevali smo si tudi bolje urediti, zlasti prek komisij, notranjo organiziranost samoupravnih organov. Potrebno je končno poudariti še skladno sodelovanje med predstvom SAZU in svetom delovne skupnosti, ki se kaže zlasti v skoroda že institucionaliziranem skupnem reševanju znanstveno raziskovalnih in organizacijskih problemov.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA PRI SAZU

Poročilo o delu v letu 1979

Sindikalna organizacija postaja vse bolj pobudnik in hkrati nosilec družbenopolitične aktivnosti. Še zlasti po 9. kongresu ZSS in 8. kongresu ZSJ ter sprejetju zakona o združenem delu je sindikatu zagotovljena naloga, da skupaj z Zvezo komunistov, SZDL in Zvezo socialistične mladine načrtuje in oblikuje preobrazbo naše družbe. Vse to se je odražalo tudi v delu OOZS SAZU v minulem letu.

Osnovna organizacija na akademiji vključuje danes 155 delavcev, kar je manj kot ob koncu leta 1978. Padec je razložljiv z osamosvojitvijo delavcev Jugoslovanske avtorske agencije, po drugi strani pa je posledica večjega števila pogodbeno vezanih uslužbencev, ki so z upokojitvijo prenehali plačevati članarino. Ena najbolj pomembnih nalog, s katero se je v preteklem letu moral soočiti izvršni odbor, so bile priprave na novi zakon o SAZU. Ker so nanj vezani vsi samoupravni akti, ki določajo mesto in vlogo inštitutskega dela akademije, je to vprašanje temeljnega pomena za našo delovno organizacijo. Razprava še ni končana in prehaja v odločilno fazo. Ob tej nalogi so bile predmet razprave predvsem naslednje teme: ocena in sprejem zaključnega računa, priprave na proslavo 60-letnice KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov, osnutek

zakona o usmerjenem izobraževanju, priprave na akcijo NNP ter sprejemanje vrste samoupravnih sporazumov. Odbor se je sestel takoj po potresu v Črnogorskem primorju in iz svojih sredstev nakazal pomoč prizadetim.

Prav tako razgibano je bilo delo po komisijah. Komisija za strokovno in družbeno izobraževanje je organizirala predavanje tov. Draga Košmrlja o aktualnem političnem položaju v svetu in pripravila vodstva po vseh pomembnejših umetnostnih razstavah v Narodni galeriji, Moderni galeriji in razstavišču Arkade. Posebno topel sprejem je doživelo predavanje podpredsednika IO, tov. Tonklija o entomološki odpravi v Nepal. Pomembne naloge je opravila tudi komisija za socialno varnost, ki je kot vsako leto doslej, poslala določeno število delavcev akademije na preventivne zdravstvene preglede v Rogaško Slatino, organizirala cepljenje proti gripu, prehrabene bone ter posredovala nakup ozimnice in kurjave. Nekaterim delavcem z nižjimi osebnimi prejemki je omogočila tudi finančne podpore. Kar zadeva šport in rekreacijo, velja omeniti udeležbo na vsakoletnih Pohodih po poteh tovarštva in spominov, ki jih organizira Aktiv mladih. Že več let potekajo tekmovanja v smučanju. Izmenoma jih prirejata ljubljanski in postojnski del SAZU. Ob zaključnem računu je SDS namenil nekaj več sredstev za obisk dedka Mraza. Tako je bila tudi obdaritev otrok nekoliko bogatejša. Poslovanje BVP je po nekaterih predhodnih kadrovskih in tehničnih težavah spet normalno steklo. Na pobudo IO OOZS je akademija dobila v najem dve počitniški prikolici. Z njima bo tudi našim delavcem omogočeno cenejše letovanje na morju.

Na občnem zboru OOZS SAZU 20. XII. 1979 je bil izvoljen nov izvršni odbor v sestavi: Franca Buttolo, Olga Dežman-Jokić, Alenka Gložančev, Marija Gorenšek, Jurij Hajna, Božena Kafol, Marija Kovič-Brezigar (tajnica), Vojislav Likar (predsednik), Meta Novak, Damjan Prelovšek (podpredsednik), Marija Stanonik, Marina Šinigoj in Ivan Turk.

INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE SAZU

Poročilo o delu v letu 1979

V l. 1979 so bili na Inštitutu za marksistične študije SAZU redno zaposleni asistent mag. Aleš Erjavec, asistent Vojislav Likar in tajnica Zvezdana Bizjak-Pitamic. Zaradi interdisciplinarne usmerjenosti inštituta je pri njegovem delu sodelovalo večje število zunanjih sodelavcev.

V l. 1979 je inštitut v sklopu raziskovalnega programa SAZU prijavil raziskovalno nalogo »Zgodovina in razvoj marksistične misli na Slovenskem«, ki se deli na tri podnaloge (1. »Zbrana dela Borisa Zihlerla« (Raziskovalni načrt za pripravo in izdajo), 2. »Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa« (Raziskovalni načrt za pripravo in izdajo) in 3. »Aktualna vprašanja teorije znanosti in marksizem«.

1. podnaloga: »Zbrana dela Borisa Zihlerla« (Raziskovalni načrt za pripravo in izdajo)

Na podlagi izdelane bibliografije del Borisa Zihlerla je potekalo v prvi fazi zbiranje bibliografskih enot (iskanje, zbiranje in fotokopiranje revijalnih in časopisnih člankov in prispevkov) ter dopolnjevanje bibliografije, da bi se na podlagi kompletnega gradiva lahko odločili za tematske sklope, ki bi bili potem dodelani in izdelani v posameznih zvezkih. Letos je bilo najpomembnejše iskanje nekaterih člankov, ki jih dosedanja bibliografija še ni upoštevala; gre za članke iz predvojnega obdobja, ki so izhajali zlasti v »Književnosti«, »Gledališkem listu« in »Akademske glas«, pa tudi v nekaterih lokalnih listih. Za predvojno obdobje je bilo potrebno tudi preverjanje identitete člankov, ki so bili objavljeni pod različnimi psevdonimi. Zaradi tega je potekalo dosedanje delo v raznih arhivih in v razgovorih z Zihlerlovimi nekdanjimi sodelavci.

Gradivo za prvo povojno obdobje smo iskali tudi v Beogradu, v arhivu Instituta za društvene nauke, arhivu Instituta za radnički pokret, arhivu CK ZKJ, kjer so delno ohranjena gradiva predavanja višje partijske šole. Ugotovili smo, da je Zihlerl tudi v letu 1949/50. sicer redno predaval, pozneje — do leta 1955 — pa občasno, vendar predavanja, kakor kaže, niso ohranjena. Tako smo v nadaljnjem pripravljanju vezani predvsem na slovenske vire in na nadaljnje razgovore, predvsem z Zihlerlovimi predvojnimi in medvojnimi sodelavci. (Dokaj nejasno je obdobje »Agitpropa«, kjer se razumljivo najpogosteje pojavljajo razni psevdonimi.)

Izdelan je bil predlog urejanja Zbranih del Borisa Ziherla in pripravljen je bil koncept prvega zvezka.

Nadaljevalo se je delo na raziskavi »Zgodovina marksizma na Slovenskem«, kjer sta bila sestavljena prikaz in analiza gradiva za obdobje od leta 1933 do 1935.

Na podlagi navedenega raziskovalnega dela smo sodelovali na znanstvenem posvetovanju »Ziherlovi dnevi«; organizirali sta jih Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo in naš inštitut in to v Ljubljani od 17. do 18. oktobra 1979. Uvodni govor je imel dopisni član dr. Boris Majer, zunanja sodelavka Neda Brglez pa je sodelovala z referatom »Bibliografska in biografska podoba Borisa Ziherla«.

2. podnaloga: »*Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa*« (Raziskovalni načrt za pripravo in izdajo)

Pri raziskovalni podnalogi »Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa« je zaenkrat sodelovalo 12 sodelavcev, ki so se sestajali na rednih delovnih sestankih. Najprej so pregledali, podrobno obravnavali in z neznatnimi dopolnitvami sprejeli načrt celotne slovenske izdaje del Marxa in Engelsa, ki ga je pripravil dr. Božidar Debenjak, kar je služilo skupini raziskovalcev za izhodišče in podlago vsega nadaljnjega dela. Sprejeta je bila predlagana tematska razdelitev izdaje na 7 tematskih sklopov, ki zajemajo 1. Raziskovanja, 2. Razlage, programe in dokumente političnega boja, 3. Zgodovino, 4. Polemike, 5. Publicistiko, 6. Pisma in 7. Dokumente in pričevanja.

Na podlagi tega načrta celotne izdaje je bila pripravljena karto-teka naslovov Marxovih in Engelsovih del. Sestavljena je bila tudi prioriteta lista izdaje za prvo petletno obdobje, pri čemer so bile upoštewane potrebe (predvsem dela, ki jih še nimamo v slovenskem prevodu kot npr. Grundrisse, Zur Kritik der Politischen Oekonomie, Sveta družina, spisi o ruskem carizmu itd.), kot tudi aktualnost in seveda ne nazadnje tudi trenutne realne možnosti. Na podlagi prioritete liste so bili določeni uredniki in pisci spremnih študij k tistim zvezkom, ki naj bi prišli prvi na vrsto za izdajo. Tako so bili doslej pripravljene in podrobno obravnavani ter sprejeti predlogi za izdajo Marxove disertacije in spremljajočih ekscerptnih zvezkov, za »Nemško ideologijo«, za »Grundrisse« in za »H kritiki politične ekonomije«, v pripravi pa sta še načrta za izdajo »Svete družine« in spisov o Rusiji.

Čeprav je program prvega leta predvideval samo izdelavo pilotske študije (tj. izdelavo podrobnega načrta in razčlenitev celotne izdaje), že tečejo dela pri pripravi prvih dveh zvezkov, ki sodita v program za prihodnje leto (prevajajo se Marxova disertacija in spisi o ruskem vprašanju). Pred dokončanjem je tudi priročni terminološki slovar ključnih terminov iz Marxovega in Engelsovega opusa, ki je izdelan na osnovi registra k MEID in obstoječih prevodov Marxovih in Engelsovih del in katerega naloga bo poenotenje terminologije in s tem tudi prevodov.

Sodelavci so obiskali Institut za medunarodni radniški pokret v Beogradu in se dogovorili za sodelovanje.

3. podnaloga: »Aktualna vprašanja teorije znanosti in marksizem«

3.1. Geneza in struktura

V dosedanjih raziskavah geneze in strukture ter njune povezave oz. odnosov, je šlo predvsem za raziskavo francoskih avtorjev. Pri tem se je raziskava zaenkrat omejila na sisteme, ki obravnavajo navedene koncepte (1.) v posameznih znanostih (biologija, psihologija, matematika, sociologija, zgodovina, psihoanaliza) in v filozofiji ter (2.) na zgodovinsko razmerje obeh konceptov v zgodovini navedenih področij.

Na podlagi dosedanje raziskave sta se razkrili dve bistveni nezadostnosti zastavljene teze:

(1.) Zaenkrat še ni možen historični pregled oz. analiza obeh konceptov, saj še ni razjasnjeno, kaj sploh lahko razumemo z obema pojmom, ki se poleg tega prekrivata še z vrsto drugih (evolucija, sistem, organizacija itd.).

(2.) Postalo je razvidno, da je odnos geneze in strukture bistveno odvisen od konceptov (a) dialektike in (b) zgodovine, kar pomeni, da bo treba raziskavo razširiti na obravnavo le-teh, od katerih predvsem prva sploh šele omogoča jasnejšo postavitev problematike, statusa, vloge in odnosa geneze in strukture.

Zaradi tega se je raziskava v l. 1979 namesto na avtorje osredotočila na analizo osnovnih pojmov in povezav, s čimer bo potrebno nadaljevati tudi prihodnje leto.

3.2. Znanost, znanstvena praksa in epistemologija

Raziskava, ki zajema obravnavo epistemoloških teorij, se je najprej osredotočila na kratek zgodovinski prerez francoske epistemološke tradicije (Meyerson, Brunschvicg, Poincaré), kar je

omogočilo izpostaviti tisto problematiko, ki je vseskozi v ospredju zanimanj najrazličnejših sodobnih avtorjev. Tu gre predvsem za vprašanje narave in zgodovine znanosti in njenega odnosa do epistemologije, ki je povezano s problematiko kontinuitete in diskontinuitete tako v sami zgodovini znanosti kot tudi v refleksiji te zgodovine.

Izkazalo se je, da je ta problematika konvergirala v Bachelardovi teoriji znanosti, ki se postavlja na stališče diskontinuitete, tj. zastopa stališče revolucije (in ne evolucije) znanstvenih teorij ter tako omogoča večino sodobnih zastavitev te problematike.

Raziskava je pri tem upoštevala na eni strani dela M. Pêcheuxa, M. Fichanta in P. Raymonda, ki izhajajo iz Althusserjeve šole marksizma, pri tem pa razrešujejo vprašanje odnosa zgodovine znanosti do epistemologije precej različno, po drugi strani pa delo Georges-a Canguilhema. Vsi omenjeni avtorji se neposredno ali posredno navezujejo na epistemološke koncepte in kategorije G. Bachelarda (predvsem na koncepte epistemološkega preloma, epistemološke ovire, predelave in rekurence). Zato se bo raziskava v prihodnjem letu usmerila v natančnejše proučevanje in kritično obravnavo teh konceptov ter skušala ugotoviti njihovo teoretsko relevantnost in plodnost. Na podlagi natančnejše in poglobljene analize Bachelardovega epistemološkega opusa bo mogoče podati tako retrospektivno kot perspektivno sliko epistemološke tradicije ter obenem pokazati, v čem je njen možni prispevek k historično-materialistični obravnavi vprašanja teorije znanosti in kje ostaja zaradi spregledanja konkretnih historičnih pogojev formiranja znanstvenih teorij in praks še ujeta v meščanske filozofske koncepcije.

3.3. Problemi formalizacije

Raziskava za l. 1979 zajema:

Oris predpostavk Fregejevega pojmovnega zapisa, ki je obenem začetek in eno najbolj bogatih del sodobne logike.

Pregled Leibnizove tradicije programa zgradbe računa in univerzalne govornice.

Russellov ugovor, ki je z izpostavitvijo antinomije v samem jedru Fregejevega dela (nadomestitev slovničnih kategorij s formalnimi termini) pokazal vprašljivost predlaganega razlikovanja med govornico in zapisom.

Oris Russellove teorije tipov kot odgovora na prej zastavljeno vprašanje ter določitev njenih mej.

Iztek krize osnov formalizacije v korespondenčno teorijo resnice, Tarskijevo razlikovanje predmetne in meta-govorice, ter opozorilo na sodobne semantične teorije, ki se opirajo na tarskijansko tradicijo.

Pregled začetkov teorije množic ob vprašanju omejitve domene znanosti.

Asistenta mag. Aleš Erjavec in Vojislav Likar sta bila na enotedenskem študijskem bivanju na L'Institut d'histoire des sciences pri Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S.) v Parizu, ki se ukvarja s podobno epistemološko problematiko.

Ob tej priložnosti sta obiskala tudi Centre d'Études et de Recherches Marxistes (C.E.R.M.) in se dogovorila za sodelovanje na tem raziskovalnem področju.

Objave:

B. Majer:

Ustvarjalna sinteza marksistične teoretične misli in strategije socializma. Delo 13. 2. 1979.

Stvaralačka sinteza marksistične teoretske misli i strategije socijalizma. Dometi 1979, številki 1—2.

Marksistična estetika v samoupravni izkušnji. Delo 21. 3. 1979.

Dnevnik 21. 3. 1979 pod naslovom: K ustvarjalni sintezi.

Zakaj v ZK potrebujemo teoretično delo? Komunist št. 19, 4. 5. 1979.

Revolucionarni demokrat dr. Anton Fister. Naši razgledi št. 9, 11. 5. 1979.

Šest desetletij boja in dela jugoslovanskih komunistov. Objavljeno v X. jubilejni številki biltena: »Tabor slovenskih pevskih zborov« 16.—24. 6. 1979.

Pluralizem samoupravnih interesov in kulturna ustvarjalnost. Komunist št. 28, 29 in 30, 1979.

Otvoritveni govor ob začetku »Ziherlovih dnevov«. Delo 18. 10. 1979 in Borba 20. 10. 1979 (Zagreb).

Kultura, revolucija in današnji čas. Objavljeno v knjižnici, ki sta jo izdala Plenum kulturnih delavcev OF in Cankarjeva založba 1979.

A. Erjavec:

Estetske koncepcije Luciena Godmanna. Časopis za kritiko znanosti, št. 27—28, str. 149—197, 1979.

Estetske koncepcije Lisjena Goldmana. Ideje, št. 3/4, str. 109—136, Beograd 1979.

Ruski formalizem (v luči analogij in njegove vloge v sodobni francoski strukturalni umetnosti teoriji). *Anthropos*, št. I—II, Ljubljana 1979..

Marksizem med stalinizmom in krščanstvom (Iz sodobne estetike: Roger Garaudy). Delo (Književni listi), 9. 8. 1979, str. 14—15.

Marksizem med genezo in strukturo (Iz sodobne estetike: Lucien Goldmann). Delo (Književni listi), 2. 8. 1979, str. 14—15.

Osrednja kategorija je človek (Iz sodobne estetike: Henri Lefebvre). Delo (Književni listi), 19. 7. 1979, str. 14—15.

Strukturalna umetnostna teorija (Iz sodobne estetike: Ruski formalizem in francoski strukturalizem). Delo (Književni listi), 15. 11. 1979, str. 18—19; II. del — 22. 11. 1979, str. 18—19; III. del — 6. 12. 1979, str. 18—19.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Poročilo o delu v letu 1979

S 1. januarjem 1979 je začel delati v inštitutu mag. Stane Granda kot asistent in je s tem inštitut dobil prvega delavca za novejšo zgodovino. V tem letu je sporazumno prenehala z delom v inštitutu strokovna delavka Jelka Milošević-Perko; nato je inštitut zaposlil kot strokovno delavko Dragico Bradeško. Asistent za starejšo zgodovino Darja Miheličeva je bila v letu 1979 reelegirana kot asistent. Tako so ob koncu leta v inštitutu v rednem delovnem razmerju en znanstveni svetnik, en strokovni svetnik, dva asistenta in ena strokovna delavka, kar je še vedno mnogo premalo za obsežne naloge, ki jih ima inštitut.

Publikacije. Pri obsežni seriji publikacij pod naslovom »Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, enciklopedična obravnava po panogah«, je od prvega dela pod naslovom »Zgodovina agrarnih panog« izšel prvi zvezek že leta 1970, delo na drugem (in sklepnem) zvezku tega dela pa je zastajalo zaradi drugih obveznosti avtorjev. V letu 1979 so bila dokončno rešena že prej dogovorjena formalna vprašanja tako, da je založnik dela Državna založba Slovenije, izdajatelj pa je SAZU oz. njen Zgodovinski inštitut Milka Kosa. V tem letu so bili dokončani vsi teksti vključno z nemškim in francoskim résuméjem, ki vsebinsko ne bosta enaka in bosta oba skupaj imela okrog 100 tiskanih strani. Vsi dokončani teksti so bili oddani v tiskarno in so tudi že stavljani. Za leto 1980 ostanejo v bistvu še lomljenje in lomljenje korekture ter dokončanje osebnih, krajevnih in stvarnih registrov, ki bodo imeli skupaj

okrog 100 strani in jih je mogoče dokončati šele ob lomljenih korekturah. Publikacija bo imela približno isti obseg kakor prvi zvezek (okrog 650 strani).

V okviru programa Medakademijskega odbora za leksikon in atlas jugoslovanskih pokrajin v srednjem veku in v XVI. stoletju se dela na historični topografiji Slovenije, pri čemer naj bodo provizorične izdaje za posamezne pokrajine podlaga za kasnejši tiskani tekst. Doslej je izšla provizorična izdaja za Kranjsko (Milko Kos, Gradivo za historično topografijo Slovenije, za Kranjsko do leta 1500, I—III, Lj. 1975). Zdaj se zdi realizaciji najbližji tekst za Prekmurje, delo zunanjega sodelavca dr. Ivana Zelka, kjer je gradivo zbrano, rešiti je treba še vprašanja reprodukcije, registra in kart, tako da obstoji upanje, da bi mogel biti tekst objavljen v letu 1980.

Vprašanje izdaje korespondence in ev. tudi nekaterih rokopisov in objav dr. Henrika Tume, važnih za politično zgodovino in posebej za zgodovino socializma, je dobilo konkretno obliko s tem, da je redakcijo te izdaje prevzel dr. Jože Pirjevec, docent za slovansko zgodovino na tržaški univerzi, in da so to misel načelno odobrili znanstveni svet inštituta, razred in predsedstvo. Gradivo je v glavnem zbrano, potrebni so pa še pretipkavanje tekstov, izdelovanje registrov in opomb ter edicijski uvod.

Delo na virih in historični bibliografiji. V okviru dolgoročnega načrta za diplomatarij za slovensko zgodovino v srednjem veku je strokovni svetnik B. Otorepec nadaljeval s kopiranjem in strokovno obdelavo nadaljnjih 108 listin iz let 1407—1437 iz kronološke zbirke listin Arhiva Slovenije, transkribiral in obdeloval 118 listin benediktinskega samostana v Gornjem Gradu iz let 1140—1355, ki so bile iz Štajerskega deželnega arhiva vrnjene Nadškofijskemu arhivu v Ljubljani, tako da se je s tem in z drugim manjšim fondom vred število evidentiranih listin povzpelo na 4036 primerkov. V okviru priprav za izdajo fevdnih knjig grofov Celjskih iz let 1436 do 1461 je končal s prepisom rokopisa, ki je bil vrnjen iz Državnega arhiva na Dunaju (B 313, fol. 107—139 v, 70 strani, s 121 vpisi fevdnih podelitev in številnimi omembami srednjeveških toponimov) in bo nadaljeval z lokalizacijo toponimov in identifikacijo celjskih vazalov ob primerjavi z listinami Celjskih grofov, ki bodo predane z Dunaja, in drugim rokopisom celjskih fevdnih knjig. V dneh od 25. junija do 6. julija 1979 je v Koroškem dežel-

nem arhivu v Celovcu nadaljeval s pregledom bogatega listinskega gradiva, ki se tiče ozemlja SR Slovenije.

Dr. Miroslav Pahor zaradi bolezni ni mogel nadaljevati svojega dela na izdaji piranskih statutov, upati pa je, da mu bo to mogoče zdaj s pomočjo njegovega novega sodelavca prof. Janeza Šumrada. Asistentka Darja Mihelič je nadaljevala z delom na izdaji najstarejše piranske notarske knjige iz let 1282—1287 (1289) in sicer z usklajanjem in prepisovanjem teksta ter z deli na edicijskem uvodu in seznamih. Zaradi ponovnega pomanjkanja deviznih sredstev tudi v tem letu ni bilo mogoče izvesti dela v arhivu v Innsbrucku v zvezi s projektirano publikacijo virov za zgodovino slovenskih kmečkih uporov do vključno leta 1515.

Asistent za novejšo zgodovino Stane Granda je skoraj dokončal delo na pregledu rokopisne zapuščine Henrika in Etbina Coste, kolikor se ta zapuščina nahaja v Jugoslaviji; drugi del te zapuščine se nahaja v Leningradu, kjer so že izrazili željo po sodelovanju z nami pri njenem pregledu in ureditvi. Poleg tega je začel sistematično delati na ugotovitvi stanja korespondence važnejših slovenskih politikov v 19. stoletju in na pripravljalnih delih za izdajo izbranih virov za revolucionarno leto 1848/49 na Slovenskem.

Kar se tiče slovenske historične bibliografije, zajema zadnja publikacija tekoče bibliografije v Zgodovinskem časopisu za leto 1975 publikacije do vključno leta 1972. Predvideva se, da bo mogla bibliotekarka Olga Janša-Zorn v letu 1980 objaviti tekočo bibliografijo za leta 1973—1977. Vse delo na tekoči in še bolj na retrospektivni bibliografiji zastaja zaradi drugih obveznosti vseh tistih, ki delajo na njej. Znanstveni svet inštituta je sklenil na zadnji seji, da si bo inštitut prizadeval pridobiti posebno mesto za delavca, ki bo zadolžen za bibliografijo.

Delo na drugih publikacijah. Pri deloma že omenjenem delu na historični topografiji slovenskega ozemlja v srednjem veku je zdaj težišče na gradivu za historično topografijo za Slovensko Štajersko, kjer delo vodi znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik. V letu 1979 je nadaljeval in skušal dokončati redakcijo gradiva od črke K do vključno črke R, kar je zajelo okrog 15.500 toponimov. Pri tem je sodelovala asistentka D. Miheličeva tako, da je delala na končni redakciji kartoteke tujih oblik slovenskih krajevnih imen za nadaljnjih 4500 toponimov Slovenske Štajerske. Ob novo evidentiranem gradivu sta tako dr. Blaznik kakor B. Otorepec že mogla dopolnjevati tako gradivo v M. Kosovi publikaciji za Kranjsko

kakor tudi v dotlej zbranem arhivu za Slovensko Štajersko. Ko bo izšlo tako delo dr. I. Zelka za Prekmurje kakor tudi publikacija za Slovensko Štajersko, bomo imeli vsaj v provizorični obliki zbrano gradivo za slovensko ozemlje v okviru predvojne Jugoslavije; odprto pa je doslej vprašanje dela za Slovensko Primorje in za slovensko ozemlje zunaj Jugoslavije.

Kar se tiče drugih monografij, je omeniti, da je asistentka D. Miheličeva nadaljevala z delom o agrarnem, neagrarnem in družbenem razvoju Pirana med 1280 in 1340 in pod vodstvom dr. P. Blaznika na razvoju agrarne kolonizacije jeseniškega območja. Nekatera dela, ki jih ima inštitut v svojem programu, pa še niso privedla do konkretnih rezultatov, ker avtorje absorbirajo druge obveznosti, med njimi tudi delo na izdaji Kosovih rokopisov in objav o zgodovini kolonizacije in pa delo o nekaterih spornih vprašanih razdobja med francosko revolucijo in ustanovitvijo Kraljestva Ilirije.

Izvajanje arhivskega sporazuma iz l. 1923 z Avstrijo. Sodelovanje pri tem delu ne spada v program znanstvenega raziskovanja inštituta v ožjem smislu besede in ne more biti dvoma o tem, da to delo ovira delavce in zunanje sodelavce inštituta pri drugih nalogah. Vendar pa dosežki tega dela, pri katerem je njihovo strokovno sodelovanje nujno potrebno, pomenijo povečanje našega kulturnega patrimonija, obenem pa olajšujejo znanstveno raziskovanje prevzete gradiva, kar je deloma razvidno iz že navedenih podatkov. V letu 1979 je B. Otorepec prevzel med 17. in 22. decembrom 106 samostanskih listin in prvih 200 listin iz skupine notranjeavstrijskih listin, dr. P. Blaznik pa je sodeloval pri prevzemu okoli 120 fasciklov raznih arhivalij. Glavno delo na tem področju v letu 1979 pa ni bilo v prevzemanju arhivalij in v sestankih z avstrijskimi eksperti, ampak v internem delu doma, v izdelavi elaboratov in v sestankih slovenskih in jugoslovanskih ekspertov. Delo še ni končano, na eni strani zato, ker še niso bile izročene obsežne arhivalije, ki so nam jih Avstrijci že priznali, na drugi strani pa zaradi nekaterih zelo pomembnih še spornih vprašanj.

Znanstveni svet, uprava in biblioteka. Znanstveni svet je imel v letu 1979 tri seje, in sicer 23. aprila, 14. junija in 7. decembra. Strokovni svetnik B. Otorepec je opravljal posle tajnika inštituta in imel zaradi financiranja inštituta mnogo dela (242 dopisov, poročila, bibliografije, pogodb z RSS, delovni in kadrovske načrti in

drugo). Zato je na njegovo željo sklenil znanstveni svet predlagati, da se v prihodnjem letu osvobodi tajniških poslov in da postane novi tajnik asistent mag. Stane Granda. Posle v zvezi z inštitutsko knjižnico in tehnične posle v zvezi z biblioteko (povečana za 334 zvezkov) in upravo je opravljala strokovna delavka Jelka Milošević-Perko, za njo pa Dragica Bradeško.

Posebno delo delavcev na inštitutu. Pri delu za II. zvezek Zgodovine agrarnih panog so bili vsi trije avtorji (dop. član dr. S. Vilfan, ki je napisal večino teksta, in pa akad. B. Grafenauer in znanstveni svetnik dr. P. Blaznik, ki sta napisala vsak po eno poglavje) obenem člani ožje redakcije tega dela. Pri tem je opravil dr. P. Blaznik vse tisto redakcijsko delo, ki ga je bilo potrebno opraviti pred oddajo rokopisa v tiskarno, zdaj pa opravlja korekture in vzdržuje vse druge stike s tiskarno; obenem dela na stvarnem registru dela, da bi ga bilo mogoče oddati čimprej po prejemu lomljene korekture in zajema pri tem tudi tekste drugih avtorjev, samo akademik Grafenauer je izdelal stvarni register za svoj del in ga bo potrebno uskladiti z registrom za druge dele. Na podoben način pripravlja asistentka D. Miheličeva dokončanje in oddajo osebnega in krajevnega registra ter sodeluje še pri nekaterih delih za to publikacijo.

Strokovni svetnik B. Otorepec je poleg vsega že omenjenega dela tudi v tem letu predaval zgodovinske pomožne vede za slušatelje zgodovine in umetnostne zgodovine po tri ure tedensko, imel vaje iz paleografije za dva podiplomska študenta zgodovine, bil je član izdajateljskega sveta in uredništva Kronike, sodeloval na SAZU v odboru za medsebojna delovna razmerja in sodeloval aktivno na simpoziju ob 750-letnici Kamnika 25. in 26. oktobra.

Asistent mag. Stane Granda je sodeloval še pri nekaterih simpozijih in sestankih, imel referat o razvoju statistike in statističnem gradivu na zborovanju arhivskih delavcev v Radencih 26. do 28. septembra, še pred odhodom iz Inštituta za zgodovino delavskega gibanja pa je dokončno uredil dva zvezka Prispevkov za zgodovino delavskega gibanja, ki sta izšla v letu 1979.

Asistentka D. Miheličeva je poleg vsega že omenjenega inštitutskega dela opravljala tudi v tem letu posle tajnika Zgodovinskega društva za Slovenijo in tajnika izdajateljskega sveta Zgodovinskega časopisa, do srede 1979 pa je bila tudi predsednik aktiva mladih delavcev na SAZU.

Strokovni delavki J. Milošević-Perko in Dragica Bradeško sta poleg že omenjenega dela opravljali še tipkarske posle v zvezi s predvidenimi publikacijami.

Drugo delo. Akciji za informiranje javnosti o delu SAZU je prispeval tudi inštitut z informacijami na tiskovni konferenci, na radiu in v publikaciji »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. Raziskovalni program inštitutov Slovenske akademije znanosti in umetnosti«. Ljubljana 1979.

Akad. Fran Zwitter zastopa SAZU in inštitut v Jugoslovanskem komiteju za historične vede, katerega naloga je gojiti stike z Mednarodnim komitejem za historične vede, njegovimi komisijami in kongresi; v letu 1979 so bile tu najbolj aktualne naše priprave za sodelovanje na XV. mednarodnem kongresu za historične vede v Bukarešti l. 1980. Udeležil se je tudi znanstvenega sestanka o postanku Jugoslavije l. 1918 v Iloku v dneh od 17. do 19. V. 1979. Ni pa se mogel udeležiti seje Jugoslovanskega komiteja za zgodovino II. svetovne vojne 30. X. 1979 v Beogradu, kjer ga je nadomeščal znanstveni svetnik dr. T. Ferenc iz Inštituta za zgodovino delavskega gibanja.

Akad. B. Gratenaer se je udeležil v zadnjih dneh septembra 1979 seje jugoslovansko-češkoslovaške komisije historikov v Pragi, ki je razpravljala o problematiki dobe prehoda iz fevdalizma v kapitalizem. Postal je član družbenega sveta za izdajo zgodovine narodov in narodnosti Jugoslavije. Ni pa se mogel udeležiti seje Medakademijskega odbora za balkanologijo v Beogradu 12. decembra 1979, kjer ga je nadomeščal univ. prof. dr. Ignacij Voje.

Dopisni član dr. S. Vilfan se je udeležil zasedanja Mednarodne komisije za zgodovino stanovskih skupščin v Madridu 24.—27. IX. 1979 z referatom v plenumu o nekaterih odprtih vprašanih pokrajinskih stanov in njihovih zborov in pa zasedanja Mednarodne komisije za zgodovino mest v Bruslju 4.—7. oktobra 1979, ki je obravnavalo vprašanje odnosov med centralno oblastjo in mesti.

Objave:

P. Blaznik:

O preselitvi loških podložnikov. Loški razgledi 26, 1979, str. 77—89.

B. Otorepec:

Gradivo za starejšo zgodovino Ljubljane v nekaterih italijanskih in avstrijskih arhivih. Arhivi 1, 1978, str. 19—21 (izšlo 1979).

Doneski k zgodovini srednjeveškega Kamnika. Zbornik »Kamnik 1229—1979« (v tisku).

Iz najstarejše zgodovine krajev v kamniški občini. Prav tam (v tisku).

Listina iz 1232 in starejša zgodovina Kamnika. Prav tam (v tisku).

St. Granda:

Lojze Zumer, Delež gozdov v slovenskem prostoru. ZČ 32, 1978, str. 510 do 512.

Janez Stergar, Oris zgodovine Počitniške zveze Slovenije. ZČ 33, 1979, str. 192—193.

Tone Strojín, Dr. Henrik Tuma. Prispevki za zgodovino delavskega gibanja 17, 1977, str. 189—190.

Časopis za zgodovino in narodopisje, letnik 47. Kronika 27, 1979, str. 73—74. Novo mesto skozi čas. Kronika 27, 1979, str. 78—79.

Kronika, 26. letnik. Delo 1979, št. 85.

Bralcu v pouk in razmislek. Delo 1979, št. 119.

Tehtna opozorila razprav. Delo 1979, št. 225.

D. Mihelič:

Izšlo pet od šestih objav, ki so v Letopisu 29. knjiga označene kot »v tisku« (razen Socida...).

Poslovanje in življenje nekaterih Peronijev v srednjeveškem Piranu. Kronika (v tisku).

Zgodovinsko društvo za Slovenijo 1976—1978. ZČ 32, 1978, str. 497 do 499.

VII. jugoslovanski simpozij o pouku zgodovine. ZČ (v tisku).

Kdo poučuje zgodovino na naših šolah. Prosvetni delavec 1979, št. 2, str. 5.

Za usklajeno delo fakultet. Prosvetni delavec 1979, št. 13, str. 4.

Ferdo Gestrin, Pomořstvo srednjeveškega Pirana. Kronika 27, 1979, str. 76—77.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT
FRANCETA STELETA

Poročilo o delu v letu 1979

Program, zajet v naslovu »Temeljne raziskave slovenske umetnostne preteklosti«, želi obseči izbrana poglavja, ki v slovenski umetnostni zgodovini še niso dovolj osvetljena ali sploh še ne načeta, in nekatere naloge, ki so nujne spremljevalke razvoja stroke. Realiziral se je po načrtu, dasi smo ga morali zaradi zmanjšanih sredstev v nekaterih podnalogah nekoliko skrčiti.

Izpopolnjevanje dokumentacijskega aparata je temeljna sestavina inštitutskega dela in s svojim pomenom presega trenutne potrebe raziskovalnih nalog; zato ni niti časovno niti tematsko omejeno. Obsega predvsem različne kartoteke: spomenikov, umetnikov, ikonografije, v načrtu pa so še slogovne kartoteke; poseben pododdelek je specialna kartoteka arhitekture. V kartoteke se stekajo ekscerpti in kserokopije iz domačih in tujih periodik in iz strokovne literature, zlasti še iz lokalnih zgodovin in kronik (tudi rokopisnih). Sproti vnašamo tudi izsledke terenskih raziskovalnih poti, ki se seveda ne omejujejo samo na tekoče naloge, marveč skušajo obiskane objekte zajeti in popisati v celoti in jih tudi fotografsko dokumentirati. Pri dokumentacijskem delu, ki ga vodi višja strokovna sodelavka Vera Baloh, sodelujejo vsi člani inštituta.

Vzporedno s pregledovanjem literature nastaja bibliografija, vezana na spomenike in umetnike.

Delno se je pomnožila zbirka arhivskih registrov in arhivskih izpisov, prav tako tudi zbirka načrtov.

Fototeka se je obogatila s številnimi terenskimi posnetki, delno tudi s starejšimi, že dokumentarnimi fotografijami objektov, ki jih ni več ali so predelani. Zaradi skrčenih sredstev smo, na žalost, morali prenehati z zbiranjem hemeroteke.

Redakcija virov za umetnostno zgodovino Slovenije je tudi v tem letu obsegala kritične prepise in komentiranje rokopisne ostaline J. G. Thalnitscherja. Za objavo sta pripravljena teksta »Cypressus Labacensis« in »Marianale Carnioliae« in upamo, da ju bomo leta 1980 v primerni obliki razmnožili. Prepisi so zvesti originalnemu zapisu z vsemi abreviaturami, ki so razložene v dodatku. — Nadaljevalo se je prepisovanje in komentiranje rokopisa »Bibliotheca Labacensis publica«; ker je vsebina rokopisa interdisciplinarna, bo treba za komentar pritegniti tudi druge stroke

(literarno zgodovino, muzikologijo in pod.) Redakcijsko delo opravlja asistent Aleš Rojec.

Priprave in zbiranje gradiva za umetnostnozgodovinski atlas Slovenije so zaradi preobremenjenosti zunanjih sodelavcev potekale počasneje kot bi želeli. V tem letu smo predvsem dopolnili in izpopolnili sezname spomenikov zgodnjega in zrelega srednjega veka in skicirali nekaj kart za parcialna poglavja gotske umetnosti (mojstri in delavnice).

Prvi poskusi sintetične obdelave arhitekture 19. stoletja na Slovenskem so pokazali potrebo po nadrobnejši analizi gradiva in ugotavljanju razmerja med arhitekturo 18. in 19. stoletja. Znanstveni sodelavec dr. Damjan Prelovšek je v tej smeri začel delati že v letu 1978 in v letu 1979 nadaljeval. Razen tega je s terenskimi ogledi dopolnjeval seznam spomenikov, zbiral arhivalne podatke in literaturo. Po načrtu je primerjalno pritezal tudi ustrezne spomenike beneške, furlanske, istrske, graške in osrednjehrvaške arhitekture 18. in 19. stoletja, vendar ta poseg ni mogel preseči značaja prvega sondiranja. V oktobru in novembru se je dr. Prelovšek mudil s štipendijo RSS v Benetkah, kjer je v tamkajšnjem Državnem arhivu (Archivio di Stato) zbiral podatke o umetnikih, ki so delovali tudi na Slovenskem. Izsledki sicer niso številni, vendar so dovolj pomembni. Med drugim se je razrešila tudi uganka rojštva in kiparskega šolanja kiparja Francesca Robba. Študij beneških baročnih spomenikov je osvetlil tudi nekatere probleme naše baročne arhitekture.

V okviru naloge je dr. Prelovšek sodeloval tudi z Ljubljanskim regionalnim zavodom za spomeniško varstvo pri izdelovanju nekaterih valorizacij (Cerknica, več ljubljanskih stavb).

Posebej velja omeniti izdajo monografije o zgodnjem delu arhitekta Jožeta Plečnika, ki je konec novembra izšla na Dunaju. Gre za Prelovškovo disertacijo, ki jo je avtor za objavo predelal in dopolnil z novimi podatki.

Študij slovenskega slikarstva 17. stoletja se je še vedno osredotočal na terensko zbiranje gradiva. Dr. E. Cevc je pregledal predvsem tiste okoliše na Dolenjskem in v Slovenskih goricah, ki doslej v tej smeri še niso bili preiskani, pridružile so se tudi nekatere lokalitete na Gorenjskem in na Vipavskem; pri tem je šlo predvsem za revidiranje sicer že znanih spomenikov ali za njihove fotografske posnetke. Število spomenikov se je s tem pomnožilo, kar velja posebno za zadnjo četrtino 17. stoletja, ko je slikarstvo pognalo spet močnejše domače, tudi lokalno vezane korenine.

Kakor lani, se je tudi to leto posrečilo korigirati in precizirati nekatere dosedanje datacije, največkrat v prid večji starosti. Nekatere vidnejše delavniške skupine so se zaokrožile, kljub temu pa ostaja slogovna podoba tega slikarstva še vedno dovolj neenotna in izrazito pluralistična. K temu so pripomogle tudi različne grafične predloge, ki so vnašale tudi v časovno mlajše slike zapoznele kompozicijske in ikonografske elemente. Arhivsko paberkovanje je navrglo več novih slikarskih imen, a te je le redkokdaj mogoče povezati z ohranjenimi spomeniki; večkrat je tudi težko določiti, ali gre za ustvarjalnega umetnika ali le za polihromatorja ali pleskarja. Komaj načet je problem stikov s Hrvatskim Zagorjem, kjer se kaže verjetnost slikarskega importa iz štajerske smeri. — Kolikor slikarstvo 17. stoletja ne kaže večje slogovne enotnosti, razkrivajo dosežki raziskav vsaj sorodne, pokrajinsko vezane inklinacije.

Podnaloga o kiparstvu na Slovenskem med gotiko in barokom, ki je bila sicer že pred dvema letoma v glavnem dokončana, je ob pisanju monografije, ki bo leta 1980 izšla pri Slovenski matici, doživela nekaj temeljnih dopolnitev, ki ne zadevajo samo kataloga spomenikov, marveč tudi delavniške grupacije. V tej zvezi so bili plodni tudi študijski obiski na Koroškem in nemškem Štajerskem, še posebej, kar zadeva kiparje Martina in Philiberta Pacobella in Vinzenca Cuminija.

Dodati je še, da je bilo v tem letu registriranih več na novo odkritih srednjeveških plastik, med katerimi zlasti Glava Janeza Krstnika iz srede 14. stoletja, ki jo je pridobila Narodna galerija, vzbuja tudi mednarodni interes.

Raziskovanje začetkov slovenske ilustracije in karikature je zorelo ob zbiranju podatkov o življenju in delu ilustratorjev domačinov in tujcev (z bogato kartotečno in fotografsko zbirko). Dosedanja nabirka del narekuje predvsem raziskavo umetniške ilustracije oz. njene vloge kot višje vrednote v oblikovanju tiskane knjige oz. strani; ta je ostala tudi v generaciji Vesnanov — razen z redkimi izjemami — še okrnjena in nerazvita in vključena v opisovanje snovnega besedila. To pa narekuje, da v sklepnem poglavju pritegnemo tudi dela generacije iz dvajsetih let našega stoletja. Za začetke karikature je treba poseči nazaj do leta 1848 in kolikor mogoče osvetliti njena družbena, socialna in politična izhodišča. Zaradi primerjave z evropsko karikaturo je bila posebna skrb posvečena tudi pregledovanju tistih tujih revij, ki so prihajale v roke naših mojstrov in nanje vplivale vsebinsko ali oblikovno.

Prav tako je veljalo preučiti tehnične zmogljivosti naših starejših tiskarn, ki so mogli pozitivno ali negativno vplivati na risarsko tehniko ilustratorjev.

Dokončana izčrpna bibliografija ilustracij in karikatur Maksima Gasparija z uvodno študijo čaka na objavo, zbrano ilustrativno gradivo pa na razstavo. To raziskovanje je opravljala višja strokovna sodelavka Vera Baloh.

V primerjavi z lanskim letom se je knjižni fond inštitutske biblioteke le skromno povečal. Z nakupi, zamenjavo in z darili je prejela knjižnica le okoli 200 novitet. Te je bibliotekarska referentka Vida Urek obdelala za abecedni imenski in za geselski katalog, hkrati pa je dopolnjevala stvarni katalog tudi za starejši knjižni fond. Obiskovalcem smo posredovali okoli 180 knjig in periodik, mnogim, zlasti študentom umetnostne zgodovine, pa smo omogočili študij ob specialnih kartotekah.

Dr. E. Cevc je v novembru predaval na zgodovinskem simpoziju, ki ga je priredilo v Kamniku v proslavo 750-letnice prve omembe mesta, Zgodovinsko društvo Slovenije, o umetnostnem pomenu kamniške preteklosti. Dr. E. Cevc se je v marcu udeležil mednarodnega strokovnega srečanja ob koncu velike razstave »Parlerji in lepi slog 1350—1400 (Evropska umetnost v času Luksemburžanov)« v Kölnu. Prireditelj razstave in srečanja je bil kölnski Schnütgen Museum. Na srečanju je predaval o plastiki na Slovenskem v času okoli leta 1400 in s tem dopolnil pregled naše kiparske situacije, ki jo je na razstavi častno zastopalo 6 izbranih eksponatov.

V maju se je dr. E. Cevc na povabilo Avstrijske umetnostne galerije udeležil odprtja razstave slovenskih impresionistov, ki jo je posredovala Dunaju ljubljanska Narodna galerija. — Hkrati je izrabil priložnost za študij v strokovnih bibliotekah in muzejih, predvsem pa za ogled nekaterih srednjeveških kiparskih spomenikov med Dunajem in Melkom.

V juniju je dr. E. Cevc na povabilo prireditelja bil na otvoritvi narodne razstave tapiserij v Lausanni in pri tem študijsko obiskal več srednjeveških in renesančnih spomenikov v Lausanni in v pokrajini Vaud.

Dr. D. Prelovšek je od srede oktobra do srede novembra bival študijsko v Benetkah (glej zgoraj), v maju pa se je mudil na Dunaju v zvezi z izdajo knjige o arhitektu J. Plečniku.

Dr. E. Cevc, Aleš Rojec in Vera Baloh so se v septembru udeležili mednarodnega kongresa za umetnostno zgodovino v Bologni in pri tem obiskali tudi Parma, Faenza in Forli.

Objave:

E. Cevc:

Slowenische Impressionisten und ihre Vorläufer. Slowenische Impressionisten und ihre Vorläufer aus der Nationalgalerie in Ljubljana. Wien, Selbstverlag der Österreichischen Galerie 1979, str. 9—31. (Razstavn katalog)

Die slowenische Malerei von der Romantik bis zum Impressionismus. Slowenische Malerei von der Romantik bis zum Impressionismus. Berlin, Nationalgalerie der Staatlichen Museen 1979, str. 5—17. (Razstavn katalog)

Renesančna reliefa v Škofji Loki in na Turjaku. Loški razgledi, 26, 1979, 37—44.

Slikar Marko Pernat. Koledar Aula Slovenica. Celovec.

D. Prelovšek:

Josef Plečnik. Wiener Arbeiten von 1896—1914. Wien, Tusch Verlag. 1979, 208 str.

Plečnikov prispevek k dunajski secesiji. Naši razgledi 9. 3. 1979, str. 141.

Dvorec Goričane. Goričane. Ljubljana, Zavod SR Slovenije za spomeniško varstvo 1979, str. 3—10. (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, 91.) (Soavtor.)

Arhitektura 19. stoletja v Sloveniji. Arhitektov bilten 1979, št. 42, str. 34—35.

Žalujoče Žale. Arhitektov bilten 1979, št. 43, str. 4—7.

Dvorec Zemono. Koledar »Lipa« za leto 1979.

A. Rojec:

Likovna umetnost. Ljubljana, Cankarjeva založba. 1979. 291 str. (Leksikoni Cankarjeve založbe.) (Prevod.)

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU

Poročilo o delu v letu 1979

Delo inštituta, ki ga je usmerjal in spremljal njegov znanstveni svet, se je odvijalo v skladu z raziskovalno nalogo Slovenija od predzgodovine do zgodnjega srednjega veka, ki je programski sklop št. 5 usmerjenega programa SAZU »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda«. V raziskovalno nalogo so bili pritegnjeni vsi delavci inštituta, pogodbeno pa so določene akcije vodili in v njih sodelovali zunanji arheološki strokovnjaki.

Inštitut je financiral terenske topografske akcije in problemska sondiranja določenih arheoloških točk. Topografija je zajela določena območja v regijah Koper, Sežana, Črnomelj, Murska Sobotna, Kočevje in Radovljica. Problemska sondiranja so zunanji arheologi izvedli na Belškem polju pod Koroško Belo zaradi predhodnih najdb kamnitih orodij in okruškov (izv. Gorenjski muzej v Kranju); v Dobovi so bili odkriti novi latenski grobovi (izv. Posavski muzej v Brežicah); na Gradišču v Šafarskem je ugotovljena naselbina iz starejše bronaste dobe (izv. Pokrajinski muzej v Murski Soboti); na Golovcu v Ljubljani je sondiranje pokazalo, da na hribu ni bilo prazgodovinske naselbine (izv. Mestni muzej Ljubljana); na Straži nad Brezovico je odkrita prazgodovinska naselbina, medtem ko so bile sonde v Čepljah negativne (izv. Pokrajinski muzej v Kočevju); na Šumenju pri Trebelnem so naleteli na poznoantično utrjeno pribežališče, zgrajeno na mestu prazgodovinske naselbine (izv. Dolenjski muzej v Novem mestu).

Delo na skupnih inštitutskih nalogah je teklo sproti. Tako na topografski dokumentaciji, kartoteki arheoloških najdišč, arheološki terminologiji in izpisovanju literature, historiografiji arheologije, dokumentaciji arheološkega gradiva doma in na tujem, urejevanju inštitutskega arhivskega fonda in dopolnjevanju centralne arheološke kartoteke.

Znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar je vodil raziskovalno temo »Paleolitska raziskovanja«. Nadaljeval je z izkopavanjem Vilharjeve jame pri Postojni. Na prostoru pred previsom in pod njim je razširil že lansko leto začeti jarek z upanjem, da se velike podorne skale in zasigani kompleksi gruščja ne bodo več širili in da bo možno normalno delo. Žal ni bilo tako. Izkopavanja je pač moral zaenkrat skončati z ugotovitvijo, da z našimi finančnimi sredstvi in tehničnimi zmogljivostmi ni moč nadaljevati dela. Ker je

najdišče ogromno in z velikimi razsežnostmi profila, ni ogroženo in lahko počaka na boljše delovne razmere.

Predvidenih poskusnih sondiranj v določenih jamah letos zaradi tehničnih in finančnih ovir ni izvedel. Enkrat ni bilo moč dobiti delavcev, drugič niso sprejeli plačilnih pogojev, ki jih nalagajo predpisi. Uspešna so bila rekognosciranja jamskih objektov. Na Mokrici nad Kamniško Bistrico, kjer je znana paleolitska postaja v Mokriški jami, smo našli še dve jami; vsaj v eni bo treba izvesti poskusno sondiranje. Blizu Kostanjevice na Krki je na koncu zatrepane doline potoka Studeno značilen previs, ki bi ga bilo treba raziskati. Severno od Krškega se pri zaselku Kostanjek v visoki skalni steni odpira obsežnejša vodoravna jama z možnimi sedimenti ledenodobne poselitve. Jamskih rekognosciranj se je M. Brodar udeležil še na Gorenjskem in po Divaškem ter Sežanskem krasu.

Pri internem delu je M. Brodar predelaval monografijo o Potočki zijalki, katere glavni problem je izredna obsežnost; poskusi selekcije, da bi se ohranila sorazmernost posameznih poglavij, še niso uspeli. Za arheološko terminologijo je obdeloval tipologijo paleolitskega kamnitega orodja, ki je obenem tudi oblikovna predloga za orodja iz mlajših arheoloških obdobij. Sodeloval je pri zasnovi in organizaciji razstave »Ledenodobne kulture v Sloveniji«, ki jo je ob 50-letnici slovenskega paleolitika priredil Narodni muzej. Največ časa je M. Brodar posvetil vodstvu inštituta, saj je usmerjal finančne posle in znanstveno dejavnost tako notranjih inštitutskih nalog kot dela z zunanji sodelavci.

Znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel je delal na študiju in programskih nalogah raziskovanja antičnega obdobja. Skupaj z A. Šašel je nadaljeval z zbiranjem in študijem virov antičnih avtorjev za keltsko obdobje vzhodnoalpskega prostora pred rimsko zasedbo, za bifurkacijo Donave na krasu ter za legendo o Argonavtih; analizirani so tudi literarni podatki o boju Cimbrov in Tevtonov pri Noreji. Nadaljeval je študij virov o prvih omembah Slovanov na Balkanu, posebej o poselitvi in organizaciji plemen na vzhodnoalpskem in panonskem prostoru v 5. in 6. stoletju. Delal je na sistematizaciji latinskega epigrafskega gradiva v Sloveniji in Jugoslaviji in na novo pričel zbirati in razčlenjevati tekste v pujskem lapidariju. Za topografijo Emone je nadaljeval z zbiranjem podatkov v literaturi.

J. Šašel je predaval v Društvu klasičnih filologov Slovenije, na sestanku slovenskega arheološkega društva, na kolokviju ob 750-

letnici mesta Kamnik in na povabilo Graške univerze v Inštitutu za zgodovino starega veka (Institut für die Geschichte des Altertums). Imel je konzultacije z nekaterimi študenti tretje stopnje. Največ inštitutskega dela mu je vzelo uredništvo 30. letnika (1979) Arheološkega vestnika in priprava rokopisov za naslednjo 31. številko, ki so že oddani Razredu za zgodovinske in družbene vede v odobritev.

Višji znanstveni sodelavec dr. France Leben je po programu vodil raziskovanja obdobja starejše prazgodovine-neolitika, eneolitika in zgodnje bronaste dobe. Tretjič zapored je sistematično izkopaval v jami Trhlovci na Divaškem krasu; raziskovanja so zajela južni del vhodnega spodmola. Stratigrafija holocenskih jamskih plasti je po zapovrstju in sestavi identična prejšnjim, le da se plasti nagibajo in debelijo proti zahodnemu jamskemu krilu — v smeri vhoda v jamski rov. Drobne najdbe (keramika, kamnitni in koščeni izdelki) nam znova potrjujejo časovno in kulturno pripadnost posameznih plasti: od železne dobe do neolitika. Predvsem najnižje so obogatile jamski inventar neolitskih kultur z jadranskega območja — danilsko in hvarsko fazo.

Hkrati z izkopavanji v Trhlovci se je lotil sondiranja v Mali Triglavci. Ta manjši spodmol se odpira onstran železnice v lokavski kraški gmajni in v slovenskem katastru jamskih objektov še ni bil registriran. Zaradi manjšega izkopa ni bilo moč kopati globlje. Z ozirom na keramične in druge najdbe se da razločiti dva prazgodovinskega horizonta, globlje pa je pričakovati še starejšega od eneolitikega. Poskusno sondiranje je opravil tudi v Moverni vasi v Beli krajini na platoju nad kanjonom Krupe in odkril ostanke selišča iz starejših prazgodovinskih obdobja. Stratigrafija in tipologija predvsem keramičnih najdb kažeta horizonte starejše bronaste dobe, eneolitika in starejšega neolitika. Pri terenskem znanstvenem delu je F. Leben usmerjal problemska sondiranja pri Koroški Beli in se udeležil rekognosciranja jam na Divaškem in Sežanskem krasu (Velika in Mala Triglavca, Perkova pečina, Jama v Lazu). Bil je vodja mladinskega raziskovalnega tabora v Vinici, ki je deloval v okviru gibanja »znanost mladini«.

F. Leben je v internem delu dopolnjeval kartoteko in bibliografijo starejših prazgodovinskih najdišč na prostoru jugovzhodnih Alp, še posebej jamskih, obenem pa odbiral specialne vire o neo-eneolitiku in starejši bronasti dobi za srednjo in jugovzhodno Evropo. V mejah tehničnih možnosti je obdeloval gradivo iz Ciganske jame, Velikega zjota in Trhlovce. Tehnično je uredil 30.

letnik Arheološkega vestnika in v njem tudi pisal o rezultatih raziskovanja starejše prazgodovine na Slovenskem zadnjih trideset let.

Strokovni svetnik Ana Šašel je urejevala fond inštitutske knjižnice, ki je v letu 1979 narasel za 793 knjižnih enot; zunanji obiskovalci so si izposodili nad 200 knjig. Urejevala je vse posle v zvezi z akcesijo in izposojanjem in nadaljevala tudi z novo katalogizacijo starega fonda. Poleg tega je lektorirala prispevke za Arheološki vestnik, skupaj z J. Šašlom sodelovala na inštitutski epigrafski temi in na podlagi kartotečnih izpisov pripravljala osnutek geslovnika do črke U za terminološki slovar. Skoraj mesec dni je delala v Švici (Vandoeuvres, Fondation Hardt) na antičnih literarnih virih za Slovenijo.

Asistent mag. Slavko Ciglencečki dela na programu iz obdobja pozne antike in preseljevanja ljudstev. Sodeloval je pri sistematskih raziskovanjih na Kučarju pri Podzemlju, kjer je vodil izkopavanje stanovanjske palače poznoantičnega cerkvenega kompleksa. Odkril je še tri nove prostore in v enem ugotovil prefurnij, iz katerega so ogrevali osrednji del stavbe. Večji prostor je našel tudi na južni strani zgradbe z nakazanim vhodom, odkril štiri apnenice, do kraja odkopal tudi stolp zahodno od palače in po vsej dolžini sledil obrambni zid na južni strani; tik na južni strani cerkve je odkril manjši pravokotni prostor s stopničastimi tlemi — domnevno baptisterij. Nadaljeval je s sondiranjem na Gradcu pri Prapretnem, da bi na ledini »Britof« ugotovil mesto poznoantičnega grobišča. Vodil je odkrivanje in dokumentacijo vrezanih risb na skalah v Zg. Sveči v Halozah in sodeloval pri izkopavanju poznoromantične naselbine na Ajdini nad Potoki. V okviru topografije Kozjanskega je naredil nekaj poskusnih sond in nekaj geodetskih posnetkov gradišč in nadaljeval z rekognosciranjem poznoantičnih najdišč po Sloveniji in deloma tudi na Koroškem in Furlaniji, in pri tem odkril nekaj novih lokalitet: Veliki Vrh nad Osredkom, Lenart nad Rodežem, Sv. Vid nad Čatežem in Jerberk pri Vrbskem jezeru.

S. Ciglencečki je pri internem delu sproti dopolnjeval kartoteko poznoantičnih najdišč na Slovenskem in zastavil stvarno luknjičasto kartoteko za obdobje pozne antike in preseljevanja ljudstev.

Asistent Janez Dular vodi programsko raziskovanje inštituta za prazgodovinska kovinska obdobja. Nadaljeval in končal je sistematično izkopavanje prazgodovinske naselbine na Kučarju v Beli krajini in se osredotočil predvsem na raziskovanje severnozahodnega dela naselbinskega platoja. Odkril je večjo prazgodovinsko

hišo z zanimivo arhitekturo, bogatim inventarjem in ognjiščem. Močno uničene prazgodovinske ostaline (ostanek hiše in dveh peči) je našel še na osrednjem delu platoja pod zidovi poznoantične stavbe. Pri terenskem delu je nadaljeval s topografijo severnega dela Bele krajine; nadaljeval je z merjenjem prazgodovinskih utrjenih naselij, ki je zajelo pet gradišč v ljubljanski regiji in geodetski posnetek naselbine na Vinjem Vrhu in sodeloval pri sondiranju v Moverni vasi. V okviru raziskovalnega tabora »Gibanje znanost mladini« na Vinici je bil mentor za arheologijo.

J. Dular je pri internem delu nadaljeval tematsko nalogo o halštatski keramiki Slovenije. Delal je na tipologiji in kronologiji grobiščne keramike in v ta namen pregledal tudi gradivo Narodnega muzeja v Ljubljani in Naravoslovnega muzeja na Dunaju, preverjajoč tipološki sistem na originalnih kosih. Pričel je urejati tipologijo naselbinske keramike iz Stične, urejeno še preje po kompleksih. Hkrati s kronologijo in tipologijo se je ukvarjal tudi s slovensko terminologijo halštatske keramike, saj doslej še ni bila narejena.

Strokovni sodelavec Ivan Turk je za centralno arheološko kartoteko izpisal gradivo iz knjižnic Gorenjskega muzeja, Loškega muzeja, Mestnega muzeja iz Ljubljane, Pomorskega muzeja v Piranu, Pokrajinskega muzeja v Ptujju in Inštituta za raziskovanje krasa SAZU v Postojni. Tekoče je dopolnjeval prispele akcesije knjižnic, ki so zajete v CAK. Izdelal je stvarni katalog periodike in zastavil stvarni katalog knjig po geslih in urejeval inštitutski arhiv. Za program arheološke topografije Slovenije je dopolnjeval kartoteko najdišč z izpiski vse dostopne domače literature za področja: Celje, Kranj, Krško, Ljutomer, Maribor (sodelavca S. Ciglenceki in B. Justin). V kartoteko je sproti ustavljal podatke s terenskih akcij in naredil zapisnike za vsa v letih 1976 do 1979 raziskovana paleolitska najdišča in tekoče s sodelovanjem B. Justinove dopolnjeval kartoteko paleolitske literature. Strokovno je obdelal kostno gradivo izkopavanj v Trhlovcu (1976—79) in napisal poročila o favništičnih najdbah.

S terenskim delom se je I. Turk udeležil izkopavanj v Vilharjeviji in Trhlovcu in sondiranja v Mali Triglavci in na Belskem polju pod Koroško Belo; sodeloval je pri rekonosciranjih okrog Bohinjske Bele, Begunj in v Kamniških Alpah (Mokrica, Krvavec, Korošica).

Stožist-raziskovalec Andrej Pleterski se je programsko ukvarjal z raziskovanjem zgodnjega srednjega veka. Samostojno je vo-

dil problemsko sondiranje v Gradišču pri Goleku v Beli krajini in odkril arhitekturo utrjenega pribežališča iz 15. stoletja; sodeloval je pri inštitutskih izkopavanjih na Kučarju; s sodelovanjem PZE za arheologijo FF (T. Knific) je vodil problemska sondiranja na Selu in v Bodeščah pri Bledu, kjer so odkrili staroslovansko grobišče. Z istim sodelavcem je opravil arheološko topografijo blejskega območja.

V internem delu je A. Pleterski s sodelovanjem zunanjih arheologov izdelal ključ za kartoteki literature zgodnjega srednjega veka — in še posebej Slovanov in tvarne kulture. Revidiral je knjižni fond knjižnice in zbiral dokumentacijo za topografijo. Za delo na historiografiji arheologije je zbiral bibliografijo slovenskih arheologov in stare ter novejšje podatke o dogajanjih v arheološki vedi. Sproti se je seznanjal s strokovno literaturo, obiskal več najdišč in se udeležil srečanja zgodovinarjev ljubljanske in celovške univerze. V mejah študija tretje stopnje je imel konsultacije z akad. B. Grafenauerjem in doc. dr. P. Simonittijem. Zbral je večino gradiva za magistrsko nalogo »Metoda souporabe tvarnih in pisanih virov pri raziskovanju zgodnjega srednjega veka (na primeru zgodnesrednjeveške podobe blejskega kota)«.

Strokovna delavka Dragica Knific-Lunder je iz Ciganske jame izrisala paleolitske artefakte, prerisovala in oblikovala profile in pripravila za risanje prazgodovinsko keramiko. Risala je prazgodovinsko naselbinsko keramiko iz Stične, keramiko iz Lemberga in Gradca pri Prapretnem, opravljala laboratorijska dela in inventarizacijo najdb in oblikovala razno grafično dokumentacijo. Za nekatere prispevke Arheološkega vestnika je popravljala in oblikovala slikovno dokumentacijo.

Tajnica Breda Justin je opravljala vse tajniške in pisarniške posle in z računovodstvom SAZU urejevala finančne zadeve. Po potrebi je pomagala sodelavcem pri drugih programskih nalogah inštituta.

Vsak izmed delavcev inštituta je razen obveznih programskih del spremljal tudi druga arheološka dogajanja in se ukvarjal s problemi ožje strokovne specializacije. Razen tega je vsak posameznik opravljal še vrsto del, ki so za uspešno rast inštituta in izvajanje njegovih programskih nalog nujno potrebna. Nekateri so sodelovali še pri drugih raziskovalnih projektih in nalogah, kot ocenjevalci raziskovalnih nalog, člani strokovnih komisij in kot izvoljeni funkcionarji družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih in krajevnih skupnosti. Inštitut sodeluje in razširja

stike z jugoslovanskimi in tujimi arheološkimi ustanovami; posamezniki pa so izvoljeni ali imenovani člani domačih in tujih strokovnih združenj in ustanov.

Na začetku leta 1979 je inštitut izdal 29. (1978) letnik Arheološkega vestnika, jeseni pa je bil oddan v tisk jubilejni 30. letnik. Izšla je tudi razprava P. Korošec: Zgodnj srednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov, Dela 1. razr. SAZU 21/2, Inštitut za arheologijo 11/2, Ljubljana 1979.

Med letom se je od inštituta odcepil Palinološki laboratorij in se pridružil Inštitutu za biologijo. Dva prostora smo med letom pridobili v Inštitutu za biologijo, kjer čakamo še na dva. S pridobitvijo prostorov bo omiljena naša prostorska stiska in s tem ustvarjeni ustrežnejši pogoji za boljše organizirano programsko delo vseh sedanjih in predvidenih novih delavcev.

Udeležba na znanstvenih srečanjih in potovanja:

Jaroslav Šašel se je na povabilo Srpske akademije nauka i umetnosti s predavanjem udeležil mednarodnega kongresa v Beogradu na temo »Plovidba Dunavom«. — Ministrstvo za kulturo Tunizije ga je povabilo v Tunis na epigrafsko organizacijski kolokvij o rimski epigrafiki, kjer je imel dvoje predavanj. — Kot povabljenec se je z referatom udeležil mednarodnega kongresa v Comu na temo »La città antica come fatto della cultura«, ki je bil v okviru slovesnosti tisoč devetstoletnice smrti Plinija Starejšega. — En mesec je bil študijsko v ustanovi Fondation Hardt pour l'étude de l'antiquité classique v Vandoeuvres pri Genevi.

France Leben je bil kot nekdanji štipendist Humboldtove ustanove povabljen na tritedensko strokovno potovanje v Zah. Nemčijo (Tübingen, Heidelberg, Bonn, Köln) z udeležbo na znanstvenem arheološkem simpoziju »Palast und Hütte« v Berlinu.

Janez Dular se je v Novem Sadu udeležil znanstvenega kolokvija o starejši železni dobi na področju Vojvodine.

Objave:

M. Brodar:

Praistorija jugoslovanskih zemalja, I Paleolit i mezolit, Sarajevo 1979: Nalazišta paleolitskog i mezolitskog doba u Sloveniji (str. 135—157, soavtor F. Osole); Aurignacien (str. 167—177); Mezolitik (str. 192—194).

Olševien nekoč in danes. Ledenodobne kulture v Sloveniji (katalog razstave), Ljubljana 1979, str. 25—30.

F. Leben:

The first Adriatic Neolithic in Slovenia. *Archaeologia Jugoslavica* 17, 1976 (1979), str. 3—7.

A. Pleterski:

Uporaba arheoloških najdb in zgodovinskih virov pri srednjeveškem zgodovinskem raziskovanju (na primeru Bleda in razvoja tamošnjega briksenškega gospostva). *Zgodovinski časopis* 32, 1978 (1979), str. 373—396.

A. Šašel:

Fundamenta Latina I. 3 izd. Ljubljana 1979 (Državna založba Slovenije).

Fundamenta Latina III. 2. dopolnjena izd. Ljubljana 1979 (DZS).

A. et. J. Šašel:

Inscriptiones Latinae quae in Jugoslavia inter annos MCMLX et MCMLXX pertae et editae sunt. *Situla* 19, 1978 (1979).

J. Šašel:

Avgust 69: vojaški puč v Poetovionii. *Kronika* 27, 1979, str. 1—7.

Antiqui barbari. *Vorträge und Forschungen* 25, 1979, str. 125—139.

Ein ostnorischer Personennamenname: Kalandinus. *Schild von Steier* 15—16, 1978 do 1979, str. 85—87.

Aditus ad aquam. *Traditiones* 5—6, 1976—77 (1979), str. 353—360.

Faktori ekonomskog i socijalnog razvitka na području Zahodnog Balkana na prelazu praistorije u rimsku antiku. *Jugoslovenski istorijski časopis* 1974, br. 1 do 2, str. 3—11.

Theodor Mommsen: *Tagebuch der französisch-italienischen Reise (1844 do 1845)*, (Bern-Frankfurt 1976). *Živa antika* 27, 1977, str. 488—490 (ocena).

INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Poročilo o delu v letu 1979

Inštitut za prava starega Orienta (v nadaljnjem imenovan inštitut) je v letu 1979 še naprej preučeval novo asiriološko literaturo. Glavna ovira za večji napredek inštituta je pomanjkanje znanstvenega delovnega osebja. Vrh tega je od 1. julija 1979 naprej delovni čas edine redne sodelavke, višje knjižničarke tov. Julijane Šušteršič, skrčen na največ 20 ur tedensko. Tudi dosedANJI zunanji honorarni sodelavec Marko Urbanija, ki že več let dopolnjuje stvarni katalog orientalistične klinopisne literature, je mogel opraviti zaradi poklicne zaposlenosti le 32 ur dela v inštitutu.

V vrsti javnih predavanj, opravljenih v počastitev 40-letnice SAZU, je imel akad. Viktor Korošec dne 25. aprila 1979 v dvorani SAZU predavanje o notranji rasti hetitskega prava. Predavanja se je udeležilo 30 udeležencev.

S finančno pomočjo predsedstva SAZU se je upravnik inštituta udeležil 26. mednarodnega srečanja asiriologov, ki je bilo od 2. do 6. julija 1979 v Kopenhagnu. Ker je bilo osrednje vprašanje »Smrt v Mezopotamiji« (Death in Mesopotamia), je dne 4. julija 1979 predaval o smrtni kazni na posameznih razvojnih stopnjah hetitskega prava (Die Todesstrafe in der Entwicklung des hetitischen Rechtes). Referat je bil oddan 27. oktobra 1979 za objavo v posebnem zborniku, ki izide v Kopenhagnu.

Predavanje, opravljeno leta 1978 na 25. mednarodnem srečanju asiriologov v Zahodnem Berlinu, doslej še ni izšlo.

Na povratku se je akademik Korošec za nekaj dni zadržal v orientalistični knjižnici v Heidelbergu, da si je ogledal najvažnejšo novo asiriološko literaturo, zlasti tisto, ki je pri nas ne nameravamo nabaviti.

Knjižnica, ki jo je oskrbovala višja knjižničarka-referentka Julijana Šušteršič, je letos pridobila 10 knjig in 24 letnikov revij, tako da šteje sedaj 1079 knjižnih enot. Poleg knjižnice je J. Šušteršič oskrbovala vso administracijo in sodelovala pri korekturah. Izpopolnjevala je tudi avtorski in stvarni katalog asiriološke klinopisne literature. Za decimalno klasifikacijo te literature pa je še naprej skrbel tov. Marko Urbanija, bibliotekar pravne fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Profesor glasbe dr. Jakob Jež se je trikrat kot gost mudil v našem inštitutu, kjer je zbiral glasbene izraze iz asirioloških in he-titoloških publikacij.

Objave:

V. Korošec:

Poročilo o Realnem leksikonu asiriologije in prednjeazijske arheologije, V. zvezek, 3/4. sešitek, 1977, str. 161—320. Berlin—New York, W. de Gruyter. Zgodovinski časopis 32, 1978, str. 342—347.

Poročilo o knjigi: Josef Klíma, Lidé Mezopotámie. Cestami dávné civilizace a kultury při Eufratu a Tigridu, Praha, Orbis, 1976, vel. 8°, 335 str., 16 barvnih in 16 črno-belih prilog. Arheološki vestnik, 29, 1978 (1979), str. 759—765.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Poročilo o delu v letu 1979

Muzikološki inštitut je v letu 1979 prijavil raziskovalno nalogo »Temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti«, nosilec naloge je akademik Dragotin Cvetko. Inštitut v tem letu še ni imel urejene prostorske rešitve in tudi ne razvidnega finančnega zaledja, s katerim se je seznanil šele dober mesec pred koncem leta. Zato se je omejil le na raziskave, ki so jih dovolile okoliščine. Te so obsegle evidentiranje gradiva, ki se nanaša na skladatelja D. Lagkherja (začetek 17. st.) in A. Ivančiča (sredina 18. st.). To delo je bilo opravljeno s pomočjo dveh zunanjih sodelavcev (J. Sivec, D. Pokorn); deloma se je razširilo še v spartiranje in kritično revidiranje danega gradiva. Delo je bilo opravljeno kvalitetno in ga je mogoče označiti kot uspešno v vsakem pogledu.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Poročilo o delu v letu 1979

Dialektološka sekcija

Dialektološka sekcija Inštituta za slovenski jezik je v letu 1979 po predvidenem kratkoročnem programu nadaljevala delo pri treh, za slovensko znanost pomembnih dolgoročnih nalogah.

Splošnoslovanski lingvistični atlas (OLA)

Za potrebe mednarodnih sestankov je bilo pripravljeno in komentirano gradivo za 60 vprašanj (39 vprašanj s tematiko e in 21 vprašanj s tematiko o). Pri tem delu so sodelovali F. Benedik, dopisni član dr. T. Logar in dr. J. Rigler.

Izdelani sta bili novi varianti kart št. 282 in 284 skupaj z novimi legendami in komentarji. Za obe karti je bil napravljen tudi celotni spisec gradiva, ponovno pa je bil napravljen za karto št. 245 zaradi dodatnega gradiva. V ruščino so bili prevedeni komentarji za vse tri omenjene karte. Delo v zvezi s kartami je opravila F. Benedik. Zaradi novih zahtev je bil predelan opis splošnoslovenskega izhodiščnega fonološkega sistema, ki ga je pred tem napravil dr. T. Logar, izdelanih je bilo 6 novih opisov (5 dr. T. Logar, 1 dr. J. Rigler) in po dodatnih navodilih (Kosmaj, 17.—22. 10. 1979) predelano 9 opisov govorov (2 dr. T. Logar, 4 dr. J. Rigler, 3 F. Benedik).

V zvezi z delom OLA sta bili dve mednarodni konferenci; zasedanja v Moskvi (od 2.—17. 6. 1979), kjer so potekale priprave za II. fonetski in II. leksikalni zvezek atlasa, sta se udeležila dr. T. Logar in F. Benedik, zasedanja v Smolenicah v ČSSR (od 4.—11. 11. 1979), kjer so se nadaljevale priprave za oba navedena zvezka, pa se je udeležila F. Benedik.

V Jugoslaviji je bilo 7 delovnih sestankov jugoslovanske komisije OLA (Beograd, Kosmaj, Beograd, Sarajevo, Kosmaj, Beograd, Zadar), ki so se jih udeleževali dr. T. Logar, dr. J. Rigler, F. Benedik. Seje medakademijskega odbora za dialektološke atlase v Zadru se je udeležila dr. M. Orožen.

Slovenski lingvistični atlas (SLA)

Pri nalogi Slovenski lingvistični atlas so potekala potrebna organizacijska, zbirateljska in mentorska dela. Tehnično delo v zvezi

z novo razmnožitvijo vprašalnic je opravila asistentka F. Benedik. Na podlagi študentskih diplomskih nalog so se pod vodstvom dr. T. Logarja povečali zapisi dialektološkega gradiva za 10 krajev. Mentorsko delo v zvezi s preverjanjem transkripcije gradiva za dialektalni slovar kostelskega govora je opravljala dr. M. Orožen.

Evropski lingvistični atlas (ALE)

Obseg dela pri tej nalogi se je v primerjavi s prejšnjim obdobjem povečal. V skladu z zahtevami centra v Nijmegenu je bilo pripravljenih 344 vprašanj za 7 točk v SRS in celotna prva vprašalnica ALE (546 točk) za Solbico v Italiji. Kopije gradiva so bile odposlane v Beograd, Moskvo in Nijmegen. Izdelan je bil krajši elaborat o primerjavi vprašalnic OLA in ALE ter o ustreznosti prevoda OLA vprašalnice za ALE. Prevod v francoščino, kot tudi kopiji, je bil poslan v Beograd in Nijmegen. Delo je opravila asistentka S. Horvat in se v zvezi s tem udeležila sestanka jugoslovanske komisije za ALE v Zadru. Deloma je pri komentiranju in izpisovanju sodeloval še dr. J. Rigler, samo pri izpisovanju pa F. Benedik.

Individualna naloga

Ker se rok za dokončanje naloge Opis notranjskih govorov na področju Razdrto - Slavina - Postojna - Hrušica izteče šele 31. 12. 1979, bo elaborat izdelovalke naloge, asistentke S. Horvat, dostavljen po obvezujočem terminu. Naloga je v pretipkavanju.

Druge dejavnosti

Dr. T. Logar, honorarni redni profesor v pokoju, je na Filozofski fakulteti v zimskem in letnem semestru 1978/79 predaval dve uri tedensko dialektologijo (za IV. letnik) in dve uri tedensko razvoj slovenskega vokalizma (za II. letnik). Za udeležence XV. seminarja za slovenski jezik, literaturo in kulturo je imel kurz predavanj iz zgodovine slovenskega jezika (5). Bil je tajnik II. razreda SAZU.

Dr. J. Rigler je v letu 1979 delal predvsem na Slovarju slovenskega knjižnega jezika, kjer je končal delo za pravopisno, pravorečno, oblikoslovno in intonacijsko podobo gesel za 3. knjigo slovarja ter opravil tiskarske korekture.

Dr. M. Orožen je predavala na strokovnem zborovanju »U Vukove dane« (Beograd 11.—16. 9. 1979) o temi Tipološka komparativistika in razvoj slovenistike v 19. stoletju in sodelovala na

devetem jugoslovanskem slavističnem kongresu na Bledu (17.—21. 10. 1979) z referatom Dialektalna leksikalna interferenca v sodobnem slovenskem knjižnem jeziku.

Vse tekoče organizacijske in strokovne zadeve je dialektološka sekcija po potrebi občasno skupaj pretresala.

Objave

M. Orožen:

Jezik učnih knjig v 19. stoletju. XV. seminar za slovenski jezik, literaturo in kulturo. Zbornik predavanj. Ljubljana 1979, 121—153.

J. Rigler:

Akcentne variante III. Slavistična revija 26, 1978, 4, 365—374.

Komentar k Načrtu pravil slovenskega pravopisa III. Slavistična revija 27, 1979, 1, 81—150. (Soavtor.)

Komentar k Načrtu pravil slovenskega pravopisa IV. Slavistična revija 27, 1979, 2, 231—261. (Soavtor.)

Leksikološka sekcija

V letu 1979 je bila končana 3. knjiga Slovarja slovenskega knjižnega jezika, v petih letih torej, kot je bilo napovedano 1975. Rokopis je bil oddan v tiskarno sredi avgusta, do prvih dni decembra pa so tekle tiskarniške korekture. Konec decembra je bilo zvezanih prvih deset izvodov slovarja. Tretja knjiga obsega 22.285 gesel s podgesli od Ne do Pren in ima 1080 strani. Začela se je tudi že redakcija gesel za 4. knjigo slovarja.

Pri izpisovanju leksikalnega gradiva v letu 1979 je bilo zbranih skupno 58.865 listkov, in to:

Pri navadnem izpisovanju je bilo obdelanih 37 knjižnih enot in v njih podčrtanih 59.878 besednih enot. Iz tega je bilo doslej izdelanih 32.283 novih, z gesli opremljenih kartotečnih listkov. Pri posebnem izpisovanju je bilo zbranih 26.582 listkov, od tega pri popolnem 24.342 (gradivo 19. stoletja), pri priložnostnih izpisih 948 in pri izpisovanju za narečno kartoteko 1.292 listkov. Ker od terminoloških sodelavcev ni mogoče več dobiti gradiva, smo izpi-

sovali zlasti besedila s terminoloških področij, ki so v naši kartoteki premalo zastopana. Vse novo gradivo je bilo uvrščeno v ustrezne kartoteke. Kartoteka Slovarja slovenskega knjižnega jezika ima sedaj 3,624.000 listkov. Redno so se dopolnjevale specialne redakcijske kartoteke (razlage, sinonimi). Pripravljal se je seznam kvalifikatorjev in kvalifikatorskih pojasnil iz 3. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Iz glavnega uredniškega odbora je odšel dr. L. Legiša, ki je stopil v pokoj 1. julija; istočasno se je upokojila tov. J. Meze. Mag. A. Vidovič-Muha je prenehala sodelovati v sekciji s koncem avgusta. Prejšnje leto sta bili nastavljeni B. Kalan in A. Jugovic, letos pa L. Bokal, T. Pivk-Leben, N. Vojnovič kot asistentke in kot pripravnica J. Kavčič. Vseh šest novih sodelavk smo začeli sistematično uvajati v redatorsko delo. Za redakcijo v letu 1980 imamo 10 aktivnih redaktorjev.

M. Ahlin se je udeležil poletnega seminarja za slovaški jezik v Bratislavi, J. Müller pa seminarja za makedonski jezik v Skopju.

Načelnik dr. J. Jurančič se je aprila udeležil posvetovanja bosanskih slavistov o novi izdaji Pravopisa za BiH, junija pa je predaval na simpoziju o problemih razsvetljenstva v Ljubljani. Nekateri člani sekcije so požrtvovalno sodelovali pri organizaciji jugoslovanskega slavističnega kongresa na Bledu; M. Košmrlj-Levačič je bila tajnica, S. Suhadolnik pa blagajnik Zveze slavističnih društev Jugoslavije.

Redatorski kolektiv (14 udeležencev) je bil od 1. do 4. februarja na obisku v Leningradu in se je seznanil z delom Inštituta za ruski jezik.

Člani kolektiva so bili jezikovni svetovalci oziroma sodelavci pri različnih terminologijah (Z. Leder-Mancini pri umetnostni in pravni, dr. L. Legiša pri medicinski, J. Meze pri tehniški sekciji terminološke komisije SAZU). Bili so tudi lektorji različnih založb oziroma revij (I. Černelič pri Rudarsko-metalurškem zborniku, M. Hajnšek-Holz pri Biološkem vestniku, M. Janežič pri Obzorniku za matematiko in fiziko ter Grosupeljskem zborniku, J. Meze pri Proteusu, S. Suhadolnik pri Državni založbi Slovenije za Zbrano delo L. Kraigherja). S. Suhadolnik je bil član komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU in član uredniškega odbora slovenskega vojaškega slovarja. Z. Leder-Mancini je zbrala gradivo o slovenski terminologiji za posvet Slovenščina v javnosti v Portorožu.

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1979	Stanje	31. 12. 1979
I. Literatura 20. stol.			
a) poezija	585	119.425	
b) proza	12.387	621.939	741.364
II. Literatura 2. pol. 19. stoletja			
a) poezija		22.647	
b) proza		414.354	437.001
III. Literatura 1750—1850			
a) poezija	342	53.117	
b) proza	16.500	155.732	208.849
IV. Stara literatura			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	96.492
V. Ljudska literatura			
a) poezija		90.311	
b) proza		10.205	
c) dialektično gradivo	1.292	49.965	150.481
VI. Starejši slovarji		698.852	698.852
VII. Novejši slovarji	7.500	682.245	682.245
VIII. Strokovno			
a) literatura	20.014	1,010.920	
b) terminologija	245	449.625	1,460.545
IX. Splošna zbirka		997.655	997.655
Skupaj	58.865	5,473.484	5,473.484

Objave:

I. Černelič-Kozlevčar:

O glagolih premikanja zlasti glede na glagol iti in stavčne vzorce. Jezik in slovstvo 25, 1979/80, 2, 45—52.

O glagolih premikanja. Predavanje na Radio Ljubljana.

M. Hajnšek-Holz:

Problematika Slovarja slovenskega knjižnega jezika, zlasti ob 3. knjigi. Predavanje na IX. kongresu Zveze slavističnih društev Jugoslavije na Bledu.

O pomenih slovenskih predpon pri glagolih. Predavanje na Radio Ljubljana.

J. Jurančič:

Naloge in dosežki panonske leksikografije. Predavanje na simpoziju o razsvetljenstvu v Ljubljani.

B. Košmrlj-Levačič:

Besedotvorje in pomen. Predavanje na Radio Ljubljana.

Z. Leder-Mancini:

O nekaterih problemih terminov in terminologije. Predavanje na Radio Ljubljana.

L. Legiša:

Alasia in njegova knjiga. Spremna beseda v knjigi Alasia da Sommaripa, Slovar italijansko-slovenski. Ljubljana 1979, 228—276.

Svetokriškemu ob rob. Traditiones 1979, 5—6, 223—228.

Odgovor slovenskih pisateljev na fašistično zatiranje. Pazinski memorijal 9, 1979, 241—246.

Podoba Danila Lokarja. Razprava v knjigi D. Lokar, Dom je jezik. Ljubljana 1979, 459—513.

T. Pivk-Leben:

Socialne zvrsti slovenskega jezika. Narečja. Sava 19, 1979, 20—21, 24—25.

C. Tavzes:

Računalnik kot pripomoček za zbiranje in urejanje gradiva za slovar. Predavanje na Radio Ljubljana.

A. Vidovič-Muha:

Kriteriji semantične sistemizacije slovenske nezaimenske pridevniške besede. XXIV. seminar za strane slaviste Zadar-Kotor. Zbornik, Titograd 1979, 41—60.

Pridevniške zaimenske besede. XV. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik Predavanj. Ljubljana 1979, 65—97.

Pridevniška fraza in njen vpliv na pomen pridevniške besede. Predavanje v lingvističnem krožku Filozofske fakultete v Ljubljani.

Etimološko-onomastična sekcija

Etimološko-onomastična sekcija je v letu 1979 delala zlasti na naslednjih dolgoročnih nalogah: Etimološkem slovarju slovenskega jezika, dopolnjevanju kartotek slovenskih toponimov, mikrotoponimov in antroponimov in dopolnjevanju kartoteke za slovar ljudskih botaničnih imen.

Zaradi bolezni je akademik F. Bezljaj v letu 1979 nekoliko zaostal pri svojem programu; namesto načrtovanih 20 avtorskih pol gesel za Etimološki slovar jih je pripravljenih za tisk samo 15. Zato je akad. Bezljaj v šolskem letu 1979/80 prosil na Filozofski fakulteti v Ljubljani za študijski dopust, da bi čimpreje nadoknadil zamujeno obveznost. V marcu 1980 bi oddal v tiskarno popolno abecedno kartoteko črke K, ki obsega preko 100 gesel, in črke O, skupno ca. 40 avtorskih pol. Črke L, M, N, ki do sedaj še niso abecedno obravnavane, bo treba sistematično dopolniti. Pri delu mu pomaga asistentka, ki tipka in korigira čistopise, preverja citate in ureja etimološko dokumentacijo.

Asistent J. Keber je zadolžen, da do februarja 1980 opravi doktorsko disertacijo. Strokovni sodelavec D. Mertelj je pripravil obrnjeni Začasni slovar slovenskih priimkov, kar je potrebno za študij sufiksov. Če nam bodo sredstva dopuščala, ga bomo v prihodnjem letu izdali na rotoprint tehniki. Zunanji honorarni sodelavec dr. V. Suyer je dopolnjeval historično dokumentacijo za slovar slovenskih rastlinskih imen.

Etimološko-onomastična sekcija je v stalnih tesnih stikih z delavnicami za historične slovarje in iz dotekajočega gradiva črpa dodatno dokumentacijo za Etimološki slovar slovenskega jezika. Deloma ji je tudi priskočila na pomoč pri financiranju izpisovanja, posebno obrobne narečnega pismenstva.

Objave:

F. Bezljaj:

Slovensko, kajkavsko in čakavsko kača »serpens«. Jezik in slovstvo 24, 1978/79, 3—4, 65—67.

Slovensko kos biti komu »parem esse, superari«. Jezik in slovstvo 24, 1978/79, 7, 193—195.

Slovensko-baltijskie leksičeskie paraleli. Baltistica II, 1977 (izšlo 1979), 15—19.

J. Keber:

O glagolih na -ariti. Predavanje na IX. kongresu Zveze slavističnih društev na Bledu.

D. Žorga-Globevnik:

Essai d'analyse sémantique des modalités verbales prédicatives dans un texte de G. Flaubert. *Linguistica* 28, 1978 (izišlo 1979), 217—236.

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika

Delo Komisije za historične slovarje slovenskega jezika v letu 1979 je bilo usmerjeno predvsem na izpisovanje slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja in prekmurskih piscev 18. in 19. stoletja ter na urejanje tega gradiva. Delo vodi komisija osmih članov, sestavljena iz strokovnjakov s Filozofske fakultete in SAZU.

Izpisali (opremili z gesli) in pregledali (preverili pravilnost izpisa) smo 225.000 listkov iz Dalmatinove Biblije 1584 in 30.000 listkov iz naslednjih starih prekmurskih besedil: M. Küzmič, *Nouvi zakon* (1771), M. Küzmič, *ABC knjižica* (1790), Bakoš, *Nouvi Graduval* (1789), M. Küzmič, *Kratka šumna velikoga katekizmuša* (1780), M. Küzmič, *Slovenski šilabikar* (1780), M. Küzmič, *Kniga molitvena* (1783), M. Küzmič, *staroga i novoga teštamentoma svete hištorie kratka šumma* (1796). Dalmatinovo Biblijo smo izpisovali popolno, stara prekmurska besedila pa deloma popolno, deloma razredčeno. Alfabetirali smo nekaj čez 120.000 listkov iz Dalmatinove Biblije (1584), *Vöre krštšanske kratkiga nauka* (1754) Š. Küzmiča, *Nouvega zakona* (1771) Š. Küzmiča in *Slovenskega šilabikarja* (1780) M. Küzmiča. Izdelali smo alfabetarije za naslednja besedila: *Trubar, Ta slovenski kolendar* (1557), *Dalmatin, Biblija* (1584), prvih 110 strani; *M. Sever, Red zveličanstva* (1747), M. Küzmič, *Slovenski šilabikar* (1780).

Izdelali smo matrice za izdelavo listkov na kseroks za tale besedila: *Krelj, Otročja biblija* (1566), *Krelj, Postilla slovenska* (1567); sedem starih prekmurskih besedil (našteta so pri izpisovanju); poleg teh pa še *Sijarto, Mertvečne pesmi* (1796). Na kseroks smo izdelali okrog 100.000 kartotečnih listkov za glosiranje.

Pridobili smo kseroksne posnetke za sedem starih prekmurskih besedil iz raznih knjižnic in zbirk doma in po svetu. Po filmih iz NUK smo izdelali fotografije za tri protestantska besedila 16. stoletja. Ti so potrebni za izpisovanje besedila s kseroksom.

Poleg tega so posamezni redni sodelavci raziskovali semantične pojave v starejši leksiki, temporalni sistem pri Dalmatinu, primerjali razlike med posameznimi redakcijami istih besedil, sistematično urejali izpisano gradivo. Ta dela so po eni strani potrebna za naslednje faze dela pri historičnih slovarjih, po drugi strani pa sestavni del prizadevanj za strokovno rast delavcev.

Delo v takem obsegu ne bi moglo biti opravljeno, če ne bi bili v stalnih stikih z Etimološko-onomastično sekcijo, ki iz dotekajočega gradiva črpa dodatno dokumentacijo za Etimološki slovar slovenskega jezika in nam je deloma tudi finančno priskočila na pomoč.

J. Stabéj je v organizaciji Leksikološke sekcije pripravil rokopis združenega Kastelčevega in Vorančevega slovarja, ki obsega 16.000 gesel.

Objave:

M. Merše:

Razprava o jeziku Dalmatinove Biblije. Jezik in slovstvo 24, 1978/79, 5—6, 178—180.

F. Novak:

Slovenska jamska terminologija. Predavanje na tretji jugoslovanski onomastični konferenci v Dubrovniku.

Izrazi za družbeno razčlenjenost v slovenščini 16. stoletja. Predavanje na IX. kongresu Zveze slavističnih društev Jugoslavije na Bledu.

Naštevanje v Trubarjevem jeziku. Predavanje na Radio Ljubljana.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1979

Inštitut je vključen v skupni raziskovalni program SAZU z nalogo »Raziskave z literarnozgodovinskih in teoretičnih področij«, katere nosilec je upravnik inštituta akad. Anton Ocvirk. Delo, h kateremu je bilo pritegnjeno tudi večje število zunanjih sodelavcev, je potekalo po podnalogah, ki so jih opravljale sekcije inštituta.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Podnaloga sekcije *NOB v slovenski umetniški prozi* je potekala po predvidenem načrtu. Interpretativno prebrana so bila vsa pripovedna dela s tematiko narodnoosvobodilnega boja, ki so izšla v obdobju 1960 do 1964. Za ta čas so po eni strani značilni daljši pripovedni teksti (M. Kranjec, *Za svetlimi obzorji*, M. Bor, *Daljave*), po drugi strani pa imamo v tem času tehtne, za raziskavo izredno zanimive srednje obsežne pripovedi Vl. Kralja, B. Pahorja, Vl. Kavčiča in drugih. Izpisana so bila snovno tematska, slogovna in idejna zapažanja, ki bodo v tretji fazi raziskave omogočila sintetični pregled nad slovensko prozo z vojno tematiko.

Podnaloga se vključuje v projekt jugoslovanskih akademij znanosti in umetnosti ter v mednarodno znanstveno sodelovanje z Akademijo znanosti ZSSR. V zvezi s projektom, ki predvideva izdajo zbornika z naslovom *Teme vojne 1941—45 v literaturah narodov SFRJ in ZSSR*, je bil dr. France Bernik v delovnih stikih z jugoslovanskim uredniškim odborom in jugoslovansko-sovjetskim uredniškim odborom mednarodnega zbornika o vojnih temah v literaturi.

V zvezi s podnalogo sta sodelavca sekcije pripravila dve predavanji za IX. kongres Zveze slavističnih društev Jugoslavije, ki je bil od 17. do 21. oktobra na Bledu: dr. France Bernik je govoril o temi *Pripovedovalec in negativni junak v slovenski prozi z vojno tematiko*, mag. Marjan Dolgan pa o temi *Logotehnika partizanskega pripovedništva*. Razen tega je imel dr. France Bernik še predavanji *Simon Jenko in Heinrich Heine* (Slavistično srečanje univerz v Celovcu in Ljubljani; v Celovcu 31. maja) in *Problem odtujenosti v Murnovi poeziji* (Simpozij o Josipu Murnu v Ljubljani 5. oktobra). mag. Marjan Dolgan pa predavanje *Sodobna slovenska pripovedna proza med deskripcijo in alegorijo* (XV. semi-

nar slovenskega jezika, literature in kulture Filozofske fakultete v Ljubljani 13. julija).

Znanstveni svetnik dr. France Bernik je uredil in za natis pripravil zbornik predavanj na mednarodnem simpoziju o Otonu Župančiču, ki sta ga ob stoletnici pesnikovega rojstva organizirali SAZU in Filozofska fakulteta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Nastopil je v oddaji RTV Ljubljana Oči kritike 22. februarja, na literarnem večeru: Linhart-Čop-Jenko v Kranju 23. aprila in na srečanju z bralci v Mladinski knjigi v Mariboru 31. oktobra, ko je govoril o Josipu Murnu.

Asistent mag. Marjan Dolgan je bil tajnik pripravljalnega odbora za simpozij o Josipu Murnu, ki sta ga organizirali SAZU in Filozofska fakulteta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ter član ocenjevalne komisije za slovensko književnost pri tekmovanju Znanost mladini na Filozofski fakulteti v Ljubljani. V času od 6. avgusta do 1. septembra se je udeležil tečaja nemškega jezika, ki ga je priredil Goethe-Institut v Rothenburgu (ob der Tauber v ZR Nemčiji). Za Radio Ljubljana je pripravil literarni večer o Josipu Murnu (I. program, 23. februarja in 1. marca), oddajo S slovenskim pesnikom Danetom Zajcem (I. program, 25. oktobra) ter vrsto recenzij za oddajo S knjižnega trga: Gregor Strniša, Jože Snoj, Miroslav Košuta — Pesmi; Svetlana Makarovič, Niko Grafenauer, Tomaž Šalamun — Pesmi; Veno Taufer — Ravnanje žebļev in druge pesmi; Veno Taufer — Sonetje; Peter Božič — Očeta Vincenca smrt; Pavle Zidar — Jakobove sanje; Fran Milčinski — Zbrani spisi 1 do 3; Antologija znanstvenofantastičnega pripovedništva Prodajalna svetov; Janko Lavrin — Panorama ruske literature; France Pibernik — Med tradicijo in modernizmom.

Objave:

F. Bernik:

Simon Jenko. Ljubljana, Partizanska knjiga, 1979, 224 str. (Znameniti Slovenci).

Pripovedna struktura v Prešernovem Krstu pri Savici. Jezik in slovstvo, 24, 1978/79, 8. str. 239—244.

Druga knjiga Paternujeve monografije o Prešernu. Slavistična revija, 27, 1979, 1. str. 151—155.

Simon Jenko in Heinrich Heine. Slavistična revija, 27, 1979, 3—4, str. 381 do 391.

Cankarjeva tradicionalna črtica. Slavistična revija, 27, 1979, 2. str. 161-192.

Slogovna modernost Župančičevih zgodnjih pesmi. — Oton Župančič — Simpozij 1978. Ljubljana, Slovenska matica, 1979, str. 149—161. (Prva objava: Sodobnost 26, 1978, 8—9, str. 766—776.)

Oton Župančič. Simpozij 1978. Ljubljana, Slovenska matica, 1979, 567 str. (Urednik).

Simpozij o Otonu Župančiču. Raziskovalec, 9, 1979, 1—2, str. 104.

Problem odtujenosti v Murnovi poeziji. Sodobnost, 27, 1979, 11, str. 1055 do 1063. (Delna objava v Prosvetnem delavcu 30, 19. oktobra 1979 pod naslovom: Odtujenost v Murnovi poeziji.)

Josip Murn in problemi njegove poezije. Ljubljanski dnevnik, 1. marca 1979, str. 5.

Od vrednotenja k samorefleksiji. Sodobnost, 27, 1979, 1, str. 5—8.

Pogovor z dr. Francetom Bernikom o znanstvenem srečanju v Celovcu. Delo (Književni listi), 7. junija 1979, str. 13.

M. Dolgan:

Pripovedovalec in pripoved. Njegovo vrednotenje pripovedovanega. Mari-bor, Obzorja, 1979, 136 str. (Razpotja, 32).

Sodobna slovenska pripovedna proza med deskripcijo in alegorijo. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, 15, 1979, str. 269—293.

Obzhutenje tega perpovedovavzovega serza nad sturjeno Silo divisivstvu od ene mlade inu lepe dekelze Agate. Sodobnost, 27, 1979, 4, str. 456—471.

Janež-Ravbarjev priročnik ali nepojenjujoči čar okostenelosti. Jezik in slovstvo, 25, 1979/80, 1, str. 25—28.

Sekcija za literarno teorijo

Priprava slovenskega *Literarnega leksikona* pod uredništvom akad. Antona Ocvirka je potekala po načrtu, določenem s pogodbo. Pogodbeni program je bil v celoti izvršen in deloma presežen. Iz tiska je prišlo prvih pet zvezkov *Literarnega leksikona*, in sicer: 1. *Literarna teorija* dr. Antona Ocvirka, 2. *Literatura* dr. Janka Kosa, 3. *Helenizem* dr. Kajetana Gantarja, 4. *Srednjeveške in staronemške verzne oblike* dr. Dušana Ludvika in 5. *Pozitivizem v literarni vedi* mag. Darka Dolinarja. Pri tej priložnosti je bila 23. marca ob sodelovanju tajnika II. razreda, avtorjev in predstavnikov založbe dobro obiskana tiskovna konferenca, 5. aprila je bil poseben intervju na televiziji, številni in ugodni so bili tudi odmevi v tisku. — Pripravljenih in v tisk oddanih je bilo nadaljnjih pet

zvezkov *Literarnega leksikona*, in sicer: 1. *Romantika* Janka Kosa (obseg: 6 avtorskih pol), 2. *Grške lirične oblike in metrični obrazci* Kajetana Gantarja (obseg: 6 avtorskih pol), 3. *Angloameriške smeri v 20. stoletju* Majde Stanovnik-Blinc (obseg: 4 in pol avtorske pole), 4. *Evropski verzni sistemi in slovenski verz*, I. del (obseg: 10 avtorskih pol) in 5. *Evropski verzni sistemi in slovenski verz*, II. del (obseg: 10 avtorskih pol) Antona Ocvirka. — V delu ali deloma izdelanih je bilo več novih rokopisov. — Redakcijsko delo, sestavljanje kazal za posamezne zvezke in tiskarske korekture so se opravljale sproti. Nadaljevale so se priprave in sklepali dogovori za prihodnje zvezke *Literarnega leksikona*. Vzporedno so tekla še druga nujna uredniška, študijska, dokumentacijska in organizacijska dela.

Izpisovanje, razmnoževanje in urejanje *kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov* in *kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev* je teklo po pogodbenih načrtih. Izpisovanje slovenskega periodičnega gradiva od 1779 do 1970 je bilo končano v celoti, z izjemo nekaj posameznih letnikov, ki v Ljubljani niso dostopni ali niso kompletni. Izpisanih je bilo 133 letnikov; izpisano gradivo (3.125 listkov) je bilo večinoma sproti redigirano in razmnoženo; s temi izpiski se je število uporabnih listkov v kartotekah povzpelo na 398.813. Kartoteka slovenskih literarnih terminov, ki je že postavljena in dostopna uporabnikom, se je sproti dopolnjevala z novim gradivom. Za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev je redigirano in razmnoženo skoraj vse gradivo, kartoteka pa je urejena do polovice. — Pri tem delu so poleg rednih delavcev sekcije in prepisovalcev sodelovali še: 1 stažist in 7 občasnih honorarnih sodelavcev-študentov oz. diplomantov literarnih ved.

V sekciji je v letu 1979 prišlo do teh personalnih sprememb: znanstveni svetnik Drago Šega je s 30. junijem odložil dolžnosti tajnika inštituta in prešel v pogodbeno delovno razmerje. Asistent mag. Darko Dolinar je bil s 1. julijem imenovan za tajnika inštituta; 28. septembra je bil izvoljen za raziskovalnega sodelavca. Stažistka Vilenka Jakac je s 30. septembrom prekinila delovno razmerje.

Stalni delavci sekcije so opravljali tale dela in dolžnosti:

Znanstveni svetnik Drago Šega je bil sonosilec podnaloge *Literarni leksikon*. Sodeloval je z glavnim urednikom in zunanji sotrudniki pri pripravah za ta leksikon in usmerjal program dokumentacijskih del. 23. marca je imel uvodni referat na tiskovni konferenci ob izidu prvih zvezkov *Literarnega leksikona*; 5. oktobra se je udeležil simpozija o Josipu Murnu na SAZU z referatom *Murnov literarni nazor v pesnitvi 'Knjigotržec in poet'*.

Višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc je za *Literarni leksikon* dopolnila in oddala za tisk prispevke o geslih Imagizem, Izgubljena generacija, Jezni mladeniči in Beat, ki so določeni za objavo v samostojnem zvezku z naslovom *Angloameriške smeri v 20. stoletju*. Sodelovala je pri pripravi in redakciji stvarnih in imenskih kazal za posamezne zvezke Literarnega leksikona in opravljala vzporedne korekture nekaterih zvezkov med tiskom. Na tiskovni konferenci ob izidu prve skupine je sodelovala s predstavitvijo prvega zvezka. Za potrebe sodelavcev *Literarnega leksikona* je naredila več izpiskov iz kartoteke slovenskih literarno-teoretskih terminov.

Napisala je dva prispevka za gradivo, ciklostirano pred posvetovanjem o slovenščini v javnosti maja 1979 v Portorožu. Z referati je sodelovala 23. avgusta na 9. kongresu Mednarodne zveze za primerjalno književnost — AILC v Innsbrucku (*Translations and national literature considered as antagonists: an attitude of the literary criticism in Slovenia 1850—1880*), 5. oktobra pri Murnovem simpoziju na SAZU (*Murn in prevajanje literature*) in 13. oktobra na srečanju jugoslovanskih prevajalcev na Črnem vrhu nad Idrijo (*Nekaj pogledov na koncepte za zgodovino prevodne literature*).

Delala je kot članica v naslednjih družbenih in strokovnih telesih: delegacija delovne skupnosti SAZU za samoupravne interesne skupnosti (zbor izvajalcev), strokovna komisija za literarne vede pri področni raziskovalni skupnosti za zgodovinske in humanistične vede RSS, izvršilni odbor PRS za zgodovinske in humanistične vede, komisija za infrastrukturo RSS (do aprila), metodološka komisija RSS (od aprila), izvršilni odbor Društva za primerjalno književnost SRS (od maja kot tajnica), uredniški odbor in svet revije Primerjalna književnost in založniški svet Državne založbe Slovenije.

Mag. Darko Dolinar je sodeloval pri pripravljanju in korigiranju tekstov za Literarni leksikon ter pri predstavitvi prvega letnika te izdaje na televiziji. Po rokopisnem gradivu iz zapuščine prof. dr. Dušana Pirjevca je redigiral njegovo razpravo o strukturalni poetiki. Vodil je sodelavce, ki so izpisovali, redigirali in razmnoževali dokumentarno gradivo, in tudi sam redigiral izpiske za obe kartoteki. — Udeležil se je IX. kongresa mednarodne zveze za primerjalno književnost od 20. do 24. avgusta v Innsbrucku; 5. oktobra je sodeloval na simpoziju o Josipu Murnu na SAZU z referatom *Prijateljeva recepcija Murna*. — Na oddelku za primer-

jalno književnost filozofske fakultete v Ljubljani je vodil proseminar iz metodologije in tehnike literarne vede (2 uri tedensko). — Je glavni in odgovorni urednik revije Primerjalna književnost. Poleg tega je opravljal naslednje družbene dolžnosti: namestnik vodje delegacije delovne skupnosti SAZU (za zборе izvajalcev), delegat SAZU v sosvetu RTV Ljubljana za spremljanje znanstveno raziskovalne dejavnosti, podpredsednik Društva za primerjalno književnost SR Slovenije.

Stażistka Vilenka Jakac je redigirala kartotečno gradivo.

Objave:

D. Š e g a :

O literarnem leksikonu. Delo, 29. 3. 1979, str. 13.

O poeziji. Sodobni slovenski esej. Ljubljana, Mladinska knjiga, 1979, str. 161—180. (Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev.) (Ponatis.)

M. S t a n o v n i k - B l i n c :

Oton Župančič in pripovedna proza: prevod romana Oliver Twist. Primerjalna književnost, 2, 1979, 1, str. 41—50.

Anton Ocvirk, Literarna umetnina med zgodovino in teorijo. Razprave. I. knjiga. Primerjalna književnost, 2, 1979, 1, str. 59—60. (Poročilo.)

Ivan Cankar v prevodih. Primerjalna književnost, 2, 1979, 1, str. 60—61. (Poročilo.)

Literatura — primerjalno. (Pred IX. kongresom AILC). Delo, 17. avgusta 1979, 191, str. 6. (Poročilo.)

Po kongresu komparativistov. Delo, 20. septembra 1979, 220, str. 6. (Poročilo.)

Stvarno kazalo. Anton Ocvirk, Literarna teorija. Ljubljana, DZS, 1978, str. 96—98. (Literarni leksikon 1.)

Imensko kazalo. Anton Ocvirk, Literarna teorija, Ljubljana, DZS, 1978, str. 99—101. (Literarni leksikon. 1.)

Stvarno kazalo. Anton Ocvirk, Literarna umetnina med zgodovino in teorijo. II. Ljubljana, DZS, 1979, str. 655—674.

D. D o l i n a r :

Janko Kos, Pregled svetovne književnosti. Primerjalna književnost, 2, 1979, 1, str. 60. (Ocena.)

Janko Kos, Matija Čop. Primerjalna književnost, 2, 1979, 2, str. 55—56. (Ocena.)

Jože Pogačnik, Parametri in paralele. Primerjalna književnost, 2, 1979, 2, str. 56—57. (Ocena.)

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

V okviru te sekcije deluje organizirano le uredništvo *Slovenskega biografskega leksikona*. Po smrti glavnega urednika dr. Frana Petreta je od januarja do oktobra 1979 začasno vodila sekcijo višja strokovna sodelavka Nada Gspan-Prašelj, ki je z julijem t.l. napredovala v naziv strokovni svetnik. S 1. novembrom je prevzel mesto glavnega urednika *Slovenskega biografskega leksikona* prof. Jože Munda, do tedaj urednik *Slovenske bibliografije*, ki jo izdaja Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Tako šteje ob koncu leta uredništvo spet štiri člane, poleg imenovanih dveh še asistentki Franco Buttolo in Metko Pavčič. Uredniški odbor se v tem letu ni sestel.

II. razred SAZU je dne 9. 1. t. l. imenoval komisijo treh svojih dopisnih članov (prof. dr. Janko Kos, prof. Janez Logar, prof. Boris Merhar) in ji naložil, naj ponovno pregleda vse besedilo za 12. zvezek *Slovenskega biografskega leksikona* in dá mnenje, ali more rokopis v tiskarno. Komisija je marca dala svoje poročilo. N. Gspanova je njene sugestije vnesla v rokopis. Dne 26. junija je II. razred sklenil, da se tako pripravljen rokopis odda v tiskarno, ne da bi čakali še na 6 člankov, ki so sicer že dolgo v delu. V oktobru, še pred prevzemom uredniških dolžnosti, je J. Munda pregledal ves rokopis ter ga lektorsko in tehnično poenotil. V novembru je uredništvo opravilo še manjše korekture in dopolnitve ter 23. novembra 1979 rokopis 12. zvezka *Slovenskega biografskega leksikona* oddalo tiskarni Ljudska pravica. Dogovorjeno je, da delo izide v prihodnjem letu.

Vzporedno so tekle priprave za 13. zvezek *Slovenskega biografskega leksikona*: stiki s sodelavci, razpošiljanje vprašalnih pol živečim osebnostim, redigiranje člankov. V tem letu je uredništvo prejelo 28 novih člankov, kljub številčni nepopolnosti uredniškega kolektiva pa je bilo redigiranih 72 člankov. 13. zvezek *Slovenskega biografskega leksikona* (V—W) bo predvidoma obdelal nekaj nad 600 oseb; polovica člankov je že napisanih in od tega dobra tretji-

na redigiranih. Izplačevanje honorarjev zunanjim sodelavcem je potekalo normalno. Zbiranje dokumentarnega gradiva, pretežno za potrebe *Slovenskega biografskega leksikona*, je teklo dalje. Izrezovali smo dnevni tisk (Delo, Ljubljanski dnevnik, Večer, Primorski dnevnik), dopolnjevali uredniški izvod *Slovenskega biografskega leksikona* z novimi podatki in popravki ter vodili evidenco o pomembnem novem biografskem gradivu. Z informacijami je uredništvo pomagalo vrsti posameznikov in ustanovam, med drugim: Filozofski fakulteti v Ljubljani, gimnaziji Celje, Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Fakulteti za književnost univerze v Rimu, Državni založbi Slovenije v Ljubljani, univerzama v Trstu in Vidmu, marksističnemu centru pri CK ZKS Ljubljana, RTV Ljubljana, idr.

Za interne potrebe smo izdelovali imensko kazalo h knjigi: J. Orožen, *Zgodovina Celja in okolice*. II. del. Celje 1974.

Delavci sekcije so poleg vsega navedenega opravljali še naslednje družbene in strokovne naloge in dolžnosti:

Strokovni svetnik Jože Munda je imel predavanje *Informativni priročniki o slovenskem tisku kot pomoč pri delu v knjigarni* na I. seminarju slovenskih knjigarjev, Bled, 4. in 11. aprila 1979. Za Raziskovalno skupnost Slovenije je izdelal ekspertizo *Novejši bibliografski razvidi slovenske strokovne in znanstvene publicistike*. Je član izdajateljskega sveta revije *Jezik in slovstvo*, založniškega sveta Cankarjeve založbe, komisije za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke, komisije za izpite iz bibliografske stroke, honorarni profesor za predmet bibliografija na Pedagoški akademiji, član slovenskega uredništva *Bibliografije rasprava, članaka i književnih radova* (Zagreb).

Strokovna svetnica Nada Gspan-Prašelj sodeluje in soureja slovenski delež pri *Österreichisches biographisches Lexikon 1815—1950* (Dunaj).

Asistentka Franca Buttolo je delegat SAZU v SIS za zdravstvo in socialno skrbstvo Ljubljana; nadaljuje študij podiplomske stopnje na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Asistentka Metka Pavčič je delegat v zboru združenega dela SAZU; nadaljuje študij podiplomske stopnje na biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Objave:

J. Munda:

Slovenska bibliografija. 28, 1974. Ljubljana 1979. (Urednik.)

Katalog knjig 79. Ljubljana 1979. (Urednik.)

Leksikon Pisaca Jugoslavije. 2. Novi Sad 1979. Obdelal pisatelje: Erjavec Anton in Fran, Funtek Anton, Gabršček Andrej, Gangl Engelbert, Gestrin Fran, Glaser Karel, Golia Pavel, Govekar Fran in Minka, Grahor Ivo, Gregorin Janez, Gspan Alfonz, Hausman Fani, Jug Klement.

Praznični knjigi. Ob jubileju Univerzitetne knjižnice v Mariboru. Naši razgledi, 28, 1979, 3, str. 71—72.

Slovenska bibliografija v letu 1978. Knjižnica, 23, 1979, 1/4.

Sachsova pri nas. Nelly Sachs, Izbrane pesmi. Ljubljana, 1979, str. 154. (Bibliografija.)

Singer pri nas. Isaac B. Singer, Sovražnice, zgodba o ljubezni. Ljubljana, 1979, str. 526. (Bibliografija.)

Sienkiewicz pri nas. Henryk Sienkiewicz, Zgodnje novele. Ljubljana, 1979, str. 380—388. (Bibliografija.)

Gide pri nas. André Gide, Zemeljska hrana. Ljubljana, 1979, str. 418—420. (Bibliografija.)

Faulkner pri nas. William Faulkner, Absalom, Absalom. Ljubljana, 1979, str. 396—398. (Bibliografija.)

Russel pri nas. Bertrand Russel, Moj filozofski razvoj. Ljubljana, 1979, str. 378—379. (Bibliografija.)

Benavente pri nas. Jacinto Benavente, Štiri komedije. Ljubljana, 1979, str. 334. (Bibliografija.)

Björnson pri nas. Björnsterne Björnson, Izbrane novele. Ljubljana, 1979, str. 432—434. (Bibliografija.)

N. Gspan-Prašelj:

Österreichisches biographisches Lexikon 1815—1950, 36. Dunaj 1979. Obdelala gesla: Pfeifer Josip, Pintar Luka, Pirc Alojzij, Ciril in Fran, Pirjevec Avgust, Pirnat Niko, Pivko Ljudevit.

F. Buttolo:

Dela Dušana Pirjevca. Primerjalna književnost, 2, 1979, 1, str. 69—78. (Bibliografija; soavtor.)

Bibliografija del Frana Petreta. Slavistična revija, 27, 1979, 2, str. 312—319. (Soavtor.)

M. Pavčič:

Bibliografija del Frana Petreta. Slavistična revija, 27, 1979, 2, str. 312—319. (Soavtor.)

Inštitutska knjižnica in tajništvo

V letu 1979 je knjižni fond narastel za 1297 knjig in zvezkov revij. Vse nove knjige in revije smo katalogizirali, stvarno obdelali in uvrstili v listkovni signaturni katalog, tekoče revije pa vpisali v kartoteko revij in abecedni katalog.

Knjižnico je obiskalo 590 domačih in zunanjih uporabnikov. Izposodili so si na dom ali ogledali v knjižnici skupaj 1923 knjig in revij.

Preuredili smo stvarni katalog, tako da so zdaj v sklopu glavnega gesla upoštevana podgesla po abecedi.

Od starejšega knjižnega fonda smo stvarno obdelali le nekaj knjig, ker za to ni bilo časa na razpolago.

V Trubarjevem antikvariatu smo pregledali šolska izvestja in izbrali za *Slovenski biografski leksikon* 302 zvezka in s tem dopolnili pomanjkljivi fond šolskih izvestij pri SBL.

Višja knjižničarka-referentka Angelca Turnšek je poleg tega za *Slovenski biografski leksikon* zbirala tekočo časopisno dokumentacijo iz dnevnega tiska (Delo, Ljubljanski dnevnik, Mariborski Večer, Primorski dnevnik in Primorske novice) in izrezala 2804 enote.

Tajnica Alenka Maček je poleg rednih administrativnih in tajniških del opravljala tudi dela v skladu s programom vseh treh sekcij inštituta ter za interno uporabo Slovenskega biografskega leksikona izdelala imensko kazalo k priročniku J. Orožen, *Zgodovina mesta Celja in okolice*. II. Celje 1974.

V letu 1979 je bilo nakazanih 59 avtorskih in drugih honorarjev.

Tajniški delovodnik vseh treh sekcij inštituta je obsegal 400 ševilk.

KABINET JOSIPA VIDMARJA

Poročilo o delu v letu 1979

Kabinet vodi častni član SAZU akademik Josip Vidmar. Njegov pomočnik je višji strokovni sodelavec v pokoju Jože Javoršek. Strokovna delavka v kabinetu, Darja Kulenović, opravlja tajniške posle.

Kabinet, ki se ukvarja s pisateljskim, znanstvenim in kulturno-političnim delovanjem akademika Josipa Vidmarja, je v letu 1979

sodeloval pri dveh zasedanjih plenuma kulturnih delavcev OF, in sicer v začetku februarja, ko so kulturni delavci na svojem 6. zasedanju v Skupščini SR Slovenije v Ljubljani razpravljali o prispevkih Borisa Kidriča slovenski kulturi, in v oktobru, ko so na 7. zasedanju v Ravnah na Koroškem razpravljali o zgodovinski in kulturni vlogi Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca. Akademik Josip Vidmar je imel na obeh plenemih uvodni govor.

Kabinet skrbi za organizacijo pisanja knjig o znamenitih Slovenceh. Ta zbirka, ki jo kabinet tudi ureja, naj bi zaobsegla monografije vseh pomembnejših Slovencev, te monografije pa naj bi na izviren način osvetlile našo celotno kulturno zgodovino. Na tiskovni konferenci, ki je bila 16. februarja 1979 v prostorih SAZU, je kabinet predstavil monografijo Filipa Kalana o Antonu Tomažu Linhartu, Janka Kosa o Matiji Čopu in Franceta Bernika o Simonu Jenku. Za tisk pa je pripravil naslednje monografije: Fran Levec (napisal jo je Stanko Janež), Jože Plečnik (Marjan Mušič), Davorin Jenko (Dragotin Cvetko) in Anton Aškerc (Marja Boršnik).

Akademik Josip Vidmar je pri Državni založbi Slovenije izdal knjigo *Obrazi*, pri Slovenski matici pa prevod tragedije *Smrt Ivana Groznega* A. K. Tolstoja. Sodeloval je tudi v zborniku *Oton Župančič — Simpozij 1978*, ki je izšel prav tako pri Slovenski matici. Mladinski knjigi je oddal rokopis prevoda F. I. Tjutčeva *Pesmi za zbirko Lirika*, Državni založbi Slovenije pa prevod Lessingovega *Modrega Natana*. Za Založbo Obzorja v Mariboru je pripravil zbirko esejev z naslovom *Od dne do dne*.

Kabinet skrbi za redno kulturno informativno in kritično službo, ki se ne omejuje samo na Slovenijo, ampak sega na vse predele Jugoslavije. Predvsem vzdržuje redne stike z jugoslovanskimi dramaturškimi centri, in sicer v zvezi s Sterijevim pozorjem, čigar predsednik je akademik Josip Vidmar. Ker je pomočnik Josipa Vidmarja Jože Javoršek predsednik Oddelka za zveze s tujino pri Sterijevem pozorju in predsednik uredniškega sveta revije *Scena*, skuša kabinet vezati vlogo Sterijevega pozorja, ki jo ima v jugoslovanskem prostoru, s sodobnimi gledališkimi gibanji v svetu.

Kabinet skrbi za zbiranje snovi, se pravi literarnih informacij in podatkov, ki jih akademik Josip Vidmar potrebuje kot član Predsedstva SR Slovenije, kot predsednik plenuma kulturnih delavcev OF, kot predsednik Sterijevega pozorja, kot predsednik skupnega sveta enciklopedije Slovenije in slovenskega dela enciklopedije Jugoslavije, kot predsednik uredniškega odbora zbirke *Beseda*

sodobnih jugoslovanskih pisateljev, kot član uredniškega sosveta Književnih listov pri Delu in kot član programskega sveta SNG Drame v Ljubljani.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Poročilo o delu v letu 1979

Sekcija za ljudsko slovstvo

Delo v sekciji je usmerjeno predvsem k pripravam za kritično izdajo slovenskega ljudskega pripovednega izročila. Pod vodstvom asistentke M. Stanonikove smo nadaljevali ekscerpiranje pripovednega gradiva iz novejših slovenskih revij, časopisov in šolskih glasil. Izpisani so bili Delo 1959—1975, Glas 1975—1976, ITD 1974, Kmečki glas 1955—1975, Tedenska tribuna 1955—1966. Število izpiskov znaša 3096, vendar predvidevamo, da bo ob dokončni ureditvi tega gradiva za uvrstitev v Arhiv slovenskih ljudskih pripovedi marsikaj moralo izpasti. — Izpisovanje šolskih glasil se je v letošnjem letu končalo. Natančni naslovi teh glasil — 73 po številu — so v naši dokumentaciji; tu naj navedemo samo njihova imena, ki so (tako kot v prejšnjih poročilih) na različnih šolah večkrat enaka: Naša mladost, Prvo cvetje, Mladi ogenj, Utrinki, Cik cak, Almanah, Rokava, Naša beseda, Brstiči, Mladost v belem, Literarne vaje, Prvi poganjki, Ježkov rod, Ne bomo pozabili, Mladi vojkovci, Kurir, Sidro, Brstje, Svobodna pomlad, Mladi Sladkogorčan, Kriški šolar, Srnica, V novo življenje, Škrjanček iz Dobove, Čriček, Glas mladih Doličanov, Iskrice, Zbornik..., Kurirčkova pošta, Naš kotiček, Izrazi, Šolarček, Naš list, Podlubniške iskrice, Odmevi, Kekec, Palček, Bele breze, Bobri, Rast ob Dravinji, Pozdrav pomladi, Naše polje, Brstje, Lukarček, Novinarček, Feniks, Zbirka pesmi učencev osnovne šole Koper, Filmski obzorNIK, Najmlajša generacija, Valovi Mure, Barje, Prvi koraki, Mladi glas, Mlada Hudinja, Pohorski pastirci, Mladi zvoki, Mladi dnevi, Otroci svobode, Naša misel, Samorastniki, Iskrice izpod Boča, Mladi Samorastnik, GOŠ, Mladi časnikar, Stopinje, Meteor, Nagelj, Odmev iz Dobove, Odmev, Šolski zvonec, Lokvanji, Pohorski odmevi, Potrčevi plamenčki, Z bregov Krke. Vseh izpiskov iz naštetih glasil je 200.

Popis slovenskih bajnih bitij. Prva faza tega dela je obsegala sistematičen izpis imenskih gesel in navedbo virov iz Keleminove zbirke Bajke in pripovedke slovenskega ljudstva, pa tudi iz drugih knjižnih virov in iz terenskih zapiskov, če smo nanje naleteli priložnostno. Posebej je treba omeniti 110 gesel, ki jih je iz svojih zapiskov prispeval dr. M. Matičetov. Na naslednji stopnji, ko gre za primerjanje Keleminovih objav s prvotnimi viri, se marsikdaj pokaže, da je Kelemina nezanesljiv, kar zahteva še toliko skrbnejše preverjanje. Relativno dokončno je doslej tako obdelanih nekaj čez 300 listkov z izpiski iz Pajkovih Črtic, Kocbekovih Storij, Möderndorferjevih narodnih pripovedk, Kotnikovih Storij in Šašljevih Bisernic, ki so vloženi v kartoteko po abecednem redu gesel. Za takó zastavljeno nadaljnje delo pa čaka še nad 1300 listkov, ki so urejeni po abecednem zapovrstju časopisov, revij, zbornikov idr. (okoli 60, med njimi tudi nekaj nemških in italijanskih), od koder bo treba ugotoviti prvi zapis vsakega (slovenskega) bajnega bitja. Zaradi poenotenja in lažje obdelave podatkov v končni fazi smo dali razmnožiti listke z naslednjimi rubrikami: Ime (bajnega bitja), Lokacija, Funkcija, Vir (od kod je podatek) in Zveza (kje bitje navaja J. Kelemina v svoji zbirki).

Slovensko folklorno gradivo z desnega brega Tera — 1940 je M. Matičetov v celoti prevedel v knjižno slovenščino. Same tekste še prepisuje v poenostavljeni obliki. Pri tem se zgleduje po načelih, ki so jih sprejeli in v praksi uveljavili ruski folkloristi in lingvisti malo pred izbruhom druge svetovne vojne. Ta načela je ob obsežnem, dva dela obsegajočem zborniku belomorskih pravljic (A. N. Nečajev, Skazki M. Korgujeva II, Petrozavodsk 1939, 635—644) prepričljivo formuliral prof. B. A. Larin (zadnji učenec J. Baudouina de Courtenaya): O principah publikaciji teksta. Bistveno in odločilno je pri stvari pač to, da gre za literarna besedila, ki bi jih s pretirano lingvistično akribijo brez potrebe omejevali na zelo ozek krog bralcev.

M. Matičetov se je štiri tedne (od 30. septembra do 28. oktobra) mudil v Moskvi in Leningradu zaradi izdaje Baudouin de Courtenayevega rezijanskega slovarja. Med ogledom rokopisne zapuščine J. Baud. de Courtenaya v leningrajskem arhivu Sovjetske akademije znanosti sta prof. dr. N. I. Tolstoj (le-ta je že 1966. poskusno izdal besedišče od A do D) in dr. M. Matičetov sprejela sklep: da bodo slovarskemu delu dodani vsi neobjavljeni teksti, ki jih je J. Baudouin de Courtenay zapisal v Reziji 1890, 1892 in 1893 in tudi v glavnem že sam prepisal na čisto. Gre za 87 pesmic,

5 pravljic, 2 povedki, 4 uganke, nekaj kletvic in nazadnje še kakih 15 nevezanih pogovorov, biografskih pričevanj ipd. Ker ne bi bilo prehudih težav za slovarsko eskcerpiranje tudi tega »novega« gradiva, bi bil s to objavo primerno in častno dokončan celoten baudouinovski opus v zvezi z Rezijo.

Med številnimi zbirkami gradiva v nerezijanskem delu zapuščine Baudouina de Courtenaya (nadroben popis izpod peresa N. I. Tolstoja gl. v brošuri ob 30-letnici smrti I. A. Baudouin de Courtenaya, Moskva 1959, str. 79—80) se je Matičetov v dobrih dveh tednih, ki sta mu bila na voljo za bivanje v Leningradu, utegnil seznaniti samo z nekaterimi. O zapiskih iz nadiških dolin je deloma že poročal v Trinkovem koledarju za 1980 (Gorica 1979, str. 82—88). Mimo tega si je ogledal in tu in tam tudi kaj prepisal v zbirkah M. Vuge iz Solkana, M. Lutmana iz Štandreža, K. Štreklja z Gorjanskega in J. Ržena iz Cirknega. To so zapiski dijakov goriške gimnazije iz leta 1872. Posebno skrb pa je Matičetov posvetil gradivu, ki ga je Gašper Križnik poslal iz Motnika na Rusko leta 1875. Za načrtovano inštitutsko izdajo Križnikovega pripovednega in drugega narodopisnega gradiva pomeni 49 ljudskih pripovedi v motniškem narečju zelo dragoceno obogatitev. Deloma gre za čisto nove snovi, deloma za malo drugačne verzije besedil, ki jih že imamo pri roki, v nekaterih primerih pa so se nam v Leningradu nepričakovano prikazale pripovedi, ki smo jih poznali samo v knjižni predelavi urednikov Ljubljanskega zvona, Drobtinic, Vrtca. Glede leningrajske Križnikove zbirke (zraven pravljic je tam še 59 pesmi, več pregovorov, ugank, besedišča ipd.) se je Matičetov dogovoril, da nam jo bodo presneli na mikrofilm v zameno za naše publikacije, ki jih želi leningrajski arhiv.

V transkribiranih 30 tekstih Rezijanke Tine Vajtove je bilo nekaj nejasnosti, ki jih je Matičetov moral rešiti s pomočjo same pravljíčarke; obiskal jo je na Solbici, zaselek Ladina, v začetku avgusta. Ob ti priložnosti mu je izročila tudi nekaj zapiskov, ganljivih po nastanku: v strahu, da bi to, česar se je kdaj pa kdaj domislila, ne šlo v pozabo, je sproti vse narekovala vnuku, ki je seveda rabil italijanski črkopis.

M. Stanonikova je še dalje sodelovala pri pripravi geselnika Ljudsko slovstvo za Slovensko enciklopedijo in ga vsaj predvidoma oblikovala dokončno. Na prošnjo Cankarjeve založbe je za etnološko publikacijo, ki jo pripravlja ta založba, napisala še dve prav kratki poglavji Slovensko NOB pesništvo, Mitingi in del poglavja Glasba. Njen namen je bil osvetliti to tematiko z etnolo-

škega vidika. — Tako kot prejšnja leta je sodelovala tudi pri znanstveni témi Slovensko NOB pesništvo 1941—1945 na slavističnem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani, vendar manj intenzivno, ker je bilo vse njeno delo precej otežkočeno in ohromljeno zaradi bolezni (91 bolniških dni).

Terensko delo: mimo že omenjenega obiska pri Tini Vajtovi (avgusta) se je Matičetov mudil v Reziji tudi še 21.—25. septembra, ko je zbral med drugim nekaj besednega gradiva (v Bili) in nekaj pripovednega (v Osojáh), obenem pa preverjal stare zapise v Bili in na Ravanci.

Kot glavni in odgovorni urednik inštitutskega zbornika »Traditiones« je M. Matičetov poskrbel za to, da sta sredi leta 1979 izšli 5. in 6. knjiga v obsežnem dvojnem letniku; obenem je tudi že skoraj v celoti zbral gradivo za naslednji dvojni letnik (7—8).

Sekcija za ljudske šege in igre

Delo v sekciji za ljudske šege in igre je bilo v letu 1979 občutno okrnjeno. Dne 3. maja 1979 je odšla mag. Helena Ložar-Podlogar na porodniški dopust, dne 1. septembra 1979 pa je dr. Niko Kuret stopil v pokoj.

Mag. Helena Ložar-Podlogar je morala iz navedenih razlogov obdelavo gradiva o ženitovanjskih šegah med Muro in Dravo prekiniti. Občasno je pač dopolnjevala že obdelano gradivo o koroških ženitovanjskih šegah. Čeprav je bila v začetku leta njena vprašalnica o šegah ob rojstvu natisnjena, se zbiranje gradiva o teh šegah, ki je v delovnem načrtu, zaradi odsotnosti avtorice ni moglo začeti.

Dr. Niku Kuretu je uspelo — tudi s honorarnim delom po 1. septembru 1979 — dokončati po delovnem programu obdelavo gradiva o maskah na Slovenskem. O tem je izdelal obširen elaborat in ga predložil RSS. Ni pa bilo mogoče nadaljevati zbiranje podatkov za Arhiv karnevalov.

Kot znaten uspeh zaznamujemo sklenitev dogovora o kopiranju gradiva iz Göthove topografije Slovenske Štajerske v prvi polovici 19. stoletja v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu. Dogovor je sledil obisku dr. Nika Kureta v Gradcu (25. 3.—4. 4. 1979), kjer je izročil ravnateljstvu arhiva svoj seznam relevantnih listin, plod njegovega dolgoletnega dela v graškem arhivu, ki bo podlaga kopiranju. Seznam obsega 157 tipkanih strani. Kakor je znano, gre za listine iz 511 krajev Slovenske Štajerske. Razisko-

valna skupnost Slovenije je odobrila potrebna sredstva z zvišanjem pogodbene vrednosti pogodbe števil. P-618/8883-78 za din 47.400. Kopiranje je v teku in bo po obvestilu ravnateljstva arhiva končano sredi aprila 1980 (predvidoma do 15.000 listov).

Zavoljo kadrovskih težav, pa tudi zaradi skrčenja proračunskih sredstev nismo dopolnjevali Drabosnjakovega arhiva z nameranimi kopijami rokopisov in tiskov v Študijski knjižnici v Ravnah na Koroškem. Zunanja tehnična sodelavka Slavka Ložar, Novo mesto, nam je ekscerpirla Mohorjeve koledarje od začetka do 1973 (z izjemo 19 letnikov, ki trenutno niso dostopni), pretipkala je nadalje najdene zapiske pesnika Jožeta Cvelbarja (Besede iz narodnega zaklada — Prekopa in Kostanjevica, 1917) ter odgovore na vprašalnice, razposlane 1933 učiteljem bivšega predvojnega novomeškega »sreza« (Narodoslovje: pesmi, pripovedi, domače etimologije, opisi šeg).

Tajnica inštituta Marta Koren je tekoče izpopolnjevala stvarno kartoteko po hemeroteiki in drugem arhivskem gradivu.

Mag. Helena Ložar-Podlogar je letos spet zbrala gradivo za Mednarodno narodopisno bibliografijo, tokrat za leto 1977—78 z dodatki za 1976 (skupaj 78 listkov) ter ga odposlala uredništvu v Freiburg.

Sekcija za materialno kulturo

Ko je s 1. 11. 1979 začel redno delo v sekciji za materialno kulturo višji znanstveni sodelavec dr. Angelos Baš, se je znanstveno raziskovalno delo v tej sekciji razširilo tudi še na novo delovno področje. Dr. A. Baš se je kot ene prvih nalog lotil raziskave oblačilne kulture na Slovenskem iz prve polovice 19. stoletja. Začel je s pregledom tiskanih virov in v razpoložljivem času napravil približno 170 izpiskov. Z delom pri tej nalogi bo nadaljeval tudi v prihodnjem letu tako, da bo pritegnil k obdelavi tudi še dosegljive arhivske vire.

Ena glavnih nalog sekcije je bilo tudi v letu 1979 zbiranje in obdelava gradiva o občasno naseljenih bivališčih na Slovenskem. Z naklonjenostjo Tehniškega muzeja Slovenije je bilo pridobljenih več desetih fotografij drvarskih in oglarskih koč z različnih območij Slovenije, predvsem z Menine, s Pokljuke, s Pohorja ter kočevskih gozdov. Vrednost tega gradiva je predvsem v tem, da so fotografsko dokumentirane nekatere stavbe, ki jih danes ni več, ker so propadle, saj v njih že več let niso prebivali gozdni delavci. Lepo

pridobitev za arhiv pomenijo nekatere arhitektonsko tehnične skice.

Dr. Tone Cevc je večji del terenskih raziskav posvetil odkri- vanju in dokumentiranju zasilnih zavetišč pastirjev v zijalkah in pod prevesnimi stenami na opuščenih poznosrednjeveških planinah v Kamniških Alpah. Raziskave teh naravnih votlin in podvesov — doslej imamo registriranih že 8 zijalk, v katerih so bile odkrite kul- turne ostaline pastirjev, so strokovno zelo obetavne. Ne samo zato, ker spoznavamo bivalne pogoje pastirjev na višini več kot 1500 m pred tristo in več leti, pač pa tudi zato, ker v teh naravnih votlinah naletimo na materialne ostaline nekdanje pastirske kulture. To so predvsem lončene posode, sklede, vrči, kozarci itn. Tako se etnolog pri tem raziskovalnem delu srečuje z drugačnimi pogoji dela kot takrat, ko ima opraviti s sodobnim gradivom. Zato je bilo potrebno k terenskemu delu pritegniti tudi arheologa. Etnologu se je tako pridružil še sodelavec iz Inštituta za arheologijo SAZU, arheolog Ivan Turk, ki se je lotil nekaj poskusnih sondiranja, da bi ugotovil obstoj kulturnih plasti na raziskovalnih območjih. Raz- iskana so bila zasilna zavetišča (zijalke, podvesi) in bivališča (koče) pastirjev na planinah: Petkova njiva (1750 m), Molička planina (1800 m), Korošica (1750 m), Vodotočna (sodelavci Inštituta za raziskave krasa), Mokrica (1800 m), Dolga njiva (1750 m), Čo- hovnica (1800 m) in pod Kamniškim sedlom (1500 m). Pri tem so sodelavci pogosto naleteli na črepinje razbitih lončenih posod. To gradivo hranimo v Inštitutu za slovensko narodopisje. Za sedaj še ni jasno, v kakšne namene so rabile preučevane zijalke: ali so pa- stirji v njih le shranjevali posodo in hrano ali pa so v njih vsaj ob- časno v slabem vremenu tudi živeli. Ena značilnost raziskanih zi- jalk je gotovo ta, da so votline dobro zračene, skoraj vse imajo namreč naravne kamine. O pridobljenih strokovnih spoznanjih kot tudi o odprtih vprašanjih je napisal T. Cevc prispevek, ki je obja- vljen v 30. letniku Slovenskega etnografa.

Zadovoljivo so stekla pripravljalna in organizacijska dela za večletno raziskavo življenja in kulture pastirjev na slovenskih pla- ninah. Organizacijo te večletne skupinske raziskave je prevzel In- štitut za slovensko narodopisje in jo vodi dr. T. Cevc. Organizir- ana sta bila dva delovna sestanka predvidenih sodelavcev. Pred- lagani raziskovalni načrt so sodelavci sprejeli, hkrati pa tudi pre- tresli metode raziskovanja, časovni potek raziskav in si začrtali cilje raziskav. Po predvidevanjih naj bi v več letih objavili samostojne monografije z vseh planšarskih območij Slovenije. Pri etnološkem

delu predvidene raziskave (sočasno naj bi potekale tudi arheološke, jezikovne, zgodovinske in geografske) bodo sodelovali Anka Novak (Kranj), Janez Dolenc (Tolmin), Tone Petek (Maribor), Naško Križnar (Nova Gorica) ter Sinja Zemljič, Fanči Šarf, Majda Fister in Tone Cevc (vsi Ljubljana). Opravljene so bile prve pripravljalne raziskave, ki so se nanašale na zgodovinski del naloge (sodelavca prof. B. Otorepec in dr. V. Valenčič).

Poleg tekočih kabinetnih nalog (urejanje arhivov in fototek, prepisovanje gradiva) smo v letu 1979 nadaljevali tudi z izpisovanjem etnološkega gradiva iz letnikov Planinskega vestnika. Zunanja sodelavka Majda Fister je izpisala gradivo iz nadaljnjih desetih letnikov (več kot 10.000 strani), tako da je do sedaj izpisano vse gradivo do leta 1965.

Knjižnica

Knjižni fond se je v letu 1979 povečal za 508 enot, od tega je bilo 207 knjig in 301 zvezek periodike. Tako je ob koncu leta štela knjižnica 6308 knjižnih enot. Na dom je bilo izposojenih 114 knjig, od tega 12 knjig v zamejstvo. Iz t. im. Orlove knjižnice pa smo posodili 25 knjig.

Na koncu vsakega tromesečja izdajamo že nekaj let skupaj s PZE za etnologijo in Slovenskim etnografskim muzejem Bilten, t.j. seznam novih knjig, časopisov in revij. Letos so bile tri številke združene v eno zaradi objektivnih razlogov.

Predavanja

Dr. M. Matičetov je imel v letu 1979 tale predavanja:

24. septembra, Rávanca v Reziji, na mednarodni konferenci ob 50-letnici smrti J. Baudouin de Courtenaya: O rezijanskem skrivnem govoru.

1. oktobra, Leningrad, na folklornem oddelku Državnega inštituta za gledališče, glasbo in kinematografijo: Pregled folklorističnega dela v Sloveniji po osvoboditvi.

14. novembra, Prilep, na simpoziju ob 150-letnici rojstva Marka Cepenkova: Dva južnoslovenska folklorista-samouka — Marko Cepenkov in Gašper Križnik.

4. decembra, Ljubljana, študentski botanični krožek pri oddelku za biologijo biotehnične fakultete: »Bedenice« — ljudska in knjižna imena rastlin na Slovenskem.

Strokovno sodelovanje

V okviru Slovenskega etnološkega društva se je dr. T. Cevc udeležil 20. 11. 1979 v Ljubljani posvetovanja o temi »Etnologija in arhitektura« in pripravil diskusijski prispevek z naslovom »O sodelovanju arhitekta in etnologa pri raziskovanju ljudskega stvarstva«.

Obiski

Od 7. do 14. oktobra 1979 je bila na ekskurziji v Sloveniji skupina študentov etnologije iz zürške univerze, ki jo je vodil prof. dr. Arnold Niederer. Na njegovo prošnjo je strokovno pripravil ekskurzijo dr. T. Cevc, ki je skupino tudi vodil po vseh značilnih narodopisnih območjih Slovenije. Študentje so si poleg Ljubljane, kjer so obiskali tudi naš inštitut, ogledali značilnosti Krasa (Postojna, Divača), del Gorenjske (Kropa, Bohinj, Jezersko), Štajersko (Ptuj, Markovci), Belo Krajino (Metlika, Drašiči) in del slovenske morske obale (Piran). Na posebno željo gostov so obiskali tudi tovarno zdravil v Novem mestu, da bi se na mestu seznanili z delavskim samoupravljanjem pri nas.

Na obisku v inštitutu je bil 15. oktobra 1979 dr. Georg Schroubek, sodelavec v Institutu für deutsche und vergleichende Volkskunde iz Münchna.

Traditiones

V juliju 1979 je bil dotiskan dvojni, 5. in 6. letnik inštitutskega zbornika »Traditiones«, ki smo ga posvetili — kot »Kuretov zbornik« — načelniku sekcije za ljudske šege in igre dr. Niku Kuretu ob njegovi 70-letnici. Slavljenca je ob tej priložnosti počastilo s svojimi prispevki osem delovnih tovarišev, to je rednih inštitutskih delavcev, zraven pa še predsednik in en član znanstvenega sveta ISN. Le-tem so se pridružili strokovni tovariši iz drugih narodopisnih ustanov, tudi v drugih središčih Slovenije in bratskih republikah. Za sodelovanje so se radi odločili tudi zastopniki nekaterih strok v mejah slavljenčevega zanimanja (arheologije, geografije, germanistike, romanistike, slavistike — z lingvistikom in literarno zgodovino — in umetnostne zgodovine). In ne nazadnje

naj omenimo še devet sodelavcev zunaj naših meja, z vzhoda in zahoda, ki niso hoteli zamuditi priložnosti, da pokažejo spoštovanje jubilarantu in naklonjenost ustanovi, kjer dela. Seznam sodelavcev obsega 43 imen, ne da bi bili pri tem vračunani vsi tisti, ki so bili kakorkoli udeleženi tehnično (s prevajanjem, fotografijami, risbami itn.).

Objave:

A. Baš:

O zemljiški lastnini in delu v Slov. goricah med svetovnima vojskama. *Traditiones* 5—6, (1976—1977) 1979, 47—54.

Plavljenje lesa po Savinji. *Slovenski etnograf* 30, (1977) 1979, 61—75.

Vraža, da hudič polha pase. *Lovec* 62, 1979, 271—274.

T. Cevc:

Otroške živalske igračke — »buše«. *Traditiones* 5—6, (1976—1977), 1979, 69—78.

Vpliv zemljišča in družbenozgodovinskih razmer na življenje pastirjev v naravnih zavetiščih na planinah v Kamniških Alpah. *Slovenski etnograf* 30, (1977) 1979, 93—122.

Etnologija in sodobna slovenska družba (diskusijski prispevek). *Glasnik SED* 18/2, Ljubljana 1978, 43—44.

Odkod ime Kočna v Kamniških Alpah. *Planinski vestnik* 79, 1979, 543 do 545.

(Ocena:) Marija Makarovič: Kmečko gospodarstvo na Slovenskem. *Naši razgledi* 21, 1979, 611.

Ljudska arhitektura na Krasu. Zbornik 24. kongresa jugoslovanskih folkloristov, Piran 1977 (= *Glasnik SED* 17/5), Ljubljana 1979, 85—88.

N. Kuret:

Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja. Vprašalnice IX. Ljubljana 1978: Uvod 1—2 — Literatura (v sodelovanju s Heleno Ložar-Podlogarjevo) 3—8 — Napotki za eksploratorsko delo 8—9 — Šege, Smrt (v sodelovanju s Heleno Ložar-Podlogarjevo) 36—50 — Letne in koledarske šege 50—67 — Igra odraslih in otroška igra 119—125 — Gledališče 127—130.

Slovensko narodopisno gradivo v zamejskih zbirkah. *Slovenski etnograf* 30, (1977) 1979, 37—55.

Dobje pri Planini ok. 1840—1850. Poskus topografskega prikaza po gradivu »Göthove serije«. Slovenski etnograf 30, (1977) 1979, 56—60.

Vilko Novak sedemdesetletnik. Delo 21 (28. 4. 1979), št. 99, 6.

Milko Matičetov 60-letnik. Delo 21 (10. 9. 1979), št. 211, 10.

(Ocena:) Walter Puchner: Brauchtumserscheinungen im griechischen Jahreslauf. Wien 1977. a) Schweizerisches Archiv für Volkskunde 75 (Basel 1979) 1—2, 87—88. — b). Slovenski etnograf 30, (1977), 1979, 164.

H. Ložar-Podlogar:

Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja. Vprašalnice IX. Ljubljana 1978: Literatura (v sodelovanju z Nikom Kuretom) 3—8 — Šege, a) Rojstvo 10—20 — b) Ženitev 20—35 — c) Smrt (v sodelovanju z Nikom Kuretom) 36—50 — Delovne šege agrarnega območja 67—94.

Pust na Banjški planoti. Traditiones 5—6, (1976—1977) 1979, 237—250.

Bibliografija etnoloških objav Nika Kureta. Traditiones 5—6, (1976—1977) 1979, 18—30.

M. Matičetov:

»Veče — večuvat« — Tracce di diritto consuetudinario sloveno a Resia. Ce fastu? 54, Udine 1978, 162—184.

(Pripomba k prispevku študentov etnologije). Glasnik SED 18/2, Ljubljana 1978, 45—46.

»Bedenice«. Imena, pesniško in obredno izročilo o tem cvetju na Slovenskem in pri sosedih v hrvaški Istri. Traditiones 5—6, (1976—1977), 1979, 277—300.

(Uvodna beseda k) Traditiones 5—6, (1976—1977), 1979, 5—6.

Sv. Jožef ne more plačati štibre. Jezik in slovstvo 25/1, 1979—80, 18—21.

Bovec - Bovčan - bovški. Goriški letnik 6, Gorica 1979, 29—36.

Sto let stari folklorni zapisi iz nadiških dolin. Trinkov koledar za prestopno leto 1980, Gorica 1979, 82—88.

Kras in Kraševci v očeh sosedov. Zbornik 24. kongresa jugoslovanskih folkloristov, Piran 1977 (× Glasnik SED 17/5), Ljubljana 1979, 81—85.

M. Stanonik:

Beneškoslovenska pastoralka »Naš Božic«. Traditiones 5—6, (1976—1977), 1979, 337—344.

Ubeseiditev motivov o tovarišu Titu v neznanem slovenskem NOB pesništvu. Narodno stvaralaštvo — Folklor (18), zv. 69—70, Beograd jan.—junij 1979, 3—15.

(Poročila ustanov o delu v letu 1977:) Inštitut za slovensko narodopisje SAZU, Ljubljana. Glasnik SED 18/1, Ljubljana 1978, 4.

Tone Pipan-Črtomir (1918—1944). Borec 31/3, Ljubljana marec 1979, 131—140.

Lik tovariša Tita v množičnem slovenskem NOB pesništvu 1941—1945. Zbornik 24. kongresa jugoslovanskih folkloristov, Piran 1977 (= Glasnik SED 17/5), Ljubljana 1979, 37—60.

S. Zemljič-Golob:

Izdelovanje rumenih sveč v Solčavi. Traditiones 5—6 (1976—1977) 1979, 401—406.

Sestavila 21 sinopsisov in izrisala 2 zemljepisni karti za Traditiones 5—6 (1976 do 1977), 1979.

Sekcija za glasbeno narodopisje

Poročilo o delu v letu 1979

A. Delo na raziskovalnem programu v okviru programskega sklopa št. 9 Raziskava slovenskega narodopisnega izročila.

Podnaloga IV.: *Ljudska glasbena in plesna kultura*

1. *Glasbeno-plesna kulturološka raziskava rudarske kolonije »Terezija« — Trbovlje (P-618/8886-79).*

Zbrani so bili glavni podatki o prebivalstvu kolonije, ki ima sedaj uradni naslov Kolonija 1. maja in kjer je 343 gospodinjstev ter poleg tega 75 v Domu upokojencev.

V tem letu je bilo začeto terensko delo z intervjuji in snemanji gradiva pri družinah oz. gospodinjstvih kolonije. Glede na dodeljena sredstva je bilo mogoče načrtovati po 12 dni terenskega dela za vseh pet strokovnih delavcev sekcije. Delo teče deloma v dvojicah, deloma posamezno, da bi bilo mogoče obdelati čim večje število gospodinjstev. Vprašalnik je bil skrčen na 26 vprašanj o glasbeno-plesnem znanju in dejavnosti tez o poslušanju in vrednotenju različnih vrst glasbe.

2. *Etnomuzikološka raziskava slovenske Koroške — Avstrija, IV (P-618/8887-79)*

Glede na odobrena sredstva je bilo mogoče izpeljati eno šestdnevno terensko ekspedicijo vseh petih strokovnih delavcev sekcije. Na področju Roža je bila dopolnjena raziskava iz l. 1978 v

Podljubelju in Slovenjem Plajberku po načrtu v prijavi naloge. Glavno delo je bilo usmerjeno iz Železne Kaple kot izhodišča na eni strani v naselja v hribovskem svetu (Lepena, Lobnik, Obirsko, Korte, Sele pri Fari), v dolini pa v podjunske vasi južno od Drave in zahodno od črte Železna Kapla-Doberla vas (Gluhi les, Mohličiče, Št. Vid, Nagelče, Sele in Vinogradi pri Žitari vasi, Mlinče, Plaznice, Kokje, Gorca-Št. Vid in Pribla vas).

Zbrano je bilo precej bogato gradivo iz teh krajev, ki razen dveh izjem doslej sploh še niso bili raziskani; posneto je bilo skupaj 331 glasbenih enot (pevskih in instrumentalnih), poleg tega pa zbrano veliko podatkov o petju, plesu in navadah pri tem, o godčevstvu, instrumentih; v zvezi z glasbo pa še podatki o raznih šegah (svatbenih, mrliških), o zagovorih in bajnih bitjih (žalik žene, povodni mož, pehtrna, vrag), pa tudi o življenju v taboriščih med zadnjo vojno.

3. *Priprava obsežnejših strokovnih publikacij.* (P-618/8890-1979, sonosilka dr. Z. Kumer)

a) Korpus »Slovenske ljudske pesmi« (SLP), 2. knjiga:

V tem letu sta bili opravljeni prva in druga korektura 330 tiskarskih stolpcev in 127 strani klišejev melodičnega gradiva. Pri prvi korekturi je bilo potrebnih nekaj večjih popravkov rokopisa glede na primerjalno tuje gradivo, ki ob sestavi rokopisa pri nas ni bilo znano. Dva pesemska tipa sta bila izločena, pri petih pa nanovo napisani sklepni komentarji. — Ob delu na SLP se je pokazalo kot nujno raziskati kronološko zaporedje v zps. in mnogih različnih redakcijah teh zapisov M. Majarja in St. Vraza (V. Vodušek); pri prvem predvsem po razvoju njegovih diakritičnih znakov in korespondenci z Vrazom; pri Vrazu pa glede na ugotovljiva njegova potovanja po Slovenskem in namensko sestavo posameznih snopičev v VO I do VO XXI (Ms. 481-NUK). Zaradi tega knjiga še ni mogla iziti do konca leta kot je bilo v načrtu predvideno, in tudi nadaljevanje dela na pripravi 3. knjige je moralo zaradi nepredvidene obremenitve sodelavcev biti odloženo na prihodnje leto.

4. *Etnomuzikološka raziskava hribovske vasi Paka* (P-618/8890-79).

Sonosilca: Bogomir Ramovš in Julijan Strajnar.

Ta raziskava ni bila omenjena za l. 1979 v tiskanem programu SAZU, ker se je izkazalo šele v decembru 1978, da zaradi težav

hribovskega terena in odsotnosti domačinov na delu v gozdovih ne bo mogoče terenske raziskave končati v 1978. Na prošnjo je RSS odobrila podaljšanje naloge v l. 1979. V tem letu so bile obdelane še preostale tri družine in dopolnjeni podatki pri nekaterih obiskanih že v lanskem letu in podatki o izrabi prostega časa. Na podlagi zbranega gradiva bo do 30. 6. 1980 izdelan elaborat s pesemsko-glasbenim in plesnim gradivom ter izsledki kulturološke raziskave.

B. Delo članov sekcije, ki ni obseženo v raziskovalnih nalogah

Terensko delo

1. Na opozorilo pevke Klare Koren, doma iz Magozda (Kobarid), je J. Strajnar posnel 21. 2. od nje same v Ljubljani 12 pesmi in zbral precej narodopisnih podatkov; potem pa je 24. 3. šel v Magozd na snemanje večje skupine pevk in pevcev (posnetih 39 pesemskih enot poleg dodatnih podatkov o krajevnih navadah pri koledovanju, »vahtanju«, ohcetih, o godcih, izdelovanju glasbil, otroških igrah, plesih itd.).

2. J. Strajnar je na posebno željo dr. Gian-Pavla Gri-a (Univerza v Trstu) demonstriral terensko delo naše sekcije v Vrhpolju pri Kamniku ob posnetju 31 pesemskih enot in nekaj plesnih melodij na orglice.

3. Prav tako je J. Strajnar na lastno pobudo in z denarno podporo RTV Ljubljana obiskal (30. 6. do 8. 7.) naše izseljence — rudarske družine v severovzhodni Franciji (Moutiers, Aumetz, Tuguegnieux, Sallaumines). Poleg 173 eno- in večglasnih pesmi je zbral večje število zanimivih narodopisnih podatkov in proučevanje življenja naših rojakov v tujini.

Udeležba na znanstveno-strokovnih kongresih, simpozijih itd.

1. Z. Kumer se je udeležila posvetovanja mednarodne študijske skupine (v okviru S.I.E.F.) za raziskovanja ljudskih balad, ki je bilo v Edinburgu 9.—11. avgusta, z referatom »Singer's repertoires as the consequence of their biographies«.

2. Ob 75-letnici organizacije »Österreichisches Volksliedwerk« se je Z. Kumer na povabilo udeležila simpozija na Dunaju (24. do 30. sept.) z referatom »Das slowenische Volkslied in Kärnten, seine Sammlung, Erforschung und heutiger Stand«.

3. Kongresa Zveze jugoslovanskih društev folkloristov v Kra-
gujvcu (24. 9. do 30. 9.) se je udeležil M. Terseglav z referatom
»Prešeren in ljudska pesem«.

4. J. Strajnar se je udeležil naslednjih treh strokovnih posve-
tovanj v Trstu in Furlaniji:

a) S prispevkom »Slovenska ljudska glasba včeraj-danes-jutri«
na posvetovanju »La musica popolare oggi«, ki ga je organiziral 29.
jan. v Kulturnem domu v Trstu Ente Italiano per la conoscenza
della lingua e della cultura slovena.

b) z referatom »Etnomuzikologija na Slovenskem« na posve-
tovanju »La musica popolare« 19. aprila v Vidmu (Udine).

c) z referatom »Alcuni aspetti di etnomusicologia: strumenti
popolari e musica instrumentale popolare« na 1. Convegno inter-
nazionale su Il canto popolare in Friuli 23. junija v Umberto Fe-
letto (Udine).

Predavanja

1. Za študente PZE za etnologijo na Filozofski fakulteti Uni-
verze v Ljubljani sta imela po dveurni predavanji:

a) B. Ramovš »Metode in cilji raziskovanja slovenskega ples-
nega izročila«.

b) V. Vodušek »Ljudska glasba: pojem, nosilci, metode raz-
iskave«.

2. Z. Kumer je imela na Muzički akademiji v Sarajevu dve
predavanji (19. febr.) o slovenski ljudski pesmi.

Strokovno-poljudna predavanja

1. Na posvetovanju »Otrok in folklor« (Odbor za folklorno
dejavnost pri predsedstvu ZKO) v Ljubljani 20. jan. je predaval J.
Strajnar »Jaz sem muzikant«.

2. Na seminarju v okviru ZKO za pevovodje na Ravnah na
Koroškem 19. in 20. oktobra so predavali:

V. Vodušek o raznih plasteh v melodijah slovenskih ljudskih
pesmi,

Z. Kumer o vlogi ljudske pesmi na Slovenskem,

J. Strajnar o ljudskem večglasju na Slovenskem.

3. Z. Kumer je predavala 14. maja o slovenski ljudski glasbi na
Učiteljskišči v Ljubljani.

4. J. Strajnar je predaval 6. novembra o ljudski glasbi v Reziji v
Prosvetnem domu v Trstu.

Študijsko delo

1. M. Terseglav je pripravil magistrsko nalogo, ki jo je oddal na FF v oktobru t.l.: »Prešeren in ljudska pesem«, Ljubljana 1979, tipkopolis, 220 str.

2. B. Ramovš je izdelal:

a) Kratko zbirko otroških glasov in iger za priročnik »Pojmo, plešimo-ustvarjajmo«, ki ga bo izdelala Zveza prijateljev mladine Slovenije.

b) Učni načrt za vključitev ljudskega izročila v pouk estetske vzgoje za 1. razred osnovne šole (po naročilu Pedagoškega inštituta Univerze v Ljubljani).

3. Z. Kumer je pripravila

a) študijo »Pevsko in plesno izročilo z Gore nad Vipavsko dolino« (28 str.) za objavo v Goriškem letniku.

b) članek (400 vrstic) o slovenski ljudski glasbi za Leksikon jugoslovanske muzike (Leksikografski zavod v Zagrebu)

c) etnomuzikološka gesla za slovensko izdajo Herderjevega glasbenega leksikona pri CZ.

4. V. Vodušek je za 6. zasedanje Študijske skupine IFMC za raziskavo in izdajanje zgodovinskih virov za ljudsko glasbo, ki je bilo od 17. do 21. sept. v Medulinu pri Pulju pripravil referat »Mehrschichtigkeit im slowenischen Volkslied — Versuch einer relativen Chronologie«.

Radijske in televizijske oddaje

1. Za ciklus »Slovenska zemlja v pesmi in besedi« na 1. programu RTV Ljubljana je prispevala v letošnjem letu sekcija (s svojimi sodelavci) po posebni pogodbi z RTV Ljubljana 19 polurnih (deloma 3/4-urnih) oddaj. (S sredstvi honorarjev za te oddaje v preteklih dveh letih je sekcija lahko nabavila v decembru t.l. 3 kvalitetne amaterske magnetofone, ki jih nujno potrebujemo za transkribiranje tekstov in glasbe z magnetofonskih posnetkov.) Oddaje so si sledile praviloma v 14-dnevnih razmakih v 10 mesecih, razen julija in avgusta.

2. B. Ramovš je

a) pripravil 2 oddaji (13. 2. in 20. 3.) o slovenskih ljudskih plesih in 3 oddaje (17. 4., 22. 5. in 19. 6.) o plesih drugih jugoslovanskih narodov za Radijsko šolo za srednjo stopnjo.

b) pripravil scenarija in spremni besedili za dve TV-oddaji v seriji »Slovenski ljudski plesi«, in sicer Gorenjsko/2 in Primorsko/1.

3. Z. Kumer je za RTV Sarajevo pripravila v februarju oddajo o etnomuzikološkem delu v Sloveniji.

4. J. Strajnar je za radijske oddaje RTV Ljubljana »Ob izvirih« redigiral 6 oddaj z gradivom tujih dežel (Italija — 7. 2., Južna Brazilija — 14. 2., Irak — 28. 2., Južni Pacifik — 7. 3., Severna Brazilija — 14. 3. in Gruzija — 14. 12.)

Objave:

Z. Kumer:

Pesem nočnega čuvaja na Slovenskem. (: Traditiones 5—6/1976-77, 1979, 211—222.)

Zur Frage der Sozialgeschichte im Spiegel der slowenischen Volksballaden. (:Arbeitstagung über Fragen des Typenindex der europäischen Volksballaden vom 21. bis 23. August 1978 in Esztergom [Ungarn], Budapest 1979, 78—87.)

Socialnokritično v slovenski ljudski pesmi. (: Glasnik SED 1979, 5 = [Zbornik 24. kongresa jugoslov. folkloristov, Piran 1977], Ljubljana 1979, 175—180, 343.)

(Red.) Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research, 8/1978 mit Nachträgen. Hrsg. von der S.I.E.F. — Kommission für Volksdichtung durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich und Jürgen Dittmar. Ljubljana 1979, 53 S.

(Ocena): Handbuch des Volksliedes. Bd. II. Hrsg. von R.W. Brednich, L. Röhrich, W. Suppan. München 1975. (Glasnik SED 18 : 1, Ljubljana 1978/79, 21.)

(Ocena): Das Deutsche Volksliedarchiv Freiburg i. Br. Red. Jürgen Dittmar. Freiburg i. Br. 1977. (Glasnik SED 18 : 1, Ljubljana 1978/79, 21—22.)

(Ocena): Jagiello, Jadwiga, Polska ballada ludowa. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdansk 1975, 157. (Glasnik SED 18 : 3, Ljubljana 1978/1979/61—62.)

(Ocena): Kretzenbacher, Leopold, Legende und Sozialgeschehen zwischen Mittelalter und Barock (Österr. Akad. d. Wiss., Phil.-hist. Klasse, Sitzungsberichte, 318 Bd, Wien 1977. (Glasnik SED 18 : 3, Ljubljana 1978/1979/ 62.)

Poročila, članki, strokovno-poljudne objave:

6. zasedanje študijske skupine IFMC za raziskovanje ljudskih glasbil 12.—16. sept. 1977 na Poljskem. — Simpozij o evropski srednjeveški baladi od 21.—23. nov. 1977 na Danskem. (Oboje v Glasniku SED 18 : 1, Ljubljana 1978/79, 18.)

Stalna razstava glasbil v ptujskem muzeju. — Seminar »Folklor a umenie dneška« v Martinu na Slovaškem od 4.—6. julija 1978. — Nekaj misli ob Mednarodni smotri folklorja v Zagrebu. — 9. posvetovanje mednarodne skupine za raziskovanje ljudskih balad v Esztergonu 21.—23. avgusta 1978. (Vse v Glasniku SED 18:4, Ljubljana 1978/79, 69—73.)

B. Ramovš:

Ples na Anževo v Predgradu. *Traditiones* 5—6, 1979, 305—312.

Plesat me pelji. Plesno izročilo na Slovenskem. Cankarjeva založba, Ljubljana 1979 (v tisku).

(Ured.) Zbornik 24. kongresa jugoslovanskih folkloristov — Piran 1977 (= Glasnik SED 17/1977, št. 5, Ljubljana 1979). (Sourednik Janez Bogataj.)

J. Strajnar:

La technique violonistique des musiciens résiens. *Studia instrumentorum musicae popularis VI*, Bericht über die 6. Internationale Arbeitstagung in Kazimierz Dolny, Polen 1977, hrsg. von Erich Stockmann, Stockholm 1979, 85—86.

Ljudska glasba na Krasu. Zbornik 24. kongresa jugoslov. folkloristov — Piran 1977 (= Glasnik SED 17/1977, št. 5), Ljubljana 1979, 89—98.

Alcuni aspetti di etnomusicologia: strumenti popolari e musica instrumentale popolare. Atti 1. Convegno internazionale su Il canto popolare in Friuli. Feletto Umerto (Udine) 1979 (nepaginirano, 2 strani).

(Gramofonska plošča): Slovenska glasba — Porabje. Zvočni primeri izvirne ljudske glasbe. Sekcija za glasb. narodopisje ISN, SAZU. Založba Obzorja, Maribor — Helidon, Ljubljana. (Izbor in spremna beseda J. S.)

Članki, strokovno poljudno delo:

Slovenska ljudska glasba včeraj-danes-jutri. *GM, Revija glasbene mladine Slovenije* 78/79, št. 5, 15; št. 6, 16. — O delu glasbenega narodopisca. *GM, 78/79*, št. 8, 15. — Kje je moj mili dom. *GM 78/79*, št. 2, 11. — Ob nastopu Šaleške folklorne skupine. *Folklorist* 2 (1979), št. 3, 38—39.

M. Terseglav:

Odsev socialnega porekla zapisovalcev v njihovem delu. Zbornik 24. kongresa jugosl. folkloristov — Piran 1977 (= Glasnik SED 17/1977, št. 5) Ljubljana 1979, 220—225.

Nove potrebe v raziskovanju ljudskega slovstva? *Glasnik SED*, 18/1978, Ljubljana 1979, 36.

Prešeren in ljudska pesem. (Magistrska naloga) Ljubljana 1979, Filoz. fakulteta. Tipkopis, 220 str.

Drugi članki:

Na robu noči. Utrinki iz bosenskohercegovske lirike. Uvod in prevod M. T. Naši razgledi 28, 1979, št. 10, 305.

V. Vodušek:

O sodobnih nalogah folkloristike. Zbornik 24. kongresa jugoslov. folkloristov — Piran 1977 (= Glasnik SED 17/1977, št. 5), Ljubljana 1979, 294—297.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Poročilo o delu v letu 1979

Raziskovalni program je zajemal Speleogeološke raziskave krasa (nosilec dr. R. Gospodarič) s podnalogama:

dopolnitev osnovne speleološke karte Slovenije in speleohidrološke raziskave Planinskega polja z zaledjem z več posebnimi temami.

Druga naloga je obsegala Geografske raziskave krasa (nosilec dr. P. Habič) s temami: meritve recentnega fluvialnega transporta v jamah okrog Planinskega polja, vrednotenje kraških voda Notranjske in Primorske ter geografsko vrednotenje krasa v občinah Cerknica in Postojna.

Tretja naloga je obsegala nadaljnje preučevanje ekologije podzemeljskih kopenskih biocenoz v Sloveniji (nosilec E. Pretner).

Četrto področje je bilo povezano z raziskovalnim delom Kraške muzejske zbirke kot posebne delovne enote inštituta, ki jo vodi Mehtilda Urleb.

Poleg tega so bile opravljene tudi nekatere občasne naloge po naročilu delovnih organizacij.

Raziskovalni program je financirala Raziskovalna skupnost Slovenije ter njene področne skupnosti za geologijo, rudarstvo in metalurgijo, za ekonomske in prostorske vede in za biomedicino; sofinancirali pa so ga Zveza vodnih skupnosti Slovenije, Kulturna skupnost Slovenije, Kulturna skupnost Postojna in THO Postojnska jama.

Raziskovalni program je usmerjal znanstveni svet inštituta pod predsedstvom akademika S. Ilešiča, ki je tudi glavni urednik krasoslovnega zbornika Acta carsologica. Tiskana je bila 8. številka tega

zbornika, v katerem so zbrani rezultati naravoslovnih raziskav Cerkniškega jezera.

Izvajanje programa je bilo povezano s terenskim delom, z laboratorijskimi analizami, obdelavo podatkov in rezultatov raziskav. Rezultati so razvidni iz objavljenih del in sestavljenih letnih poročil.

Pri izvajanju programa je sodelovalo 18 rednih in trije delno zaposleni delavci. Redno so zaposleni znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec, raziskovalni sodelavec, 4 asistenti, 2 strokovna svetnika, višji strokovni delavec in 2 strokovna delavca, višji tehnični sodelavec in tehnični sodelavec, višji knjižničar-referent, tajnica, jamski vodnik in snažilka. Pogodbeno so zaposleni en višji strokovni sodelavec, administratorica, snažilka in čuvaj razstavnih zbirk. Poleg teh so pomagali pri inštitutskem programu še številni zunanji sodelavci z Univerze E. Kardelja, Kemijskega inštituta B. Kidrič in Fizikalnega inštituta J. Stefan iz Ljubljane, Geološkega in Geodetskega zavoda, Zveze vodnih skupnosti iz Ljubljane in drugih raziskovalnih ustanov doma in v tujini. Posebej je omeniti povezanost inštituta z gospodarskimi in družbenopolitičnimi organizacijami, med njimi THO Postojnsko jamo, Raziskovalno in Kulturno skupnostjo Postojna in drugimi. Inštitut so kot vsako leto obiskali številni domači in tuji gostje, med katerimi naj omenimo posebej krasoslovce kitajske akademije.

Kraška muzejska zbirka je izvajala raziskovalni in razstavni program po dogovoru z ustanovitelji, t.j. SAZU, Kulturno skupnostjo in THO Postojnska jama. Raziskovanje je teklo v Postojnskem jamskem sistemu s preučevanjem na novo odkritih jamskih sedimentov in sige, geologije, hidrologije in speleobiologije, vse z namenom, da zberemo gradivo za bodoči Kraški muzej v Postojni. Sestavljen je bil elaborat »Vsebina in priprava stalne zbirke Kraškega muzeja«. V inštitutskih prostorih je bilo pripravljenih pet razstav, ki jih je obiskalo okrog 6000 občanov in tujcev. Med razstavami naj omenimo izvirno razstavo »Kamen in kras« in že leta 1977 pripravljeno razstavo »Življenje kapnikov«, ki je bila ponovljena v Postojni, nato pa prikazana še v Novem mestu, Žalcu, Vrhniki in Sežani, ogledalo pa si jo je okoli 5000 obiskovalcev. Muzejski delavci so opravljali še redno interno delo, dopolnjevali kartoteke in fototeko, preparirali muzejske predmete in skrbeli za zbirke v Postojni, v gradu Premu in za novo preurejeno arheološko zbirko v Predjami. Prav tako so aktivno sodelovali z muzejskimi ustanovami in zavodi za spomeniško varstvo v Sloveniji, pri za-

ščitnih arheoloških izkopavanjih v Cerknici, na Slivnici, v Starem trgu in Logatcu. Vzpostavljeno je bilo sodelovanje z Etnografskim muzejem Slovenije iz Ljubljane, ki preučuje ljudsko kulturo v Pivski kotlini.

Za upravne posle inštituta in stike z upravo v Ljubljani sta bila zadolžena upravnik dr. P. Habič in njegov pomočnik dr. R. Gospodarič. Pri SDS SAZU in njegovih komisijah so bili delegati Janez Rebec in Ivan Kenda, pri sindikatu Kuštor Valerija, Kranjc Maja in Kafol Božena, delegat OO ZKS pa je bil dr. R. Gospodarič. Personalne in pisarniške posle je opravljala Božena Kafol. V letu 1979 je bilo registriranih 1600 uradnih dopisov, obenem pa smo opravljali tajniške posle za občinsko raziskovalno skupnost, ki ima sedež pri inštitutu.

Za knjižnico je bila zadolžena višja knjižničarka-referentka Maja Kranjc. Knjižnica je v letu 1979 pridobila 499 enot, od tega 322 zvezkov revij in 177 knjig. Skupno ima knjižnica več kot 17.000 enot speleološke in druge literature, prišteti pa je še Perkovo knjižnico s 1366 enotami in 1346 enot bivšega Notranjskega muzeja. Knjižnica je izposodila 524 del notranjim in zunanjim uporabnikom, 124 del pa je bilo izposojenih od drugih bibliotek. Kranjčeva je posredovala 156 dopisov, dopolnjevala obstoječe kataloge, vodila tekoči prirastek knjig in revij ter zbirala literaturo za posebne bibliografije o Postojnski jami, P. Kunaverju in W. Puticku.

Višji tehnični sodelavec Vladoša Elesini je izdelala okrog 150 različnih načrtov in kart v zvezi z raziskovalnimi nalogami in razstavami Kraške muzejske zbirke. Dopolnjevala je kopije speleoloških kart, izdelane v obdobju 1972—1977 in risala grafične priloge za elaborate in tisk.

Višji strokovni delavec Ivan Kenda je v povezavi z Jamarsko zvezo Slovenije urejal podatke o kraških pojavih ter jih vnašal v Kataster kraških pojavov. Ta obsega 4750 jam, 866 vodnih objektov in 171 morfoloških objektov. I. Kenda je zbral nove podatke za že izdelane liste Osnovne speleološke karte Slovenije. Izvajal je teodolitske meritve Najdene jame in drugih jam v zvezi z raziskovalnim programom ter opravljal številne druge strokovne posle na inštitutu. Na FNT (VTO Montanistika) je diplomiral za inženirja rudarstva.

Strokovni delavec Jurij Hajna je opravljal tehnične posle pri vseh razstavah in internem delu Kraške muzejske zbirke, pomagal pri arheološkem izkopavanju in terenskem delu v zvezi z

raziskovalnim programom. Pri delu je sodeloval tudi jamski vodnik Alojz Vadnjal.

Strokovni delavec Tone Novak je vodil terenske raziskave podzemeljskih kopenskih biocenoz Slovenije v njenem severovzhodnem delu. Skupaj z Valerijo Kuštor, Andrejem Kranjcem in Nacetom Sivcem je pripravil gradivo za elaborat o razporeditvi favne v Predjami, z Valerijo Kuštor pa članek o biomasi in energetiki nekaterih edifikatorskih vrst slovenskega podzemlja. Sodeloval je pri ovrednotenju poskusa ulova dveh vrst hroščev ter pri sestavi poljudnoznanstvenih prispevkov o soteski Hudi luknji, pegmatitnih jamah pri Ravnah na Koroškem in vodiča za razstavo »Življenje v podzemlju«. Novembra 1979 je diplomiral iz biologije na ljubljanski univerzi Edvarda Kardelja.

Upravnik inštituta znanstveni svetnik dr. Peter Habič je opravljal upravniške naloge in preučeval vodne razmere Notranjskega in Primorskega krasa v okviru II. faze naloge pri RSS in Zvezi vodnih skupnosti Slovenije. Pregledal je obsežno literaturo in skušal oceniti vrednost razpoložljivih podatkov, do katerih so prišli raziskovalci z zelo različnimi postopki. Zbral in uredil je osnovne podatke za kataster kraških vodnih pojavov Notranjske, ki je sestavni del poročila o drugi fazi naloge. Na jamarskem zborovanju ob 90-letnici ustanovitve Anthrona je poročal o prispevku slovenskih jamarjev k poznavanju kraških voda. Na regionalnem posvetovanju o varstvu okolja v Kopru je govoril o onesnaževanju in zaščiti kraških vodnih virov. Z J. Kogovšek je pripravil referat o kraški eroziji prenikajoče vode na primeru Planinske in Postojnske jame za mednarodni simpozij o denudaciji krasa v Aix-en-Provence. Na simpoziju ob 160-letnici turističnega razvoja Postojnske jame je predstavil hidrološke značilnosti Postojnskega krasa. V okviru medakademijske izmenjave se je na tritedenskem študijskem potovanju po Kitajski skupaj z dr. R. Gospodaričem seznanil z organizacijo raziskovanja in nekaterimi posebnostmi kitajskega krasa. S strokovnimi nasveti je sodeloval pri reševanju vrste praktičnih vprašanj na krasu (grez na cesti pri Pivki, zavarovanje voda pred odplakami v Neverkah, zajetje kraških izvirov Mrzleka in Vipave itd.). Sodeloval je z dr. R. Gospodaričem pri izvedbi sledilnega poskusa v Švicarski Juri. Predaval je o krasu jamskim vodnikom in obiskovalcem razstav »Kamen in kras« ter »Življenje kapnikov«. O vtisih s kitajskega krasa je poročal v Geografskem društvu Slovenije, ob 90-letnici P. Kunaverja pa je v Prirodoslovnem društvu Slovenije predaval o kamniti podobi krasa od morja

do Alp. Opravljal je še vrsto drugih nalog kot predsednik IO ORS Postojna, predstavnik SAZU v komiteju za varstvo okolja pri IS Skupščine SRS, je urednik fizično geografskih kart Atlasa Slovenije, začasni predsedujoči kolegija upravnikov delovnih enot SAZU, član znanstvenega sveta inštituta in Geografskega inštituta Antona Melika ter uredniškega odbora Krasoslovnega zbornika in drugih strokovnih ter družbenopolitičnih organizacij.

Višji znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič je preučeval kvartarno zgodovino kraških jam, posebej jamske sedimente iz Najdene jame in Postojnskega jamskega sistema ter jih sistematsko obdelal v primerjavi z drugimi kvartarnimi sedimenti na Notranjskem krasu. Geološko je kartiral podzemlje Najdene jame in površje nad njo ter obdelal do sedaj znane speleološke raziskave Tkalce jame. Strokovno delo je opravil s predavanji jamskim vodnikom in obiskovalcem razstave »Življenje kapnikov« na Vrhniki in v Sežani ter pri predavanjih o kitajskem krasu. S habilitacijskim predavanjem o jamskih sedimentih je dosegel naziv izrednega profesorja ljubljanske univerze za predmet fizikalna geologija. Študentom geologije je predaval o geoloških procesih v kraških jamah in bil mentor pri dveh seminarskih nalogah. Na tritedenskem študijskem bivanju na Kitajskem je skupaj z dr. P. Habičem spoznaval tamkajšnje znanstveno-raziskovalno delo na krasu.

Opravljal je zadolžitve v zvezi s sprejemi in spremstvi domačih in tujih delegacij in posameznikov na inštitutu, po jamah in krasu Slovenije in Jugoslavije. Izvrševal je posle pomočnika upravnika inštituta, predsednika strokovnega sveta Kraške muzejske zbirke, člana znanstvenega sveta inštituta ter drugih strokovnih in družbenopolitičnih organizacij v Postojni in Ljubljani.

Aktivno je sodeloval pri strokovnem odboru 4. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda v Švici ter pri izvedbi sledilnega poskusa v Švicarski Juri.

Raziskovalni sodelavec mag. Andrej Kranjc je na terenu in v laboratoriju preučeval lebdeči tovor in holocenski prod v vodi in vodnih jamah porečja Ljublanice in deloma tudi drugod po Sloveniji. To je gradivo za njegovo prijavljeno in sprejeto doktorsko tezo z naslovom »Fluvialni jamski sedimenti kot indikator speleološkega in morfološkega razvoja (na izbranih primerih iz Slovenije)«.

Aktivno je sodeloval na mednarodnih simpozijih o kraški eroziji v Franciji in o turističnem in znanstvenem pomenu Postojnske jame v svetu (v Postojni) ter na simpoziju o prispevku Slovencev

v speleologiji v Ljubljani. Predaval je na strokovno izobraževalnem tečaju za jamske vodnike pri Postojnski jami, zbral podatke za filmski scenarij o kočevskem krasu ter spremljal nekatere goste inštituta po našem krasu. Je član komisije za velike jame sveta pri Mednarodni speleološki uniji ter član Izvršnega odbora Prirodoslovnega društva Slovenije. Kot zunanji sodelavec je delal pri raziskavah poplavnih območij v Sloveniji.

Asistent mag. ing. Janja Kogovšek je nadaljevala z raziskavami vertikalnega pretakanja kraške vode v Planinski in Postojnski jami. Zanimive rezultate je skupaj z dr. P. Habičem sestavila v referat za mednarodni simpozij v Franciji, ki se ga je udeležila. Letos ugotovljene podatke o teh raziskavah je obdelala v poročilu 3. faze. Kogovškova je mnogo dela vložila v izdelavo in uspešen zagovor magistrske naloge »Študij porazdelitve nekaterih elementov pri nastajanju sige v kraških jamah«.

Pri delu in analizah je pomagal tehnični sodelavec Marjan Luzar, ki je sicer sodeloval tudi pri drugih terenskih in internih tehničnih delih.

Asistent Valerija Kuštor je s T. Novakom obdelala rezultate poskusa o ulovu hroščev v različne pasti, o čemer je referirala na kolokviju v Saint-Gironsu (Francija). Kot štipendist francoske vlade je dvanajst dni prebila na strokovnem izpopolnjevanju v Moulisu in Lyonu. Kot soavtor je izdelala elaborat o razporeditvi favne v velikih rovih Predjame, članek o energetski vsebnosti nekaterih vrst podzemeljskih živali, članek o živalih v nekraškem podzemlju ter vodnik o soteski Hudi luknji, in za razstavo »Življenje v podzemlju«. Sodelovala je pri terenskih raziskavah podzemeljskih kopenskih biocenoz Slovenije.

Asistent Janez Rebec je nadaljeval geografsko vrednotenje primorskega in notranjskega krasa, pri čemer je preučeval metodologijo in soodvisnost prirodnih razmer z izrabo tal. Sodeloval je pri pripravi razstave ob 70-letnici mesta Postojna, nadalje pri terenskih delih v Najdeni jami in Tkalci jami ter na mednarodnem simpoziju o urbani geografiji.

Asistent France Šušteršič je vodil nadaljnje meritve Najdene jame, računsko obdelavo podatkov in izdelavo načrtov 1:250 in 1:500. Dolžina izmerjenih poligonov te jame znaša že preko 6 km. Natančne meritve so omogočile lokacijo in umetni preboj iz vhodnega dela v osrednji del jamskega spleta, s čimer je bilo olajšano nadaljnje merjenje in opazovanje visokih vodostajev v jami. Na

površju Lanskega vrha je z ekipo korigiral okrog 4 km² topografske karte 1:5000 za potrebe geološkega kartiranja.

Pri temi »Kvantitativno preučevanje elementov fizične speleologije v prostoru Planinskega polja« je izdelal matematične algoritme za nadaljnjo računsko obdelavo in matematične modele ter programe za rutinsko obdelavo podatkov geokemičnih opazovanj v Planinski in Postojnski jami. Referiral je na mednarodnih simpozijih v Postojni in v Franciji, v tisk pa je oddal prispevke o dimenzioniranju kraških votlin in o dveh modelih razvoja centričnih kraških depresij.

Strokovni svetnik Mehtilda Urleb je vodila dejavnost Kraške muzejske zbirke. Poleg tega je nadaljevala z zaščitnimi arheološkimi izkopavanji antične nekropole na Svinji gorici v Cerknici, raziskovala je starejšo poselitev okrog cerkva na Notrajskem in strokovno nadzirala novogradnje in zemeljske posege v območju zaščiteneh arheoloških zemljišč v Cerknici, Starem trgu in na Slivnici. Inventarizirala in opisala je arheološko gradivo iz Jakovice ter sestavila poročila za tisk o izkopavanjih v Cerknici in Trnovem. Vodila je novo urejanje arheološke zbirke v Predjamskem gradu v sodelovanju z arhitekti ljubljanske univerze.

Strokovni svetnik Jože Čar se je intenzivno ukvarjal s pripravo razstave »Kamen in kras« in s sestavljanjem vodnika po razstavi, nadalje z elaboratoma na temo »Geološke osnove krasa« ter »Vsebinsko pripravo stalne zbirke Kraškega muzeja«. Vse to sodi v delovni program Kraške muzejske zbirke.

Pri raziskovalni temi o razporeditvi požiralnih con na obrobju Planinskega polja v odvisnosti od geološke zgradbe je podrobno geološko kartiral območja med Kališami in Lazami ter južni rob Polja med Planino in Ivanjim selom. Ugotovil je nove stratigrafske in tektonske podatke za širše območje Planinskega polja ter našel razlage za nekatere morfološke in speleološke posebnosti tega kraškega polja.

Nadaljeval je študij paleokrasa v Sloveniji in delal na sprejeti doktorski temi.

Upokojeni višji strokovni sodelavec Egon Pretner je pogodbeno opravljal terenska in kabinetna dela pri temi »Podzemeljska kolepterska favna Slovenije«.

Udeležba na znanstvenih simpozijih in sestankih:

Janez Rebec: 8.—10. 11. 1979 na mednarodnem simpoziju o urbani in industrijski geografiji, Ljubljana.

Andrej Kranjc, Peter Habič, France Šušteršič: 19. 5. 1979 — Razgovor za okroglo mizo »Prispevek Slovencev v speleologiji«.

Andrej Kranjc, Janja Kogovšek, France Šušteršič: 10.—14. 9. 1979 — Symposium sur l'érosion karstique, Aix-en-Provence, Marseille, Nimes (Francija).

France Šušteršič: 11.—12. 10. 1979 — Primjena izotopnih analiza u istraživanju okoliša u znanstvenim i privrednim djelatnostima, Zagreb.

Rado Gospodarič, Peter Habič, Andrej in Maja Kranjc, France Šušteršič: 19.—21. 10. 1979 — Mednarodni simpozij »Znanstvena in turistična vloga Postojnske jame v svetu«, Postojna.

Rado Gospodarič: 24. 4.—8. 4. 1979 — sestanek mednarodnega odbora 4. SUWT, Langenthal, Švica.

16. 11.—19. 11. 1979 — sestanek mednarodnega odbora 4. SUWT, Bad Krotzingen, ZRN.

Rado Gospodarič, Peter Habič: 23. 5.—27. 5. 1979 — izvedba sledilnega poskusa v Švicarski Juri in sestanek mednarodnega strokovnega odbora 4. SUWT v Fleurieru (Francija).

24. 9.—17. 10. 1979 — Študijsko bivanje na Kitajskem pri tamkajšnji akademiji znanosti.

Valerija Kuštor: 7. 9.—22. 9. 1979 — Colloque sur l'évolution des coléoptères et endogés, Saint-Girons (Francija) in Laboratoire souterrain du CNRS, Moulis (Francija).

Egon Pretner: 24. 9.—30. 9. 1979 — IX. zbor entomologov Jugoslavije v Subotici.

Javna predavanja:

Peter Habič: Prispevek slovenskih jamarjev k poznavanju kraških voda, Ljubljana.

Hidrološke značilnosti Postojnskega krasa, Postojna;

Kamnita podoba krasa, Ljubljana.

Onesnaževanje in zaščita vodnih virov na krasu, Koper;

S poti po kitajskem krasu (Ljubljana).

Peter Habič in Janja Kogovšek: Percolating water karst erosion in the case of Postojna and Planina caves, Aix-en-Provence (Francija).

Andrej Kranjc: L'influence de l'homme sur la sédimentation dans les grottes, Aix-en-Provence (Francija).

Postojnska jama v speleološki literaturi (soavtor M. Kranjc), Postojna.

Prispevek Slovencev v speleomorfologiji, Ljubljana.

France Sušteršič: Jamarstvo in speleologija, Ljubljana.

Some principles of the cave profiles simulation, Aix-en-Provence (Francija).

Poskus napovedovanja neznanih rogov s pomočjo digitalnega računalnika (Postojna).

Rado Gospodarič: Geologija krasa in kraških pojavov, Univerza Ljubljana.

Peter Habič in Rado Gospodarič: Klasični kras Slovenije, Peking in Kweilin (Kitajska).

O starosti sige v Postojnskem jamskem sistemu, Peking (Kitajska);

O razvoju kraških jam v Sloveniji, Peking (Kitajska).

Sledenje podzemeljskih voda v porečju Ljubljanice, Peking in Nanning (Kitajska).

Vertikalno prenikanje kraške vode v krasu, Peking (Kitajska).

Valerija Kuštor: Individual differences in trapping activity of two underground beetle species, Saint-Girons (Francija).

Egon Pretner: Podzemna favna v umetnih vodah, Subotica.

Obiski:

17. 1. 1979: sodelavci Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane: Meta Ančik, Bojan Oman, dr. Ivan Kobal.

23. 2. 1979: dr. Prelog v spremstvu prof. Tišlerja.

23. 5. 1979: prof. dr. Grigorije Vasiljevič Korotkevič — hidrogeolog Univerze iz Leningrada, spremljal ga je dr. Ivan Blašković, docent Rudarsko-geološko naftne fakultete iz Zagreba.

23. 5. 1979: Krzysztof Kafel iz Varšave.

25. 5. 1979: prof. Jean Claude Beetschen z Univerze Paul Sabatier iz Toulousea.

10. 7. 1979: 4 kitajski krasoslovci in speleologi: Čep Zip Ing, Zen Šu Jue, Hi Judin, Song Lin Hua.

1. 8. 1979: grški hidrogeolog Nick Kourmoulis.

27. 8. 1979: ameriški znanstvenik Barry Beck.

5. 9. 1979: Christian Guth, profesor na Faculté des Sciences v Poitiersu.

27. 9. 1979: študentje univerze iz Bayreutha (ZRN) v spremstvu profesorja Müllerja in prof. Rupperta.

8. 10. 1979: geolog dr. Peter Bankwitz iz Vzhodnega Berlina.

11. 10. 1979: študentje etnologije z univerze v Zürichu v spremstvu prof. Arnolda Niedererja in dr. A. Cevca iz Ljubljane.

18. 10. 1979: geolog V. N. Dubljanski iz Simferopola v Sovjetski zvezi.

21. 10. 1979: dr. T. R. Shaw (Lacock, Velika Britanija), Jean O'Connor (Leicester, Velika Britanija), dr. P. Parenzan (Taranto, Italija) s soprogo, A. Petrochillou (Atene, Grčija).

9. 11. 1979: speleologi z Mallorce (Španija): Angel Gines Gracia, Benito Movell Bonet, Joan Pons Moya.

17. 11. 1979: predstavniki madžarske akademije.

22. 11. 1979: akad. prof. dr. S. Ilešič, predstavnik znanstvenega sveta IZRK SAZU.

8. 12. 1979: študentje Pedagoške akademije iz Ljubljane pod vodstvom dr. Jurija Kunaverja.

Objave:

P. Habič:

Kraški pojavi Cerkniškega polja. *Acta carsologica* 8, 8—156, Ljubljana 1979. (Soavtor R. Gospodarič.)

Razporeditev kraških globeli v Dinarskem krasu. *Geografski vestnik* 50, 1978, 17—31, Ljubljana.

A. Kranjc:

Jamarsko društvo Anthron (Ob 90-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji). *Proteus*, 42/2, 80—83, Ljubljana.

Anthron — prvo slovensko jamarsko društvo (Ob 90-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji). *Planinski vestnik* 79/9, 601—606, Ljubljana.

Kraško podzemlje slovenskih Alp (Ob 90-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji). *Planinski vestnik* 79/10, 679—684, Ljubljana.

Jama Srnica. *Planinski vestnik*, 79/4, 220—221, Ljubljana.

R. Gospodnarič:

Kraški pojavi Cerkniškega polja. *Acta carsologica* 8, 8—156, 63 slik med tekstom in v prilogi, Ljubljana. (Soavtor P. Habič.)

J. Čar:

Ne le kriza svetovnega trga, ampak kriza kovine. *Idrijski razgledi*, 22, 3—4, 1—6, (1977) 1979.

Kamen in kras. *Vodnik* 4, Kraška muzejska zbirka IZRK SAZU, Postojna.

Gačnik in njegovi slapovi. *Proteus*, 41, 9/10, 325—332, Ljubljana, 1979. (Soavtorja R. Terpin in R. Podobnik.)

Razstave:

1. 2. 1979: začetek razstave »Zgodovinski mejniki za priključitev Primorske k Jugoslaviji 1918—1945«; pripravil jo je Pokrajinski muzej iz Kopra.

15. 2. 1979: začetek razstave »Kamen in kras«.

20. 4. 1979: začetek razstave »Partizanska akcija požiga bencina v Postojnski jami 23. 4. 1944«.

15. 10. 1979: začetek razstave ob 35-letnici geodetske službe v SR Sloveniji.

25. 10. 1979: začetek razstave ob 70-letnici mesta Postojna.

Razstava »Življenje kapnikov« je v mesecu aprilu 1979 gostovala na Vrhniki, v mesecu novembru 1979 pa v Sežani.

Razstava »Partizanska akcija požiga bencina v Postojnski jami 23. 4. 1944« pa je gostovala v Pivki v mesecu maju 1979.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

Poročilo o delu v letu 1979

V letu 1979 smo v okviru naloge »Geografija poplavnih področij na Slovenskem« končali s proučevanjem poplavnega sveta na Planinskem polju (dr. Ivan Gams), v porečju Hudinje (Milan Natek), v dolini Rašice z Dobropoljem (dr. Drago Meze) in na Kočevskem polju (Andrej Kranjc). Na Ljubljanskem barju pa smo se omejili samo na relief (dr. Milan Šifrer), prst in rastje (dr. Franc Lovrenčak) ter vodne razmere (Marko Kolbezen). Za ustrezna območja smo izdelali tudi elaborate in jih predali Raziskovalni skupnosti Slovenije v oceno.

Na novo smo začeli s proučevanjem poplavnega sveta na Logaškem polju, na Blokah (dr. Drago Meze), na Brežiškem polju in ob Spodnji Sotli (dr. Milan Šifrer, dr. Marjan Žagar in Marko Kolbezen), medtem ko smo se na Ljubljanskem barju omejili le na družbeno-geografske značilnosti tega sveta (Milan Orožen Adamič).

Uspešno je potekalo delo tudi na drugih temah, kot so: Redna vsakoletna merjenja ter proučevanja Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto (Milan Šifrer), s sodelovanjem pri pripravi geo-

morfološke karte Slovenije v merilu 1:100000 (dr. Ivan Gams, Karel Natek, Milan Orožen Adamič), Razvoj hribovskih kmetij na Slovenskem (dr. Drago Meze, Milan Natek), Proučevanje regionalizacije Slovenije, njene metodologije in nomenklature kot strukturne osnove za regionalno-geografsko monografijo Slovenije (akad. Svetozar Ilešič, dop. član prof. dr. Ivan Gams) in Geografsko vrednotenje prirodnega okolja Slovenije za potrebe prostorskega planiranja na primeru Domžal in okolice (Milan Orožen Adamič), Geomorfološka karta Slovenije v merilu 1:100000 (Karel Natek). Podroben opis opravljenega dela na teh nalogah bo zajet v poročilih posameznih strokovno-znanstvenih sodelavcev.

Leta 1979 sta izšla 17. in 18. Geografski zbornik in oddan v tisk 19. Ta vsebuje razprave: Hribovske kmetije v Gornji Savinjski dolini po letu 1967 (D. Meze), Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Rižani in Badaševici (D. Plut) in Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Dragonji in Drnici (M. Orožen Adamič).

V preteklem 1979. letu smo imeli na inštitutu precejšnje personalne spremembe. Novo razpisano mesto asistenta je zasedel dipl. geograf Karel Natek, na kartografskem oddelku pa sta zapustila službo pri nas vodja tega oddelka Marko Žerovnik ter kartografka Milena Hribar. Mesto Marka Žerovnika je prevzel asistent Milan Orožen Adamič, ki je ob tem napredoval v naslov višjega strokovnega sodelavca. Maruša Rupert je napredovala iz kartografskega risarja v kartografa, na novo pa je bila nastavljena kartografska risarka Meta Ferjan.

O delu pa tudi o vseh personalnih spremembah smo sproti razpravljali na znanstvenem svetu Geografskega inštituta Antona Melika SAZU, ki se je v letu 1979 sestal kar štirikrat.

Upravnik inštituta akademik Svetozar Ilešič je poleg opravljanja običajnega upravniškega dela sodeloval tudi v komisiji, ki je sestavila skupni raziskovalni program inštitutov SAZU z naslovom »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda«; ta je bil predložen Raziskovalni skupnosti Slovenije. V okviru tega programa je oblikoval tudi skupni programski sklop Geografskega inštituta Antona Melika SAZU pod naslovom »Preučevanje geografskega okolja Slovenije«, zlasti njegov načelni okvir s poudarkom na kompleksnem regionalnem aspektu. Aktivno je sodeloval pri raziskovalni temi »Geografija poplavnih področij na Slovenskem« in sprožil začetke dela na novi raziskovalni podnalogi »Regionalizacija Slovenije«; ta naj bi rabila tudi kot strukturna osnova za regionalni del predvidene geografske monografije Slo-

venije. Uredil je nadalje 19. knjigo »Geografskega zbornika«, ki je izšla leta 1979. Sodeloval je na jugoslovanskem simpoziju za urbano in industrijsko geografijo novembra 1979 v Ljubljani z referatom »O pomenu morfološko-fiziognomskega vidika v sodobni geografiji mest«; ta je v tisku v ustreznem zvezku publikacije »Geographica Slovenica«. V zvezku iste publikacije, ki prinaša gradivo z 11. zborovanja slovenskih geografov v Mariboru, je tik pred izidom njegov referat »Misli o slovenski geografiji med Mariborom 1954 in Mariborom 1978«, prav tako pa je tik pred izidom pri Partizanski knjigi njegova knjiga »Pogledi na geografijo«, v kateri je zbrana večina njegovih člankov in razprav s področja teorije in metodike geografije ter s področja regionalizacije Slovenije in Jugoslavije. V zadnji številki »Geografskega zbornika« za leto 1979 je ponatisnjen njegov svoječasn članek »Slovenske pokrajine«. V »Naših razgledih« je to leto objavil kritičen zapis o Vrišerjevi knjigi »Regionalno planiranje«.

V novembru 1979 mu je bila za njegovo dejavnost podeljena nagrada AVNOJ.

Drago Meze je v okviru inštitutskega raziskovalnega programa sodeloval pri dveh podnalogah, ki ju financira Raziskovalna skupnost Slovenije: »Geografija poplavnih področij na Slovenskem« (nosilec akademik Svetozar Ilešič) in »Preučevanje hribovskih kmetij v Sloveniji«, katere nosilec je sam. Pri prvi podnalogi je preučil poplavna področja na Blokah, na Logaškem polju pa je pričel s pripravljalnimi deli, medtem ko so glavna, predvsem terenska dela, v programu za leto 1980. Po dovršitvi študija hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini in oddaji elaborata RSS marca 1979 smo se odločili preučevanja hribovskih kmetij razširiti na vso Slovenijo. V ta namen smo pri RSS za leto 1979 prijaviли večletno nalogo, ki je bila sprejeta. Metodologija preučevanja sedanjega stanja na kmetijah, kateremu bo dan glavni poudarek, naj bi v osnovi slonela na izkušnjah študija kmetij v Gornji Savinjski dolini, starejše stanje pa bo treba preučiti na novo, kolikor to ni že preučeno, kot je to primer za kmetije ob Kokri in na Jezerskem ter na Dobroveljski planoti.

Po prvotnem programu naj bi dr. Meze v letu 1979 preučil hribovske kmetije v dolini Kokre, vključujoč Zgornje Jezersko. Kasneje, med delom, je območje preučevanja razširil na južno in jugovzhodno Krvavsko predgorje in na del južnega Storžiškega predgorja, s čimer je zajel pokrajino od Bašelske Bele in preko Kokre do Kamniške Bistrice s 168 kmetijami v 22 naseljih. S terenskim

delom je v grobem končal, zbral in obdelal pa je tudi že večino anketiranega in od raznih organizacij posredovanega statističnega gradiva; prve glavne rezultate je že posredoval RSS v letošnjem letnem poročilu.

Končno poročilo v obliki elaborata bo po programu izdelano v drugi polovici prihodnjega leta.

Milan Orožen Adamič je v tem letu dosegel akademsko stopnjo magisterija, ki ga je zagovarjal na filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Poleg tega je nadaljeval delo na nalogi »Geografsko vrednotenje prirodnega okolja za potrebe regionalnega planiranja na primeru Domžal in okolice« in preučevanja Ljubljanskega barja v okviru naloge »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«.

Je član uredniškega odbora Geografskega zbornika in predsednik sveta delovne skupnosti SAZU.

Milan Šifrer je dokončal proučevanje morfogeneze Ljubljanskega barja in izdelal ustrezen elaborat. O poglavitnih dognanjih, ki so jih prinesla ta preučevanja, je bilo podano poročilo v Letopisu SAZU za l. 1978 (29. knjiga).

Veliko časa je dr. Šifrer posvetil tudi vprašanju morfogeneze poplavnega sveta ob Savi na Brežiškem polju ter ob spodnji Sotli od Klanca navzdol. Pri tem se ni omejil samo na ožji poplavni svet, ampak je zajel v premotrivanje tudi vse njegovo zelo široko hidrografsko zaledje. Pri tem je prišel do ugotovitve, da je poplavni svet na Brežiškem polju od Krškega navzdol tesno povezan z morfogenetskim dogajanjem v porečju Save po zadnji ledeni dobi. Nahaja se prav v tistem delu njene doline, ki pomeni že nekak prehod v panonsko kotlino. Gre torej za tisto območje, kjer je bila kasnoglacialna pa tudi holocenska erozija Save razmeroma neznatna in ne tako trajna kot ob njenem zgornjem toku. To erozijo so večkrat prekinjala nasipanja, do katerih je prišlo pri pretransportiranju proda iz zgornjih delov doline Save navzdol. To je bilo najbrže še posebno izdatno v humidnejših obdobjih holocena. Pojave nasipanja pa je spremljala tudi močna bočna erozija, ki je še povečala obseg poplavnega sveta na Brežiškem polju.

Tako je prišlo po globoki kasnoglacialni eroziji vsaj še do dveh izrazitejših holocenskih nasipanj, ki sestavljata nekako dve nižji terasi. Prva se nahaja 2—5 m pod würmsko ravnino, druga pa je še za okrog 1 do 2 nižja.

Holocenski terasi prideta ob katastrofalnih poplavih še skoraj v vsem obsegu pod vodo ter jih je mogoče tudi sicer zelo jasno ločiti

od würmske ter lokalno ohranjene kasnoglacialne terase. Predvsem je prod v njih veliko močnejše zaobljen ter bolj peščen, pokriva ju plast mivke, pa tudi preperelina je po njih neprimerno tanjša kot po würmskih ter kasnoglacialnih terasah.

Iz istih morfogenetskih dejstev pa je prišlo tudi ob Sotli do nastanka široke poplavne ravnice. Zaradi drobnega plavja, ki ga prenaša Sotla, je bila njena erozijska moč pri prečkanju prodne ravnine Save zelo skromna, prišlo pa je tudi do nastanka prav rahlo nagnjene ravnine ob njenem spodnjem toku. Vse to je zagotovo še pospeševalo bočno erozijo ter nastanek obsežnega poplavnega sveta ob spodnjem toku Sotle.

V mesecu oktobru (1979) je Milan Šifrer vodil tudi redna opazovanja ledenika pod Skuto ter na Triglavu (sodelavca Dušan Košir in Milan Orožen Adamič), ki sta, kot tudi snežišča po njih ter po bližnjem skalnem površju, imela podoben obseg kot ob opazovanju leta 1978. Samo ob spodnjem koncu ledenikov je bilo mogoče ugotoviti tokrat nekoliko več snega.

V prvi polovici septembra istega leta je na ekskurzijah po Sloveniji ter po sosednji Hrvaški seznanil dr. Juliusa Finka, profesorja na univerzi na Dunaju, s številnimi dognanji, do katerih smo se dokopali doslej pri preučevanju razvoja reliefa v Sloveniji. — V letu 1979 je opravljal na inštitutu tudi še tajniške posle.

Milan Natek je svoje raziskovalno delo usmeril na tri področja. Sklenil je s preučevanjem poplavnih območij v porečju Hudinje in (Vzhodne) Ložnice. Pri tem je ugotovil, da so pred regulacijami potokov zalivale redne povodnji okrog 370 ha kmetijskih zemljišč predvsem ob spodnjem toku, ko Hudinja in njeni drugi pritoki prestopijo iz hribovitega ali gričevnatega sveta v severni del Celjske kotline. Katastrofalne in druge visoke vode so preplavile več kot 760 ha zemljišč. Danes so redne oziroma pogostne poplave omejene le še na 140 ha zemljišč, izjemno visoke vode pa zajemajo še blizu 190 ha danje ravnice ob Hudinji in njenih pritokih. V mejah tega preučevanja je podrobno razčlenil nekdanjo in današnjo izrabo vodne sile v obrtne kakor tudi v kmetijske namene. S kartiranjem je zbral osnovno geografsko gradivo za 238 mlinov, 72 žag ter za 31 drugih obratov, ki jih je poganjala voda. Med drugim je ugotovil, da je danes v porečju Hudinje le še 44 obratov na vodni pogon (28 mlinov, 13 žag itd.), vsi drugi pa so že propadli oziroma prenehali z delom ali v zadnjih petnajstih letih (21,4%), v prvem poldrugem desetletju po zadnji vojni (42,5%), ali pa v

letih med obema vojnama (19,4%), in samo 13 jih je prenehalo obratovati že pred letom 1919.

Sodeloval je dalje pri nalogi Razvoj hribovskih kmetij na Slovenskem, katere nosilec je dr. Drago Meze. Prevzel je prikaz današnjega stanja hribovskih kmetij po Dobroveljski planoti. Za 154 domačij, kolikor jih je zaenkrat zajel s preučevanjem, je zbral podatke o zemljiški posesti po zemljiških kulturah ter glavno gradivo za prikaz prebivalstva po zaščitenih in usmerjenih kmetijah in po drugih domačijah.

Nadaljeval je z zbiranjem, dopolnjevanjem in urejevanjem gradiva za nalogo Razvoj zemljiško-posestne strukture v Spodnji Savinjski dolini. Lanskoletno vzorčno proučitev za 35 naselij je dopolnil z ustreznimi podatki še za nadaljnjih 18 naselij iz različnih geografskih predelov Spodnje Savinjske doline. Poleg tega je izdelal večje število analiz oziroma prikazov prebivalstvenega stanja po posameznih območjih obravnavane regije. Z njimi je želel osvetliti soodvisnost in pogojenost sodobnega preoblikovanja zemljiške posesti s prenekaterimi prvinami geografskega okolja.

Karel Natek je bil v mesecu septembru izvoljen na delovno mesto asistenta z nalogo, da dela na raziskovalni temi »Geomorfološka karta Slovenije v merilu 1:100000«. Ker je to dolgoročna naloga in ena največjih, kar si jih je zastavila slovenska geomorfologija, so natančne in vsestranske priprave ključnega pomena za izvedbo tega projekta. Le-ta je namreč sestavni del zvezne raziskovalne naloge, ki je bila na zvezni ravni sprejeta kot prioriteta.

Po programu dela Geografskega inštituta bi morale steči priprave že v začetku leta 1979. Zaradi finančnih težav pa se je z intenzivnim delom pričelo šele v septembru. V letošnjem letu so bila opravljena naslednja dela:

Najprej je Karel Natek zbral vso razpoložljivo tujo in domačo literaturo o geomorfološkem kartiranju, že izdelane geomorfološke karte, razne tuje legende in metodologije. V nekaterih državah je geomorfološko kartiranje že zelo razvito in so si nabrali številne izkušnje, ki bodo koristile našemu delu. Prvi jugoslovanski simpozij o geomorfološkem kartiranju, ki je bil oktobra 1975 v Beogradu, je sprejel kot izhodišče za izdelavo jugoslovanske legende in metodologije mednarodno legendo, ki pa se ne more neposredno uporabiti v jugoslovanskih razmerah.

Bistvenega pomena pri tem zveznem projektu je, da se vse republike in pokrajine dogovorijo o enotni konceptiji in metodologiji dela. Geografski inštitut je prevzel nalogo, da od 10.—12. aprila 1980 organizira sestanek vseh jugoslovanskih geomorfolo-

gov, ki delajo na projektu, da si izmenjajo izkušnje ter sprejmejo enotno jugoslovansko legendo in metodologijo. Slovenija bo na tem sestanku predložila poskusno karto ozemlja okrog Litije v merilu 1:100000, na kateri Karel Natek trenutno intenzivno dela. Obenem izdeluje predlog metodologije dela, ki bo tudi predložen na sestanku.

Pri poskusni karti je najprej izdelal karto naklonov v merilu 1:25000, ki bo osnova za karto intenzivnosti recentnih procesov. Zbral je vso literaturo, ki obravnava to ozemlje in aerofotoposnetke, s pomočjo katerih izdeluje karto reliefnih oblik. Jeseni se je s pomočjo študentov geografije opravilo kartiranje na terenu. Dokončno bo karta izdelana do februarja 1980. leta.

Objave:

S. Ilešič:

O pomenu morfološkofiziognomskega vidika v sodobni geografiji mest (referat). *Geographica Slovenica* — v tisku.

Misli o slovenski geografiji med Mariborom 1954 in Mariborom 1978 (referat). *Geographica Slovenica* — v tisku.

Pogledi na geografijo (v tisku), Partizanska knjiga.

Slovenske pokrajine (članek). *Geografski obzornik*.

Kritičen zapis o Vrišerjevi knjigi »Regionalno planiranje«. *Naši razgledi*.

D. Meze:

Poplavna področja v Gornji Savinjski dolini. *Geografski zbornik* 17/2, 1977, 103—155.

Razvoj reliefa Slovenije u pleistocenu. *Praistorija jugoslavenskih zemalja*. Sarajevo 1979, 123—128.

Elaborati:

Razvoj hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini po letu 1967 (tipkopis), 1978, 90 str. + 7 tabel. Elaborat za RSS.

Poplavna področja v porečju Rašice z Dobropoljami (tipkopis), 1979, 31 str. + 17 fotografij. Elaborat za RSS.

V tisku za *Celjski zbornik 1977—1979* — (oddano spomladi 1978):

Učinki povezave gornjesavinjskih hribovskih kmetij s cestami (10 str. tipkopisa).

Nekaj o kmečki hiši hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini (12 str. tipkopisa).

M. Orožen Adamič:

Posledice potresov leta 1976 v SR Sloveniji (s 3 diagrami in 1 karto v besedilu ter 1 diagramom in 3 kartami v prilogi). Geografski zbornik 18, 97—169, Ljubljana 1979.

Infrardeča fotografija in možnosti njene uporabe v raziskovanju krasa. Zbornik referatov simpozija o fotodokumentaciji krasa in jam. — Postojna 12.—14. 5. 1978, 47—48, 1979.

M. Šifrer:

Poročilo o delu Geografskega inštituta Antona Melika SAZU v letih 1977 in 1978. Geografski vestnik 51/79, 165—169, Ljubljana 1979.

Geografija poplavnega sveta na Ljubljanskem barju (naravne geografske osnove). Ljubljana 1979, 49 str. (2 tematski karti).

M. Natek:

Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini. Geografski zbornik 18, 7—91, Ljubljana 1979.

Geografske značilnosti Gomilskega in njegovega zaledja. Gomilsko 1979, 9—57

Pomen franciscejskega katastra za agrarno-geografska preučevanja. Geografski vestnik 51, 97—107, Ljubljana 1979.

Znanstveno-strokovno in kulturno poslanstvo. (Petdeset letnikov Geografskega vestnika). Naši razgledi 28, šte. 8 (655), 226—227, Ljubljana 1979.

Poplavna območja v porečju Hudinje (s 15 tabelami, 15 diagrami in 12 kartogrami med besedilom ter 27 fotografijami in 2 kartama v prilogi). Elaborat za RSS. Tipk., 122 strani, Ljubljana 1979.

Kartografski oddelek

O zamenjavi v vodstvu tega oddelka in o drugih personalnih spremembah smo poročali že na začetku. Sicer smo v kartografskem oddelku v letu 1979 izdelali vrsto tematskih kart, diagramov in najrazličnejših drugih grafičnih prikazov za elaborate, ki smo jih predložili Raziskovalni skupnosti Slovenije. Poleg tega smo pripravili za 19. številko Geografskega zbornika naslednje večbarvne tematske karte:

1. Poplavna področja ob Draginji in Drnici.

2. Poplavna področja Rižane in Badaševice.
3. Izraba tal in obrati na vodni pogon ob Rižani in Badaševici.
4. Poprečni naklon kmetijskega zemljišča hribovskih kmetij v stopinjah.

6. Klasifikacija hribovskih kmetij.

Začeli smo tudi že z delom na tematskih kartah za 20. številko Geografskega zbornika. Zaradi velikega povečanja tiskarskih stroškov smo bili v letošnjem letu prisiljeni vsebino in število kart skrajšati na najmanjši možni obseg.

V tem letu smo tudi nadaljevali z dopolnjevanjem kartografske zbirke in to predvsem z rednim nabavljanjem topografskih načrtov v merilih 1 : 5000 in 1 : 10000, ki smo jih prejeli od Geodetske uprave SRS in to kar 206 listov.

Milan Orožen Adamič je na podlagi gradiva, ki so mu ga predložili posamezni raziskovalci, pripravljajl idejne osnutke za izdelavo številnih tematskih kart. Veliko časa je posvetil tudi organizaciji dela pa tudi vsem ukrepom, s katerimi je skušal izboljšati preglednost velike kartografske zbirke in tudi zbirke pri nas izdelanih tematskih kart. Vseskozi je vodil fotolaboratorij ter s številnimi idejami prispeval k njegovi izpopolnitvi. Veliko je tudi prispeval k še bolj smiselnemu sodelovanju med geofotolaboratorijem ter kartografskim oddelkom.

Milena Hribar, Maruša Rupert in Meta Ferjan so, kot že rečeno, izrisale številne tematske karte in druge grafične prikaze, ki zelo koristno dopolnjujejo naše razprave, skrebele pa so tudi za redno registriranje na novo sprejetih kart ter za normalno delovanje obsežne kartografske zbirke, ki spada med eno od največjih v Sloveniji.

Delo kartografskega oddelka je tesno povezano z geofotolaboratorijem, ki je izdelal za hitrejše in učinkovitejše delovanje kartografskega oddelka številne reprodukcije in kopije kart.

Geofotolaboratorij

Fotografski mojster Vlado Vivod je za potrebe Geografskega inštituta Antona Melika s kartografskim oddelkom in še za nekatere druge delovne enote SAZU izdelal številne reprodukcije raznih topografskih kart in risb v različnih merilih (685). Poleg tega je razvil 623 črno-belih in 231 barvnih dia filmov, ter izdelal 2439 fotografij-povečav, ki smo jih uporabili za dokumentacijo našega

dela v elaboratih, v Geografskem zborniku in za druge namene. Nadaljevalo se je tudi delo pri urejanju geofototeke in filmske zbirke. V letošnjem letu smo uspeli tudi posodobiti opremo geofotolaboratorija (povečevalnik, termostat, itd.).

Knjižnica

Za inštitutsko knjižnico smo v letu 1979 prejeli 492 novih knjig in revij, ki jih dobivamo povečini v zameno za Geografski zbornik. V naši knjižnici se shranjujejo tudi knjige Sveta za preučevanje in varstvo okolja pri SAZU. V letošnjem letu smo tudi nadaljevali z izdelavo vsebinskega-stvarnega kataloga.

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1979

Kratek pregled dela

V inštitutu smo leta 1979 opravljali raziskave triadnih koral iz Slovenije, spodnjekrednih koral iz vzhodne Srbije, koničnih foraminifer iz Slovenije in nekaterih drugih območij, paleocenskih in eocenskih foraminifer iz JZ Slovenije in Istre, oligocenskih malih foraminifer iz okolice Bleda, in recentnih foraminifer iz Jadranskega morja (otočje Kornat, okolica Rovinja).

Terensko delo

Terensko delo je obsegalo zbiranje knidarijev v nahajališčih pri Celju, v Mežici in v Bohinjskem predelu; velikih in malih foraminifer pri Postojni, Goležu, Pičnu, v okolici Nove Štifte ter Okonini in na Bledu; recentnih foraminifer na Kornatskem otočju.

Laboratorijsko delo

Delo v laboratoriju je zajemalo prepariranje vzorcev knidarijev in foraminifer iz prej omenjenih nahajališč in iz Amerike. Drobili in spirali smo tudi vzorce iz oligocenskih in krednih plasti. Sprali smo del recentnih sedimentov iz srednjega Jadrana.

Podrobnejši opis dela posameznih delavcev inštituta

Znanstveni svetnik dr. Dragica Turnšek je v letu 1979 nadaljevala z zbiranjem triadnih koral, in sicer v okolici Mežice (Pristava, Graben, Hlevnik), na področju Bohinja (Bohinjska Bistrica, Drnova gora, Boltarje, Bitnje, Babna gora in Lemovce), na Vitrancu, ter na Celjskem gradu.

V Bohinju so bili preliminarno določeni rodovi *Distichophyllia*, *Retiophyllia*, *Parathecosmia*, *Stylophyllopsis*, *Coryphyllia*, *Gablonzeria*, *Coryphyllia*, ki kažejo na norijsko-retijsko starost skladov. V Mežici in na Vitrancu ter v Celju pa smo ugotovili rodove *Margarosmia*, *Volzeia*, *Omphalophyllia* in *Margarophyllia*, ki kažejo na cordevolsko starost. Raziskave bodo potekale še nekaj let; v letu 1980 bomo nadaljevali z zbiranjem v novih in v že znanih nahajališčih (Huda južina, Celjski grad), da ugotovimo čim bolj popolno grebensko združbo, prepariranje in začetek sistematične paleontološke obdelave vsega zbranega gradiva.

V nadaljevanju študija spodnjekrednih koral iz Prirodnjačkega muzeja v Beogradu je bilo opisanih in paleontološko obdelanih 54 vrst koral, ki pripadajo 39 rodovom. Trije rodovi so novi. Od tega je 40 vrst takih, ki doslej v Jugoslaviji niso bile znane. V letu 1980 bodo fosili dokončno obdelani in pripravljena bo razprava za tisk z vsemi slikami in prilogami.

Višja znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne je intenzivno sodelovala pri organizaciji 16. evropskega mikropaleontološkega kolokvija. Bila je urednik celotne knjige s poglavji: Geološki razvoj v Sloveniji in Hrvaški, ter Vodnik. Za prvi del knjige je pripravila študijo »O paleocenu in eocenu JZ Slovenije in Istre«, za drugi del knjige pa skupno s sodelavci vodnik za tri ekskurzije (Pićan, Golež, Postojna). Za slednje je ponovno obdelala alveoline in nanovo determinirala še drugo spremljevalno favno, razen numulitin.

Rezultat raziskav terciarnih koničnih foraminifer je determinacija 21 vrst, od tega 4 nove, ki pripadajo 6 rodovom in 5 podrodovom. Glede na strukturne elemente notranjega in zunanega skeleta so postavljeni kriteriji za razločevanje rodov, podrodov in vrst. Najpomembnejša je revizija rodov *Coskinolina*, *Fallotella* in *Dictyoconus*. Iz paleocenskih in eocenskih plasti v Jugoslaviji je bilo določenih 9 vrst, od tega 4 nove. V razvoju koničnih foraminifer opazujemo postopno nižanje hišice in širjenje bazalne plošče, pojavljanje v specifičnem faciesu plitvega morskega dna, kar ima verjetno za posledico tudi istočasno nastopanje enakih rodov z

identičnimi strukturami hišic v Tetidi in v Karibiku. Raziskave je izvedla dr. Drobnetova skupaj z L. Hottingerjem.

Strokovni svetnik Franc Cimerman in višja znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne sta nadaljevala z raziskavami recentnih foraminifer iz Jadranskega morja. Študij je bil posvečen ugotavljanju razlik v združbi foraminifer glede na različne faciese. V tem letu smo izdelali študije združb na koraligenu in na ravnem sedimentnem dnu v globini med 50 m in 75 m. Glede na različen substrat in na različne podmorske tokove so bile ugotovljene foraminifere, ki pripadajo samo koraligenemu faciesu grobo zrnatega sedimenta z dokaj dinamičnim usedanjem sedimentov in druge iz drobnozrnatega sedimenta s področja mirne sedimentacije. Skupaj je bilo determiniranih 146 foraminifer.

Strokovni svetnik Franc Cimerman redno dela na Inštitutu za paleontologijo SAZU od 1. aprila 1979. Njegovo delo je bilo usmerjeno v pripravo 16. evropskega mikropaleontološkega kolokvija. Za uvodni del vodnika po ekskurzijah, ki daje pregled geološkega razvoja v Sloveniji in Hrvaški, je pripravil študijo o oligocenskih skladih v Sloveniji. Za samo ekskurzijo pa je pripravil dve ogledni točki na terenu, to je ekskurzijo H »Recentne foraminifere iz morja pred Rovinjem« in ekskurzijo S »Srednje oligocenske plasti pri Bledu«. Iz štirih vzorcev iz morskega dna pred Rovinjem je bilo določenih 91 vrst foraminifer, iz oligocenske gline pri Bledu pa 66 vrst.

Višja tehnična sodelavka Milojka Huzjan je opravljala tehnično delo inštituta, ki je obsegalo izdelavo in tehnični pregled 60 grafičnih prilog za publikacijo 16. evropskega mikropaleontološkega kolokvija in table za razpravo o koničnih foraminiferah. Nadalje je opravljala delno laboratorijsko delo in sodelovala pri terenskem delu, in končno najnujnejše knjižničarske posle in tekoče administrativno delo.

Študijska potovanja

V času od 3. marca do 10. marca se je dr. K. Drobne mudila na Geološko-paleontološkem inštitutu Univerze v Baslu, kjer je s kolegom prof. dr. L. Hottingerjem preučevala paleogenske foraminifere.

Dr. Katica Drobne je v času od 18. septembra do 20. septembra potovala v Verono in Monte Lessini zaradi profiliranja paleogenskih plasti.

Udeležba na kongresih, simpozijih, kolokvijih

Od 23. do 27. aprila je potekal v Zagrebu Simpozij o geodinamiki in paleografiji centralnega Paratetisa in mediteranskega območja v neogenu. Udeležila se ga je dr. Katica Drobne.

F. Cimerman in K. Drobne sta se udeležila 16. evropskega mikropaleontološkega kolokvija, ki je potekal od 7. do 17. septembra v Jugoslaviji (Zagreb-Bled). Bila sta člana organizacijskega odbora.

Od 23. septembra do 2. oktobra je bil v Varšavi 3. mednarodni simpozij o fosilnih knidarijih, ki se ga je udeležila dr. D. Turnšek.

V Ferrari je od 7. oktobra do 12. oktobra potekala konferenca CNR »Paleobenthos«. Udeležila se je dr. K. Drobne.

Obiski

V septembru 1979 je prišel na kratek obisk prof. dr. Rene Herb z Univerze v Bernu. Z dr. Turnškovo sta se dogovorila za pripravo skupnega članka o hetetidah iz Švice, ki jih je dr. Turnškova določila.

Inštitut je obiskal prof. dr. Sandor Bököny z Akademije znanosti v Budimpešti. Z dr. Drobnetovo sta razpravljala o problemih zgodnje domestikacije na Balkanu in v vzhodnih Alpah.

Inštitut za paleontologijo je obiskal prof. dr. Lukas Hottinger z Univerze v Baslu. Z K. Drobne sta pregledala konične foraminifere, ki jih bosta skupaj objavila.

Objave:

Cimerman, F., 1979: Oligocene Beds in Slovenia. Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll. 65—70, Ljubljana.

Cimerman, F. & J. Pavčič, 1979: Excursion S, Bled — Middle Oligocene. Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll., 255—258, Ljubljana.

Drobne, K., 1979: Paleocene and Eocene Beds in Slovenia and Istria. Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll., 49—63, Ljubljana.

Drobne, K., 1979: Excursion P, Postojna-Senonian (Keramosphaerina tergestina Stache). Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll., 243—256, Ljubljana.

Drobne, K. & R. Pavlovec, 1979: Excursion K, Golež — Paleocene, Ilerdian, Cuisian. Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll. 217—223, Ljubljana.

Drobne, K., R. Pavlovec & F. Drobne, 1979: Mikrofosilne karakteristike starejšega paleogena na zahodnem obrobju panonskega bazena. Zbornik radova IV Znanstvenog skupa za naftu JAZU, Stubičke toplice, 155—172. Tab. 1—4, 2 pril. Zagreb.

Drobne, K., R. Pavlovec, L. Šikić & J. Benić, 1979: Excursion F, Pićan, Istria — Cuisian, Lutetian. Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll., 177—183, Ljubljana.

Sokač, A. & F. Cimerman, 1979: Excursion H, Rovinj — Recent Foraminifera and Ostracoda. Guidebook of the 16th Europ. Micropal. Coll., 191—189, Ljubljana.

Turnšek, D. 1978: Solitarne senonijske korale iz Stranic in z Medvednice Razprave 4. razr. SAZU, 21, 63—128, tab. 1—31, Ljubljana. (Izšlo maja 1979.)

Turnšek, D. & A. Polšak, 1978: Senonijske kolonijske korale iz biolititnega kompleksa v Orešju na Medvednici. Razprave 4. razr. SAZU, 21, 129—180, tab. 1—16, Ljubljana. (Izšlo maja 1979.)

Geological development in Slovenia and Croatia. Guidebook. 16th European Micropaleontological Colloquium. Uredila K. Drobne. X+258 str., 60 slik, 1. geol. karta, Ljubljana 1979.

Elaborat:

Drobne, K. & F. Cimerman, 1979: Poročilo o raziskavah foraminifer na področju kornatskih otokov za leto 1978. 9 str., Ljubljana. (Za Zavod za zaščito prirode SRH, Zagreb.)

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Poročilo o delu v letu 1979

Splošne ugotovitve

V letu 1979 je delalo v inštitutu 20 sodelavcev in 3 zunanji znanstveni sodelavci. V tem letu sta dr. L. Marinček in dr. I. Puncer napredovala v višja znanstvena sodelavca. Dr. B. Drovenik je uspešno obranil doktorsko disertacijo in bil nato izvoljen za znanstvenega sodelavca. Kot asistent stažist je bil sprejet M. Čuček, prof. biologije. Za zunanjega znanstvenega sodelavca je bil izvoljen dr. V. Petkovšek. Biološkemu inštitutu je bil priključen palinološki laboratorij, ki je sedaj s podnalogo »Paleovegetacijska raziskovanja Slovenije« vključen v inštitutski programski sklop.

Terensko in laboratorijsko delo

Raziskave polimorfizma in endemizma v flori Jugoslavije je vodil dr. E. Mayer, sodelovali pa so še Jelka Suhač in nekateri zunanji sodelavci. Pri terenskem delu so zasledovali več ciljev; v ospredju je bilo nabiranje svežega in posebej herbariziranega materiala za kasnejšo morfološko-anatomsko in taksonomsko obdelavo ter dokumentacijo, nadalje študij rastiščnih razmer in horologije obravnavanih taksonov. Nekaj manjših ekskurzij so usmerili v razne predele Slovenije, večje pa v začetku maja na zahodno kvarnersko otočje in v srednjo Dalmacijo, nato sredi maja prek Podravine do severne Bačke in Banata. Najobsežnejšo ekskurzijo pa so izvedli v drugi polovici junija in prvi polovici julija v osrednje predele Makedonije in v južnozahodno Srbijo s posebnim oziranjem na endemične taksonove. V zimskem in jesenskem času so bile laboratorijske raziskave usmerjene po eni strani v determinacijo in prvo morfološko-anatomsko obdelavo nabranega materiala, po drugi strani pa v pripravljanje nekaterih rezultatov za objavo in to s področja endemičnih in polimorfnihi taksonov. Jelka Suhač je nadaljevala z izdelavo kartoteke floristične in taksonomske literature za vaskularno floro Jugoslavije, determinirala je tudi nabrani herbarijski material. Obilo podatkov so prispevali tudi zunanji sodelavci dr. V. Ravnik, dr. Darinka Trpin, dr. K. Micevski, dr. V. Nikolić in dr. N. Diklić.

Geobotanična skupina je svoje raziskave usmerila v glavnem na dogovorjeni dolgoročni program.

Podnaloga »Fitocenološka raziskovanja Slovenije« zajema proučevanje vegetacije Slovenije. Delo skupine je vodil dr. M. Zupančič. Posebej pa so posamezne fitocenološke raziskave vodili: dr. L. Marinček raziskave bukovih gozdov spodnje gorske stopnje, gozdov belega gabra predalpskega sveta in acidofilne združbe belega gabra na Posavskih gubah. Skupaj z dr. I. Puncerjem in dr. M. Zupančičem pa je vodil proučevanje nekaterih bukovih gozdov Kočevske. Dr. I. Puncer je nadaljeval proučevanje predalpsko-dinarskega jelovo-bukovega gozda v Trnovskem gozdu in njegovi okolici. Dr. M. Zupančič je nadaljeval raziskave primarnih in sekundarnih smrekovij v Sloveniji. Proučevanje je zajelo Pokljuko in v manjši meri Karavanke. A. Seliškar je raziskoval vlažna, mokra in suha termofilna travišča Slovenskega Primorja, gospodarsko pomembna nižinska in visokoplaninska travišča predalpskega in alpskega sveta Slovenije. V. Žagar je razširil proučevanje termofilnih

grmišč in nizkih gozdov gabrovca in hrastov na območju Kolpske doline, doline Idrije in Boča. Dr. Ljerka Marković je preučevala ruderalno vegetacijo predalpskega in delno alpskega sveta Slovenije, zlasti v širši okolici Bleda, dolin Save Dolinke, Radovne in Save Bohinjke ter na Pokljuki. Dr. T. Wraber je nadaljeval raziskave visokogorske vegetacije v Krnski skupini v zahodnih Julijskih Alpah, v Karnijskih Alpah in Karavankah.

Za podnalogo »Vegetacijska karta Jugoslavije« je geobotanična skupina v letošnjem letu skartirala v merilu 1:50 000 kar 1000 km² novih površin Slovenije. Kartiranje je zajelo predalpsko, deloma alpsko in subpanonsko fitogeografsko območje na listih Bled - 2 in - 3, Ptuj - 1 in Rogatec - 1.

V okviru podnaloge »Paleovegetacijska raziskovanja Slovenije« sta dr. A. Šercelj in Metka Culiberg opravila naslednje raziskave: Palinološke analize profila ročne vrtine pri Notranjih Goricah so dale zanimive floristične podatke za kasni glacial. Analize vrtine v Sečovljah pa so poleg florističnih podatkov dokazale tudi precejšnjo tektonsko premikanje v postglacialu. Pelodne analize manjših odprtih profilov na gradbiščih v območju mesta Ljubljane in širom po Sloveniji so dale povečini sliko pleistocenske vegetacije, profili vzdolž plinovoda pa vsebujejo povečini pelod mlade holocenske vegetacije, ponekod nepričakovane sestave. Ksilotomske in karpološke analize pomembnih arheoloških objektov kot so Stična, Kučar, Ljubljansko barje, Podrisovec in dr. so važen prispevek k poznavanju vegetacijskih razmer v simbiozi s človekom. Najbolj zanimive rezultate pa je dalo kolišče na Partih, kjer je bilo v kulturni plasti veliko semen vodnih in gozdnih sadežev. Za aeropalinološke raziskave ljubljanskega ozračja smo tedensko kaptirali in preparirali pelodni zračni disperz.

Raziskave za podnalogo »Vegetacija travnatega sveta SR Slovenije in njega izboljšanje« je vodil dr. V. Petkovšek. Raziskoval je traviščne združbe v raznih fitogeografskih območjih v nižinski, kolinski in montanski stopnji. Podrobneje se je posvetil analizam fitocenoz v submediteranskem in dinarskem območju, zlasti na Pivškem polju in v okolici Cerkniškega jezera in Planinskega polja. Skladno s to podnalogo je dr. V. Strgar proučeval na opisanih območjih taksone genusa *Sesleria*.

Poleg naštetih del je geobotanična skupina v celoti in skupaj z zunanjimi sodelavci, proučevala vegetacijo ribniško-kočevskega območja in tolminske občine kot posebni nalogi. Pri omenjenih raziskavah sta sodelovala tudi M. Prešeren in N. Mršič, zunanji so-

delavci pa so bili dr. B. Vovk, dr. V. Gregorič, dr. A. Martinčič, dr. J. Sušin, dr. D. Stepančič, dr. F. Lobnik, dr. M. Leskošek, dr. G. Fajdiga, M. Kmecel, S. Kopriva, I. Smole, I. Žonta, 5 tehničnih sodelavcev ter študenti.

Laboratorijsko delo geobotanične skupine je obsegalo obdelavo zbranega gradiva, predvsem pa urejanje herbarija, determiniranje flore, urejanje zapiskov, tabeliranje, obdelavo tabel, mikroskopi-ranje, študij ustrezne literature, pripravo in pisanje razprav in elaboratov, priprave za tisk, znanstvena posvetovanja, mentorsko delo, znanstvene kolegije, predavanja in organizacijo dela. Tehnično delo je obsegalo urejanje kartografskega gradiva, izdelavo čistorisov vegetacijskih kart, tematska risarska dela, izdelavo prilog k razpravam in elaboratom. Na podlagi več variant kart naravne in potencialne karte Slovenije v merilu 1:1 000 000 je izdelana dokončna karta za tisk enake karte Jugoslavije. V merilu 1 : 400 000 smo oddali v tisk podobno karto Slovenije s komentarjem za potrebe Atlasa Slovenije. Teža laboratorijskega dela je slonela na dr. M. Zupančiču, dr. A. Šerclju, dr. L. Marinčku, dr. V. Petkovšku, dr. I. Puncerju, A. Seliškarju, pomagala sta Metka Culiberg in V. Žagar. Za tehnična dela sta skrbela dr. I. Puncer in M. Prešeren.

Podnalogo »Ekologija morskih bentonskih alg« izvaja dr. Ivka Munda. Terensko delo je zajelo podmorsko bentonsko vegetacijo v okolici Rovinja glede na spremembo nastale pod vplivom organske polucije. Ugotavljala je asociacije alg na različno poluiranih lokalitetah, zonacijo, biomaso in sukcesije. Začela je terenske poskuse rekolonizacije umetno denudiranih skalnih površin na različno poluiranih lokalitetah. Izvedla je poskuse transplantacije vrste *Fucus virsoides* z relativno čistih na poluirane lokalitete v zvezi s problemom rezistence. Dodatno je študirala biomaso in vegetacijo bentonskih alg skalnega evlitorala otoka Helgolanda in variacije v okviru vrst rodu *Fucus*. Laboratorijsko delo je zajelo analize manitola in dušičnih komponent v jadranskih in atlantskih algah, ki so bile kontaminirane s težkimi metali. Raziskovala je vpliv težkih metalov na vrste rodu *Fucus*. Predhodni poskusi so bili narejeni v Ljubljani. Ekstenzivne študije vpliva metalov in kombinacij metalov na rast rjavih alg je napravila na Biologische Anstalt Helgoland pod primernimi laboratorijskimi pogoji. Kabinetno delo je obsegalo obdelavo algološkega materiala iz okolice Rovinja in južnozahodne obale Islanda, urejanje podatkov in priprave del za tisk, pregled starih podatkov iz let 1891—1895 o vegetaciji

Rovinja, ki še niso bili publicirani. Statistično je obdelovala eksperimentalne podatke o vplivu težkih metalov na rjave alge.

Pri podnalogi »Zoološke raziskave« so sodelovali dr. J. Bole, dr. J. Matjašič, J. Carnelutti, dr. B. Drovenik, P. Tonkli, Olga Dežman-Jokić in več zunanjih sodelavcev. Raziskave so potekale po ustaljenem dolgoročnem programu raziskovanja favne Slovenije in Jugoslavije. Terensko delo je zajelo predele s posebno zanimivimi favnističnimi elementi. V Sloveniji predvsem Slovensko Primorje, Posočje, Julijske Alpe s predgorji, Karavanke, Savinjske Alpe, Belo krajino in deloma Prekmurje. Tja so bile usmerjene ekskurzije za zbiranje favnističnega materiala, za reševanje določenih taksonomskih problemov in zlasti za zbiranje zoogeografskih podatkov. Veliko favnističnega materiala so dale zoocenotske raziskave, ki so bile vezane na redna opazovanja in zbiranje na 14 dni oz. mesečno za pajke. Sodelavci so redno pobirali ulov iz vab, ki so bile postavljene na Gorjancih na 5 poskusnih ploskvah, ob Kolpi na 3 poskusnih ploskvah in v okolici Sočerge in Zazida v severni Istri na 4 poskusnih ploskvah. Na vseh poskusnih ploskvah smo jemali vzorce tal za malakološke in akarološke raziskave; za koleopteroške raziskave so služile pasti s kisom in etilenglikolom, za lov pajkov pa formalinske pasti. Na izbranih mestih smo priložnostno lovili tudi druge živali, posebno metulje. Za lov nočnih metuljev sta bili na Trnovcu pod Kočevskim Rogom in v Dolu pri Predgradu ob Kolpi postavljeni lovilni napravi z UV svetilkama, ki sta ju vzorno oskrbovala in zbirala material Cilka Konečnik in M. Jonke. Nekaj ekskurzij je bilo tudi v sosednje republike, zlasti v Bosno, v zahodno Hrvatsko in Srbijo, kjer je bil nabran endemni primerjalni material. Laboratorijsko delo pri zooloških raziskavah je obsegalo urejanje na terenu zbranega materiala, prepariranje in konzerviranje ter vstavljanje v zbirke. Veliko dela je bilo opravljenega z obdelavo materiala, ki je bil nabran pri zoocenotskih raziskavah, posebej velja to za izdelavo zoocenotskih tabel. Kabinetno delo se je nadaljevalo z izdelavo kartotek za posamezne živalske skupine, z risanjem arealnih kart, grafikonov in drugih grafičnih pomagal ter izdelavo in opremljanjem rokopisov za objavo.

Udeležba na znanstvenih sestankih

Dr. L. Marinček, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič so se udeležili 23. zborovanja mednarodnega združenja za preučevanje ve-

getacije (Internationale Vereinigung für Vegetationskunde) z referatom v Rintelnu.

Dr. L. Marinček, dr. E. Mayer in dr. M. Zupančič so se udeležili posveta »Ostrya-Symposium« Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije z referatom v Trstu.

Dr. E. Mayer se je udeležil simpozija ob otvoritvi inštituta »Planina i more« v Makarski in imel referat.

Dr. L. Marinček, dr. M. Zupančič in V. Žagar so se udeležili mednarodne znanstvene ekskurzije v Italiji (Tagung der Arbeitsgemeinschaft Forstliche Vegetationskunde).

Dr. E. Mayer, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič (z referatoma) ter M. Prešeren, A. Seliškar in V. Žagar so se udeležili 16. zborovanja vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije v Celovcu.

Dr. Ivka Munda se je udeležila 10. mednarodnega simpozija o morski biologiji na Helgolandu.

Dr. J. Matjašič, J. Carnelutti, dr. B. Drovenik in P. Tonkli so se udeležili zborovanja češkoslovaških entomologov v Pragi, zborovanja avstrijskih entomologov na Dunaju in zbora bavarskih entomologov v Münchnu. Sodelovali so tudi na redni letni skupščini in kolokviju Jugoslovanskega entomološkega društva v Subotici.

Dr. J. Bole, dr. I. Puncer, dr. M. Zupančič, A. Seliškar in V. Žagar (vsi z referati) ter N. Mršič in M. Prešeren so se udeležili 2. kongresa ekologov Jugoslavije v Zadru in na Plitvicah.

J. Carnelutti in dr. B. Drovenik sta se udeležila mednarodnega simpozija o entomofavni srednje Evrope v Hradec Kralovi v ČSSR, predvsem zaradi organizacije naslednjega simpozija, ki bo leta 1981 v Sloveniji.

Dr. J. Bole (z referatom) in dr. J. Matjašič sta sodelovala na mednarodnem simpoziju »Znanstvena in turistična vloga Postojnske jame v svetu« v Postojni.

Zborovanja, posvetovanja, sestanki

J. Carnelutti, dr. B. Drovenik in P. Tonkli so organizirali redni letni zbor slovenskih entomologov z mednarodno udeležbo v Ljubljani. V decembru pa so vodili priprave in odprli entomološko razstavo na osnovni šoli v Mostah pri Kamniku.

Dr. L. Marinček, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič so sodelovali na sejah znanstvenega sveta Vegetacijske karte Jugoslavije.

Dr. M. Zupančič se je udeležil vseh sej organizacijskega odbora 2. kongresa ekologov Jugoslavije, bil član panelne komisije za biologijo PRS za biomedicinske vede, izvoljen pa je bil tudi za člana Komisije za investicije RSS in se udeležil vseh sej.

Dr. L. Marinček je bil izvoljen za člana Komisije za znanstvene sestanke in tisk pri RSS in se udeležil vseh sej.

Sodelovanje z znanstvenimi in strokovnimi organizacijami

Geobotanična skupina je v tem letu ohranila stike z vsemi inštitucijami iz preteklih let, te so podrobno navedene v 27. knjigi Letopisa SAZU. V letošnjem letu pa smo navezali tesnejše stike z Inštitutom za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, Geografskim inštitutom Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, Geološkim zavodom SRS, Zavodom za raziskavo materiala in konstrukcij SRS, katedro za arheologijo Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, Narodnim muzejem v Ljubljani, Pokrajinskim muzejem v Ptuju, Inštitutom Rudjer Bošković v Zagrebu, Biologisch-Archaeologisch Institut Groningen, Abt. für Palynologie Göttingen, Istituto Botanico Univ. Bologna, Znanstvenim društvom za zgodovino zdravstvene kulture Jugoslavije, Pro Clusio — Arbeitsgemeinschaft für Clusius-Forschung.

Dr. Ivka Munda je sodelovala in vzdrževala stike z 19 znanstvenimi organizacijami v naslednjih državah: Nemčija, Anglija, Nizozemska, Norveška, Švedska, Island in ZDA.

J. Carnelutti je deloval kot predsednik Slovenskega entomološkega društva, dr. B. Drovenik pa kot podpredsednik. Dr. B. Drovenik je pripravil za entomologe amaterje več predavanj o osnovah entomologije, pri društvu je vodil koleopterološko sekcijo in imel več predavanj o različnih skupinah hroščev.

Dr. J. Matjašič je predaval splošno zoologijo na Biotehniški fakulteti, sodeloval je pri podiplomskem študiju morske biologije na Biotehniški fakulteti in pri podiplomskem študiju iz biokemije in biofizike na Medicinski fakulteti in Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Bil je urednik Biološkega vestnika, deloval je v komisiji za varstvo okolja pri skupščini občine Kamnik, bil je predsednik raziskovalne skupnosti občine Kamnik in predsednik sklada za Brejčeve nagrade.

Dr. M. Zupančič je predaval predmet metodika znanstveno-raziskovalnega dela, terensko delo in kartiranje za slušatelje podiplomskega študija na VTOZD biologija Biotehniške fakultete.

Študijski potovanja v tujino

V drugi polovici maja je dr. E. Mayer potoval v Trst, po južnem obrobju Dolomitov ter v Padovo. Nabiral je rastlinski material in delal v herbarijih in v biblioteki botaničnega inštituta v Padovi.

Dr. Ivka Munda je ob koncu poletja obiskala British Museum, delala na Helgolandu, nato pa obiskala jeseni še inštitute v Hamburgu in Göteborgu. Stroške potovanja je plačala sama.

Obiski in gostovanja

Tudi v preteklem letu je obiskalo inštitut veliko domačih in tujih znanstvenikov. Od domačih znanstvenikov jih je bilo 18 iz vseh republik, tujih znanstvenikov, ki so bili na obisku, je bilo 14, in sicer Italije, Avstrije, Nemčije in drugih držav.

Objave:

a) Znanstvena in strokovna dela

J. Bole:

Malakološke raziskave v nekaterih fitocenozah Slovenije. 2. kongr. ekologov Jugosl., 1:387-396, Zagreb.

Prispevek k poznavanju embiopterov (Embioptera, Insekta) Jugoslavije. Biol. vestn., 26 (2): 196—174, Ljubljana.

Mehkužci Cerkniškega jezera in okolice. Acta carsologica 8 (3): 201-236, Ljubljana.

J. Carnelutti:

Metulji Cerknice in okolice. I. Macrolepidoptera, Rhopalocera. Acta carsologica, 8 (5): 257-272, Ljubljana.

V. prispevek k favni lépidopterov Slovenije. Biol. vestn., 26 (2): 175-182, Ljubljana.

B. Drovenik:

Prispevek k poznavanju hroščev (Coleoptera) Cerkniškega jezera in okolice. Acta carsologica, 8 (4): 237—256, Ljubljana.

L. Marinček:

Das Vegetationsprofil der Waldgesellschaften des Mala Pišnica-Tales. Poroč. Vzhodnoalp.-dinar. dr. preuč. veget., 14: 57—63, Ljubljana.

Der voralpine Wald der Hainbuche in Slowenien (*Carpinetum praealpinum* ass. nova). *Phytocoenologia*, 6: 424-433, Stuttgart-Braunschweig.

L. Marinček, M. Zupančič:

Donos k problematiki acidofilnih bukovih gozdov v Sloveniji. 2. kongr. ekologa Jugosl., 1: 715-720, Zagreb.

L. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič:

Gazdovanje sa šumama na osnovu šumskih zajednica. *Glasn. šum. fak.*, 53 (4 A): 121-124, Beograd.

N. Mršić:

Prispevek k poznavanju taksonomije, zoogeografije in ekologije plazilcev Velebita. *Razprave 4. razr. SAZU*, 25 (2): 139-147, Ljubljana.

Prispevek k poznavanju *Eisenia lucens* (Waga 1857) (*Lumbricidae*, *Oligochaeta*) v Sloveniji. *Biol. vestn.*, 25 (2): 139-147, Ljubljana.

Ivka Munda:

Addition to the check-list of benthic algae from Iceland. *Bot. Mar.*, 22: 459-463.

Temperature dependence of Zn uptake in *Fucus virsoides* (Don.) J. Ag. and *Enteromorpha prolifera* (O. F. Müll.) J. Ag. from the Adriatic Sea. *Bot. Mar.*, 22: 149-152.

A note on the ecology and growth forms of *Chordaria flagelliformis* (O. F. Müll.) J. Ag. in Icelandic waters. *Nova Hedwigia*, 31 (1): 567-591.

Some Fucaean associations from the vicinity of Rovinj. Northern Adriatic. *Nova Hedwigia*, 31 (1): 607-667.

I. Puncer:

Die Waldvegetation und die Urwaldreste in der Gegend von Kočevje. *Poroč. Vzhodnoalp.-dinar. dr. preuč. veget.*, 14: 68-76, Ljubljana.

Ekološke in floristične značilnosti združbe *Abieti-Fagetum* na Trnovskem gozdu. 2. kongr. ekologa Jugosl., 1: 925-938, Zagreb.

I. Puncer, M. Zupančič:

Einige Sukzessionen der Vegetationsentwicklung auf verlassenen Kulturflächen in Gebiet von Kočevje. *Poroč. Vzhodnoalp.-dinar. dr. preuč. veget.*, 14: 77-79, Ljubljana.

A. Seliškar:

Traviščna vegetacija Ljubljanskega barja in njena odvisnost od nivoja talne vode. 2. kongr. ekologe Jugosl., 2: 1037—1051, Zagreb.

M. Zupančič:

Die Vegetation der Frostmulde Smrečje. Poroč. Vzhodnoalp.-dinar. dr. preuč. veget., 14: 91—101, Ljubljana.

Šume smrče u mrazištima dinarskog masiva Slovenije. Doktor. disertacija, rezimeji, 11: 8—18, Sarajevo.

V. Žagar:

Anemone trifolia v Jugoslaviji. 2. kongr. ekologe Jugosl., 2: 1385—1389, Zagreb.

b) Poljudnoznanstvena dela, članki, poročila

N. Mršič:

Indijski krvoses, krvavi zmaj pa ne zares. Pionir, 4: 127.

N. Mršič, P. Skoberne:

Živi svet Langtanga. Življenje in tehnika, 7/8: 520—530.

I. Puncer:

Simpozij mednarodnega združenja za preučevanje vegetacije v Rintelnu. Gozdarski vestnik, 27 (9): 387—388.

A. Šercelj:

Thenius: Meere und Länder im Wechsel der Zeiten. Berlin, Heidelberg, N.Y. 1977. Archivio Botanico e Biogeografico Italiano, 54 (1/2): 59—60.

I. A. Lengyel: Paleoserology, Blood Typing with the Fluorescent Antibody Method. Budapest, 1975. Arheološki vestnik, 29: 758—759.

D. H. Mai und Walther: Floren der Haselbacher Serie im Wesselster Becken (Bez. Leipzig, DDR). Leipzig, 1978. Rudarsko-metalurški zbornik, 26 (2/3): 352—353.

c) Predavanja:

J. Bole:

Endemizem in zoogeografske značilnosti malakofavne Jugoslavije. Predavanja v okviru IV. razreda SAZU.

Postojnska jama, zibelka speleobiologije. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Znanstvena in turistična vloga Postojnske jame v svetu« v Postojni.

L. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič:

Die floristischen und strukturellen Unterschiede zwischen dem Urwald- und Wirtschaftswald der Gesellschaft *Abieti - Fagetum dinaricum*. Referat v Rintelnu.

Die Assoziation *Ostryo - Fagetum* in Slowenien. Referat v Trstu.

Übersicht der Vegetationskartierung in Slowenien. Referat v Celovcu.

E. Mayer:

Taksonomski problemi v floristični sestavi *Ostryetov*. Referat v Trstu.

Flora ofiolitskih območij osrednjega Balkanskega polotoka. Predavanje v Celovcu.

Fibigia tricuetra in *Degenia velebitica* — morfološka paralela. Predavanje v Makarski.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu v letu 1979

V prvi polovici leta 1979 se je na podlagi osebnih in pisnih stikov formirala skupina botanikov iz vse Jugoslavije, ki je po dosedanem uspešnem delovanju v rastlinski taksonomiji kvalificirana za delo na ediciji *Catalogus florae Jugoslaviae*. Osnovno vodilo skupine je, da ob upoštevanju obstoječe floristične in taksonomske literature o vaskularni flori vsega jugoslovanskega prostora izdela ustrezne manuskripte, predvsem na osnovi revizije rastlinskega materiala in lastnih terenskih izkušenj. Ob koncu leta so se zbrali v Ljubljani člani delovne skupine, ki jo je vodil dr. E. Mayer. Pregledali so koncept dela za skupino *Polycarpicae*, katere posamezne rodove so po predhodnem dogovoru obdelali imenovani avtorji. S tem je podana osnova za končno redakcijo rokopisa

skupine Polycarpicae, ki bo šel v tisk kot prvi novi zvezek edicije *Catalogus florae Jugoslaviae* spomladi 1980.

Za serijo *Catalogus faunae Jugoslaviae* so se nadaljevala pripravljala dela. Že nekaj let je v obdelavi zajeten katalog pajkov Jugoslavije, ki ga je napisal pokojni prof. F. Nikolić iz Dubrovnika. Ker pa se je z intenzivnim nabiranjem v zadnjih letih nabralo veliko novega gradiva, je dr. A. Polenec katalog bistveno dopolnil. Katalog je sedaj urejen in bo oddan v tiskarno. Ob koncu leta je dobil odbor rokopis kataloga plekopterov Jugoslavije, ki ga je sestavil I. Sivec. Katalog je v uredniški obdelavi in bo oddan v tisk v začetku leta 1980. Odbor se je tudi dogovoril za izdelavo kataloga skupine *Isopoda terrestria*, za katerega je avtor F. Potočnik pripravil vse potrebno gradivo in je rokopis v dokončni obdelavi.

Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije je sproti reševal vse, kar je v zvezi s koordinacijo dela s sosednjimi republikami ter se dogovarjal z novimi avtorji za sestavljanje katalogov. Vodil je tudi pripravljala dela z različnih področij floristike in favnistike ter zbiral za to potrebno gradivo.

INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Poročilo o delu v letu 1979

Diskusijski večeri, na katerih so raziskovalci in strokovnjaki raznih medicinskih vej poročali s področij svojih raziskav, so se nadaljevali.

V letu 1979 so bile obravnavane naslednje teme:

25. 1. 1979: Prvi koraki medakademijske povezave s Kitajsko.

— Akademik prof. dr. Janez Milčinski.

7. 3. 1979: Samomorilnost v svetu in pri nas. Dejstva in vprašanja. — Prof. dr. Lev Milčinski, nastopno predavanje kot novoizvoljeni dopisni član SAZU.

10. 10. 1979: Iz tropskega deževnega gozda — predvajanje I. dela filma. — Akad. Andrej Župančič.

7. 11. 1979: Iz tropskega deževnega gozda — predvajanje II. dela filma z diskusijo. — Akad. Andrej Župančič.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Poročilo o delu v letu 1979

Pravna sekcija

Komisija je imela 30 sej. Nadaljevala je s tretjim in tudi zadnjim komisijskim obravnavanjem osnutka slovenske pravne terminologije, ki se istočasno še tehnično redigira. V letu 1979 je bilo obravnavanih 2/3 gesel črke P.

Zunaj sej je en ekscerptor, pogodbeni sodelavec, izpisoval za slovensko pravno terminologijo pravne vire, tj. uradna lista SFRJ in SR Slovenije. Konec leta 1979 je sekcijaska kartoteka obsegala 266.943 izpisanih listkov.

Sekcija je tudi sodelovala z uredništvom Slovarja slovenskega knjižnega jezika, tako da je dajala ustna ali pismena pojasnila v zvezi s pravnimi gesli.

Tehniška sekcija

Sekcija je opravila pripravljala dela za natisk druge knjige splošnega tehniškega slovarja za črke P do Ž. Pripravljala dela so obsegala sestavo tipkopisa za črke P do Ž z dopolnili ter z jezikovnimi in pravopisnimi korekturami. Tiskarni je izročen ves tipkopis, razen črki Z in Ž.

Sekcija je pregledala in za natisk odobrila 231 standardov JUS po načrtu Jugoslovanskega zavoda za standardizacijo v Beogradu.

Sekcija je sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik SAZU in prispevala pojasnila za tehniške termine za Slovar slovenskega knjižnega jezika.

Medicinska sekcija

Sekcija je imela v letu 1979 27 sej. Na njih je sekcija opravljala ponovno redakcijo zbranega gradiva, ki zajema črke A—Č. Največ časa je sekcija porabila za sestavljanje navodil za pripravo medicinskega terminološkega slovarja. Navodila je sekcija razdelila med vse sodelavce, ki so v tem letu izpisovali medicinske termine in ki bodo v naslednji fazi dela pomagali pri redigiranju terminov iz njihove stroke.

Sekcija je v letu 1979 dopolnila kartoteko z izpisovanjem terminov iz novejšje medicinske literature, zlasti učbenikov in katalogov znanja. Pri tem delu je sodelovalo približno 45 sodelav-

cev. Ekscerptorji so izpisali 25.000 terminov. Vsi izpisani termini resda niso novi, ker ekscerptorji izpisanih terminov niso primerjali s staro kartoteko, kar iz tehničnih razlogov ni bilo mogoče. Navzlic temu pa je med izpisanimi termini veliko število novih terminov, ki jih sekcija še ni imela v svoji kartoteki.

Sekcija je tudi v tem letu sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik in dajala dopolnilna pojasnila in predloge k razlagam nekaterih medicinskih terminov.

Veterinarska sekcija

Sekcija je v letu 1979 pripravila razlage veterinarskih strokovnih izrazov za slovar, in sicer za izraze z začetnimi črkami E, F, G in deloma tudi H. Ponovno pa so člani preverjali razlage za izraze z začetnimi črkami A, B, C, Č in D, ki jih pripravljajo za tisk. Sodelovali so tudi pri preverjanju razlag veterinarskih izrazov za Slovar slovenskega knjižnega jezika.

Člani sekcije so nadaljevali z ekscerpiranjem novejših veterinarske literature, vendar v manjšem obsegu. Na skupnih delovnih sejah pa so preverjali razlage strokovnih izrazov, ki so jih pripravili za obdelavo.

Naravoslovna sekcija

Sekcija je v letu 1979 opravila naslednje delo: Za splošno biologijo so bila ekscerpirana naslednja dela: Leksikon CZ, Biologija; G. Boros, Botanični slovar; V. Gligič, Bot. etimološki slovar; ustrezna gesla iz: F. Verbinc, Slovar tujk in H. Volkmann, Medizinische Terminologie; skupaj 5370 gesel kot priprava za osnutek terminološkega slovarja za splošno biologijo. Delo je pripravil Ivan Krečič.

Ekscerpiran je bil tudi zadnji letnik Proteusa, tj. letnik 1978/79, in sicer poglavja iz botanike, zoologije, fiziologije in anatomije. Nato ekscerpiranje knjige Chr. Spanenberg: Leksikon sobnih in balkonskih rastlin, skupaj 2430 gesel. Delo je opravil Gabrijel Simčič.

Za kemijo je prof. Julije Antić urejeval in pričel sestavljati abecedarij doslej zbranih gesel iz kemije.

Umetnostna sekcija

Delo se je odvijalo po načrtu. Nadaljevalo se je ekscerpiranje in strokovno pregledovanje v okviru redakcijskih komisij.

Rezultati so znatni predvsem v umetnostnozgodovinski (vključno z ljudsko umetnostjo) in muzikološki podsekciji (vključno z ljudsko glasbo). Za ti dve smeri je treba poudariti tudi sistematična prizadevanja redakcijskih komisij.

Ekscerpiranje s področja gledališke vede in prakse teče zaradi pomanjkanja sodelavcev počasneje, vendar načrtno in ustrezno temu uspešno.

Po podatkih, ki so na voljo, je ekscerpiranje s področja baleta dokončano. Strokovni pregled še ni izvršen in zato tudi še ni bilo mogoče začeti z redakcijskim delom.

Druga, v okvir te sekcije spadajoča področja (arhitektura, radio, RT, literatura), zaradi raznih razlogov, predvsem zaradi pomanjkanja sodelavcev, še niso zaživela.

Ovire za hitreše in uspešnejše delo sekcije kot celote so iste kot vse doslej: pomanjkanje prostora, koordinatorja oz. stalnega tajnika in deloma tudi ekscerptorjev.

ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Poročilo o delu v letu 1979

Referat za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela

Referat ima določene, stalne naloge, ki jih opravlja vsako leto. Tako je zbral gradivo za 29. knjigo Letopisa SAZU, opravil prvo redakcijo in sodeloval pri izdaji te knjige. Druga stalna naloga referata je sodelovanje s Svetom akademij znanosti in umetnosti SFRJ in opravljanje nalog po naročilu sveta. Med te spada organizacija bivanja tujih znanstvenikov pri nas (ZDA, ZSSR, in dr.), pomoč pri študijskih potovanjih naših znanstvenikov v tujino, posredovanje med Svetom akademij in medakademijskimi odbori, ki delujejo pri nas, posredovanje med drugimi slovenskimi znanstveno-raziskovalnimi ustanovami in Svetom akademij, obveščanje o dogovorih o kulturnem ali znanstvenem sodelovanju med Jugoslavijo in drugimi deželami itn.

Referat po potrebi informira zainteresirane tuje ustanove o delu akademije, v sodelovanju z upravo akademije izpolnjuje statistične liste, organizira predavanja v okviru akademije, posreduje informacije KSS in KSLj, vodi evidenco raziskovalnih nalog pri SAZU in odpošilja RSS elaborate in druga poročila.

Referat opravlja še številne sprotne, akcijske naloge, zbira in posreduje predloge za razne nagrade (npr. AVNOJ, SBK in druge).

Upravnik oddelka je akad. prof. dr. Miroslav Brzin, redni profesor na Inštitutu za patološko fiziologijo MF.

Referat tajništva razredov

Referentka tajništva razredov je vodila vso korespondenco in administracijo za pet razredov akademije in za oba oddelka I. razreda: oddelka za družbene vede in oddelka za zgodovinske vede. Skrbela je za sklicanje sej razredov, znanstvenih svetov, volilnih teles in raznih medakademijskih odborov, pisala zapisnike le-teh in opravljala vsa sprotna organizacijska dela v zvezi z razredi.

Organizirala je bivanje gostov Akademije umetnosti iz Berlina (NDR) pri nas in skrbela za vse v zvezi z njihovim bivanjem v Sloveniji.

Sodelovala je pri pripravi in organizaciji koncerta v počastitev 100-letnice rojstva skladatelja akademika Antona Lajovica, literarnega večera v počastitev izvolitve češkega pesnika Vilema Závade za zunanjega dopisnega člana naše akademije, pri pripravah za simpozij v počastitev 100-letnice rojstva pesnika Josipa Murna in pri pripravah za simpozij o Jerneju Kopitarju, ki bo v septembru 1980.

Referat za tisk SAZU

Leta 1979 so od knjižnega programa za leto 1978 izšle 4 knjige v 6 zvezkih. Od programa za leto 1979 je izšlo 5 knjig, prav tako v 6 zvezkih, in 1 izredna publikacija.

Dve knjigi iz programa za leto 1980 sta oddani v tiskarno, 2 sta pripravljene za tisk in ena je še v pripravi.

Vsebinski opis izdanih publikacij je podan v poročilu biblioteke SAZU.

FOTOLABORATORIJ SAZU

Poročilo o delu v letu 1979

V fotolaboratoriju je zaposlena ena delavka: Carmen Narobè, fotografski mojster.

Fotolaboratorij nudi fotografske storitve za vse inštitute in sekcije SAZU (razen za kartografski zavod) ter za predsedstvo SAZU. Fotolaboratorij dela na podlagi naročil posameznih inštitutov in sekcij ter predsedstva SAZU.

Opravljeno delo:

736 kom posnetkov različnih velikosti in 7183 kom fotografij različnih velikosti.

Delo se sestoji iz: reprodukcij zapisov, knjig, slik in podobno; fotoreportaž o obiskih in pomembnejših dogodkih; terenskega snemanja; portretiranja in drugih fotografskih in fotolaboratorijskih del.

**ZNANSTVENO-STROKOVNA BIBLIOGRAFIJA
NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE
V LETU 1979***

Dragotin Cvetko:

a) *Razprave:*

Glasba v NOB, v: *Kultura, revolucija in današnji čas*, Ljubljana 1979, 45—50.

Ein Fragment aus den Beziehungen von Grzegorz und Jerzy Fitelberg zu Slavko Osterc, v: *Studia musicologica*, Warszawa 1979, 123—130.

Delež F. Rukavine v delu ljubljanske Opere 1918—1925, v: *Dokumenti Slovenskega gledališkega muzeja*, zv. 32, 1979, 48—61.

Der gegenwärtige Stand der jugoslawischen Musikwissenschaft, v: *Acta musicologica*, LI, 1979, 151—159.

Nastajanje kompozicijskih šol na jugoslovanskem prostoru v luči evropskega razvoja — Die Entstehung der Kompositionsschulen im jugoslawischen Raum im Lichte der europäischen Entwicklung des 19. Jahrhunderts, v: *Zvuk* 1979, št. 1, 45—59.

Musik in Geschichte und Gegenwart, zv. 16, 1979; gesla Foertsre, Gerbič, Globokar, Kozina, Matičič, Ramovš, Škerjanc, Srebotnjak, Stibilj, Ukmar.

b) *Referati na simpozijih:*

Univerza v Trstu, april 1979; mednarodno zasedanje o preučevanju slovanskih kultur, Kijev, maj 1979; mednarodni simpozij SIMC (Mednarodno muzikološko društvo), Adelaide, september 1979; Muzikološki zavod, Zagreb, november 1979 (2 predavanji).

Alojzij Finžgar:

Pravna razmerja v pogledu stvari, ki je družbena lastnina in predmet lastninske pravice. *Zbornik znanstvenih razprav (ZZR)* 37, 1979, 67—96.

Pravna in poslovna sposobnost pravne osebe. *Pravnik* 34, 1979, št. 1—3, 23—32.

Službenosti i založno pravo na društvenim sredstvih. *Pravni život* 28, 1979, št. 3, 51—60.

Varstvo kulturne in naravne dediščine. *Občan* 18, 1979, št. 11, 21, 22.

Novi pogledi na pravni režim građevinskog zemljišta u društvenoj svojini. *Arhiv za pravne i društvene nauke* 65, 1979, št. 4, 499—509.

Družbena lastnina. — Nova pravna ureditev družbenolastninskih razmerij, zbirka člankov in razprav. Ljubljana 1979, str. 106.

* V tem razdelku člani SAZU lahko navedejo sprotno letno bibliografijo svojih znanstveno-strokovnih ali umetniških del po lastni presoji in izbiri.

Jože Goričar:

Kriza građanske sociologije. Pregled, št. 2, 247—253, Sarajevo 1979.

O pitanju sankcija u našem samoupravnom sistemu. Zbornik za teoriju prava SANU, Sveska 1, Beograd 1979, 35—46.

Družboslovje. CZ 1979, zbirka Leksikoni CZ, prispeval ca. 200 gesel s područja sociologije.

Janko Kos:

1. Objave:

Matija Čop. Ljubljana 1979. Str. 7—195.

Literatura (Literarni leksikon 2). Ljubljana 1978, str. 5—82.

Sodobni slovenski esej. Izbral, uredil in spremno besedo napisal dr. Janko Kos. Ljubljana 1979. Str. 11—477.

Markszizem in problemi literarnega vrednotenja. Sodobnost 1979. Str. 146 do 157, 473—481, 688—696, 830—836, 976—1000, 1169—1190.

Esej in Slovenci (v: Dušan Pirjevec, Evropski roman, Ljubljana 1979, str. 5—26; Sodobnost 1979, str. 39—56).

Eksistenca literarnega dela in moderni materializem. Primerjalna književnost 1979. Št. 1. Str. 1—11.

Močno poudarjena ideja naroda (Tipološke značilnosti slovenskega razsvetljenstva v evropskem kontekstu). Delo 5. 7. 1979. Književni listi.

Murn in modernizem 20. stoletja. Sodobnost 1979. Str. 1041—1055.

2. Udeležba na kongresih:

Na 9. kongresu Mednarodne zveze za primerjalno književnost v Innsbrucku 20.—25. 8. 1979 — z referatom Begriff der Klassik in marxistischer Sicht.

3. Predavanja v znanstvenih ustanovah:

Na mednarodnem simpoziju Obdobje razsvetljenstva v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, na univerzi E. Kardelja v Ljubljani 28.—30. 6. 1979 — z referatom Tipološke značilnosti slovenskega razsvetljenstva v evropskem kontekstu.

Na simpoziju o Josipu Murnu na SAZU v Ljubljani 5. 10. 1979 — z referatom Murn in modernizem 20. stoletja.

Anton Vratuša:

1. Razprave in članki:

Spremenljivi delegat je lahko najbolj učinkovit (razprava na 8. kongresu ZKS, april 1978), v knjigi: Osmi kongres ZKS, Ljubljana, ČZDO Komunist, 1979, str. 459—462.

Dogovarjanje dviguje in povezuje (intervju). Ljubljana, Komunist 37, 1979, št. 4, str. 12—13 (26. 1. 1979).

Rezultati zaključnih računov v luči plana, Ljubljana. Delo 21, 1979, št. 30, str. 3 (6. 2. 1979).

Ni področja, na katerem se ne bi bil angažiral (ob Kardeljevi smrti). Ljubljana, Komunist 37, 1979, št. 7, str. 15—16 (12. 2. 1979).

Samoupravljanje in neuvrščenost imata korenine v naši revoluciji (ob Kardeljevi smrti). Ljubljana, Delo 21, 1979, št. 36, str. 5 (13. 2. 1979).

Človek z izjemno človeškimi vrlinami (ob Kardeljevi smrti). Ljubljana, TV-15, 17, 1979, št. 6, str. 4—5 (15. 2. 1979).

Razprava na posvetovanju Zveze ekonomistov Jugoslavije: Jugoslavija in novi mednarodni ekonomski red. Dubrovnik, 27. 2. 1979 (tekst v kabinetu).

Načela i ciljevi oslanjanja na sopstvene snage. Beograd, Socializam u svetu 3, 1979, št. 10, str. 63—80.

Kojim putem, da se krene. Beograd, Socializam u svetu 3, 1979, št. 12, str. 158—160.

E. Kardelj o politici nesvrstavanja. Beograd, Arhiv za pravne i društvene nauke 65, 1979, 1—2, str. 112—121.

Žarišča nestabilnosti ni moč odpraviti samo z upravnimi ukrepi (aktualen pogovor). Ljubljana, Delo 21, 1979, št. 94, str. 30, (21. 4. 1979).

Opening Adress (International symposium on chemical education, avgust 1977). Chemical Education in the coming decades, UNESCO in Univerza v Ljubljani, 1979, str. 1—8.

Politika nesvrstavanja i opštenarodna odbrana (razprava v okviru okrogle mize: Vojnopolitička i strategijska misao i delo E. Kardelja). Beograd, Vojno delo 31, 1979, 5, str. 23—28.

Jedinstveno tržište i razvoj (razprava v razgovoru s predsedniki izvršnih svetov republik in pokrajin, dne 8. 5. 1979, v redakciji EP). Beograd, Ekonomska politika 29, 1979, št. 1417, str. 19; Ekonomski interes je pri združevanju neogiben (povzeto po EP), Delo 21, 1979, št. 127, str. 27 (2. 6. 1979).

Zajemati moramo iz ljudske govornice (izjava pred posvetovanjem Slovenščina v javni rabi). Ljubljana, Delo 21, 1979, št. 110, str. 2 (14. 5. 1979).

Načela i ciljevi politike oslanjanja na sopstvene snage. Split, Pogledi, 1979, št. 24—25, str. 31—46.

Solidarity with the non-alignment and other developing countries, v knjigi: Yugoslavia in the world. Beograd, Ekspost-Press, 1979. I. del, str. 15—17.

Uvod v katalogu za razstavo »Za boljši svet«. Umetnostni paviljon, Slovenj Gradec, 1979. oktober.

Probleme je treba znati reševati (razprava na 5. seji CK ZKS, 15. 10. 1979). Ljubljana, Komunist 37, št. 43 — priloga: 5. seja CK ZKS, str. 13—15 (19. 10. 1979).

Razprava na VII. okrogli mizi: Saradnja zemalja u razvoju u poljoprivredi i agrokompleksu, Zagreb, 17.—19. 9. 1979 (18. 9. 1979), str. 13 (v kabinetu).

Gibanje kljub težavam premaguje blokovske pritiske (intervju o 6. Samitu neuvrščenih). Ljubljana, Delo 21, 1979, št. 212, str. 4 (11. 9. 1979).

Neuvrščeni in novi mednarodni ekonomski red. Ljubljana, ZDUS in DDU Univerzum, zbirka: Družbeno izobraževanje, št. 61, 1979, str. 71.

Misel E. Kardelja. Ljubljana, TiP 16, 1979, št. 7—9, str. 789—801.

O rasporedu snaga u svetu i o političkom sistemu socialističkog samoupravljanja — razprava na okrogli mizi »Subjektivne sile socializma«, Cavtat, od 1.—6. 10. 1979, 4. 10. 1979 (v kabinetu).

6. vrh neuvrščenih in Jugoslavija. Ljubljana, Komunist 37, Komunist-teoretična priloga, september-oktober: Neuvrščenost — bodočnost človeštva, št. 43, str. 24—28 (9. 11. 1979).

2. Govori:

Govor ob otvoritvi prenovljenega letališča Ljubljana, Brnik, 31. 8. 1979.

Govor ob 35-letnici priključitve Primorske k svobodni Jugoslaviji, Komen, 17. 9. 1978. Ljubljana, Delo 20, 1978, št. 217, stran 3 (18. 9. 1979).

Nagovor na osrednji proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku, Ljubljana, 7. 2. 1979; »Prešernov praznik je spodbuda za oceno, kako uresničujemo in razvijamo kulturno dediščino«. Delo 21, 8. 2. 1979; »Demokratsko vrednotenje ustvarjenega« (izvleček), Naši razgledi 28, 1979, št. 3, str. 75 (9. 2. 1979).

Govor na proslavi ob 30-letnici Inštituta Jožef Stefan, Ljubljana, 19. 4. 1979; »Razvoj in uporaba znanja — bližnjica za dohitevanje razvitejšega sveta«. Ljubljana, Raziskovalec 9, 1979, 5, str. 277—280.

Diskusija na prvi seji Skupščine Gospodarske zbornice Slovenije, Ljubljana, 20. 4. 1979.

Otvoritveni govor ob 2. seji Sveta Mednarodnega centra, 16. 6. 1979, Mednarodni center, Ljubljana.

Govor ob otvoritvi mednarodnih mejnih prehodov, Trate, 30. 6. 1979.

Ekspoze v Skupščini SR Slovenije, 24. 6. 1979; »Temeljna ureditev nam mora postati: več in bolje delati, z delom ustvarjati več dohodka, porabo pa omejiti na ustvarjeno«. Delo 21, št. 170, str. 5 (25. 7. 1979).

Govor ob otvoritvi ceste na Kolovrat, 24. 6. 1979.

Informacija republiškem političnemu aktivu o 6. konferenci neuvrščenih v Havanu, Ljubljana, 13. 9. 1979.

Govor na proslavi ob 20-letnici visokega šolstva v Mariboru, Maribor, 18. 9. 1979; »Izobraževanje in znanost črpta iz naše lastne stvarnosti«. Delo 21, št. 219, str. 5 (19. 9. 1979).

Pozdravna beseda na IX. kongresu Zveze slavističnih društev, Bled, 17. 10. 1979; »Slavistika kot aktualna veda« (daljši povzetek). Delo 21, 1979, št. 244, str. 10 (18. 10. 1979).

Nagovor ob otvoritvi razstave »Za boljši svet«, Slovenj Gradec, 23. 10. 1979.

3. Izjave, intervjuji za RTV:

Ob Kardeljevi smrti — Radio Beograd, 10. 2. 1979.

Ob Kardeljevi smrti — TV Ljubljana, 11. 2. 1979.

Izjava za Radio Koper o pravicah manjšin in obmejnem sodelovanju, 10. 4. 1978 (79 ?).

Izjava o konferenci v Havani, Radio Ljubljana »Dogodki in odmevi«, 3. 9. 1979.

Izjava za TV med konferenco v Havani, 4. 9. 1979.

Izjava ob koncu konference v Havani, Radio Ljubljana, 9. 9. 1979 (radijski dnevnik).

Nastop v oddaji TV Beograd: Gospodarske razmere v SR Sloveniji, 30. 10. 1979.

Franc Z a d r a v e c

Razprave in članki

Slovenski verz od 1895 do 1920. SR 1979, str. 1—32.

Jenkova literatura v zapisih slovenskih pisateljev od Ketteja do Brnčiča. SR 1979, str. 333—343.

Več Murna — to pomeni več človeške pristnosti. Književni listi, 8. marca 1979.

Prekmurska revolucija in Kranjčeva proza I. Književni listi, 19. aprila 1979.

Prekmurska revolucija in Kranjčeva proza II. JiS 1979, str. 301—310.

Pisatelj Makso Šnuderl. Književni listi, 12. jul. 1979.

Kritika na razpotju. Sod. 1979, str. 168—171.

Oblikovni in verzni ustroj Murnove lirike. Sod. 1979, str. 937—943.

Josip Vidmar, Obrazi. Književni listi, 25. okt. 1979.

Ziherlovi pogledi na literarno umetnost. Književni listi, 8. nov. 1979.

Fran Z w i t t e r :

Diplomatski problem jugoslovansko-avstrijske meje v dobi druge Svetovne vojne. Zgodovinski časopis 33, 1979, str. 145—160.

Die Kärntner Frage. Klagenfurt-Celovec 1979, 62 str. (prvi del prevod slovenske brošure l. 1937 z novim komentarjem; drugi del prevod rokopisa predavanja na 2. koroških kulturnih dneh l. 1970).

Slovenci i stvaranje Jugoslavije. Knjige i zbivanja, Beograd 1979, str. 205—208 (diskusija ob knjigi J. Pleterskega l. 1977).

Prispevki in razprave. Prispevki za zgodovino delavskega gibanja 17, 1979, št. 1—2, str. 155—158 (diskusija na srečanju v Trstu 1977 o italijanskih in slovenskih socialistih v dobi Henrika Tume).

Grga Novak. Letopis SAZU, 29. knjiga, Ljubljana 1979, str. 103—105.

Današnje naloge Slovenske matice. Glasnik Slovenske matice 2, 1978, str. 1—2.

Franc Petek-Janko Pleterski, Spomini koroškega politika. Glasnik Slovenske matice 2, 1978, str. 57.

Podpredsednikovo poročilo. Glasnik Slovenske matice 3, 1979, str. 1—4.

Družbeni pogoji za slovensko kulturo in idejne smeri v njej v dobi pred drugo svetovno vojno in med njo. Naši razgledi, 25. 5. 1979 (predavanje na ljubljanskih dneh na tržaški filozofski fakulteti 17. 4. 1979).

I. razred — za zgodovinske in družbene vede. Delo, 9. 12. 1978.

BIBLIOTEKA

Poročilo o delu v letu 1979

Uvod:

Kot že vrsto let je tudi v letu 1979 potekalo delo v biblioteki v stalno napetem delovnem vzdušju. Biblioteka se stalno srečuje s številnimi težavami, za katere ni izgleda, da bi se v kratkem izboljšale. To so preskopo odmerjena finančna sredstva (zaradi česar ni možno nabaviti dovolj potrebne literature in tudi ne potrebam primerno povečati števila delavcev), predvsem pa pomanjkanje prostorov za skladišča. Vse dosedanje kapacitete so namreč že izrabljene in problem ne more biti rešen drugače kot z dodelitvijo novih prostorov. Vprašanje je seveda, kdaj se bo to zgodilo in kako bo dotlej sploh možno premostiti prostorsko težavo. Kot edino svetlo točko je omeniti vselitev v dva nova delovna prostora, sicer manjša po svoji površini, vendar kljub temu nadvse dobrodošla. Še bolj pa je razveseljivo dejstvo, da je bil kljub vsem oviram delovni načrt bibliotekarstva izpolnjen. Za to gre zasluga urejenim razmeram bibliotekarstva, predvsem pa dobri strokovni usposobljenosti in prizadevnosti bibliotekarskih delavcev. Vendar v danih razmerah ni bilo možno podvzeti nobene posebne akcije, ki je bila načrtovana. Potrebne so razne kontrole, prav tako pa bi bila zaželena tudi postavitev kakšne razstave, ki bi pojasnila in obiskovalcem približala posebnosti akademijskega knjižnega fonda.

Dodatna aktivnost nekaterih bibliotekarskih delavcev se je poleg publiciranja izkazovala z njihovo udeležbo na raznih kongresih in strokovnih posvetovanjih.

Akcesija:

Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamena	Darilo	Nakup	Obvezni izvodi	Skupaj
knjige	5.960	3.135	3.778	822	13.695
rokopisi	—	2	—	—	2
mikrofilmi	—	—	1	—	1
geografske karte	—	—	3	—	3

	Zamena	Darilo	Nakup	Obvezni izvodi	Skupaj
fotografije in reprodukcije gramofonske plošče in kasete	18	201	—	—	219
	8	2	—	—	10
Skupaj	5.986	3.340	3.782	822	13.930

Pri akcesiji daril je treba posebej omeniti okrog 750 separatov prof. dr. Valterja Bohinca in več dragocenih knjig, med drugimi Ibsenova Zbrana dela ter vrsto drugih tiskov od 16. do 18. stoletja, ki nam jih je daroval dopisni član prof. dr. Janko Lavrin. Obsežnejše knjižne darove so še prispevali prof. dr. Djuro Kurepa in akademika Ivan Rakovec in Anton Kuhelj.

Dubletni fond:

Dublete, ki jih v preteklih letih nismo mogli zamenjati, smo razstavili v prostorih našega ekspedita ter jih po zelo znižani ceni ponudili v izbiro.

Sezname dvojnic, ki so se nabrale med letom, prejema v izbiro 120 ustanov, od tega 65 v tujemstvu. Vsega skupaj je bilo oddanih 2.241 dvojnic.

Rokopisni oddelek:

Razen zapuščin po članih akademije Alfonzu Paulinu in Ivanu Regnu je gradivo rokopisnega oddelka v celoti urejeno in bibliotekarsko obdelano.

Celotni knjižni fond:

Ob koncu leta 1979 je imela biblioteka SAZU inventariziranih:

knjig in letnikov revij	269.433
rokopisov	98
mikrofilmov	676
geografskih kart	3.083

fotografij in reprodukcij	6.002
gramofonskih plošč in kaset	167
Skupaj	279.459 enot

Če k temu prištejemo še neurejeno Steletovo in Vurnikovo zapuščino, ki smo ju prejeli že v preteklih letih, je imela biblioteka okrog 283.000 enot.

Katalogi:

Razen zapuščin, ki jih je SAZU prejela po pok. akademiku Francetu Steletu in prof. Vurniku, je ves knjižni fond katalogiziran, klasificiran pa tisti njegov del, ki je prispel po letu 1951.

Biblioteka izdeluje kataloške listke za akademijske inštitute ter za centralne kataloge SR Slovenije in Jugoslovanskega bibliografskega inštituta.

Kredit:

Biblioteka je za nabavo knjig in revij v letu 1979 predlagala 1.620.000 din. Kot izhodišče za to vsoto je bil odobreni kredit v prejšnjem letu in povišanje stroškov nabave (cene, devize). Vendar pa so bila odobrena sredstva 882.400 din celo znatno manjša od onih iz leta 1978 (1.175.000!). Vsa sredstva so bila seveda v celoti porabljena.

Zamena:

Ob koncu leta je bila zamenjalna mreža biblioteke SAZU razširjena na 83 držav vsega sveta in je obsegala 1.507 naslovov (1.254 v tujemstvu in 253 v SFRJ). V teku tega leta je bilo redno poslovanje prekinjeno s 6 inozemskimi naslovniki. Novi zamenjalni stiki so bili navezani z naslednjimi 24 ustanovami:

SFRJ:

Ljubljana: Knjižnica Teološke fakultete

Titograd: Pravni fakultet, Univerzitet »Veljko Vlahović«

Trebinje: Zavičajni muzej

Brazilija:

Porto Alegre: Universidade Federal do Rio Grande do Sul

Finska:

Helsinki: Tieteellisten Seurojen Kirjaston Julkaisuvastasto

Joensuu: Joensuu University Library

Francija:

Aix-en-Provence: Antiquités africaines

Paris: Centre de Recherches Protohistoriques

Grčija:

Athens: Archaeological Receipts Fund (TAP Service)

Italija:

Catania: Quaderni Catanesi di Studi Classici e Medievali

Mantova: Accademia Virgiliana

Urbino: Università degli Studi di Urbino

Kitajska:

Nanking: Nanking Institute of Geology and Paleontology

Shanghai: Fudan University

Madžarska:

Szolnok: Damjanich János Múzeum

NDR:

Berlin: Zentralinstitut für Alte Geschichte und Archäologie der Akademie der Wissenschaften der DDR

Halle: Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina

Leipzig: Karl-Marx-Universität. Universitätsbibliothek

Poljska:

Sosnowiec: Redakcja »Kras i speleologia«

Portoriko:

San Juan: Academia Puertorriqueña de la Lengua Española

SSSR:

Moskva: Biblioteka po estestvennym naukam Akademii Nauk SSSR

Moskva: Institut naučnoj informacii

Španija:

Córdoba: Real Academia de Córdoba, de Ciencias, Bellas Letras y Nobles Artes

ZRN;

Mainz: Institut für Vor- und Frühgeschichte

Recenzija:

Akademijske publikacije prejema v oceno 34 naslovnikov (od tega 27 tujezemskih).

Ekspedit:

Skupno je bilo razposlanih 21.229 publikacij. Od tega publikacij SAZU ter skupnih publikacij naše akademije s Svetom akademij, kakor tudi izdaj, ki jih je SAZU prejela kot dediščino nekaterih ustanov: v zameno 10.319, v dar 1.967, v prodajo 2.782, obveznih izvodov 2.562. Biblioteških publikacij pa je bilo odposlanih v dar 2.831 in 768 kot obvezni primerek.

Tudi decembrska prodaja knjig z novoletnim popustom je bila uspešna. V prodaji je bilo 43 starejših akademjskih publikacij.

Stanje zaloge publikacij 31. decembra 1979 je znašalo 106.580 izvodov.

Izposojevanje:

Knjižni fond biblioteke je vsakomur dostopen, bodisi v čitalnici, bodisi za izposajo na dom. V čitalnici so bralcem na voljo po prostem pristopu enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji, prav tako pa še okrog 400 raznih revij. Velikega zanimanja so deležni tudi knjižni oglasi založb.

Biblioteka je izposodila v preteklem letu dela iz svojega knjižnega fonda 1.776 bralcem. Ti so biblioteko obiskali 9.288-krat (4.886-krat za izposajo v čitalnici, 4.402-krat za izposajo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	12.670
na dom	7.536
inštitutskim bibliotekam	10.983
medbibliotečna izposoja:	
36 bibliotekam v državi	112
11 bibliotekam v tujini	50
<hr/>	
Skupaj	31.351

Centralna biblioteka, kakor tudi inštitutske, so v preteklem letu posredovale številne ustne in telefonske informacije.

Pripomniti je treba, da bi bilo k temu številu prišteti še interno izposoja knjižnega fonda, deponiranega v inštitutskih bibliotekah, kjer je pristop prost in vedno na voljo inštitutskim delavcem. O tej izposoji se statistični podatki ne vodijo.

Publikacije:

Vsak mesec izdaja biblioteka »Seznam o akcesiji knjig«. Razen tega je bilo objavljeno še »Kratko poročilo o delu biblioteke v letu 1978«, »Letni seznam periodik 1979«, »Seznam razpoložljivih publikacij SAZU — 1979«, »Seznam publikacij SAZU s posebnim novoletnim popustom — december 1979« in pet seznamov dublet.

Vse biblioteške publikacije so tiskane v ciklostilni tehniki ter broširane. Naklada se giblje med 200 in 500 izvodi.

Administracija:

Delovodnik biblioteke je obsegal v preteklem letu 2.246 števil.

Vsa prodaja publikacij se je opravljala v lokalu ekspedita na Trgu osvoboditve 7, po 3 in pol ure dnevno. Izkupiček za prodane publikacije je v preteklem letu znašal 53.567,55 din.

Knjigoveznica:

Akademijska knjigoveznica je v letu 1979 zvezala 931 knjig. Razen tega je broširala biblioteške publikacije, restavriral več starih tiskov ter izvrševala druga dela knjigoveške narave.

Personalia:

Centralna biblioteka ima 21 sistemiziranih delovnih mest, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev eno od teh ni moglo biti zasedeno. Personalne razmere so bile še otežkočene z zamejnjo nekaterih biblioteških delavcev, kakor tudi z bolezenskimi ali porodniškimi dopusti, čeprav smo za delavke, ki so na porodniških dopustih, dobili nadomestilo. Knjižničarka Irena Hren je opravila strokovni izpit.

V akademijskih inštitutih in njihovih sekcijah so opravljali knjižničarske posle (razne pomožne kartoteke in izposojevanje) njihovi delavci. Od tega jih je le sedem knjižničarske stroke, drugi pa so administrativni, strokovni ali priložnostni delavci, ki opravljajo potrebne knjižničarske posle poleg drugega dela.

Imenik uslužbencev centralne biblioteke ob koncu leta 1979:

- Primož Ramovš, dopisni član SAZU, upravnik
- Ana Koblar-Horetzky, višji bibliotekar-specialist
- Marija Fabjančič, bibliotekar-specialist
- Majda Capuder, bibliotekar
- Vlasta Žigon, bibliotekar
- Marina Šinigoj, višji knjižničarski referent
- Stana Tomšič, višji knjižničarski referent
- Anamarija Valantič, višji knjižničarski referent
- Tatjana Brejc, višji knjižničar
- Majda Fister, višji knjižničar
- Irena Hren, knjižničar
- Milan Osrajnik, knjižničar
- Drago Samec, knjižničar
- Marija Kozlevčar, višji knjižničarski manipulant
- Anton Mušič, knjižničarski manipulant
- Pavla Plavc, tajnica
- Vida Baebler, korespondent za tuje jezike (s skrajšanim delovnim časom)
- Alenka Lavrač, oskrbnik knjižnega fonda
- Zinka Gajšek, vodja ekspedita (s skrajšanim delovnim časom)
- Angela Skerl, knjigovez
- Gabrijel Skerl, knjigoveški mojster (s skrajšanim delovnim časom)

Objave:

M. Fabjančič:

Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1978. — Letopis SAZU, 29, 1979, 265—269.

P. Ramovš:

Kratko poročilo o delu v letu 1978. — Ljubljana, Biblioteka SAZU, 1979, 8 str. IV pril.

Biblioteka. Poročilo o delu v letu 1978. — Letopis SAZU, 29, 1979, 257—264.

Letni seznam periodik. Biblioteka SAZU, 1979. (Urednik.)

Seznam prejetih knjig. Biblioteka SAZU, januar—december 1979. (Urednik.)

Seznam razpoložljivih publikacij Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Oktober 1979. Biblioteka SAZU, 1979. (Urednik.)

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1979

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 29. knjiga. 1978. Ljubljana 1979. 301 + (II) str. 8°. 2200 izv.

Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. Raziskovalni programi inštitutov Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Ljubljana 1979. 198 + (I) str. 8°. 200 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Dela 22. Inštitut za arheologijo 11. Paola Korošec: Zgodnjedrednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov. Ljubljana 1979. 2 knj. (372 + (III) str.; 248 + (II) str. + 4 pril.) 8°. 1000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

Traditiones 5—6. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje. Kuretov zbornik. Ljubljana 1979. 407 + (I) str. + fotografija N. Kureta + synopses. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

Vilko Novak: Etnološko delo Nika Kureta. Str. 11—17.

Helena Ložar-Podlogar: Bibliografija etnoloških objav Nika Kureta. Str. 18—30.

Rosica Angelova-Georgijeva: Otroške igre v bolgarski folklori. Str. 31—40.

Mirko R.[istaj] Barjaktarović: O Plavu četrnaestoga stoleća. Str. 41—46.

Angelos Baš: O zemljiški lastnini in delu v Slovenskih goricah med svetovnim vojskama. Str. 47—54.

Pavle Blaznik: Etnografski pobirki iz loških deželskosodnih protokolov 17. stoletja. Str. 55—58.

Giovanni Battista Bronzini: I Kirghisi e Leopardi. Str. 59—67.

Tone Cevc: Otroške živalske igračke — »buše«. Str. 69—78.

Alberto Mario Cirese: Note sui proverbi di preferenza. Str. 79—88.

Jože Dular: Nekaj zapisov o pustovanju v Metliki. Str. 89—98.

Majda Fister: Rezbarji vratnih kril na Gorenjskem. Str. 99—114.

Stane Gabrovce: Nekateri aktualni problemi situjske umetnosti. Str. 115—124.

Ivan Gams: Bajeslovna izročila o jamah in vodah na Krasu. Str. 125—132.

Evel Gasparini: Il labirinto (igra kriva). Str. 133—138.

Milovan Gavazzi: Predsvadbeno »hoditi (iti) po pitanju«. Str. 139—152.

Helge Gerndt: Gedanken zum Festwesen der Gegenwart. Str. 153—161.

Jože Gregorič: Navade in razvade v Krški dolini leta 1770. Str. 163—170.

Béla Gunda: Semiotische Probleme in der ungarischen Volkskultur. Str. 171—176.

Jože Kastelic: Zlata koklja s piščeti. Str. 177—184.

- Bratko Krefc: Dramatska struktura Drabosnjakove »Komedije od izgubleniga sina«. Str. 185—194.
- Naško Križnar: Blúmarji ali pustóvi? Str. 195—202.
- Špiro Kulišić: Dabog i nebeski bog u svetlu novijih istraživanja. Str. 203—210.
- Zmaga Kumer: Pesem nočnega čuvaja na Slovenskem. Str. 211—222.
- Lino Legiša: Svetokriškemu na rob. Str. 223—228.
- Rado L.[udovik] Lenček [Lenček]: O dialektično mešanih besedilih ljudskih pesmi. Str. 229—236.
- Helena Ložar-Podlogar: Pust na Banjški planoti. Str. 237—250.
- Dušan Ludvik: O preletu žerjavov (Pozdravne pesmi in plesi). Str. 251—264.
- Marija Makarovič: Govorica noše na primeru Predgrada v Poljanski dolini ob Kolpi. Str. 265—276.
- Milko Matičetov: Bedenice. Imena, pesniško in obredno izročilo o tem cvetju na Slovenskem in pri sosedih v hrvaški Istri. Str. 277—300.
- Peter Petru: Plastika petelinčka z vrha hišaste žare iz Kaplje vasi pri Tržiču. str. 301—304.
- Mirko Ramovš: Ples na Anževo v Predgradu. Str. 305—312.
- Georg R.[ichard] Schroubek: Festwunsch im Festbrauch. Formelgut und Eigenschöpfung in den Briefen einer volkstümlichen Schreiberin. Str. 313—321.
- Mitja Skubic: Primerjava, začetna stopnja metafore. Str. 323—328.
- Viktor Smolej: Nesrečna nočna pot zaradi stave. Slovenske variante k AT 1676 B. Str. 329—333.
- Jože Stabej: Predhodnice Nove Crainske Pralice na lejtu 1741. Str. 334—336.
- Marija Stanonik: Beneškoslovenska pastoralka »Naš božic«. Str. 337—344.
- Fanči Šarf: Porod in nega dojenčka v luči socialno-higienskih razmer. Str. 345—352.
- Jaroslav Šašel: Aditus ad aquam. K študiju pastirstva in transhumance na tleh Velebita in Julijskih Alp v antiki. Str. 353—360.
- Sergij Vilfan: Poročni običaji — viri pravne zgodovine? Str. 361—368.
- Robert Wildhaber: Tierparadies und Tierhimmel. Zur Erinnerung an Gigiu. Str. 369—375.
- Pavle Zablatnik: Nov slovenski rokopis o Ahasveru. Str. 377—386.
- Marijan Zadnikar: Stiški Mihael in Lahovče. Str. 387—394.
- Slobodan Zečević: Jasenak. Str. 395—400.
- Sinja Zemljič-Golob: Izdelovanje rumenih sveč v Solčavi. Str. 401—406.
- Sodelavci tega zbornika. Str. 407—408.
- Synopses of dissertations.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Geografski zbornik XVIII. 1978. Ljubljana 1979. 169 + (II) str. + (3) pril. + (5) kart. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

Svetozar Ilešič: Predgovor. Str. 5.

1. Milan Natek: Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini. Str. 7—91 + 1 pril. + 3 karte.
2. Milan Orožen Adamič: Posledice potresov leta 1976 v SR Sloveniji. Str. 93—171 + (2) pril. + (2) karti.

Acta carsologica. — Krasoslovni zbornik **VIII.** 1978. Ljubljana 1979. 363 + (1) str. + (10) pril. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

Predgovor. O naravoslovnih raziskavah Cerkniškega jezera. Str. 5—6.

1. Rado Gospodarič, Peter Habič: Kraški pojavi Cerkniškega polja. Str. 7—162 + (9) pril.
2. Ljudevit Ilijanič: Die Vegetationsverhältnisse des Sees von Cerknica. Sumpf-, Moor-, und Wiesen-Vegetation. Str. 163—200 + (1) pril.
3. Jože Bole: Mehkužci Cerkniškega jezera in okolice. Str. 201—236.
4. Božidar Drovnik: Prispevek k poznavanju hroščev (Coleoptera) Cerkniškega jezera in okolice. Str. 237—256.
5. Jan Carnelutti: Metulji Cerknice in okolice. I. Macrolepidoptera, Rhopalocera. Str. 257—272.
6. Joža Vovk: Ihtiološke raziskave Cerkniškega jezera. Str. 273—299.
7. Janez Gregori: Prispevek k poznavanju ptičev Cerkniškega jezera in bližnje okolice. Str. 301—329.
8. Lili Istenič: Pomanjkanje kisika v Putickovem jezeru Planinske jame. Str. 331—352.
9. Pötr A. [rhipovič] Us: Drugi prispevek k poznavanju jamskih ortopterov Jugoslavije (Orthoptera — Tettigonioidea). Str. 353—364.

Spominski zbornik Maksa Wraberja 1905—1972. Poročila Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije. 14, Ljubljana 1978 [1979]. 429 + (II) str. + (1) fotografija M. Wraberja + (4) pril. 8°. 950 izv.

Vsebina:

I. Spominski del

Mitja Zupančič: Maks Wraber. Str. 9—21 + (1) fotografija M. Wraberja.
Erwin Aichinger: Maks Wraber, ein Eckpfeiler der Ostalpin-dinarischen Gesellschaft für Vegetationskunde. Str. 23—35.

II. 14. zborovanje Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije

Ivo Puncer & Tone Wraber: Kronika 14. zborovanja. Str. 39—46.

Andrej Hočevar: Einige Grundzüge des Klimas Sloweniens. Str. 47—56.

Alojz Marinček: Das Vegetationsprofil der Waldgesellschaften des Mala Pišnica-Tales. Str. 57—63.

Ernest Mayer: Zur pflanzengeographischen Kennzeichnung Sloweniens. Str. 65—67.

Ivo Puncer: Die Waldvegetation und die Urwaldreste in der Gegend von Kočevje. Str. 69—76.

- Ivo Puncer & Mitja Zupančič: Einige Sukzessionen der Vegetationsentwicklung auf verlassenen Kulturflächen im Gebiet von Kočevje. Str. 77—79.
- Alojz Šercelj: Zur Vegetationsgeschichte des slowenischen Raumes. Str. 81—83.
- Tone Wraber: Alpine Vegetation der Julischen Alpen. Str. 85—89.
- Mitja Zupančič: Die Vegetation der Frostmulde Smrečje (Trnovski gozd). Str. 91—101.

III. Drugi članki

- Marko Accetto: Dinarski jelovo-bukov gozd z gorsko krpačo (*Abieti-Fagetum dinaricum* Treg. 57 *thelypteretosum limbospermae* subass. nova) Str. 105—113.
- Marija Bedalov & Andrija-Želimir Lovrić: Biosistematska analiza taksona *Allium horvatii* Lovrić i srodnih taksona u istočnojadranskom Primorju. Str. 115—127.
- Hans Em: O nekim osobenostima borovih šuma Makedonije. I. Reliktne crnoborove zajednice. Str. 129—145.
- Pavle Fukarek: Verbreitungsgebiete einiger Charakterarten der slowenischen und kroatischen Buchenwälder und ihre Bedeutung für die regionale Gliederung des dinarischen Florengbietes. Str. 147—157.
- Helmut Gams: Aus der Geschichte der Synökologie und Ökosystemforschung besonders in den Alpen und in Osteuropa. Str. 159—164.
- Valentina Gaži & Katarina Durbavec: Travnjačka vegetacija na području Vojnika kraj Celja. Str. 165—172.
- Helmut Hartl: Die Natur- und Landschaftschutzgebiete Kärntens aus der Sicht des Biologen. Str. 173—177.
- Nada Hulina: O zajednici hrasta lužnjaka i običnog graba (as. *Carpino betuli-Quercetum roboris* Anić subas. typicum) u turopolskom Čretu. Str. 179—189.
- Ljudevit Ilijanić: Beitrag zur Kenntnis der basiphilen Flachmoorvegetation Sloweniens. Str. 191—198.
- Frank Klötzli: Technischer Naturschutz in Mooren. Str. 199—209.
- Robert Krisai: *Salix bicolor* Ehrh. ex Willd. — eine für die Alpen neue Weide. Str. 211—214.
- Andrija-Želimir Lovrić: Fitocenološka analiza morske vegetacije istočnog Jadrana. Str. 215—229.
- Ljerka Marković: Prilog poznavanju zajednice *Junco-Menthetum longifoliae* Lohm. 1953 na području Notranjskog u Sloveniji. Str. 231—236.
- Andrej Martinčič & Milan Piskernik: Vegetacija in ekologija rušja (*Pinus mugo* Turra) na barjih v Sloveniji. Str. 237—245.
- Harald Niklfeld: Bemerkungen über die räumliche Gliederung der natürlichen Vegetation der Donauländer. Str. 247—254.
- Franco Pedrotti & Carmela Cortini Pedrotti: Notizie sulla distribuzione del *Carici-Fraxinetum angustifoliae* lungo la costa adriatica (Italia centro-meridionale). Str. 255—261 + 1 pril.
- Zvone Pelcer: Šuma bukve s kukurijekom (*Helleboro-Fagetum* Pelcer ass. nova). Str. 263—270.
- Viktor Petkovšek: Travniška združba *Bromo-Danthonietum calycinae* Šugar 1972 in njena razširjenost v Sloveniji. Str. 271—277.

- Erika Pignatti & Sandro Pignatti: Über die Campanula morettiana-Vegetation in den Dolomiten. Str. 279—291.
- Nevenka Plavšić-Gojković & Valentina Gaži-Baskova: Pojava voduške (*Limosella aquatica* L.) u zimovnicama riba Ribnjačarstva Lipovljani. Str. 293—296.
- Livio Poldini: La vegetazione petrofila dei territori carsici nordadriatici. Str. 297—324 + (2) pril.
- Djuro Rauš: Šumske zajednice hrasta kitnjaka na Kalniku. Str. 325—339.
- Radoslav Rizovski: Genoze hrasta sladuna (*Quercus frainetto* Ten.) u submediteranskoj zoni donjeg Povardarja. Str. 341—349.
- Hilda Ritter-Studnička: Reakcija biljnog svijeta na podlogu serpentina kao najnepovoljnijem staništu. Str. 351—362.
- V.[itomir] Stefanović & V.[lado] Beus: Ekološki uslovi rasprostranjenja nekih predstavnika prizemne flore u bukovim šumama Bosne i Hercegovine (*Pteridium aquilinum*, *Calluna vulgaris*, *Erica carnea*). Str. 363—374.
- Ruben Sutter: Sind die *Centaurea rhapontica*- und die *Delphinium elatum*-Hochstaudenfluren Assoziationen? Ein Beitrag zur Kenntnis der Adenostyletalia in den Alpen. Str. 375—385 + 1 pril.
- Ivan Šugar: Asociacija *Cytisantho-Ostryetum* Wraber (1961) u Hrvatskoj. Str. 387—394.
- Walter Trepp: Felsenmiere-Felsspaltengesellschaft *Minuartietum rupestris* ass. nova. Eine felsspaltengesellschaft aus dem schweizerischen Nationalpark im Unterengadin. Str. 395—402.
- Heinrich Wagner: *Astragalus penduliflorus* im mittleren Ennstal, Steiermark. Str. 403—410.
- Gustav Wendelberger: Management in Naturschutz. Str. 411—415.
- Kurt Zuckrigl: Die Beziehungen der Vegetationskunde zu Naturschutz und Landschaftspflege. Str. 417—429.

SUMMARY

The Members of the Slovene Academy of Sciences and Arts
(On 31 December, 1979)

Honorary Members

Broz, Josip-Tito
Vidmar, Josip

Section One — Historical and Social Sciences

Regular Members:

Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911. Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Finžgar, Alojzij, LL. D., born in 1902. Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Goričar, Jože, LL. D., born in 1907. Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916. Professor of History of the Slovenes, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899. Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907. Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vavpetič, Lado, LL. D., born in 1902. Professor of Public Administration and Administrative Procedure, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905. Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Krašovec, Stane, Eng. (Econ.), born in 1905. Professor, Faculty of Economics, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kyovskyy, Rudi, LL. D., born in 1906. Professor, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Majer, Boris, Ph. D., born in 1919. Professor of Philosophy, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Pretnar, Stojan, LL. D., born in 1909. Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Trstenjak, Anton, Ph. D., born in 1906. Professor of Psychology, Theological Faculty, retired, Ljubljana.

Vilfan, Sergij, LL. D., born in 1919. Professor for Legal history, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vratuša, Anton, Ph. D., born in 1915. Professor in the Faculty of Political Sciences in Belgrade and in the Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, University of Ljubljana; member of the Presidency of Central Committee of the Communist Union of Slovenia and President of Executive Council of SSR, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Apostolski, Mihailo, born in 1906, historian and military theorist, President of Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje.

Benac, Alojzij, Archaeology D. Sc., born in 1914. Professor for Prehistoric Archaeology, Faculty of Arts, Sarajevo, President of the Academy of Sciences of Bosnia and Hercegovina, Sarajevo.

Djordjević, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.

Djurđev, Branislav, Ph. D., born in 1908. Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.

Fischer von, Kurt, Ph. D., born in 1913. Professor for Musicology, University of Zürich, Zürich.

Geršković, Leon, LL. D., born in 1910. Professor of Political Science, Belgrade.

Laróche, Emmanuel, Ph. D., born in 1914. Professor for Oriental Languages, Collège de France, Paris.

Pavičević, Branko, LL. D., born in 1922, President of Academy of Sciences and Arts of Montenegro, Titograd.

Širotković, Jakov, Ph. D., born in 1922. Professor for Economy, University of Zagreb. President of Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Zagreb.

Section Two — Philological and Literary Sciences

Regular Members:

Bajec, Anton, Ph. D., born in 1897. Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910. Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Čop, Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Ocvirk, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of History of World Literature and of Theory of Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šlodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born 1895, literary critic and essayist, Ljubljana.

Corresponding Members:

Berkopec, Oton, Ph. D., born in 1906, senior scientific collaborator. The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Ljubljana.

Boršnik, Marja, Ph. D., born in 1906, Professor of the Slovene Literature history, Philosophical Faculty in Ljubljana, retired, Ljubljana.

Grad, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of Romance Philology, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Jurančič, Janko, Ph. D., born in 1902, Professor of Serbian and Croatian Languages and of Old Croatian and Serbian Literatures, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kos, Janko, Ph. D., born in 1931, Professor of Comparative Literature and literary theory, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Logar, Janez, slavist, bibliographer, born in 1908, senior scientific collaborator of National and University Library, retired, Ljubljana.

Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of History and Dialectology of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Merhar, Boris, born in 1907, Professor of History of Slovene Literature, College of Education, retired, Ljubljana.

Moravec, Dušan, born in 1920, Director, Theatre Museum, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Paternu, Boris, Ph. D., born in 1926, Professor for Slavic literatures, Faculty of Arts, University of E. Kardelj, Ljubljana.

Zadravec, Franc, Ph. D., born in 1925, Professor for Slavic literatures, Faculty of Arts, University of E. Kardelj, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.

Gavazzi, Milovan, Ph. D. (Ethnography), born in 1895, Professor of Ethnology, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Ivić, Pavle, Ph. D., born in 1924, Professor for Slavic languages, University of Novi Sad, retired, Novi Sad.

Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.

Lavrín, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Regular Members:

Blinč, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Kuhelj, Anton, D. Eng., Dipl. Ing. Elec. Eng., born in 1902, Professor of Mechanics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peklenik, Janez, D. Eng., Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peterlin, Anton, D. Sc., born in 1908, D. Sc. h. c. Ass. Chief, Polymer Science and Standards Div., National Bureau of Standards, Washington, D. C., U.S.A.

Šuklje, Lujó, D. Eng. Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910, Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Vodovnik, Lojze, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Biokibernetics, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Balenović, Krešimir, D. Sc. (Chemistry), born in 1914, Professor of Organic Chemistry and Biochemistry, Institute of Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.

Despić, Aleksandar, D. Sc. (Physical Chemistry), born in 1927, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Technology, University of Belgrade, Belgrade.

Grdenić, Drago, D. Sc. (Chemistry), born in 1919, Director, Institute of Anorganic and Analytical Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.

Mihailović, Mihajlo, D. Sc. (Chemistry), born in 1924, Professor, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, Belgrade.

Olszak, Waclaw, Dr. sc. of technical sciences, born in 1902, Chancellor of International Center of technical sciences, Udine.

Povh, Bogdan, D. Phys. Sc., born in 1932, Professor of Physics, University of Heidelberg, Director of Max-Planck Institute for Nuclear Physics, Heidelberg.

Prelog, Vladimir, D. Chem. Sc., born in 1906, Head of Laboratory for Organic Chemistry ETH, retired, Zürich.

Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909. Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Section Four — Natural Sciences

Regular Members:

Brodar, Srećko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1893. Professor of Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907. Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899. Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bole, Jože, D. Biol. Sc., born in 1929. Scientific Adviser of Jovan Hadži Institute of Biology at Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Drovenik, Matija, D. Geology Sc., born in 1927. Professor for Mineralogy and Petrography in the Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gams, Ivan, D. Geography Sc., born in 1923. Professor for Geography in the Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Stanko, D. Geol. Sc., born in 1922. Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921. Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, The Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920. Professor of Botany, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Kochansky-Devidé, Vanda, D. Nat. Sc., born in 1915, regular member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Professor, Geological-Palaeontological Institute, Zagreb.

Kratochvíl, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909. Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Stevanović, Petar, D. Nat. Sc., born in 1914, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Faculty of Metallurgy and Geology, University of Belgrade, Belgrade.

Section five — Arts

Regular Members:

Gaspari, Maksim, born in 1883, painter, Ljubljana.

Jakac, Božidar, born in 1899, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

K o s m a č, Ciril, born in 1910, writer, Portorož.

K r a n j e c, Miško, born in 1908, writer, Ljubljana.

K r e f t, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

M i h e l i č, France, born in 1907, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

M u š i č, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904, architect, Professor of the History of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

P a v š i č, Vladimir-Matej B o r, born in 1913, retired, Radovljica.

R a v n i k a r, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907, architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

I n g o l i č, Anton, writer, born in 1907, Ljubljana.

K a l i n, Zdenko, sculptor, born in 1911, Professor, Academy of Fine Arts, in Ljubljana, Ljubljana.

K l o p č i č, Mile, poet and translator, born in 1905, Ljubljana.

K r e k, Uroš, composer, born in 1922, Professor of composing and theory, Academy of Music, Ljubljana.

P o t r č, Ivan, writer, born in 1913, Ljubljana.

R a m o v š, Primož, composer, born in 1921, head of Library of Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

S t u p i c a, Gabriel, ac. painter, born in 1913, Professor at Academy of plastic Arts in Ljubljana, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

C i l e n š e k, Johann, born in 1913, composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

K r l e ž a, Miroslav, born in 1893, writer, Zagreb.

M a k s i m o v i č, Desanka, born in 1898, poetess, Belgrade.

R a j i č i č, Stanojlo, born in 1910, Professor, Academy of Music, Belgrade, Belgrade.

S a e v e r u d, Harald, composer, born in 1897, Norway.

Z á v a d a, Vilém, Ph. D., born in 1905, poet, Praga.

Section Six — Medical Sciences

Regular Members:

B r e c e l j, Bogdan, M. D., born in 1906, Professor of Orthopaedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

B r z i n, Miroslav, D. Sc., born in 1923, Professor of Biochemistry, Faculty of Medicine, Scientific Adviser in the Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Fettich, Janez, D. Sc., M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenerology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Župančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Batis, Janez, D. V. M., born in 1919, regular Professor of Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski, Lev, Psychiatrist D. Sc., born in 1916, Professor in the Faculty of Medicine, University of Ljubljana and head of Psychiatry dispensary of Clinical Hospital for Psychiatry Ljubljana-Polje, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, Sarajevo.

Drujan, Boris, D. Chem. Sc., born in 1928, Director of Laboratory of neurochemistry IVIC in Venezuela, Venezuela.

Franchini, Aldo, D. Sc. M. D., born in 1910, Head of the Forensic Medicine Institute, University of Genova, Genova.

Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenerology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Mekuli, Esad, D. V. M., born in 1916, President of Academy of Sciences and Arts of Kosovo, Priština.

Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopaedics, born in 1923, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopaedics, Moscow.

The Presidency

President: Janez Milčinski

Vice-President: Bratko Kreft

Vice-President: Anton Kuhelj

Secretary-General: Gorazd Kušej

The members of the Presidency are also the secretaries of the Sections.

Section One — Historical and Social Sciences

Secretary: Fran Zwitter

1. Institute for General and National History

Director: Fran Zwitter

2. France Stelè Institute for History of Art

Director: Emilijan Cevc

3. Institute for Archaeology
Director: Demetrij Brodar
4. Institute for Ancient Oriental Legal Systems
Director: Viktor Korošec
5. Institute for Musicology
Director: not appointed
6. Centre for the Problems of Social Sciences
Chairman: Lado Vavpetič
7. Centre of Studies of History of the Slovene Emigration
Chairman of the Council: Fran Zwitter
8. Institute of Marxist Studies
Head: Boris Majer

Section Two — Philological and Literary Sciences

Secretary: Janko Jurančič

1. Institute of the Slovene Language
Director: Bratko Kreft
 - (a) Dialectological Section
Head: Martina Orožen
 - (b) Lexicological Section
Head: Janko Jurančič
 - (c) Etymological-Onomastical Section
Head: France Bezljaj
 - (d) Commission for the Slovene Grammar, Philology
Discharged Presidency represented by Bratko Kreft
 - (e) Committee on Historical Dictionaries of the Slovene language
Chairman: France Bezljaj
2. Institute for the Slovene Literature and Literary Sciences
Director: Anton Ocvirk
3. Institute of the Slovene Ethnography
Director: Milko Matičetov.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Secretary: Robert Blinc

Section Four — Natural Sciences

Secretary: Ivan Rakovec

1. Institute of Karst Research
Director: Peter Habič

2. Anton Melik Institute of Geography and Department for Cartography.
Director: Svetozar Ilešič
3. Institute of Palaeontology
Director: Ivan Rakovec
4. Jovan Hadži Institute of Biology
Director: Jože Bole

Section Five — Arts

Secretary: Anton Ingolič

Section Six — Medical Sciences

Secretary: Franc Novak

1. Institute of Medical Sciences
Director: Bogdan Breclj

Other Units

1. Terminological Commission
Chairman: Albert Struna
2. Library
Director: Primož Ramovš
3. Department for Projecting and Co-ordinating Research Work
Director: Miro Brzin
4. Council for Environmental Research and Protection
Head: Avguštin Lah
5. Administration management
Director: Bojan Plavec

REPORT ON THE WORK
OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
IN THE YEAR 1979

General

At the end of December 1979 the Slovene Academy of Sciences and Arts comprised two honorary members, 42 regular, 34 corresponding, and 37 non-resident corresponding members, thus in total 113 members.

At the end of the year 1979 183 full-time workers were employed within the Slovene Academy of Sciences and Arts.

In the year 1979 on the Slovene Academy of Sciences and Arts the honorary member Edvard Kardelj (on February 10, 1979), academician Milan Grošelj (on February 12, 1979), academician Prof. Dr. Makso Šnuderl (on June 23, 1979) and non-resident corresponding member academician Alojz Tavčar (on March 2, 1979) died.

The Slovene Academy comprises 14 institutes, Terminological Commission with its legal, technical, medical, veterinary, natural scientific and arts sections; Study Center for Social Sciences, Council for Studies and Environment Protection, the Cabinet of Academician Josip Vidmar, Library, Department for Planning and Coordination of Research Work and Council of Administration.

Academician Janez Milčinski was elected non-resident corresponding member of MANU, was promoted honorary doctor of the University of Edvard Kardelj in Ljubljana, was given golden tablet of University in Maribor, memorial tablet of the Institute of law expertises in Krakow and of the University of Vilnius, memorial tablet G.O.R.S.S.A. Marseille, tablet »Thomasius« of the University Martin-Luther in Halle-Wittenberg, Gerbec tablet of the Slovene Medical Society, acknowledgement at 59-anniversary of Medical Bulletin, dr. Alojz Valenta acknowledgement, great golden tablet of the Camp of Self-made Sculptors in Trebnje 1979.

Academician Ivan Viđav received solemn list and small tablet of the University Edvard Kardelj in Ljubljana.

Academician Viktor Korošec received golden badge of Red Cross.

Academician Božidar Jakac received golden tablet of the University Edvard Kardelj in Ljubljana, acknowledgement of town council of Ljubljana, silver blazon of Velenje commune, golden tablet Lovrenc Košir of Philatelistical Society of Slovenia, golden tablet of Philatelistical Society Koper, stone blazon of Buje commune and badge Comunità Montana Tarcento, he was elected honorary member of the commune Krško and honorary member of Philatelistical Society of Slovenia.

Academician Dragotin Cvetko and academician Miha Tišler were elected corresponding members of JAZU.

Academician Anton Peterlin was given the title of honorary doctor of natural sciences on the University in Mainz and was elected corresponding member of Austrian Academy of Sciences.

Corresponding member dr. Stojan Pretnar was appointed expert in working group of UNESCO and WIPO for the sphere of national laws for the protection of folkloristic products as well as for the international measures for their protection. On January 8, 1979 the academician B. Breclj and the president have given the memorial tablet to honorary member of the Slovene Academy of Sciences and Arts Edvard Kardelj.

On February 21, 1979 the president inaugurated in Prešeren Hall the exhibition »Edvard Kardelj — scientific and publicistic work«, prepared by National and University Library and Slovene Academy of Sciences and Arts, honouring the deceased honorary member Edvard Kardelj.

On February 22, 1979 during the session of the Presidency the president received the Nobel prize owner Prof. Dr. Vladimir Prelog.

On April 18, 1979 was the solemn changing of the name of Ljubljana University into University Edvard Kardelj in Ljubljana; the president has taken part.

On May 17, 1979 was on Slovene Academy the ceremony related to acknowledgement of diplomas to new regular, corresponding and non-resident corresponding members, who were elected on regular annual assembly of the Slovene Academy on March 29, 1979. In the morning of the same day the president inaugurated the exhibition »At 40-anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts« in Prešeren Hall; the sub-president academician Bratko Kreft made a speech on literary evening, organized by the Class of arts, about the poet Vilem Zavada and about the slovene-czech literary contacts.

On May 24, 1979 the Research Council of Slovenia suggested to appoint the Committee for co-ordination of scientific research program of the Slovene Academy together with other research programs and projects until the Law of research activity and the Law of the Slovene Academy were passed.

On June 7, 1979 in the Slovene Academy hall was round table related to the sphere »Basic researches in natural sciences, technical, biotechnical and medical sciences and their connection with associated labour«.

On June 19, 1979 the president set out for Novi Sad, where he attended in Assembly of AP Vojvodina on June 20, 1979 the acceptance of the Law of the Academy of Sciences and Arts of Vojvodina.

On September 2, 1979 the president, as the honorary president, greeted the participants of the 4th european conference on ferroelectrics in the inauguration in Portorož.

On December 12, 1979 the president and the sub-president academician Kuhelj have taken part on solemn academy at 100-anniversary of birth of Albert Einstein in Beograd, prepared by the Council of the Academies of Sciences and Arts of Jugoslavia.

On December 14, 1979 the sub-president academician A. Kuhelj attended the ceremonious session of the Academy of Sciences and Arts of Vojvodina in Novi Sad and greeted it in the name of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

In the year 1979 the Slovene Academy organized 21 scientific lectures.

REPORT ON THE WORK OF THE INSTITUTES OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS IN THE YEAR 1979

Institute for Marxist Studies

In the year 1979 two research workers and a secretary were regularly employed at the Institute. Because of its interdisciplinary orientation a rather large number of external collaborators participated on the work.

In the year 1979 the research work »History and Development of Marxist Thought in Slovenia« divided into three subthemes was going on:

1. »The Collected Works of Boris Zihel« (Research Program for Preparation and Editing). The complete bibliography, the proposition for publishing of the Collected Works and a draft of the first volume were completed.

2. »The Basic Slovene Edition of Works of Marx and Engels« (Research Program for Preparation and Editing). The program for the complete edition was completed, five plan accepted and the decision was reached concerning the editors of the first volumes, who have already started with their work.

3. »Current Questions of Theory of Science and Marxism«. The object of the research work is a) the relation between the concepts of genesis and structure in different sciences, b) the study of French epistemology (G. Bachelard, the School of Althusser), and c) the problem of formalization.

Milko Kos Institute of History

In the year 1979 the second book of the History of Agrarian Branches was sent to print, thus finishing this publication (within the series of publications The Economic and Social History of the Slovenes). Within the frame of the second publication series, Historical Topography of Slovenia in the Middle Ages, where the contribution about Carniola was already published, there is some opportunity that in the 1980 the contribution about Prekmurje could be published; the work related to Slovene Styria is going on by plans. Long term plan is represented by publishing the Diplomatarium for the History of the Slovenes in the Middle Ages, where the work is going on but is still far from the final goal. Till now the Institute was mostly oriented towards investigations of the Slovene history in the Middle Ages; this work is going on, but in the last years more and more efforts were done related to Modern Slovene history; we hope that critical edition of correspondence of the Slovene politician Henrik Tuma will be soon published, being important mostly for the history of Slovene socialist movement. The other chosen sources for Modern Slovene history are treated too. The Institute studies mostly the history of Slovenes, but it co-operates with other historical institutions in Yugoslavia at wider Yugoslav conceptions.

France Stele Institute for History of Art

The program of the Institute entitled »Basic Researches of the Slovene Art History« included the investigations of particular chosen chapters of Slovene art, publishing the sources and systematical gathering of the documentation material. The most important and at the same time the widest task, which exceeds the needs of actual researches, is completing the card-indices of artists, places and iconography with field notes and excerpts from periodicals and professional literature. Paralely to the field work the phototheca increased. In the past year there were added to its funds some older, already documented photos.

While the editorial work of the sources for history of art of Slovenia, done by the assistant Aleš Rojec, went on although slowly, but according to plan for publication. There are two texts of J.G. Thalnitscher »Cypressus Labacensis« and »Marianale Carnioliae« prepared for print. Copying and commenting of the manuscript

»Bibliotheca Labacensis publica« is going on, but the gathering of material for the arthistorical Atlas of Slovenia stagnated because of financial limits. Studying the 19th century architecture the fellow-assistant dr. Damjan Prelovšek researched in particular the relations of this time to older art. At the same time he compared some monuments of Venetian, Furlan, Istrian, of Graz and of central Croatian architecture, but only on the level of first sounding. Within the frame of the same theme belongs the publications of monography about Viennese time of the architecte Jože Plečnik, which was published at the end of the year in German language. Dr. Prelovšek cooperated with Regional Institute of Monument Conservation in Ljubljana. Positive results were given by the study of Slovene painting in 17th century helping to date them more precisely, they specially enlarged the number of known monuments and even somewhere rounded up the idea about some important working groups in spite of its extremely pluralistic character.

Beside it dr. Emilijan Cevc completed the research of the sculpture between Gothic and Baroque. In general the study was finished two years ago, but nevertheless it reached some essential corrections. Such is the explanation of the role of the Italian artists Martin and Philibert Pacobello and Vincenze Cumin. Dr. Cevc followed their work durings his study tours in Carinthia and Styria.

Upper professional collaborator Vera Baloh finished the collection of illustrative work of the painter Maksim Gaspari. She prepared for print the introduction study and selected the material for the exhibition. The work is going on by documenting the artistic illustration and caricature in Slovenia, including the study of European comparative material.

In the year 1979 the workers of France Stele Institute for History of Art travelled abroad several times. In the spring dr. Cevc participated with communication on international professional meeting at the closing of the exhibition »Parlers and Style 1350—1400« in Köln and on the organization of the exhibition of the Slovene impressionists in Vienna. The visit to international exhibition of tapestry in Lausanne he profited for study-tours to some Middle Ages monuments. Together with the assistant Aleš Rojec and higher professional collaborator Vera Baloh they attended the international congress of history of art in Bologna in September. In late autumn dr. Prelovšek stayed one month in Venezia, supported by the scholarship of Research Council of Slovenia.

Institute of Archaeology

The work of the Institute, directed by the scientific Council, proceeded according to the research program »Slovenia from Paleolithic to the Early Middle Ages«.

Archaeological topography included a field action in some geographical regions; the work was accompanied by excerpting of archaeological literature, by putting in order the data of provenance, and by preparation of individual topographic volumes. In connection with the topography some local experimental trial trenchings were carried out at several localities. The work on archaeological terminology continued. The documentation of the archaeological material in the foreign museums was done, as well as the work on the history of archaeology and on arranging of the archive-funds. The central archaeological cardindex was being completed with the archaeological items in the other libraries.

Paleolithic research continued in Vilharjeva jama. The excavations in the Cave Trhlovcva (layers from the Iron Age to the Neolithic Age) went on systematically; by

trail trenching two new prehistorical localities were discovered, which go back to the Neolithic Age. Systematic excavations were carried out again on Kučar (Hallstatt and Late Antiquity settlement) and other Late Antiquity and Early Middle Ages localities (Gradec, Šumenje, Golek, Bodešče) were investigated. Simultaneously the research particular subjects went on: studies on Hallstatt ceramics, recognition of prehistorical and Late Antiquity fortified settlements, documentations of archaeological localities in the region of south-eastern Alps etc.

The research concerning the Roman period in Slovenia was focused on study of Greek and Latin sources for La Tine Period in eastalpine region; further revision, collecting and commenting of Latin inscriptions found in Slovenia and Yugoslavia (Inscriptiones Latinae); on the analysis of narrative sources which prove the presence of Slavs in the Balkans in 5th and 6th century; and lastly on the topography of Emona.

In the year 1979 the 25th (1978) volume of *Acta archaeologica* appeared. The Institute's library augmented for 793 units. The Institute's collaborators published 10 scientific treatises and 3 monographs.

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems

In the year 1979 the Institute for the Ancient Oriental Legal Systems studied new assyriological literature. Greater development of the Institute is impeded by lack of professional collaborators. Beside it, from 1st July 1979, the working time of high librarian J. Šušteršič is shortened according to legal prescriptions, to 20 hours per week.

In the series of public lectures celebrating the 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts, dr. Viktor Korošec lectured on April 25, 1979 in the Slovene Academy Hall about the interior growth of the Hittite law, 30 listeners attended the lecture. — By the financial aid of the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts the Institute's director participated on 26th International Assyriological Meeting (*Rencontre Assyriologique Internationale*) in København and on July 4, 1979 lectured about: »Die Todesstrafe in der Entwicklung des hethitischen Rechtes«. The communication was delivered on October 27, 1979 to be published in special miscellanea, printed in København.

Institute of the Slovene Language

Within the Lexicological Department all works, concerning the 3rd book of the Dictionary of the Slovene Literary Language were finished; the dictionary includes 22.285 headwords and sub-head-words from Ne to Pren and comprises 1080 pages. The excerpting of 20th and 19th century literature was going on in limited extent. The redaction of the 4th book of the dictionary started as well as the preparation of the list of the terms of qualification and qualifying explanations of the 3rd book and the instructing of six new collaborators. The Dialectological Department activity was realized according to the program consisting of three long-term tasks: General Slav Linguistic Atlas (OLA), Slav Linguistic Atlas (SLA) and European Linguistic Atlas (ALE).

OLA: In connection with preparations for print of the first phonetical and the second lexical volume of OLA two Department members have taken part in the

meeting in Moscow (2 weeks, F. Benedik, T. Logar) and one of them attended the working meeting in Smolenice (7 days, F. Benedik). For both meetings all the necessary material was prepared (revision of two maps, commentaries and the entire word index; elaboration of 6 and revision of 9 phonological descriptions).

SLA: The material for 10 localities is gathered (students degree work) and technical work related to SLA questionnaire is done; the transcription for Kostel dialect dictionary is verified.

ALE: on the request of Nijmegen 344 questions were prepared (for 7 localities in Slovenia) and the total ALE questionnaire for Solbico (Italy). The elaborate comparing the questionnaires of OLA and ALE is made and translated into French language.

In Etymological-Onomastical Department Prof. F. Bezljaj prepared 15 author sheets of keywords for second book of Etymological Dictionary of the Slovene Language. The gathering of the material for the Dictionary of Slovene Plant Names continued as well as the completing of card-indices of Slovene toponymes and toponymic bases. We prepared the Provisional Reverse Dictionary of Slovene Family Names.

Within the Commission for Historical Dictionaries of the Slovene language the complete excerpting of the Dalmatin Bible continued (1584) and partly complete, partly uncomplete excerpting of ten old texts from Prekmurje on xeroxed card-indices was going on. Four alphabetaria of excerpted texts were achieved, the arranging and investigations of older Slovene words are going on.

Institute of the Slovene Literature and Literary Sciences

The programme of the Institute, i. e. Investigations in History and Theory of Literature, is a part of the research programme of SAZU. It is directed by the head of the Institute, academician Dr. Anton Ocvirk, and carried on by its three departments which include many external experts beside their regular staff.

Department of the Slovene Literary History

Researching theme NLS in the Slovene Artistic Prose proceeded according to the plan. All the narratives concerned with NLS themes, published in the period 1960—1964, were closely read. The theme is included in the research project of the Yugoslav Academies of Sciences and Arts and in the International Scientific Cooperation with the Soviet Union Academy of Sciences.

Department of Literary Theory

The department was occupied predominantly with its long-term programme, i.e. preparing the Slovene Literary Lexicon and the card-files of the Slovene literary terms and of the non-Slovene literary authors as presented in the Slovene periodicals from 1775 till 1970.

Five volumes (1—5) of the Literary Lexicon were published, the manuscripts of the further five volumes (6—10) were approved, the indexes added, and sent to print, namely: Janko Kos, Romanticism; Kajetan Gantar, Ancient Greek Lyrical

and Metrical Forms; Majda Stanovnik, *Anglo-American Movements in 20th Century*; Anton Ocvirk, *European Verse Systems and Slovene Verse* (two volumes). Several other manuscripts were in preparation, some of them nearly finalized.

Excerpting of the Slovene periodicals from 1775 till 1970 was brought to the end. The number of approved cards increased to 398.813 units. The card-file of the Slovene literary terms was accessible and meanwhile supplemented with newly obtained units. Redaction and copying of index-cards for the file of the non-Slovene literary authors was completed and the final setting advanced.

Department for Biography, Bibliography and Documentation

The department's only operative unit continues to be the four-member editorial board of the Slovene Biographical Lexicon.

The manuscript of the 12th volume of the Slovene Biographical Lexicon was approved by a committee nominated by the 2nd Class of the Academy, after their notes were taken into consideration, and sent to print. The six missing articles are to be added later. Work for the next i. e. 13th volume (V—W) proceeded as foreseen. Approximately one half of the due articles were written, one third of them redacted. Collecting of the bio-bibliographical documentation for the purpose of the Lexicon continued regularly.

Cabinet of Josip Vidmar

The Cabinet of Josip Vidmar being engaged by editing the collection *The Famous Slovenes* published in the year 1979 the monographies of Filip Kalan about A. T. Linhart, Janko Kos about Matija Čop and France Bernik about Simon Jenko. The monographies of Stanko Janež about Fran Levec, Marjan Mušič about Jože Plečnik, Dragotin Cvetko about Davorin Jenko and Marja Boršnik about Anton Aškerc were prepared for the print.

The Cabinet has taken part on two meetings of the Liberation Front cultural workers (about Boris Kidrič and Prežihov Voranc).

The academician Josip Vidmar has published the book of memorial portraits from actual Slovene cultural history entitled »The Faces«, the translation of A. K. Tolstoj »The Death of Ivan Grozni« and has taken part on miscellanea Oton Župančič — symposium 1978.

The Cabinet took care for dramaturgical servise (the academician Josip Vidmar is the president of Sterijino pozorje) and for general cultural informative and critical reviews which the academician Josip Vidmar needs as cultural and social-political worker.

Institut of the Slovene Ethnography

Department of Folk Literature

The work in this department consisted mainly in preparations for scholarly editions of Slovene folk narratives. To this purpose the collaborators continued excerpting the narrative material from more recent Slovene reviews, newspapers and school bulletins (in total about 3.000 excerpts). Working on Slovene mythic beings,

the assistant M. Stanonik evaluated some 300 bibliographical units. She took part in the preparation of a folk literature key-words index for the Slovene Encyclopaedia, as well in the research project »Slovene National Liberation War Poetry 1941—1945« of the Slavistic Department of the University in Ljubljana.

The head of the department, M. Matičetov, translated to literary Slovene language the folk narrative texts, collected by himself in 1940, for the planned publication »Slovene Folklore Materials from the Right Bank of Ter«. He continued the transcription of Resian tape-recorded texts, testing them in the field in case of need; in particular he visited the fairy-tale teller Tina Vajtova. As editor of the Institute's periodical publication »Traditiones« he has taken care of the most recent issue, dedicated to dr. Niko Kuret for his 70-anniversary; at the same time he prepared the material for the volume 7—8. In the autumn he stayed in USSR for one month because of the Resian dictionary in manuscript, composed by J. Baudoin de Courtenay 80 years ago. Among manuscripts of this Polish linguist (Archives of the Academy of Sciences of USSR in Leningrad) Matičetov revised in detail the folkloristic material from Resia, from Nadiža-Natisone valley, the vicinities of Gorica and the notes of G. Križnik from Motnik (1875). In 1979, M. Matičetov and M. Stanonik have published 13 contributions in Yugoslavian and foreign learned periodicals.

Department of Folk Customs and Theatre

In 1979, the work in this department was essentially reduced, because dr. Niko Kuret retired on September 1, 1979 and mag. Helena Ložar-Podlogar was on the maternity leave.

Mag. H. Ložar worked on the collected material about wedding customs between Mura and Drava rivers; she also collected the material (78 card items) for International Ethnographical Bibliography and sent it to the editors in Freiburg.

Dr. Niko Kuret finished his research of masks in Slovenia, resulting in detailed study, which was presented to the Research Council of Slovenia. According to an agreement with the Steirisches Landesarchiv in Graz (Austria) the Institute in Ljubljana will get copies of Göth's manuscript topography of Styria, i.e. those parts of it which are related to Slovene localities in that region and present a quite precious historical material from the 19th century. As in past years, in 1979 the excerpting of the ethnological material from periodicals was going on. The secretary Marta Koren has been completing the hémérotheca and arranging the systematical catalogue of the archive materials. Both members of the Department have contributed articles to Yugoslav and foreign periodicals: dr. N. Kuret six, and mag. H. Ložar-Podlogar three articles.

Department of Material Culture

In the Department of Material Culture the work was going on in three directions: collecting and studying the material about temporary inhabited settlements in Slovenia; studying dressing culture from the first half of the 19th century; preparing detailed investigations about Alpine pasturages (Alpine diary culture) in Slovenia.

In 1979, a lot of precious picture material about wood-cutter and charcoal-man huts from Menina, Pokljuka, Pohorje and Kočevje-woods was acquired for the

Archive, T. Cevc directed his field investigations mainly to evidencing and documenting the temporary shepherd shelters on the abandoned Alpine pasturages in Kamnik Alps. Up to now he evidenced eight rock-shelters, where ceramics was found — the inheritance of shepherds of the late Middle Ages. In the field-work has taken part the archaeologist Ivan Turk, a collaborator of the Institute for the Archaeology of the Slovene Academy of Sciences and Arts, sounding the terrain on 8 Alpine pasturages. T. Cevc published in the 30th volume of the Slovenski etnograf a report on the results of the investigation. On November 1, 1979 A. Baš was regularly employed as a member of the Department. He started with researches on dressing culture in Slovenia in the first half of the 19th century. He excerpted the respective material from the published sources.

In 1979, the Department of Material Culture has initiated a big research project »Alpine Pasturages (Alpine Diary Culture) in Slovenia« which will start in 1980. The collaborators are chosen, the working plan is defined, the research purposes are presented. The project will be led by T. Cevc. In the year 1979 the external collaborator Majda Fister continued the excerpting of the ethnological material in Planinski vestnik and in this year she finished 10 volumes (1955—1966) of this monthly. Members of the Department have published several articles and reports in Slovene learned periodicals and in newspapers: A. Baš three and T. Cevc seven.

Department of Ethnomusicology

The five research workers worked on four research themes. The first one included the final preparations of two publications which are in print: the second book of the corpus »Slovene Folk Songs« with legendary songs, and B. Ramovš's book »Take me to Dance. Dancing tradition in Slovenia«. Both works will be published in 1980.

Within the frame of the second project we continued the field investigations by collecting the ethnomusicological and choreological material among the Slovene minority in Carinthia, Austria. This year the work was directed to the region of Podjuna (Jauntal) dialect where rich material was gathered (331 records of musical items and a lot of ethnological data).

The third project is a culturological investigation in music and dance of one or miner housing colonies in Trbovlje, including 3-43 households. The interviews with families started after specially prepared questionnaires about musical knowledge and activities as well as about listening to music, about taste and values.

The fourth project included the final field work in the mountain willage Paka. The final elaborate, including song and dancing materials and the respective culturological patterns in 16 families — 8 among them big farmers and 8 smallholders, both groups partly musical and non-musical — will be prepared until June 30, 1980.

Besides that, the issue of the record »Slovene Music: Porabje« (by J. Strajnar as editor) with sound records of original folk music from the Slovene minority in Hungary shall be mentioned.

The members of the department attended at several international conferences, symposia etc. with papers, so too at the 24 th Congress of Yugoslav Folkloristic Union in Kragujevac.

Institute of Karst Research

The research project included:

1. Speleological investigations (the head dr. R. Gospodarič)

1.1. Supplements to basic Speleological Map of Slovenia (dr. P. Habič, I. Kenda)

1.2. Speleohydrological investigations of Planina Polje and its hinterland

1.2.1. Properties of vertical water percolation in the case of Planina and Postojna Caves (mgr. J. Kogovšek, dr. P. Habič)

1.2.2. Distribution of ponor zones and water channels on Planina Polje related to geological structure (J. Čar)

1.2.3. Stratigraphy of cave sediments near Planina Polje (dr. R. Gospodarič)

1.2.4. Quantitative studies on physical speleology elements in the region of Planina Polje (F. Šušteršič)

2. Geographical Karst Investigations (the head dr. P. Habič)

2.1. The measurements of recent fluvial transport in the caves around Planina Polje (mgr. A. Kranjc)

2.2. Evaluation of karst waters of Notranjsko and Primorsko (dr. P. Habič)

2.3. Geographical karst evaluation in the communities Cerknica and Postojna (J. Rebec)

3. Ecology of underground terrestrial biocenoses of Slovenia (the head E. Pretner)

4. Research work of Karst Museum Collection as a special unit of the Institute (the head M. Urleb)

5. Periodical works according to orders of the economical organizations.

The research work was directed by the scientific Institute's council, led by the academician Prof. dr. S. Ilešič, carried out by 9 researchers and 12 Institute's collaborators. The results are presented in annual reports, and in 9 published contributions. The 8th volume of *Acta carsologica* was edited, where the results of natural science investigations of Cerknica Polje are published.

The Institute's collaborators have actively taken part on 5 our and 5 foreign scientific meetings, symposia respectively. The active collaboration of the Institute's members on the underground water tracing in Switzerland's Jura and on professional preparations for 4th International Symposium on underground water tracing in Switzerland deserves a special mention. Within the frame of interacademical scientists exchange dr. P. Habič and dr. R. Gospodarič visited the Chinese karst.

The Institute was visited by several karstologists and scientists from 10 countries in total, while there have been on study improvement dr. P. Bankwitz, GDR, dr. B. Beck, USA, N. Kourmoulis, Greece and 4 karstologists from China.

Together with the Speleological Association of Slovenia the Karst objects Cadastre in Slovenia was led and organized, comprising at the moment 4750 caves, 866 hydrological objects and 171 morphological objects. In the year 1979 the library augmented for 499 units, thus comprising 19.532 units of speleological and karstological literature of the world. Karst Museum Collection composed »Contents of Permanent Karst Museum Collection« and organized 5 exhibitions. The exhibitions »Karst and Stone« and »Speleothems Life« have to be mentioned in particular. They were presented in other places of Slovenia and more than 10.000 people visited them.

Anton Melik Institute of Geography

In the year 1979 the research work, started in the year 1971, continued under the title »The Geography of the Flood Areas in Slovenia«, managed by academician Prof. Dr. Svetozar Ilesič helped by Institute's and external collaborators. After the foreseen program the investigations of the flood areas on Planina Polje, in Hudinja river basin, in Rašica with Dobropolje Valley, on Kočevje Polje and on Ljubljana Marsh were carried out. For suitable regions the elaborates were achieved.

This year we started with studies of flood areas on Logaško Polje, on Bloke, on Brežice Valley and near Lower Sotla river basin, while on Ljubljana Marsh we limited the studies to social-geographical characteristics of this region.

Successful were the works carried out within the following themes: »Regular Yearly Observations of the Triglav Glacier and of the Skuta Glacier«, collaboration at the preparation of the Geomorphological map of Slovenia to the scale 1:100000, »The Development of the Mountain Farms in Slovenia«, »Studies of Slovene Regionalisation, its Nomenclature as Structural Base for Regional Geographical Monography of Slovenia«, and »Geographical Evaluation of the Natural Environments of Slovenia for the Needs of Regional Planning in the Case of Domžale and its Surroundings«.

This year the 17th and the 18th volume of Acta geographica were published, while the 19th volume was sent to print. It includes the following papers: The Mountain Farms in the Upper Savinja Valley after the Year 1967 (dr. Drago Meze), Geographical Characteristics of the Areas Exposed to Inundations in the Dragonja and Drnica Rivers system (Milan Orožen Adamič), Geographical Characteristics of the Areas Exposed to Inundations in the Rižana and Badaševica Rivers System (Dušan Plut).

Institute of Paleontology

In the year 1979 we continued within the frame of researches of fossil Cnidaria by the researches of Triassic corals, mostly by sample collecting around Mežica, in the region of Bohinj, Vitranc and on Celje Castle. In the region of Bohinj there were preliminary determined 8 genera, showing Norian-Rhaetian age; in Mežica, Vitranc and Celje there were four genera, showing Cordevolian age. We continued the study of Lower Cretaceous corals from Serbia; described and palentologically treated were 54 species, belonging to 39 genera. Three genera are new.

Within the foraminifera researches we continued the studies of structural elements of endo- and exoskeleton of Early Tertiary conical foraminifera, presenting the base for criteria of genera, subgenera and species distinguishing. The most important is the revision of genera *Coskinolina*, *Falotella* and *Dyctyoconus*. We studied the Paleogene finding-places in Slovenia and Istria for studies »Paleocene and Eocene Beds in Slovenia and Istria«, »Oligocene Beds in Slovenia«, and for guide-book for 5 excursions published in 16th EMC. The editorial board for complete the publication for 16th European Micropaleontological Colloquium was placed on the Institute.

The researches of the recent foraminifera were devoted to statement of differences among foraminifera regarding different facies. We stated, that the associations differ on coraligene and on flat sedimentary bottom in the depth of 50 and 75 m. We have determined 136 foraminifera species.

Jovan Hadži Institute of Biology

During the past year 20 regular workers and 3 external scientific collaborators have been working in the Jovan Hadži Institute of Biology. The work was divided into 7 subthemes. The investigations of polymorphism and endemism in flora of Yugoslavia included morphologico-anatomical, taxonomical, ecological and distribution problems and included Slovenia, eastern and southern Serbia, Macedonia and Dalmatia. Geobotanical group studied Slovene vegetation with special stress given to researches of beech, pine, oak-woods, alpine vegetation, grasslands and ruderal vegetation. For the Vegetation map of Yugoslavia about 1.000 km² of new areas were mapped in central and eastern Slovenia. Paleovegetational researches included several bore-holes, exposures and archaeological sites in different parts of Slovenia, completed by aeropalynological investigations of the city of Ljubljana. The researches of grasslands were achieved in several phytogeographical regions of lowlands, on hills and in mountainous regions. The subtheme the Ecology of marine Benton Algae included the researches of submarine vegetation near Rovinj, regarding the organic pollution, the experiments of algae transplantation, the experiments about the influence of heavy metals to chemical composition and algae metabolism. Zoological investigations included in particular the fauna of not enough investigated regions of Slovenia, faunistic and zoogeographical investigations in other Yugoslav regions and zoocenotic investigations on chosen experimental surfaces in sub-Mediterranean and pre-Dinaric regions.

The workers of the Institute participated to 12 Yugoslav and international scientific meeting and gave 12 lectures. They co-operated with related scientific institutions in Yugoslavia and abroad. The Institute was visited by 18 Yugoslav and 14 foreign scientists. In the course of the past year there were published 23 scientific works, 6 popular scientific articles and reports and 8 scientific lectures have been given

Inter-Academies Committee on the Flora and Fauna of Yugoslavia

Inter-Academies Committee on the Flora and Fauna of Yugoslavia has constituted the group of botanists of whole Yugoslavia, who prepared the material for the first volume of catalogues series presenting the group of Polycarpicae; the catalogue will be sent to print in the spring 1980. For the series Catalogus Faunae Iugoslaviae the Catalogue of Spiders is finished and essentially completed. The Committee received the manuscript of the Catalogue Plecoptera of Yugoslavia, written by I. Sivec and is speaking with authors about new catalogues. F. Potočnik prepared the material for the catalogue Isopoda terrestria. During the past year the Committee co-ordinated the work among republics and led the preparatory works on different spheres of botany and zoology.

Terminological Commission

Legal Section continued excerpting legal sources. At its sessions it finally and also technically examined the keywords of the letter P, it means two thirds of this letter. The Section co-operated with the editorial staff of the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Technical Section achieved the preparatory works for the print of the second book of the General Technical Dictionary from the letters P—Ž. The whole manuscript was sent to print with exception of the letters Z and Ž. The Section checked and approved for printing 231 Yugoslav Standards (JUS). The Section keeps the permanent contact with the Institute of the Slovene Language for the explanations of technical terms in the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Medical Section performed the repeated redaction of the gathered material for the letters A to Č. It composed the instructions for the Medical Terminological Dictionary.

In this year the Section's collaborators have excerpted 25.000 terms from recent medical literature.

The Section co-operated with the Institute of the Slovene Language at supplementary explanations of medical terms.

Veterinary Section prepared the explanations of veterinary terms beginning with the letters E, F, G and partly H. Repeatingly it ascertained the explanations of the terms beginning with the letters A, B, C, Č and D which are prepared for print.

The Section members continued by excerpting the recent veterinary literature and on common working sessions tested the explanations of technical terms. They co-operated at explanations of the veterinary technical terms for the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Natural Sciences Section continued excerpting and preparing the material for terminological dictionaries of general biology, botany and chemistry.

Section of Arts continued excerpting and revising the terms within the frame of redaction commissions. The results are considerable mostly in the sphere of history of art and musicological sub-sections; due to lack of collaborators the results in the sphere of theatre are smaller. Excerpting from the sphere ballet is finished, professional revision is necessary.

Other spheres, belonging to this Section didn't begin to live yet because of different reasons, mostly because of lack of collaborators.

Library

The year 1979 passed in the Library in the permanently working atmosphere. The Library permanently meets with several troubles, in particular with insufficient financial means and with deficiency of space for magazines. Anyway the annual working plan was accomplished in spite of all obstacles, owing mostly to settled conditions of library's work and good professional abilities and efforts of library workers. But none special actions were possible in done conditions.

No doubt, the book exchange of Academy's publications and that of the doublet copies is the most significant and the most active working sphere of the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts. The exchange is regularly established with 1507 institutions all over the world. On account there of the book stock was increased by 5.986 volumes in the past year. Taking into consideration the donations (3.340), the purchase (3.783) and the obligatory copies (822) the accession in the previous year amounted to 13.930 bibliothecarial units.

At the end of the year the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts had a stock of about 283.000 units registered. This stock has been registered in the various catalogues, either alphabetical catalogues of names or systematical ones. Through its monthly bulletins of accession the Library is informing the persons

interested about the new acquisitions, and through its other brochures about its activities.

The Library book stock is accessible to everyone, either in the reading-room either for the home borrowing. In the reading-room the works of encyclopaedic character and also several periodicals are arranged after the free access. In the year 1979 the Library has borrowed to 1.776 readers who have visited it 9.288-times 31.351 copies. The Library is entrusted by entire dispatching of the Academy's publications.

At the end of the year the staff in the Library was 21 employees, 15 of whom belonging to the library profession.

VSEBINA

I. <i>Organizacija</i>	
Skupščina SAZU	7
Predsedstvo SAZU	9
Organizacija akademije	10
Uprava inštitutov, komisij in študijskih centrov	11
II. <i>Člani</i>	
Častna člana	23
Redni in dopisni člani	23
Novi člani	55
Razred za zgodovinske in družbene vede	
Anton Trstenjak	57
Emmanuel Laroche	60
Kurt v. Fischer	63
Jakov Sirotković	66
Razred za filološke in literarne vede	
Boris Paternu	69
Franc Zadavec	72
Pavle Ivič	75
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	
Janez Peklenik	78
Lujó Šuklje	81
Waclaw Olszak	84
Vladimir Prelog	87
Razred za umetnosti	
Marjan Mušič	90
Edo Ravnikar	92
Uroš Krek	94
Vilém Zaváda	97
Razred za medicinske vede	
Miroslav Brzin	99
Janez Fettich	102
Aldo Franchini	105
Esad Mekuli	107
Umrli člani	
Edvard Kardelj	121
Milan Grošelj	129
Makso Šnuderl	133
Alois Tavčar	139
Leonid S. Persianinov	143

III. <i>Poročilo o delu akademije</i>	
Razred za zgodovinske in družbene vede	149
Razred za filološke in literarne vede	151
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	155
Razred za prirodoslovne vede	156
Razred za umetnosti	157
Razred za medicinske vede	163
Akademija v letu 1979	164
Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ	184
Svet delovne skupnosti	185
Osnovna organizacija sindikata pri SAZU	186
Inštitut za marksistične študije SAZU	188
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	193
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	200
Inštitut za arheologijo	205
Inštitut za prava starega Orienta	213
Muzikološki inštitut	214
Inštitut za slovenski jezik	215
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	224
Kabinet Josipa Vidmarja	233
Inštitut za slovensko narodopisje	235
Inštitut za raziskovanje krasa	252
Geografski inštitut Antona Melika	262
Inštitut za paleontologijo	271
Biološki inštitut Jovana Hadžija	275
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	285
Inštitut za medicinske vede	286
Terminološka komisija	287
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela	289
Fotolaboratorij SAZU	291
Znanstveno-strokovna bibliografija nekaterih članov akademije v letu 1979	292
Biblioteka	298
IV. <i>Publikacije SAZU</i>	306
Summary	311

LETOPIS SLOVENSKE AKADEMJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI, 30. KNJIGA, 1979

Izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani
Natisnila Tiskarna Kresija v Ljubljani, 1980. Naklada 2200 izvodov

